

ผลของการอ่านข่าวออนไลน์ที่มีรูปแบบการจัดเรียงสารแบบเป็นลำดับและไม่เป็นลำดับ
ต่อความเข้าใจ ความจำ และความพึงพอใจของผู้อ่าน

นางสาว วราภรณ์ กุลสมบุญ

สถาบันวิทยบริการ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต

สาขาวิชาวารสารสนเทศ ภาควิชาวารสารสนเทศ

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2547

ISBN 974-53-2143-5

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THE EFFECT OF LINEAR AND NON-LINEAR WRITING STYLES ON
READERS' COMPREHENSION, RECALL, AND SATISFACTION OF NEWS STORIES

Miss Waraporn Kulsomboon

สถาบันวิทยบริการ

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Journalism

Department of Journalism
Faculty of Communication Arts
Chulalongkorn University

Academic Year 2004

ISBN 974-53-2143-5

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ผลของการอ่านข่าวออนไลน์ที่มีรูปแบบการจัดเรียงสารแบบเป็นลำดับ
และไม่เป็นลำดับ ต่อความเข้าใจ ความจำและความพึงพอใจของผู้อ่าน

โดย

นางสาว วราภรณ์ กุลสมบุญ

สาขาวิชา

วารสารสนเทศ

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ดวงกมล ชาติประเสริฐ

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

.....คณบดีคณะนิเทศศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร. พีระ จิโรโสภณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. พีระ จิโรโสภณ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ดวงกมล ชาติประเสริฐ)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ รจิตลักษณ์ แสงอุไร)

วารสารกมล ฤกษ์ : ผลของการอ่านข่าวออนไลน์ที่มีรูปแบบการจัดเรียงสารแบบเป็นลำดับและไม่เป็นลำดับ ต่อความเข้าใจ ความจำ และความพึงพอใจของผู้อ่าน. (THE EFFECT OF LINEAR AND NON-LINEAR WRITING STYLES ON READERS' COMPREHENSION, RECALL, AND SATISFACTION OF NEWS STORIES) อ. ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ดวงกมลชาติประเสริฐ, จำนวน 182 หน้า. ISBN 974-53-2143-5.

การวิจัยเชิงทดลองนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาว่า รูปแบบการนำเสนอเนื้อหาของข่าวออนไลน์ ซึ่งได้แก่ รูปแบบการนำเสนอเนื้อหาแบบเป็นลำดับ (linear form) และไม่เป็นลำดับ (non-linear form) ส่งผลต่อความเข้าใจ ความจำ และความพึงพอใจของผู้อ่านอย่างไร การวิจัยนี้ประกอบด้วยทดลอง 2 ครั้ง คือ การทดลองครั้งแรก ให้ผู้ร่วมทดลองอ่านข่าวออนไลน์ประเภทข่าวหนัก (hard news) และข่าวเบา (soft news) ซึ่งนำเสนอเนื้อหาด้วยรูปแบบที่แตกต่างกัน คือ นำเสนอเนื้อหาแบบเป็นลำดับและไม่เป็นลำดับ มีผู้ร่วมทดลอง 120 คน แบ่งเป็น 4 กลุ่มๆละ 30 คน โดยกำหนดให้ผู้เข้าร่วมทดลองเลือกอ่านข่าวจากประเภทข่าวที่ตนเองสนใจก่อน แล้วจึงเลือกอ่านข่าวตามความสนใจของตนเองคนละ 2 ข่าว ส่วนการทดลองครั้งที่ 2 จัดให้ผู้ร่วมทดลองที่มีวัยต่างกัน คือ วัยเด็ก (อายุน้อยกว่า 18 ปี) และวัยผู้ใหญ่ (อายุตั้งแต่ 36 ปีขึ้นไป) อ่านข่าวออนไลน์ซึ่งนำเสนอเนื้อหาด้วยรูปแบบที่แตกต่างกัน คือ นำเสนอเนื้อหาแบบเป็นลำดับและไม่เป็นลำดับ มีผู้ร่วมทดลอง 60 คน แบ่งเป็น 4 กลุ่มๆละ 15 คน และกำหนดให้ผู้เข้าร่วมทดลองเลือกอ่านข่าวออนไลน์ตามความสนใจของตนเองคนละ 2 ข่าวโดยไม่จำกัดประเภทข่าว ในการทดลองทั้ง 2 ครั้ง เมื่อผู้เข้าร่วมทดลองอ่านข่าวออนไลน์เสร็จ ให้ผู้ร่วมทดลองทำแบบทดสอบความเข้าใจ ความจำและแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้สื่อและความพึงพอใจการอ่านข่าวออนไลน์

ผลการทดลองพบว่า

1. รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์ที่แตกต่างกันไม่ส่งผลให้ผู้อ่านข่าวมีความเข้าใจเนื้อหาข่าวแตกต่างกัน ขณะเดียวกันไม่พบว่ามีปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์กับประเภทข่าว และระหว่างรูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์กับวัยของผู้อ่าน

2. รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์ที่แตกต่างกันส่งผลให้ผู้อ่านข่าวระลึกรู้เนื้อหาของข่าวได้แตกต่างกันในการทดลองครั้งที่ 1 ขณะเดียวกันไม่พบว่ามีปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์กับประเภทข่าว และไม่พบว่ามีปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์กับวัยของผู้อ่าน

3. รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์ที่แตกต่างกันส่งผลให้ผู้อ่านข่าวมีความพึงพอใจการนำเสนอเนื้อหาข่าวแตกต่างกัน ดังนี้คือ ในการทดลองครั้งที่ 1 พบว่า ผู้อ่านข่าวออนไลน์พึงพอใจการนำเสนอเนื้อหาข่าวโดยรวมของเว็บไซต์ข่าวออนไลน์แบบไม่เป็นลำดับมากกว่าข่าวออนไลน์แบบเป็นลำดับ นอกจากนี้พบว่ามีปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์กับประเภทข่าวซึ่งส่งผลต่อความพึงพอใจการควบคุมการเดินทางบนเว็บไซต์ของผู้อ่าน ขณะที่ในการทดลองครั้งที่ 2 พบว่า ผู้อ่านที่มีวัยแตกต่างกันจะพึงพอใจการจัดวางเนื้อหาประเภทตัวอักษรและการนำเสนอเนื้อหาประกอบข่าวอื่นๆในข่าวออนไลน์แบบไม่เป็นลำดับมากกว่าข่าวออนไลน์แบบเป็นลำดับ และพบว่ามีปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์กับการหลงทางขณะอ่านข่าวของผู้อ่านที่มีวัยแตกต่างกัน

ภาควิชา.....วารสารสารเทศ.....ลายมือชื่อนิสิต.....

สาขาวิชา.....วารสารสารเทศ.....ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ปีการศึกษา 2547

4485116728 : MAJOR JOURNALISM

KEY WORD: ONLINE NEWS / ONLINE NEWSPAPER / NEWS WRITING STYLES / NEWS STORIES / LINEAR AND NON-LINEAR / READERS' COMPREHENSION / HYPERTEXT / HYPERMEDIA
 WARAPORN KULSOMBOON : THE EFFECT OF LINEAR AND NON-LINEAR WRITING STYLES ON READERS' COMPREHENSION, RECALL, AND SATISFACTION OF NEWS STORIES. THESIS ADVISOR : Asst. Prof. DUANG-KAMOL CHARTPRASERT, Ph.D.,
 182 pp. ISBN 974-53-2143-5.

The objective of this experimental research is to study how the on-line news writing styles, namely the linear and non-linear forms, affect readers' comprehension, recall, and satisfaction. Two experiments were administered. In the first experiment, 120 subjects were asked to read hard news and soft news written in the linear and non-linear forms. The subjects were divided into 4 groups of 30, then asked to read news according to the news types that interested them and news stories which they like after that. As for the second experiment, a sample of 60 from the different age groups, which are those under 18 years old and those over 36, were asked to read on-line news written in the linear and non-linear forms. They were divided into 4 groups of 15 and asked to read on-line news stories of preference, regardless of the news types. After the subjects from both experiments finished reading, two tests, one measured comprehension and recall and the other media use behavior and satisfaction, were assigned to each of them to complete.

Results show that:

1. The different on-line news writing styles do not have an effect on the readers' comprehension. In addition, no interaction is found between the writing styles and the news types as well as the writing styles and age.
2. The different on-line news writing styles cause the readers to recall the news stories differently in the first experiment. Besides, there is no interactive effect between the writing styles and age.
3. The different on-line news writing styles affect the readers' satisfaction of news stories. In the first experiment, the on-line news readers are more satisfied with the overall linear writing styles of on-line news websites than the non-linear. Moreover, there is an interaction between the writing styles and the news types which affects the readers' satisfaction in their navigation controlling ability. In the second experiment, the readers from the different age groups are more satisfied with the positioning of text and other contents relating to the news stories in the non-linear than the linear. Another interaction takes place between the writing styles and disorientation of the readers from different age groups.

Department Journalism Student's signature.....

Field of study..... Journalism Advisor's signature.....

Academic year 2004

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สามารถสำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความช่วยเหลือและกำลังใจจากบุคคลหลายฝ่าย โดยมีอาจารย์ ผศ. ดร.ดวงกมล ขาติประเสริฐ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เป็นผู้ที่คอยให้คำปรึกษาให้คำแนะนำในทุกๆเรื่อง ช่วยจุดประเด็นความคิดใหม่ๆที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ทั้งยังคอยดูแลเอาใจใส่และให้กำลังใจศิษย์มาโดยตลอด สำหรับศิษย์ อาจารย์นับเป็นผู้ที่มีจิตวิญญาณของความเป็นครูที่แท้จริง ศิษย์จึงขอกราบขอบพระคุณอาจารย์เป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้คะ นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ รศ. ดร.พีระ จิโรโสภณ และรศ.รจิตลักษณ์ แสงอุไร ประธานกรรมการและกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่คอยให้คำแนะนำต่างๆอันเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้ ขอขอบพระคุณอาจารย์ภาควิชาวารสารสนเทศผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ศิษย์ทุกท่าน และขอขอบคุณพี่นาย พี่ๆเจ้าหน้าที่ห้องสมุดคณะนิเทศศาสตร์ รวมทั้งเจ้าหน้าที่คณะนิเทศศาสตร์ทุกท่านที่คอยให้คำแนะนำและความช่วยเหลือต่างๆอยู่เสมอ

ในขั้นตอนการทำวิจัย ผู้วิจัยขอขอบคุณ คุณประสงค์ เลิศรัตนวิสุทธิ์ รองบรรณารักษ์การอำนวยการหนังสือพิมพ์มติชนและคุณนิรันดร์ เขียวภาวีย์ เว็บมาสเตอร์ผู้จัดการออนไลน์ สำหรับความกรุณาในการช่วยตรวจสอบเครื่องมือชาวออนไลน์ที่ใช้ในการทดลอง ขอขอบคุณพี่ปาน พี่สาวใจดีที่คอยให้ความช่วยเหลือและคำแนะนำในการตรวจสอบเครื่องมือ ขอขอบคุณบริษัทพาโตเน็ส ผู้สร้างสรรค์เว็บไซต์ชาวออนไลน์สุดสมจริงในการทดลอง และท้ายที่สุดผู้วิจัยขอขอบคุณกลุ่มตัวอย่างทุกท่านเป็นอย่างยิ่ง สำหรับความร่วมมือและความกรุณาสละเวลาอันมีค่าของท่านเพื่อให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยในครั้งนี้

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณ “ครอบครัวไชร้มย์” น้องแจน น้องปิ่น น้องโน้ส น้องฐา สำหรับความช่วยเหลือระหว่างกรเก็บข้อมูล ขอขอบคุณพี่อ้อยและพี่ฝน พี่สาวที่น่ารักสำหรับความช่วยเหลือด้านวิชาการและคำแนะนำต่างๆ รวมทั้งกำลังใจและกำลังใจที่มีให้อยู่เสมอ ขอขอบคุณเพื่อนๆพี่น้องๆที่ภาควิชาวารสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์ทุกคน สำหรับความช่วยเหลือ ความห่วงใย และกำลังใจที่มีให้กันมาตลอดจนวันสุดท้าย และคนสำคัญอีกหนึ่งคนที่ไม่ขาดไม่ได้ ขอขอบคุณน้องนัส มิตรแท้ยามยาก ผู้คอยให้ความช่วยเหลือในทุกๆเรื่องและดูแลกันและกันเสมอมา ขอขอบคุณจริงๆสำหรับช่วงเวลาดีๆในชีวิตที่ไม่อาจลืมได้สำหรับเพื่อนๆจากสาขิตสวนสุนันทาและศิลปากรทุกคน ทั้งชมพู ทือพ ภู่ย หวาน อ้อม ผึ้ง เจียบ ตี๊ก ป้า เติ้ล ไอ้ นก รวมทั้งเกิด ขอขอบคุณมากๆจริงๆ สำหรับความห่วงใยและความช่วยเหลือต่างๆ ที่เพื่อนมีให้อย่างไม่มีที่สิ้นสุด “มิตรภาพและน้ำใจ” ที่เพื่อนๆ พี่ๆ น้องๆ ทุกคนมีให้อยู่เสมอไม่เคยขาดหายนี้ เป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ผู้วิจัยมีกำลังใจในการทำงานชิ้นนี้จนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีในที่สุด

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ “ครอบครัวกุลสมบูรณ” กลุ่มคนสำคัญที่มีอุปการะคุณยิ่งสำหรับผู้วิจัย ขอขอบพระคุณคุณป้า (ก๋ง)ผู้ยังคงอยู่ในใจเสมอ คุณย่า คุณพ่อ คุณแม่ พี่พร น้องชาติ น้องสุและพี่มัช ขอขอบคุณมากๆคะสำหรับ โอกาสที่ดีต่างๆในชีวิต ความรัก ความห่วงใย การดูแลเอาใจใส่ และความเชื่อมั่นที่มีให้เสมอมา “ความอบอุ่น” ของครอบครัวกุลสมบูรณเป็นกำลังใจส่วนสำคัญของผู้วิจัย ทำให้รู้สึกภูมิใจเสมอที่ได้เป็นส่วนหนึ่งของครอบครัวนี้และพยายามทำหน้าที่ของตนให้ดีที่สุดจนมีวันนี้ได้

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญรูปและกราฟ.....	ฆ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ปัญหาคำวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
บทที่ 2 ทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
ความหมายของไฮเปอร์เท็กซ์(Hypertext) และ ไฮเปอร์มีเดีย (Hypermedia).....	8
แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการเขียนข่าวออนไลน์.....	22
แนวคิดเรื่องสื่อและสารของMcLuhanกับการรับรู้ของผู้รับสาร.....	31
การอ่านและการรับรู้ของผู้อ่าน.....	33
แบบแผนการรับรู้ (Schema).....	38
แนวคิดเรื่องผลกระทบของระบบไฮเปอร์เท็กซ์ต่อการรับรู้และเรียนรู้ของผู้รับสาร.....	39
งานวิจัยเกี่ยวกับกระบวนการรับรู้ การอ่าน และความเข้าใจของผู้อ่านหนังสือพิมพ์ ออนไลน์ระบบไฮเปอร์เท็กซ์.....	43
สื่อมัลติมีเดีย.....	46
ความพึงพอใจรูปแบบของหนังสือพิมพ์ออนไลน์.....	52
สมมติฐานการวิจัย.....	53
นิยามตัวแปร.....	58
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	60
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย.....	61
กลุ่มทดลองและการเลือกผู้ร่วมทดลอง.....	62
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	63

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	77
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	79
บทที่ 4 ผลการวิจัย.....	80
ผลการวิจัยการศึกษารั้งที่ 1.....	80
ผลการวิจัยการศึกษารั้งที่ 2.....	96
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	118
สรุปผลการทดลอง.....	118
อภิปรายผลการวิจัย.....	125
ข้อเสนอแนะ.....	135
รายการอ้างอิง.....	136
ภาคผนวก ก ตัวอย่างหน้าโฮมเพจของเว็บไซต์ต่างๆ.....	140
ภาคผนวก ข คำอธิบายการใช้การใช้สื่อมัลติมีเดียในข่าวทดลอง.....	144
ภาคผนวก ค แบบบันทึกความจำ-ความเข้าใจ และแบบสอบถามในการทดลอง.....	149
ภาคผนวก ง ข้อเสนอแนะสำหรับผู้เข้าร่วมการทดลอง.....	174
ภาคผนวก จ ผลการทดสอบปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์ กับ วัยของผู้อ่าน และความคุ้นเคยกับสื่อหนังสือพิมพ์ออนไลน์ต่อตัวแปรตาม ในการวิจัยทั้งหมด.....	176
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	182

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1	ตารางเปรียบเทียบการใช้งานระบบไฮเปอร์เท็กซ์แบบข้อความและแบบไฮเปอร์มีเดีย... 11
ตารางที่ 2	ตารางแสดงจำนวนตัวอย่างในการศึกษาครั้งที่ 1..... 62
ตารางที่ 3	ตารางแสดงจำนวนตัวอย่าง ในการศึกษาครั้งที่ 2..... 63
ตารางที่ 4	ตารางแสดงรายชื่อหัวข้อข่าวและจำนวนข่าวที่ใช้ในการทดลองทั้งหมด..... 65
ตารางที่ 5	ตารางเปรียบเทียบแนวคิดและตัวบ่งชี้ในการนำเสนอเนื้อหาแบบเป็นลำดับ (linear) และไม่เป็นลำดับ(non- linear)..... 66
ตารางที่ 6	ตารางแสดงการปรับเปลี่ยนรูปแบบการนำเสนอข่าวเป็นข่าวแบบไม่เป็นลำดับ..... 68
ตารางที่ 7	ตารางแสดงการปรับเปลี่ยนรูปแบบการนำเสนอข่าวเป็นข่าวแบบเป็นลำดับ..... 71
ตารางที่ 8	ตารางแสดงจำนวนผู้ร่วมทดลองในการศึกษาครั้งที่ 1..... 80
ตารางที่ 9	ตารางแสดงจำนวนผู้ร่วมทดลองจำแนกตามเพศและรูปแบบข่าวที่อ่าน ในการศึกษาครั้งที่ 1..... 81
ตารางที่ 10	ตารางแสดงจำนวนและร้อยละของผู้ร่วมทดลองจำแนกตามอายุ ในการศึกษาครั้งที่ 1..... 81
ตารางที่ 11	ตารางแสดงจำนวนและร้อยละของผู้ร่วมทดลองจำแนกตามระดับการศึกษา ในการศึกษาครั้งที่ 1..... 81
ตารางที่ 12	ตารางแสดงความถี่และร้อยละของผู้ร่วมทดลองจำแนกตามประสบการณ์ การใช้อินเทอร์เน็ต ในการศึกษาครั้งที่ 1..... 82
ตารางที่ 13	ตารางแสดงความถี่และร้อยละการใช้อินเทอร์เน็ต นสพ. และนสพ.ออนไลน์ ของผู้ร่วมทดลอง ในการศึกษาครั้งที่ 1..... 83
ตารางที่ 14	ตารางแสดงความถี่และร้อยละเวลาโดยเฉลี่ยที่ผู้ร่วมทดลองใช้ในการเปิดรับ อินเทอร์เน็ต ในการศึกษาครั้งที่ 1..... 83
ตารางที่ 15	ตารางแสดงความถี่และร้อยละเวลาโดยเฉลี่ยที่ผู้ร่วมทดลองใช้อ่านหนังสือพิมพ์ ในการศึกษาครั้งที่ 1..... 84
ตารางที่ 16	ตารางแสดงความถี่และร้อยละเวลาโดยเฉลี่ยที่ผู้ร่วมทดลองใช้อ่านหนังสือพิมพ์ออนไลน์ ในการศึกษาครั้งที่ 1..... 84
ตารางที่ 17	ตารางแสดงความถี่และร้อยละของผู้ร่วมทดลองซึ่งเลือกอ่านเนื้อหาข่าวแต่ละข่าว ในการศึกษาครั้งที่ 1..... 85

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 18	ตารางแสดงผลการทดสอบปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการนำเสนอข่าวและประเภทข่าวต่อความเข้าใจของผู้อ่าน ในการศึกษาครั้งที่.....	86
ตารางที่ 19	ตารางแสดงผลการทดสอบปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการนำเสนอข่าวและประเภทข่าวต่อการระลึกได้ของผู้อ่าน ในการศึกษาครั้งที่ 1.....	87
ตารางที่ 20	ตารางแสดงค่าเฉลี่ยคะแนนการระลึกเนื้อหาข่าวได้ของผู้อ่าน ในการศึกษาครั้งที่ 1....	87
ตารางที่ 21	ตารางแสดงผลการทดสอบปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการนำเสนอข่าวและประเภทข่าวต่อความพึงพอใจการควบคุม (Sense of control) การเดินทางบนเว็บไซต์ของผู้อ่าน ในการศึกษาครั้งที่ 1.....	88
ตารางที่ 22	ตารางแสดงค่าเฉลี่ยคะแนนความพึงพอใจการควบคุมการเดินทางบนเว็บไซต์ของผู้อ่าน ในการศึกษาครั้งที่ 1.....	89
ตารางที่ 23	ตารางแสดงผลการทดสอบปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการนำเสนอข่าวและประเภทข่าวต่อความรู้สึกหลงทางระหว่างการอ่านข่าว (disorientation) ในการศึกษาครั้งที่1.....	90
ตารางที่ 24	ตารางแสดงผลการทดสอบปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการนำเสนอข่าวและประเภทข่าวต่อความรู้สึกสนุกและความกระตือรือร้นในการเลือกอ่านข่าว ในการศึกษาครั้งที่ 1....	91
ตารางที่ 25	ตารางแสดงผลการทดสอบปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการนำเสนอข่าวและประเภทข่าวต่อความพึงพอใจลักษณะการจัดวางเนื้อหาประเภทตัวอักษร(text) ของผู้อ่าน ในการศึกษาครั้งที่ 1.....	92
ตารางที่ 26	ตารางแสดงผลการทดสอบปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการนำเสนอข่าวและประเภทข่าวต่อความพึงพอใจการอ่านเนื้อหาจากหน้าจอคอมพิวเตอร์ ในการศึกษาครั้งที่ 1.....	93
ตารางที่ 27	ตารางแสดงผลการทดสอบปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการนำเสนอข่าวและประเภทข่าวต่อความพึงพอใจการนำเสนอเนื้อหาประกอบข่าวอื่นๆ ในการศึกษาครั้งที่ 1.....	94
ตารางที่ 28	ตารางแสดงผลการทดสอบปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการนำเสนอข่าวและประเภทข่าวต่อความพึงพอใจการนำเสนอเนื้อหาโดยรวมของเว็บไซต์ ในการศึกษาครั้งที่ 1.....	95
ตารางที่ 29	ตารางแสดงค่าเฉลี่ยความพึงพอใจการนำเสนอเนื้อหาโดยรวมของเว็บไซต์ ในการศึกษาครั้งที่ 1.....	95

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า	
ตารางที่ 30	ตารางสรุปผลการทดสอบปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์ (การนำเสนอ เนื้อหาแบบเป็นลำดับและไม่เป็นลำดับ) และประเภทข่าว (ข่าวหนักและข่าวเบา).....	96
ตารางที่ 31	ตารางแสดงจำนวนผู้ร่วมทดลองในการศึกษาครั้งที่ 2.....	97
ตารางที่ 32	ตารางแสดงจำนวนและร้อยละของผู้ร่วมทดลองจำแนกตามอายุ ในการศึกษาครั้งที่ 2.....	98
ตารางที่ 33	ตารางแสดงจำนวนและร้อยละของผู้ร่วมทดลองจำแนกตามระดับการศึกษา ในการศึกษาครั้งที่ 2.....	98
ตารางที่ 34	ตารางแสดงความถี่และร้อยละของผู้ร่วมทดลองจำแนกตามประสบการณ์ การใช้อินเทอร์เน็ต ในการศึกษาครั้งที่ 2.....	99
ตารางที่ 35	ตารางแสดงความถี่และร้อยละของผู้ร่วมทดลองจำแนกตามประสบการณ์ การใช้อินเทอร์เน็ต ในการศึกษาครั้งที่ 2.....	100
ตารางที่ 36	ตารางแสดงความถี่และร้อยละเวลาโดยเฉลี่ยที่ผู้ร่วมทดลองใช้ในการเปิดรับอินเทอร์เน็ต ในการศึกษาครั้งที่ 2.....	100
ตารางที่ 37	ตารางแสดงความถี่และร้อยละเวลาเฉลี่ยในการอ่านหนังสือพิมพ์ ในการศึกษาครั้งที่ 2.....	100
ตารางที่ 38	ตารางแสดงความถี่และร้อยละเวลาโดยเฉลี่ยที่ผู้ร่วมทดลองใช้อ่านหนังสือพิมพ์ออนไลน์ ในการศึกษาครั้งที่ 2.....	101
ตารางที่ 39	ตารางแสดงความถี่และร้อยละของผู้ร่วมทดลองซึ่งเลือกอ่านเนื้อหาข่าวแต่ละข่าว ในการศึกษาครั้งที่ 2.....	102
ตารางที่ 40	ตารางแสดงผลการทดสอบปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการนำเสนอข่าวและวัยของผู้อ่าน ต่อความเข้าใจ ในการศึกษาครั้งที่ 2.....	103
ตารางที่ 41	ตารางแสดงผลการทดสอบปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการนำเสนอข่าวและวัยของผู้อ่าน ต่อการระลึกได้ ในการศึกษาครั้งที่ 2.....	104
ตารางที่ 42	ตารางแสดงผลการทดสอบปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการนำเสนอข่าวและวัยของผู้อ่าน ต่อความพึงพอใจการควบคุม (Sense of control) การเดินทางบนเว็บไซต์ ในการศึกษา ครั้งที่ 2.....	105

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า	
ตารางที่ 43	ตารางแสดงค่าเฉลี่ยความพึงพอใจการควบคุมการเดินทางบนเว็บไซต์ ในการศึกษาครั้งที่ 2.....	105
ตารางที่ 44	ตารางแสดงผลการทดสอบปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการนำเสนอข่าวและวัยของ ผู้อ่านต่อการหลงทางระหว่างอ่านข่าว(disorientation) ในการศึกษาครั้งที่ 2.....	106
ตารางที่ 45	ตารางแสดงค่าเฉลี่ยคะแนนการหลงทางระหว่างการอ่านเนื้อหาข่าวบนเว็บไซต์ (disorientation) ของผู้อ่านที่วัยแตกต่างกัน ในการศึกษาครั้งที่ 2.....	106
ตารางที่ 46	ตารางแสดงผลการทดสอบปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการนำเสนอข่าวและวัยของผู้อ่าน ต่อความรู้สึกสนุกและกระตือรือร้นในการเลือกอ่านข่าว ในการศึกษาครั้งที่ 2.....	108
ตารางที่ 47	ตารางแสดงผลการทดสอบปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการนำเสนอข่าวและวัยของผู้อ่าน ต่อความพึงพอใจลักษณะการจัดวางเนื้อหาประเภทตัวอักษร (text) บนหน้าจอ คอมพิวเตอร์ของผู้อ่าน ในการศึกษาครั้งที่ 2.....	109
ตารางที่ 48	ตารางแสดงค่าเฉลี่ยความพึงพอใจการจัดวางเนื้อหาประเภทตัวอักษร บนหน้าจอ คอมพิวเตอร์ ในการศึกษาครั้งที่ 2.....	109
ตารางที่ 49	ตารางแสดงผลการทดสอบปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการนำเสนอข่าวและวัยของผู้อ่าน ต่อความพึงพอใจการอ่านเนื้อหาจากหน้าจอคอมพิวเตอร์ ในการศึกษาครั้งที่ 2.....	110
ตารางที่ 50	ตารางแสดงผลการทดสอบปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการนำเสนอข่าวและวัยของผู้อ่าน ต่อความพึงพอใจการนำเสนอเนื้อหาประกอบข่าวอื่นๆ ในการศึกษาครั้งที่ 2.....	111
ตารางที่ 51	ตารางแสดงค่าเฉลี่ยความพึงพอใจความพึงพอใจการนำเสนอเนื้อหาประกอบข่าวอื่นๆ ในการศึกษาครั้งที่ 2.....	111
ตารางที่ 52	ตารางแสดงผลการทดสอบปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการนำเสนอข่าวและวัยของผู้อ่าน ต่อความพึงพอใจการนำเสนอเนื้อหาโดยรวมของเว็บไซต์ ในการศึกษาครั้งที่ 2.....	112
ตารางที่ 53	ตารางสรุปผลการทดสอบปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์ (การนำเสนอเนื้อหาแบบเป็นลำดับและไม่เป็นลำดับ) กับวัยของผู้อ่าน (เด็กและ ผู้ใหญ่).....	113

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 54	ตารางสรุปผลการทดสอบปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์ (การนำเสนอเนื้อหาแบบเป็นลำดับและไม่เป็นลำดับ) กับวัยของผู้อ่าน (เด็กและผู้ใหญ่) และความคุ้นเคยกับสื่อหนังสือพิมพ์ออนไลน์ต่อตัวแปรตามในการวิจัย.....	116
ตารางที่ 55	ตารางสรุปผลการทดสอบปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์กับประเภทข่าวในการศึกษาครั้งที่ 1 และระหว่างรูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์กับวัยของผู้อ่าน ในการศึกษาครั้งที่ 2.....	124

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญภาพ

หน้า

รูปที่ 1	ระบบช่วยเหลือในคอมพิวเตอร์ซึ่งใช้การนำเสนอเนื้อหาด้วยไฮเปอร์เท็กซ์.....	10
รูปที่ 2	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างไฮเปอร์เท็กซ์ มัลติมีเดีย และไฮเปอร์มีเดีย.....	11
รูปที่ 3	แบบจำลองระบบไฮเปอร์เท็กซ์.....	13
รูปที่ 4	ลักษณะของพอยต์ (point).....	14
รูปที่ 5	ลักษณะของโหนด (node).....	14
รูปที่ 6	ลักษณะการลิงค์ (Link).....	15
รูปที่ 7	ประเภทของตัวเชื่อมหรือลิงค์ที่แบ่งตามลักษณะการใช้งาน.....	16
รูปที่ 8	ระบบไฮเปอร์เท็กซ์ชนิดโครงสร้างเรียงลำดับ(Sequential Structured Hypertext).....	17
รูปที่ 9	ระบบไฮเปอร์เท็กซ์ชนิดโครงสร้างจดหมาย(Structured Hypertext for Mail).....	17
รูปที่ 10	ไฮเปอร์เท็กซ์ชนิดที่ไม่มีโครงสร้างที่แน่นอน (Unstructured Hypertext).....	18
รูปที่ 11	โครงสร้างไฮเปอร์เท็กซ์แบบเนื้อหาสัมพันธ์ชนิดจำกัดความสัมพันธ์.....	19
รูปที่ 12	โครงสร้างไฮเปอร์เท็กซ์แบบเนื้อหาสัมพันธ์ชนิดไม่จำกัดความสัมพันธ์.....	19
รูปที่ 13	โครงสร้างไฮเปอร์เท็กซ์แบบเนื้อหาสัมพันธ์แบบซ้อน.....	19
รูปที่ 14	แผนผังการเขียนข่าวแบบไม่เป็นลำดับ (Non - linear writing style).....	28
รูปที่ 15	หน้าเว็บไซต์ข่าวออนไลน์ที่นำเสนอเนื้อหาแบบเป็นลำดับ.....	73
รูปที่ 16	หน้าเว็บไซต์ข่าวออนไลน์ที่นำเสนอเนื้อหาแบบไม่เป็นลำดับ.....	74
รูปที่ 17	เว็บไซต์หน้าโฮมเพจของข่าวออนไลน์.....	75
รูปที่ 18	แผนภูมิกราฟแสดงค่าคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจความสามารถในการควบคุม (Sense of control) การเดินทางบนเว็บไซต์ของผู้อ่าน.....	89
รูปที่ 19	แผนภูมิกราฟแสดงค่าคะแนนเฉลี่ยการหลงทางระหว่างการอ่านเนื้อหาข่าวบนเว็บไซต์ (disorientation)ของผู้อ่านที่วัยแตกต่างกัน.....	107

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

รูปแบบที่เหมาะสมสำหรับการเขียนข่าวในหนังสือพิมพ์ออนไลน์ยังคงเป็นที่การถกเถียงกันอยู่ ทั้งในแวดวงวิชาการและวิชาชีพว่าควรจะเป็นอย่างไร เช่น หนังสือพิมพ์ออนไลน์ควรจะนำเสนอเนื้อหาในรูปแบบเดียวกับที่นำเสนอในหนังสือพิมพ์ฉบับเล่ม หรือหนังสือพิมพ์ออนไลน์ควรสร้างรูปแบบการรายงานข่าวใหม่ที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของสื่อออนไลน์ขึ้น อาทิเช่น ในเรื่อง “เนื้อหา” นักข่าวหนังสือพิมพ์ออนไลน์ควรจะต้องเลือกนำเสนอเนื้อหาในลักษณะที่เหมือนกับเนื้อหาในหน้าหนังสือพิมพ์หรือไม่ เช่น ข่าว บทบรรณาธิการ บทความ เป็นต้น หรือควรเพิ่มการนำเสนอเนื้อหาในรูปแบบใหม่ที่สามารถให้รายละเอียดเกี่ยวกับข่าวมากขึ้นด้วย เช่น บทสัมภาษณ์บุคคลสำคัญในข่าว ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับข่าว ข่าวด่วน หรือสรุปหัวข้อข่าวประจำวัน เป็นต้น

ด้าน “การนำเสนอเนื้อหา” นักข่าวควรใช้ “สื่อมัลติมีเดีย (Multimedia)” ทั้งไฟล์เสียง ไฟล์วิดีโอ รูปภาพ ภาพเคลื่อนไหวต่างๆประกอบการรายงานข่าวหรือไม่ หรือด้าน “การจัดเรียงเนื้อหาข่าว” นักข่าวควรแบ่งการนำเสนอเนื้อหาข่าวออกเป็นส่วนๆ (chunk) หรือเป็นชั้นๆ (layer) แล้วใช้การสร้างตัวเชื่อม (link) ขึ้น เพื่อให้ผู้อ่านสามารถใช้เมาส์คลิก (click) และเลือกอ่านข่าวเฉพาะหัวข้อข่าวที่ตนเองสนใจได้ หรือควรนำเสนอเนื้อหาทั้งหมดรวดเดียวตั้งแต่ต้นจนจบ

ปัจจุบันคุณลักษณะของสื่อที่นำเสนอข่าวได้เปลี่ยนแปลงไป จากสื่อหนังสือพิมพ์ที่เป็นกระดาษมาสู่สื่อคอมพิวเตอร์ออนไลน์ที่เป็นระบบไฮเปอร์เท็กซ์และไฮเปอร์มีเดียซึ่งออนไลน์ไปทั่วโลก การเขียนข่าวรูปแบบใหม่ที่เหมาะสมกับสื่อออนไลน์จึงควรได้รับการพัฒนาขึ้น เนื่องจากคุณลักษณะของสื่อที่แตกต่างกันย่อมนำมาซึ่งการนำเสนอข่าวที่แตกต่างกันและการรับรู้ของผู้อ่านที่แตกต่างกัน

นอกจากนั้น จากการศึกษาวิจัยพฤติกรรมการอ่านข่าวออนไลน์ของผู้อ่านในปัจจุบัน ผลการวิจัยหลายชิ้นยืนยันว่าพฤติกรรมการอ่านและการใช้หนังสือพิมพ์ออนไลน์แตกต่างจากการอ่านและการใช้หนังสือพิมพ์ฉบับเล่ม ทั้งนี้เป็นผลเนื่องมาจากคุณลักษณะของ “ตัวสื่อ” ที่เปลี่ยนแปลงไป ดังนี้

Rich(1999) พบว่าอิทธิพลของหน้าจคอมพิวเตอร์ เช่น แสงสะท้อนจากหน้าจอ ขนาดหน้าจอที่แคบและยากต่อการกวาดสายตาอ่านเนื้อหาประเภทตัวอักษร หรือหน้าจคอมพิวเตอร์ที่ไม่

สามารถปรับระดับให้เหมาะสมกับสายตาของผู้อ่านได้นั้น ทำให้การอ่านข่าวออนไลน์ยากกว่าการอ่านจากหน้ากระดาษปกติ 25 – 30 %

ผู้อ่านข่าวหนังสือพิมพ์ออนไลน์ส่วนใหญ่จึงนิยมใช้การกวาดสายตา (scan) เพื่ออ่านข่าวและข้อมูลแบบคร่าวๆ และจะเลือกอ่านข้อมูลที่ตนสนใจในระดับลึกจากหน้าจอหรือโดยการพิมพ์ออกมาเท่านั้น สำหรับเวลาที่ใช้ในการอ่านข่าวแต่ละครั้งพบว่า เป็นเพียงช่วงสั้นๆ คือ ประมาณ 7–14 นาที/ครั้ง โดยผู้อ่านนิยมอ่านข่าวที่เขียนขึ้นอย่างสั้น กระชับ มีการสรุปย่อเนื้อหาข่าวและเขียนข่าวแบบปิรามิดหัวกลับ และชื่นชอบโครงสร้างข่าวแบบเป็นชั้น (layer) ที่ใช้การพาดหัวข่าวรองหรือมีรายการหัวข้อข่าวให้เลือกอ่านข่าวตามความสนใจของแต่ละคน นอกจากนี้ยังพบว่าผู้อ่านยังสนใจที่จะอ่านข่าวที่นำเสนอด้วยตัวอักษร (text) มากกว่าข่าวที่นำเสนอในรูปแบบอื่นๆ และหากต้องอ่านข่าวที่มีเนื้อหายาวเกินกว่า 1 หน้าจอคอมพิวเตอร์ผู้ใช้ไม่ได้ให้ความสำคัญกับการใช้เทคนิคในการเปลี่ยนหน้าจอทั้งการคลิก (click) และการเลื่อนหน้าจอ (scroll) (Nielsen และ Morkes, 1997; Rich, อ้างแล้ว; และ Rich, 2000)

จึงเห็นได้ว่าลักษณะของสื่อที่เปลี่ยนแปลงไปและพฤติกรรมของผู้อ่านที่เปลี่ยนแปลงไปกำลังเป็นปัจจัยสำคัญที่นักข่าวหนังสือพิมพ์ออนไลน์ไม่ควรละเลยการปรับปรุงการเขียนข่าวออนไลน์ให้มีลักษณะเฉพาะตัวมากขึ้นและแตกต่างไปจากการนำเสนอเนื้อหาข่าวในสื่อหนังสือพิมพ์ปกติ

อีกหนึ่งลักษณะสำคัญของสื่อออนไลน์ที่ผู้วิจัยสนใจศึกษาในครั้งนี้คือ การเขียนข่าวออนไลน์แบบไม่เป็นลำดับ (non – linear writing style) ซึ่งเป็นการเขียนข่าวออนไลน์รูปแบบใหม่ที่ประยุกต์การใช้ระบบไฮเปอร์เท็กซ์ (Hypertext) ในการจัดการข้อมูลของสื่ออินเทอร์เน็ตมาช่วยนำเสนอเนื้อหาข่าวออนไลน์แบบไม่เป็นลำดับ เนื่องจากไฮเปอร์เท็กซ์ (hypertext) เป็นระบบการจัดการข้อมูลในเครือข่ายอินเทอร์เน็ตซึ่งสามารถเชื่อมโยงแหล่งข้อมูลข่าวสาร (nodes) ขนาดใหญ่จากทั่วโลกได้โดยใช้ตัวเชื่อม (link) ข้อมูลที่เชื่อมโยง ทั้งหมดนอกจากจะเป็นตัวหนังสือ (text) และยังสามารถนำเสนอเป็นรูปภาพ (picture) แผนที่ (map) กราฟฟิก (graphic) ภาพเคลื่อนไหว (animation) เสียง (audio) หรือวีดีโอ (video) ได้ ขณะเดียวกันระบบไฮเปอร์เท็กซ์ดังกล่าวก็เปิดโอกาสให้ผู้อ่านข่าวหนังสือพิมพ์ออนไลน์สามารถเลือกอ่านข่าวและข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้ทุกชั้น (layer) ทุกชั้น อย่างไม่มีที่สิ้นสุด (bottomless news hole) และไม่จำกัดเวลา (มณฑิรา อินคชสาร, 2539)

ด้วยระบบไฮเปอร์เท็กซ์นี้ ผู้วิจัยได้มุ่งศึกษาผลของการนำเสนอข่าวออนไลน์ที่มีปฏิสัมพันธ์กับผู้อ่านสูง และมีลักษณะเฉพาะที่โดดเด่น คือ การเชื่อมโยงข่าวสารแบบไม่เป็นลำดับ (non-linear) หรือการจัดเรียงข่าวสารแบบไม่เป็นลำดับได้ ที่อาจส่งผลต่อการรับรู้ด้านความเข้าใจ ความจำ และความพึงพอใจของผู้รับสารได้

ดังนั้น การนำเสนอเนื้อหาข่าวแบบออนไลน์แบบไม่เป็นลำดับ(non – linear writing style)ในการวิจัยครั้งนี้ เนื้อหาข่าวจะถูกจัดเรียงและนำเสนอเป็นหัวข้อแยกย่อยและใช้ตัวเชื่อม (link) เชื่อมข้อมูลต่างๆเข้าด้วยกันตามหลักและแนวคิดในการจัดการข้อมูลในระบบไฮเปอร์เท็กซ์ และเปิดโอกาสให้ผู้อ่านข่าวสามารถเลือกอ่านข่าวหัวข้อใดก็ได้ตามความสนใจและไม่ต้องเป็นลำดับ โดยลักษณะการนำเสนอเนื้อหาแบบไม่เป็นลำดับนี้จะถูกนำมาศึกษาเปรียบเทียบผลของการรับรู้เนื้อหาข่าวของผู้อ่านกับรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาข่าวแบบเป็นลำดับ (linear structure) ที่มีลักษณะแตกต่างกัน กล่าวคือการนำเสนอเนื้อหาข่าวแบบเป็นลำดับนิยมนำเสนอเนื้อหาทั้งหมดตั้งแต่ต้นจนจบภายในครั้งเดียว ถ้าผู้อ่านต้องการอ่านเนื้อหาข่าวโดยละเอียดแล้วก็ต้องเริ่มอ่านเนื้อหาข่าวตั้งแต่ต้นจนจบตามลำดับสารที่นักข่าวจัดเรียงไว้ การนำเสนอข่าวแบบเป็นลำดับดังกล่าวนี้ พบได้ในการนำเสนอเนื้อหาข่าวทั่วไปในสื่อดั้งเดิม เช่น สื่อนั่งหนังสือพิมพ์ สื่อวิทยุ สื่อโทรทัศน์ เป็นต้น

จากงานวิจัยของ Bonime and Pohlmann(1998) ซึ่งระบุว่า การนำเสนอข่าวสารแบบไม่เป็นลำดับ(non-linear) ด้วยระบบไฮเปอร์เท็กซ์นั้นนอกจากจะเอื้อประโยชน์ในการเลือกเปิดรับสารให้กับผู้อ่านแล้ว การนำเสนอเนื้อหาแบบไม่เป็นลำดับดังกล่าวมีความเป็นไปได้ที่จะช่วยเพิ่มการจดจำ(retention)ข้อมูลในผู้รับสารให้มากขึ้นด้วย เนื่องจากผู้รับสารเลือกที่จะเปิดรับสารตามความสนใจของตนเอง

ด้าน Birkets (อ้างถึงใน Rich,อ้างแล้ว) กล่าวถึงข้อดีของระบบไฮเปอร์เท็กซ์ว่า สำหรับผู้อ่านหรือผู้รับสาร การจัดการข้อมูลด้วยระบบไฮเปอร์เท็กซ์นั้นจะเอื้อประโยชน์ให้ผู้รับสารมีอำนาจในการควบคุมข่าวสารมากขึ้น เนื่องจากผู้รับสารมีอิสระในการเลือกรับสารตามความสนใจของตนเองและไม่ต้องเป็นไปตามลำดับขั้นตอนที่ผู้ส่งสารจัดเรียงมาให้ หรือกล่าวได้ว่าโครงสร้างของระบบไฮเปอร์เท็กซ์ที่นำเสนอข่าวสารแบบไม่เป็นเส้นตรง(non-linear)นี้กำลังเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์ระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร กล่าวคือการทำอำนาจแก่ผู้รับสารในการเลือกรับและบริโภคข่าวสารด้วยตนเองนั้นทำให้ผู้รับสารกลายเป็นผู้รับสารที่กระตือรือร้น(active audience)มากขึ้น ขณะเดียวกันผู้ส่งสารก็ถูกลดบทบาทในฐานะนายประตูข่าวสาร(gatekeeper) ลง

อย่างไรก็ตามผลการวิจัยในอดีต พบว่า ระบบไฮเปอร์เท็กซ์ก็มีข้อเสียเช่นกัน คือ ฐานข้อมูลที่กว้างมากอาจทำให้ผู้อ่านสับสนและหลงทางระหว่างการอ่านข่าวได้ การใช้ตัวเชื่อม(link)หรือรูปแบบสารที่หลากหลายเกินไปจะทำให้ผู้อ่านเสียเวลามากขึ้นระหว่างการอ่านข่าวเนื่องจากต้องใช้เวลาในการเรียกข้อมูลมาดู (download) มากขึ้น และเป็นสาเหตุให้ผู้อ่านหมดความสนใจที่จะอ่านข่าวดังกล่าวได้นอกจากนั้นในกระบวนการสร้างและการเขียนข่าวแบบไม่เป็นลำดับในระบบไฮเปอร์เท็กซ์ดังกล่าวยังต้อง

ใช้การวางแผนจัดเรียงข้อมูลและความชำนาญต่างไปจากการเขียนข่าวรูปแบบเดิมมาก และยังต้องใช้ผู้ร่วมงาน เวลาและเทคนิคในการจัดเรียงมากขึ้นด้วย

สำหรับผลการวิจัยลักษณะการนำเสนอข่าวออนไลน์หรือข่าวในอินเทอร์เน็ตในประเทศไทย ปัจจุบัน พบว่า หนังสือพิมพ์ออนไลน์ส่วนใหญ่ยังคงนำเสนอข่าวออนไลน์โดยการนำเนื้อหาที่มีการเสนออยู่แล้วในสื่อมวลชนกระแสหลักมาเผยแพร่บนอินเทอร์เน็ตซ้ำอีกครั้ง โดยไม่มีการจัดรูปแบบให้เหมาะสมกับลักษณะของสื่อใหม่ หรือมีการปรับปรุงลักษณะการนำเสนอเนื้อหาข่าวเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ทั้งนี้เนื่องจากองค์กรสื่อหนังสือพิมพ์ยังคงมีแนวคิดและมุ่งเสนอข่าวออนไลน์เพื่อเป็นช่องทางเสริมในการเผยแพร่ข้อมูลให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายใหม่ๆ ให้มากขึ้นเท่านั้น (เกรียงไกร ทวีโชติกิจเจริญ, 2543; กานตวี ปานสีทา, 2545 ; นรินทร์ นำเจริญ, 2544 ; ชาญวิทย์ เจริญกิจชัยชนะ, 2541)

ด้านงานวิจัยเกี่ยวกับผู้อ่านหนังสือพิมพ์ออนไลน์ พบว่า ผู้อ่านส่วนใหญ่ยังคงมีความพึงพอใจรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาของหนังสือพิมพ์ออนไลน์น้อย แม้ว่าโดยรวมแล้วผู้อ่านจะมีความพึงพอใจในความสดใหม่ของข่าวและการใช้งานง่ายของสื่อหนังสือพิมพ์ออนไลน์ แต่ผู้อ่านร้อยละ 78.2 ยังต้องการให้หนังสือพิมพ์ออนไลน์ไทยมีการเปลี่ยนแปลงการนำเสนอเนื้อหา เพื่อให้มีรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาที่เฉพาะตัวขึ้น เช่น มีการนำเสนอข่าวใหม่สดเสมอทุกวัน และนำเสนอข่าวด่วนก่อนที่หนังสือพิมพ์ฉบับปกติจะวางแผง ใช้การสร้างตัวเชื่อม (link) เพื่อนำไปสู่ข่าวหรือบทความที่เกี่ยวข้อง เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้อ่านสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวเชิงลึกมากยิ่งขึ้นกว่าสื่ออื่นๆ (กาญจนา กาญจนทวิ ,2542; เกรียงไกร ทวีโชติกิจเจริญ, อ้างแล้ว)

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงมุ่งศึกษาผลของการนำเสนอข่าวออนไลน์รูปแบบใหม่คือ ข่าวออนไลน์ที่นำเสนอเนื้อหาแบบไม่เป็นลำดับ (non-linear writing style) ซึ่งประยุกต์ใช้การนำเสนอจากระบบไฮเปอร์เท็กซ์ดังกล่าว เพื่อเปรียบเทียบกับผลของการนำเสนอข่าวออนไลน์แบบเป็นลำดับ (linear writing style) ซึ่งใช้การนำเสนอตามหลักการเดียวกับสื่อหนังสือพิมพ์ โดยผู้วิจัยมุ่งหวังว่าผลจากการศึกษานี้จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนารูปแบบการนำเสนอข่าวและข้อมูลบนเว็บไซต์ หนังสือพิมพ์ออนไลน์ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นเพื่อแข่งขันกับสื่ออื่นๆ ได้อย่างเต็มที่

อย่างไรก็ตาม จากการศึกษาในอดีตไม่พบว่ามีงานวิจัยใดที่ครอบคลุมการศึกษาค้นคว้าของการอ่านข่าวออนไลน์ที่มี รูปแบบการจัดเรียงข้อมูลข่าวสารแตกต่างกันคือ การจัดเรียงข่าวสารแบบเป็นลำดับ (linear form) และการจัดเรียงข่าวสารแบบไม่เป็นลำดับ (non-linear form) ต่อการรับรู้ของผู้รับสาร พบเพียงการศึกษาของมณฑิรา อินคชสาร และดวงกมลชาติประเสริฐ (2540) ที่ระบุว่า กลุ่มผู้อ่านข่าวจากหนังสือพิมพ์ออนไลน์ระบบอินเทอร์เน็ต (ซึ่งมีรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาคล้ายกับการนำเสนอเนื้อหา

ข่าวแบบไม่เป็นลำดับในการวิจัยครั้งนี้) สามารถจดจำเนื้อหาข่าวได้มากกว่า แต่สามารถจดจำเนื้อหาข่าวต่อขึ้น และเนื้อหาข่าวที่ถูกต้องตามข้อเท็จจริงได้น้อยกว่ากลุ่มผู้อ่านหนังสือพิมพ์ออนไลน์ในระบบเมนูข่าวสาร ซึ่งพอจะแสดงให้เห็นว่ารูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์ที่แตกต่างกันมีผลต่อความสามารถในการจดจำข้อมูลของบุคคลได้แตกต่างกัน

นอกจากนั้น ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยยังกำหนดตัวแปรอิสระที่คาดว่าจะมีผลต่อความเข้าใจ ความจำและความพึงพอใจของผู้อ่านข่าวออนไลน์เพิ่มขึ้นอีก 2 ตัว คือ วัยของผู้อ่านและประเภทข่าว กล่าวคือ ผู้วิจัยกำหนดตัวแปร“วัย” ขึ้น เพื่อศึกษาว่าผู้อ่านที่เป็นเด็ก (อายุน้อยกว่า 18 ปี) ซึ่งเกิดในยุคคอมพิวเตอร์ที่มีความคุ้นเคยกับการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตมากกว่าผู้ใหญ่(อายุมากกว่า 36 ปี) หรือไม่ และจะสามารถใช้แบบแผนความคิด และประสบการณ์ต่างรุ่นมาช่วยในการเข้าใจ การจดจำ และพึงพอใจการอ่านเนื้อหาข่าวสารออนไลน์ที่มีการจัดเรียงข่าวที่ต่างกันได้แตกต่างกับผู้อ่านที่เป็นผู้ใหญ่หรือไม่ อย่างไร

อย่างไรก็ตามจากการศึกษาในอดีตทั้งในและต่างประเทศไม่พบว่ามีการศึกษาตัวแปรเกี่ยวกับวัยของผู้อ่านกับการเข้าใจและจดจำการอ่านข่าวออนไลน์ มีแต่เพียงการศึกษาของ Ming and Harrison ในปี 2000 (Boczkowaki, 2000 อ้างถึงใน Lievrouw and Livingstone, 2002) ที่ระบุว่า วัยหรืออายุมีผลต่อการใช้หนังสือพิมพ์ออนไลน์ คือ ผู้อ่านที่มีอายุมากมีแนวโน้มที่จะเลือกอ่านเฉพาะข้อมูลที่เป็นตัวอักษร (text) ในขณะที่นักศึกษามหาวิทยาลัยชอบที่จะดูรูปภาพมากกว่า

สำหรับตัวแปร “ประเภทข่าว” ผู้วิจัยกำหนดให้เป็นอีกตัวแปรหนึ่งเนื่องจากเห็นว่าลักษณะของเนื้อหาข่าวและปริมาณเนื้อหาข่าวที่แตกต่างกันไปตามแต่ประเภทของข่าวนั้นน่าจะส่งผลต่อความเข้าใจ การจดจำ และความพึงพอใจของผู้อ่านแตกต่างกันด้วยเช่นกัน โดยผู้วิจัยกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้โดยมุ่งตอบปัญหาการวิจัยดังต่อไปนี้

ปัญหาคำถามวิจัย

1. รูปแบบการนำเสนอข่าวสารในหนังสือพิมพ์ออนไลน์ที่แตกต่างกัน คือ นำเสนอเนื้อหาแบบเป็นลำดับ(linear form) และไม่เป็นลำดับ(non-linear form) มีผลต่อความเข้าใจของผู้อ่านแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

2. รูปแบบการนำเสนอข่าวสารในหนังสือพิมพ์ออนไลน์ที่แตกต่างกันมีผลต่อความจำของผู้อ่านแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
- 3 . รูปแบบการนำเสนอข่าวสารในหนังสือพิมพ์ออนไลน์ที่แตกต่างกันมีผลต่อความพึงพอใจของผู้อ่านแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
4. รูปแบบการนำเสนอข่าวสารในหนังสือพิมพ์ออนไลน์ และประเภทข่าวที่แตกต่างกันมีผลเชิงปฏิสัมพันธ์ต่อความเข้าใจ ความจำ และความพึงพอใจของผู้อ่านแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
5. รูปแบบการนำเสนอข่าวสารในหนังสือพิมพ์ออนไลน์ และวัยของผู้อ่านที่แตกต่างกันมีผลเชิงปฏิสัมพันธ์ต่อความเข้าใจ ความจำ และความพึงพอใจของผู้อ่านแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.ประโยชน์เชิงวิชาการ

ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับระบบการนำเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์ออนไลน์ต่อไปได้ เนื่องจากปัจจุบันมีข้อมูลการศึกษาทางด้านนี้น้อยมาก

2.ประโยชน์เชิงวิชาชีพ

สามารถนำผลการวิจัยครั้งนี้มาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบการนำเสนอเนื้อหาของสื่อหนังสือพิมพ์ออนไลน์ เพื่อให้ผู้อ่านสามารถรับรู้และพึงพอใจการอ่านข่าวจากสื่อหนังสือพิมพ์ออนไลน์มากขึ้น

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 2

ทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง “ผลของการอ่านข่าวออนไลน์ที่มีรูปแบบการจัดเรียงสารแบบเป็นลำดับ (Linear) และไม่เป็นลำดับ (Non-linear) ต่อความเข้าใจ ความจำ และความพึงพอใจของผู้อ่าน” นี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาและรวบรวมแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาไว้ในเนื้อหาส่วนนี้เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐาน ความรู้และเป็นแนวทางในการวิจัย โดยเนื้อหาในบทนี้ประกอบไปด้วยทฤษฎี แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้คือ

1. ความหมายของไฮเปอร์เท็กซ์ (Hypertext) และ ไฮเปอร์มีเดีย (Hypermedia)
2. แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการเขียนข่าวออนไลน์ แบ่งเป็น
 - 2.1 การเขียนข่าวออนไลน์โดยอ้างอิงรูปแบบของข่าวหนังสือพิมพ์ปกติเป็นหลัก
 - 2.2 การเขียนข่าวออนไลน์รูปแบบใหม่ที่อ้างอิงลักษณะเฉพาะของสื่อออนไลน์เป็นหลัก
3. แนวคิดเรื่องสื่อและสารของ McLuhan กับการรับรู้ของผู้รับสาร
 4. การอ่านและการรับรู้ของผู้อ่าน
5. แบบแผนการรับรู้ (schema)
6. แนวคิดทางเรื่องผลกระทบของระบบไฮเปอร์เท็กซ์ต่อการรับรู้และเรียนรู้ของผู้รับสาร แบ่งเป็น
 - 6.1 แนวคิดที่เห็นว่าระบบการจัดเรียงสารแบบไม่เป็นลำดับในระบบไฮเปอร์เท็กซ์และไฮเปอร์มีเดียมีประโยชน์ต่อการอ่านและการเรียนรู้
 - 6.2 แนวคิดที่เห็นว่าระบบการจัดเรียงสารแบบไม่เป็นลำดับในระบบไฮเปอร์เท็กซ์และไฮเปอร์มีเดียเป็นอุปสรรคต่อการอ่านและขัดขวางการเรียนรู้
7. งานวิจัยเกี่ยวกับกระบวนการรับรู้ การอ่าน และความเข้าใจของผู้อ่านหนังสือพิมพ์ออนไลน์ระบบไฮเปอร์เท็กซ์
8. สื่อมัลติมีเดีย
 - 8.1 ความหมายของสื่อมัลติมีเดีย
 - 8.2 แนวคิดการรับรู้สื่อมัลติมีเดียกับของผู้อ่าน
9. ความพึงพอใจรูปแบบของหนังสือพิมพ์ออนไลน์

1. ความหมายของไฮเปอร์เท็กซ์ (Hypertext) และ ไฮเปอร์มีเดีย (Hypermedia)

นักพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและนักวิชาการทางด้านวารสารศาสตร์หลายคนได้ให้คำจำกัดความและแนวคิดเกี่ยวกับไฮเปอร์เท็กซ์ (Hypertext) ไว้มากมาย ดังนี้

Ted Nelson (1967) นิยาม “ไฮเปอร์เท็กซ์” ว่าหมายถึง ระบบข้อมูลที่ผสมผสานระหว่างข้อความหรือข้อมูลกับกระบวนการทางคอมพิวเตอร์ ซึ่งมีลักษณะการนำเสนอข้อมูลดังนี้ คือ ข้อความที่นำเสนอทั้งหมดต้องมีความสัมพันธ์กัน และนำเสนอด้วยโครงสร้างข้อมูลแบบเป็นลำดับขั้น (Branching Structure) โดยไม่เรียงลำดับเป็นแนวตรง (Non-linear) มีปฏิสัมพันธ์กับผู้ใช้ และมีการเคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลา (Dynamics)

Ritchie (1989) กล่าวว่า ไฮเปอร์เท็กซ์ หมายถึง ระบบการจัดการข้อมูลในสื่อคอมพิวเตอร์ที่มีการเชื่อมโยงกันระหว่างแหล่งข้อมูลต่างๆ (nodes) ทั้งข้อมูลที่เป็นตัวอักษร (texts) กราฟิก (graphics) เสียง (audio) วิดีโอ (video) หรืออาจจะเป็นซอฟต์แวร์ (software) หรือข้อมูล (data) ประเภทอื่นๆ เครือข่ายของแหล่งข้อมูล (network of nodes) เหล่านี้อยู่ในรูปแบบของเอกสารที่ผู้อ่านสามารถมีปฏิสัมพันธ์ได้ตอบกับเนื้อหาได้ (interactive document)

Fluckiger (1995) อธิบายไฮเปอร์เท็กซ์ว่า เป็นแนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการนำเสนอ (presentation) การเข้าถึง (access) การจัดโครงสร้าง (structuring) และการเก็บข้อมูลเอกสารต่างๆ โดยใช้ระบบฐานข้อมูลในคอมพิวเตอร์ ไฮเปอร์เท็กซ์ส่วนใหญ่นำเสนอข้อมูลประเภทตัวอักษรเป็นหลัก แต่ถ้านำระบบไฮเปอร์เท็กซ์ดังกล่าวมานำเสนอข้อมูลที่เป็นมัลติมีเดีย จะเรียกใหม่ว่า “ไฮเปอร์มีเดีย (Hypermedia)”

Bonime and pohlmann (1998) อธิบายคำว่า “ไฮเปอร์เท็กซ์ (hypertext)” ว่าหมายถึงการนำเสนอเนื้อหาข่าวสารผ่านสื่อคอมพิวเตอร์ที่มีโครงสร้างการนำเสนอแบบไม่เป็นลำดับ (non-linear structure) ซึ่งตรงกันข้ามกับการนำเสนอเนื้อหาข่าวสารผ่านสื่อดั้งเดิมที่มีลักษณะเป็นลำดับ (linear structure) และปรากฏอยู่ในสื่อประเภทหนังสือ ภาพยนตร์ สุนทรพจน์ เป็นต้น

Nelson (1999, อ้างใน Deuze, 2001) อธิบายว่า ไฮเปอร์เท็กซ์เป็นระบบข้อมูลที่เชื่อมโยงหน่วยต่างๆ (units) ของเนื้อหาข่าวสารเข้าด้วยกันโดยใช้ตัวเชื่อมหรือลิงค์ (link)

สำหรับในประเทศไทย ศุภมิตร จิตตะยโสโร (2534) ให้นิยามไฮเปอร์เท็กซ์ว่า คือ ระบบการ จัดเก็บข้อมูลด้วยสื่อคอมพิวเตอร์ซึ่งพยายามรักษาความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลข่าวสารที่เป็นข้อความ(Text) ไว้ กล่าวคือ ในการ จัดเก็บข้อมูลดังกล่าว ผู้จัดเก็บจะสร้างโหนด (node)หรือหน่วยของข้อมูลที่เชื่อมโยงถึง กันได้ขึ้น ในโหนดหนึ่งๆอาจปรากฏข้อมูลทั้งที่เป็นข้อความ เสียง รูปภาพ หรือสื่ออื่นๆได้ จากนั้นจึงสร้าง ตัวเชื่อมหรือลิงค์ (Link) ไว้ระหว่างโหนดต่างๆที่เกี่ยวข้องกัน หรือสร้างลิงค์ไว้ระหว่างส่วนต่างๆของ ข้อความที่เกี่ยวข้องกันทั้งนี้เพื่อแสดง ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลที่น่าเสนอทั้งหมด ในกรณีที่ข้อมูลที่น่า เสนอปรากฏอยู่ในรูปของกราฟิก เสียง หรือข้อมูลมัลติมีเดียรูปแบบอื่นๆ เราอาจเรียกระบบดังกล่าวได้ ใหม่ว่า “ไฮเปอร์มีเดีย (Hypermedia)”

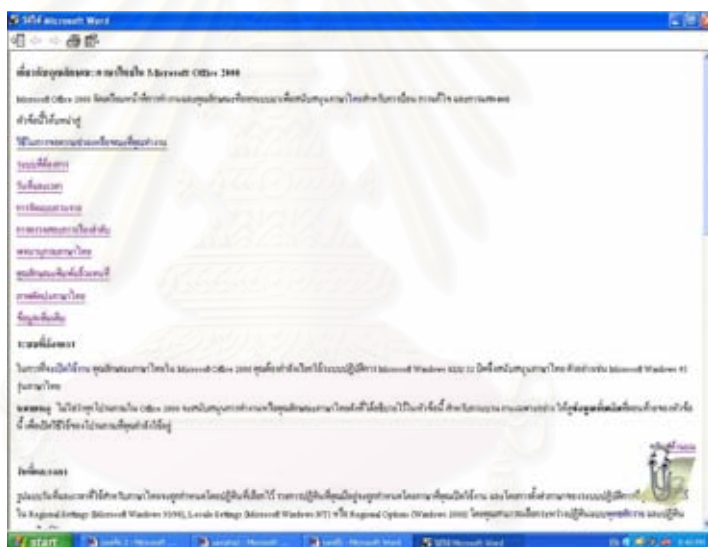
โดยสรุป “ไฮเปอร์เท็กซ์ (Hypertext)” จึงหมายถึง ระบบการจัดการข้อมูลที่เชื่อมโยงข้อความ หรือกลุ่ม ข้อความเข้าด้วยกัน การนำเสนอข้อมูลในระบบไฮเปอร์เท็กซ์นี้จะเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีปฏิสัมพันธ์ (interactive) กับข้อความที่อ่าน โดยข้อความที่นำมาใช้เป็นจุดเชื่อมโยง (anchor) มักจะปรากฏในลักษณะ ที่เด่นชัดกว่าข้อความอื่นๆ เช่น การขีดเส้นใต้ การเน้นด้วยสี ตัวหนา หรือตัวเอียง เป็นต้น

โครงสร้างการทำงานของระบบไฮเปอร์เท็กซ์ช่วยให้ผู้อ่านคลิก (click) ที่คำ วลี ประโยคที่ขีดเส้น ใต้ หรือคำที่มีเป็นแถบสว่าง (highlight) ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ (cues) ถึงระบบการทำงานของไฮเปอร์เท็กซ์ และ ทำให้ผู้อ่านสามารถเข้าถึงข้อมูลในอีกหัวข้อหนึ่งได้โดยอัตโนมัติ เช่น เมื่อต้องการคำอธิบายเพิ่มเติม เกี่ยวกับคำศัพท์ที่อ่านพบในเอกสารนั้น ผู้อ่านก็เพียงแต่คลิกติดกัน 2 ครั้ง (double click) ตรงคำที่ต้องการ ทราบรายละเอียด ระบบการทำงานของไฮเปอร์เท็กซ์ก็จะไปดึงเอาเอกสารที่เป็นคำอธิบายศัพท์นั้นมาแสดงทาง หน้าจอทันที ทำให้ผู้อ่านสามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างต่อเนื่อง และสามารถคลิกกลับไปมาในส่วนต่างๆของ เอกสารชุดเดียวกันหรือระหว่างเอกสารได้โดยง่าย อีกทั้งสามารถย้อนกลับที่เอกสารเดิมได้อย่างสะดวก รวดเร็ว (ปิยวรรณ คงสาคร, 2542)

กล่าวได้ว่าระบบการทำงานของไฮเปอร์เท็กซ์เป็นการเชื่อมโยงเอกสารในลักษณะที่ไม่เป็น เส้นตรง (non-linear) ซึ่งหมายถึงการจัดเรียงข้อมูลในเอกสารเรื่องหนึ่งๆที่ไม่จำเป็นต้องต่อเนื่องไป ตามลำดับเนื้อหา (sequentially) ตั้งแต่ต้นจนจบ เพราะมีทางเลือก (pathways) อื่นๆในอีกเอกสารอีก เช่น อาจจะมีคำอธิบาย ความคิดเห็น หรือบทความที่เกี่ยวข้องเชื่อมโยงอยู่ในเอกสารชุดเดียวกัน หรืออาจจะ เชื่อมโยงไปยังเอกสารชุดอื่นๆ ซึ่งผู้อ่านไม่จำเป็นต้องเข้าถึงข้อมูลตามลำดับเนื้อหา และสามารถข้ามไปยัง จุดต่างๆของเอกสารที่สนใจได้อย่างอิสระ (free-from pattern) อีกทั้งยังสามารถกำหนดเส้นทางในการเข้าถึง ข้อมูลในเรื่องที่ต้องการได้ด้วยตนเอง (Pavlik, 1996)

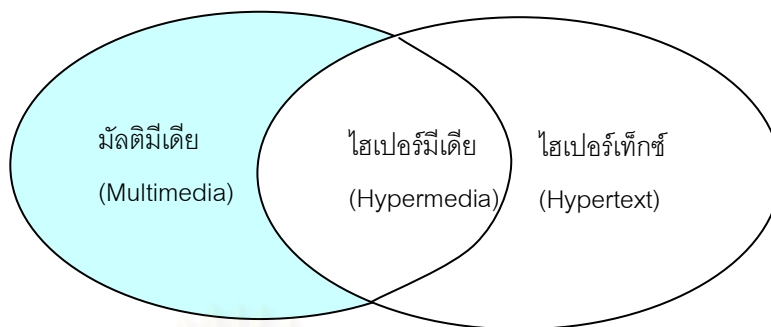
ในมุมมองของผู้ใช้งานโดยทั่วไปแล้ว “ไฮเปอร์เท็กซ์” เป็นการเชื่อมโยงข้อมูลและนำเสนอข้อมูลความรู้ผ่านทางสื่อคอมพิวเตอร์ ตัวอย่างที่ชัดเจนก็คือ การนำเสนอข้อมูลด้วยบริการเว็บไซต์เว็บบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตในปัจจุบัน (ทวีศักดิ์ กาญจนสุวรรณ, 2546)

ในยุคแรกๆที่มีการนำระบบไฮเปอร์เท็กซ์เข้ามาใช้ในคอมพิวเตอร์ไฮเปอร์เท็กซ์ปรากฏในรูปแบบของ ข้อความในระบบช่วยเหลือ (Help) ของโปรแกรมต่างๆ ดังตัวอย่างในรูปที่ 1 ซึ่งรูปแบบของระบบช่วยเหลือจะเริ่มด้วยการแสดงหัวข้อของการช่วยเหลือทั้งหมด เพื่อให้ผู้ใช้เป็นผู้เลือกความต้องการความช่วยเหลืออย่างไร โดยใช้เมาส์คลิกที่หัวข้อนั้นๆ จากหัวข้อที่ถูกเลือกจะถูกเชื่อมโยงไปยังรายละเอียดภายในที่ได้เตรียมไว้แล้ว จากนั้นการแสดงผลในหน้าจอจะปรากฏในรูปของข้อความซึ่งภายในข้อความเหล่านี้ อาจจะมีบางข้อความสำคัญที่เชื่อมโยงไปยังเนื้อหาอื่นๆอีก การนำเสนอเนื้อหาทั้งหมดที่กล่าวมานี้จะปรากฏในรูปแบบตัวอักษร (text) ทั้งสิ้น ดังนั้นจึงเรียกว่า “ไฮเปอร์เท็กซ์ (Hypertext)”

รูปที่ 1 ระบบช่วยเหลือในคอมพิวเตอร์ซึ่งใช้การนำเสนอเนื้อหาด้วยไฮเปอร์เท็กซ์

ต่อมาในระบบมัลติมีเดีย (Multimedia System) ได้นำหลักการของระบบไฮเปอร์เท็กซ์ในการเชื่อมโยงข้อมูลเข้าด้วยกันมาเป็นส่วนหนึ่งของการนำเสนอเนื้อหา จากเดิมที่มีการเชื่อมโยงเฉพาะข้อความหรือตัวอักษรเท่านั้น กลายเป็นการเชื่อมโยงโดยใช้สื่อมัลติมีเดียต่างๆประกอบ เช่น ภาพนิ่ง เสียง วิดีโอ ภาพเคลื่อนไหว กราฟิก เป็นต้น และเรียกการนำเสนอรูปแบบใหม่นี้ว่า “ไฮเปอร์มีเดีย (Hypermedia)” ซึ่งสามารถแสดงความสัมพันธ์ของแบบจำลองได้

รูปที่ 2 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างไฮเปอร์เท็กซ์ มัลติมีเดีย และไฮเปอร์มีเดีย

ดังนั้น ระบบไฮเปอร์เท็กซ์จึงสามารถจำแนกได้เป็น 2 ประเภทตามลักษณะของข้อมูลที่น่าสนใจ ดังนี้ คือ (Berk and Devlin, 1991 อ้างถึงใน ชญมณ ยูเด็น ,2539)

1. ไฮเปอร์เท็กซ์แบบข้อความ (Text – only Hypertext) เป็นระบบไฮเปอร์เท็กซ์ที่น่าสนใจ ข้อมูลด้วยข้อความหรือตัวอักษร(text)เพียงอย่างเดียว โดยไม่มีสื่ออื่นๆ เช่น รูปภาพ หรือเสียงประกอบอยู่ด้วย
2. ไฮเปอร์มีเดีย (Hypermedia) เป็นระบบไฮเปอร์เท็กซ์ที่น่าสนใจข้อมูลด้วยตัวอักษร (text) และสื่อมัลติมีเดีย (multimedia) เช่น รูปภาพ เสียง หรือภาพเคลื่อนไหว เป็นต้น

นอกจากลักษณะของเนื้อหาที่น่าสนใจต่างกันแล้วระบบไฮเปอร์เท็กซ์และไฮเปอร์มีเดียยังมีข้อแตกต่างกันอีกดังนี้

ตารางที่ 1 ตารางเปรียบเทียบการใช้งานระบบไฮเปอร์เท็กซ์แบบข้อความและแบบไฮเปอร์มีเดีย

ไฮเปอร์เท็กซ์แบบข้อความ (Text – only Hypertext)	ไฮเปอร์มีเดีย (Hypermedia)
1. ผู้ใช้สามารถเข้าถึงข้อมูลได้รวดเร็วกว่า	1. ผู้ใช้สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ช้ากว่า
2. มีความน่าสนใจและความสวยงามน้อยกว่า เหมาะสำหรับงานที่ไม่ต้องการความสวยงามในการจัดเก็บข้อมูล เช่นงานทางด้านธุรกิจ	2. มีความน่าสนใจและความสวยงามมากกว่า เนื่องจากใช้สื่อมัลติมีเดียประกอบการนำเสนอ
3. พัฒนาได้ง่าย โดยใช้เวลา ทรัพยากร และ	3. ต้องมีวางแผนพัฒนาระบบอย่างดี ทั้งยังใช้เวลา

ที่มงานจำนวนน้อยกว่า	ทรัพยากร และที่มงานในปริมาณที่มากกว่า
----------------------	---------------------------------------

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1 ตารางเปรียบเทียบการใช้งานระบบไฮเปอร์เท็กซ์แบบข้อความและแบบไฮเปอร์มีเดีย (ต่อ)

ไฮเปอร์เท็กซ์แบบข้อความ (Text – only Hypertext)	ไฮเปอร์มีเดีย (Hypermedia)
4. ใช้งานได้บนเครื่องคอมพิวเตอร์ที่มีความสามารถต่ำได้	4. ใช้งานได้เฉพาะกับเครื่องคอมพิวเตอร์ซึ่งมีความเร็วในการประมวลผลสูง ต้องมีซอฟต์แวร์ประกอบการเรียกดูข้อมูลมัลติมีเดีย เช่น Real player เป็นต้น และยังต้องมีอุปกรณ์ทางด้านมัลติมีเดียเสริมด้วย เช่น ลำโพง หูฟัง การ์ดแสดงผลที่มีความเร็วสูง จอภาพที่มีความละเอียดสูง เป็นต้น

แบบจำลองและองค์ประกอบของระบบไฮเปอร์เท็กซ์ (ทวีศักดิ์ กาญจนสุวรรณ, อ่างแล้ว)

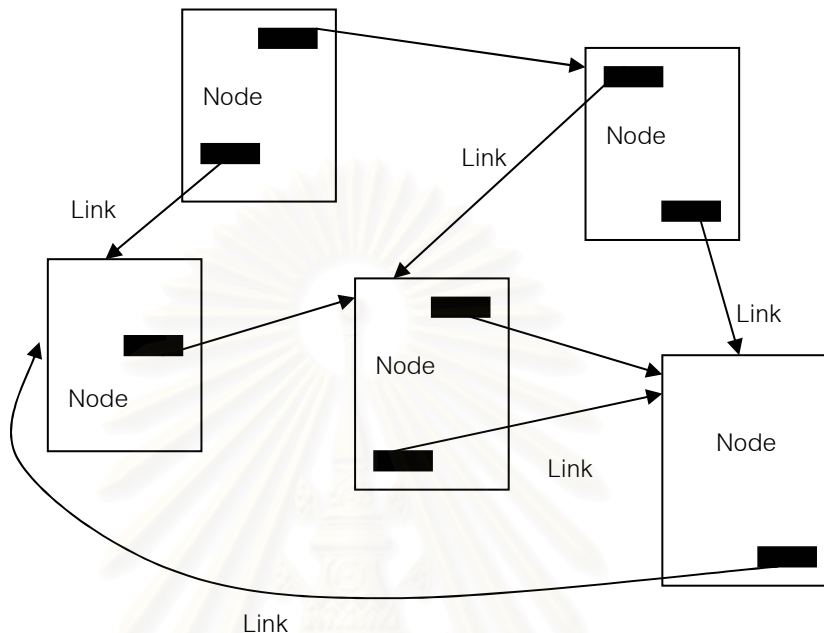
ปัจจุบันระบบไฮเปอร์เท็กซ์และ/หรือ ไฮเปอร์มีเดีย (Hypertext/Hypermedia System) ถูกนำมาประยุกต์ใช้ในการนำเสนอข้อมูลหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นการนำเสนอข้อมูลบนระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตทั้งที่เป็นเอกสารเว็บเพจ (Web page) หรือแม้แต่เอกสารอิเล็กทรอนิกส์ที่เป็นไฟล์เอกสารในรูปแบบอื่นๆ เช่น Word(.doc) Excel.xls) Acrobat (.pdf) เป็นต้น โดยที่เอกสารเหล่านี้สามารถที่จะเชื่อมโยงไปมาระหว่างกันได้ ทั้งที่เป็นการเชื่อมโยงแบบภายในเอกสารหรือต่างเอกสารกัน ทั้งนี้เป็นผลพวงมาจาก

วิวัฒนาการของระบบไฮเปอร์เท็กซ์ที่มีมาแต่อดีตนั่นเอง

ตัวอย่างการจัดการข้อมูลและสารสนเทศด้วยระบบไฮเปอร์เท็กซ์ที่เห็นได้ชัดเจนและเป็นที่ยอมรับกันอย่างแพร่หลายอย่างสูงในปัจจุบัน คือ บริการเว็ลด์ไวด์เว็บบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เว็ลด์ไวด์เว็บเป็นระบบการสื่อสารและระบบสารสนเทศที่นำเสนอเนื้อหาต่างๆด้วยไฮเปอร์เท็กซ์ โดยมีการสื่อสารข้อมูลในรูปแบบของไคลเอ็นต์และเซิร์ฟเวอร์ (client and server) เครื่องคอมพิวเตอร์ไคลเอ็นต์หรือโปรแกรมบราวเซอร์จะสามารถเข้าถึงสารสนเทศที่เป็นไฮเปอร์เท็กซ์หรือไฮเปอร์มีเดียได้ด้วยกระบวนการระบุตำแหน่งที่อยู่หรือ URL (Uniform Resource Locator) ตัวอย่างเช่น <http://www.car.chula.ac.th> เป็นต้น

ทวีศักดิ์ กาญจนสุวรรณ (อ่างแล้ว) เสนอแบบจำลองของระบบไฮเปอร์เท็กซ์ เพื่ออธิบายถึงคุณลักษณะและขอบเขตการทำงานของระบบดังกล่าว และอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างโหนด(Node) กับตัวเชื่อมหรือลิงค์ (link) ดังรูปที่3

สำหรับการวิจัยครั้งนี้เมื่อมีการกล่าวถึงคำว่า “ระบบไฮเปอร์เท็กซ์” ผู้วิจัยจะหมายความรวมถึงคำว่า “ระบบไฮเปอร์มีเดีย” ด้วย

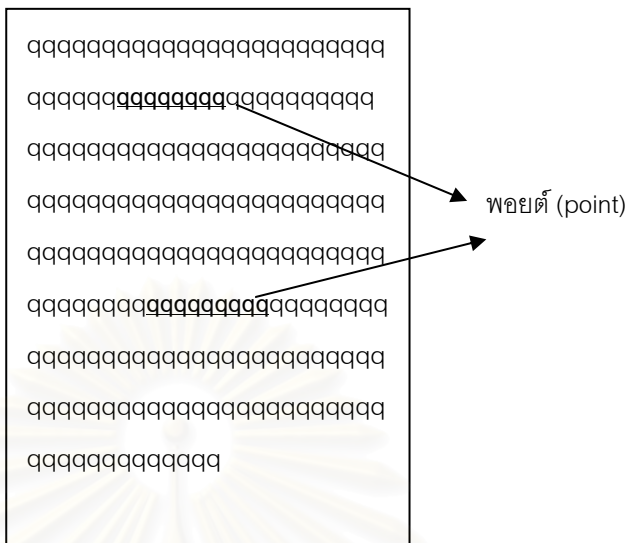
รูปที่ 3 แบบจำลองระบบไฮเปอร์เท็กซ์

องค์ประกอบของระบบไฮเปอร์เท็กซ์ (ทวิคัตต์ กาญจนสุวรรณ, อ้างแล้ว)

ไฮเปอร์เท็กซ์มีองค์ประกอบหลักอยู่ 4 องค์ประกอบ ได้แก่ พอยต์ (Point) โหนด (Node) ตัวเชื่อมหรือลิงค์ (Link) และโครงสร้างไฮราคี (Hierarchies Structure) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. พอยต์ (Point)

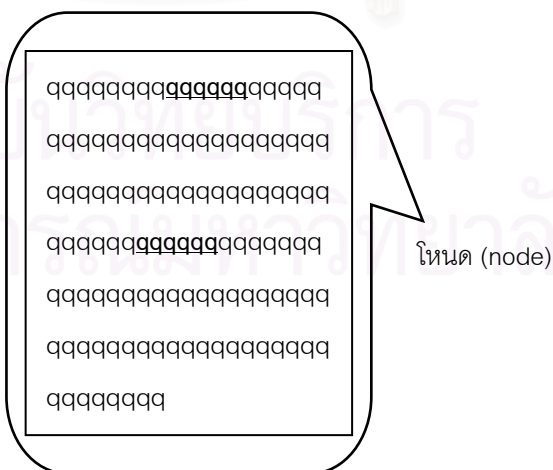
พอยต์ (Point) หรือที่บางครั้งเรียกว่า “สมอเชื่อมโยง” (Link Anchor) หมายถึง จุดหรือหลักสำหรับการเชื่อมโยงไปยังโหนดอื่นๆ มักปรากฏในรูปของกลุ่มคำหรือวลีที่เป็นข้อความพิเศษซึ่งแสดงว่าการเชื่อมโยงเกิดขึ้น ข้อความพิเศษเหล่านี้อาจถูกแสดงในลักษณะที่แตกต่างกันออกไป เช่น ใช้การขีดเส้นใต้ข้อความ การเน้นด้วยสี ใช้รูปแบบอักษรตัวหนาหรือตัวเอียง เป็นต้น ลักษณะการใช้งานเมื่อผู้อ่านเลื่อนเมาส์ (mouse) หรือเลื่อนเคอร์เซอร์ (Cursor) มาถึงพอยต์ เคอร์เซอร์จะเปลี่ยนไปเป็นสัญลักษณ์อื่น เช่น รูปมือเพื่อแสดงว่าข้อความนั้นสามารถที่จะเชื่อมโยงไปยังส่วนของข้อมูลที่ขยายความต่อไปได้ ตัวอย่างดังรูป

รูปที่ 4 ลักษณะของพอยต์ (point)

2. โหนด (Node)

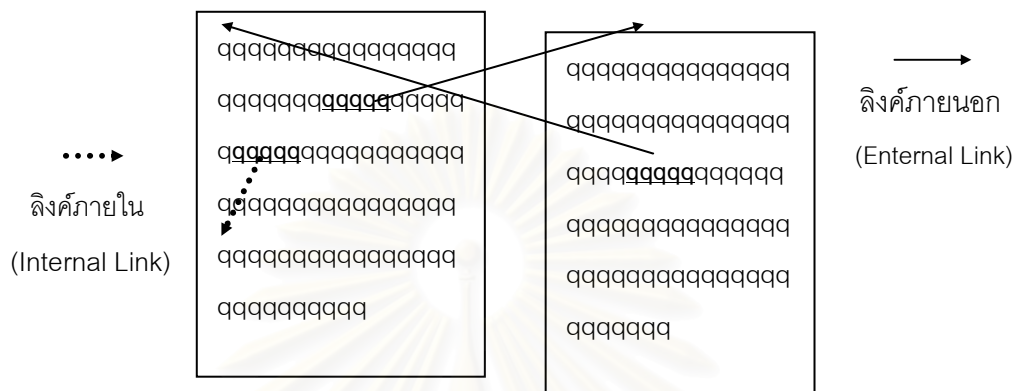
โหนด (Node) หมายถึง กลุ่มของข้อมูลที่สัมพันธ์กันหรือเป็นเรื่องเดียวกันและถูกจัดให้อยู่ในกลุ่มเดียวกัน ภายในโหนดหนึ่งๆอาจจะปรากฏพอยต์มากกว่าหนึ่งแห่งได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับว่าข้อความในโหนดนั้นๆต้องการการขยายความหรือการอธิบายเพิ่มเพียงใด สำหรับความยาวของโหนดนั้นไม่สามารถระบุตายตัวได้ บางครั้งโหนดหนึ่งๆอาจจะมีความยาวเพียงแค่มไม่กี่บรรทัด หรืออาจจะยาวเพียงหนึ่งหน้าจอคอมพิวเตอร์ (screen) หรืออาจมีความยาวมากกว่า 1 หน้าจอก็เป็นได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเนื้อหาในเรื่องราวนั้นๆ บางครั้งอาจมีการเรียก โหนด ว่า “การ์ด (card)” ได้ เนื่องจากภาพรวมของโหนดหนึ่งๆ อาจเปรียบได้กับเนื้อหา ข้อมูล หรือบทความที่เขียนขึ้นมาบนแผ่นกระดาษเดียวกัน ดังรูป

รูปที่ 5 ลักษณะของโหนด (node)

3. ตัวเชื่อมหรือลิงค์ (Link)

ตัวเชื่อมหรือลิงค์ (Link) หมายถึง การเชื่อมโยงเอกสารจากต้นทางไปยังปลายทาง โดยมีกลไกภายในที่ช่วยนำทางไปยังเป้าหมายได้อย่างทั่วถึงภายในระบบไฮเปอร์เท็กซ์ การเชื่อมโยงมีทั้งแบบที่

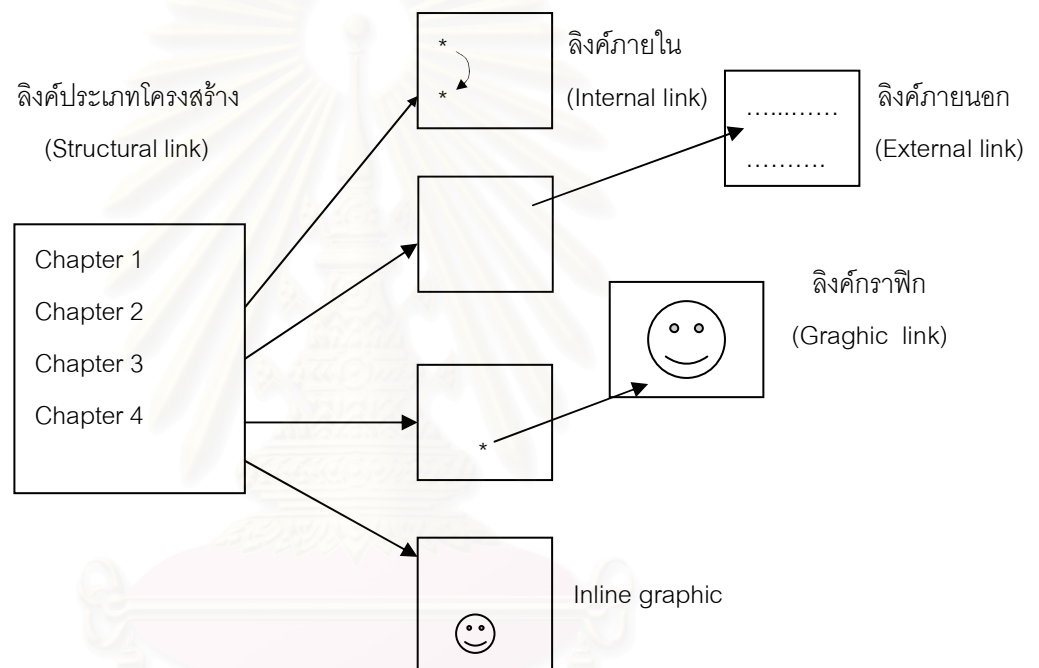
รูปที่ 6 ลักษณะการลิงค์ (Link)

เชื่อมโยงภายในโหนดเดียวกัน (Internal Link) และการเชื่อมโยงไปสู่โหนดภายนอก (External Link) ดังรูป

Miall (1997) แบ่งประเภทตัวเชื่อมหรือลิงค์ตามลักษณะการใช้งานออกเป็นลิงค์หรือตัวเชื่อม (link) 6 ประเภท ดังนี้ คือ

1. ลิงค์ประเภทโครงสร้าง (Structural link) เป็นลิงค์ที่เชื่อมโยงเนื้อหาโดยพิจารณาจากโครงสร้างหลักการเดินทางภายในไฮเปอร์เท็กซ์เป็นหลัก ลิงค์ประเภทโครงสร้างนี้ ได้แก่ ลิงค์ทางออก ลิงค์สารบัญ ลิงค์แผนผัง เนื้อหา เป็นต้น
2. ลิงค์เชื่อมโยงเนื้อหาภายในโหนดเดียวกัน (Internal link with in current document) เช่น ลิงค์เชื่อมโยงไปที่จุดเริ่มต้น (home) ลิงค์ที่เชื่อมโยงไปยังเนื้อหาถัดไป (down or next) ลิงค์ที่เชื่อมโยงไปยังเนื้อหาก่อนหน้า (ด้านบน หรือ top) เป็นต้น
3. ลิงค์เชื่อมโยงเนื้อหาภายในเว็บเดียวกันแต่ต่างโหนด (Internal link to separate node) อาจเป็นลิงค์ที่เชื่อมโยงไปยังเนื้อหาที่เกี่ยวข้องหรือไม่เกี่ยวข้องกันเนื้อหาที่แสดงอยู่บนหน้าจอปัจจุบันก็ได้ หรือเป็นลิงค์ที่เชื่อมโยงไปยังเนื้อหาที่เป็นตัวอักษรหรือสื่อมัลติมีเดียอื่นก็ได้ แต่หลักสำคัญของลิงค์ชนิดนี้ก็คือ ต้องเป็นการเชื่อมโยงกับเนื้อหาภายในฐานข้อมูลหรือเว็บไซต์เดียวกันแต่ต่างโหนดกันเท่านั้น

4. ลิงค์เชื่อมโยงไปยังเนื้อหาเฉพาะที่เป็นกราฟิก (Graphic link)
5. ลิงค์เชื่อมโยงไปยังส่วนอ้างอิง (Reference link) เช่น ลิงค์เชื่อมโยงไปยังประวัติของผู้เขียน รายการอ้างอิงภายในเว็บ เป็นต้น
6. ลิงค์เชื่อมโยงที่เชื่อมไปสู่โหนดภายนอก (External link) เป็นการเชื่อมโยงไปยังเนื้อหาใดๆภายนอกเว็บไซต์หรือฐานข้อมูลที่กำลังใช้อยู่ในปัจจุบัน (รายละเอียดดังรูปที่ 7)

รูปที่ 7 ประเภทของตัวเชื่อมหรือลิงค์ที่แบ่งตามลักษณะการใช้งาน

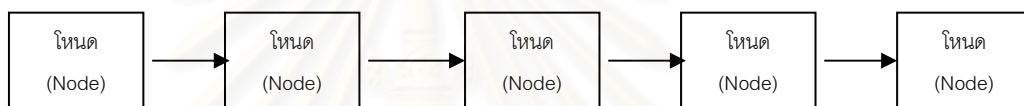
4. โครงสร้างไฮราคี (Hierarchies Structure)

โครงสร้างไฮราคี (Hierarchies Structure) เป็นโครงสร้างของระบบไฮเปอร์เท็กซ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์ฐานข้อมูลภายในเว็บไซต์หนึ่งๆ โครงสร้างไฮราคีเป็นการผสมผสานของโครงสร้างของระบบไฮเปอร์เท็กซ์พื้นฐาน 2 ชนิดเข้าด้วยกัน คือ

1. ระบบไฮเปอร์เท็กซ์ชนิดที่มีโครงสร้างที่แน่นอน (Structured Hypertext) แบ่งได้ 2 ชนิด คือ

1.1 ระบบไฮเปอร์เท็กซ์ชนิดโครงสร้างเรียงลำดับ (Sequential Structured Hypertext)

โครงสร้างชนิดนี้จะมีการจัดเรียงเนื้อหาไว้อย่างเป็นระเบียบ ดังนั้น การเข้าถึงข้อมูลในแต่ละโหนดนั้น จำเป็นต้องผ่านโหนดที่อยู่ก่อนหน้าไปตามลำดับ เว้นแต่การเข้าถึงโหนดแรกหรือโหนดเริ่มต้นเท่านั้น

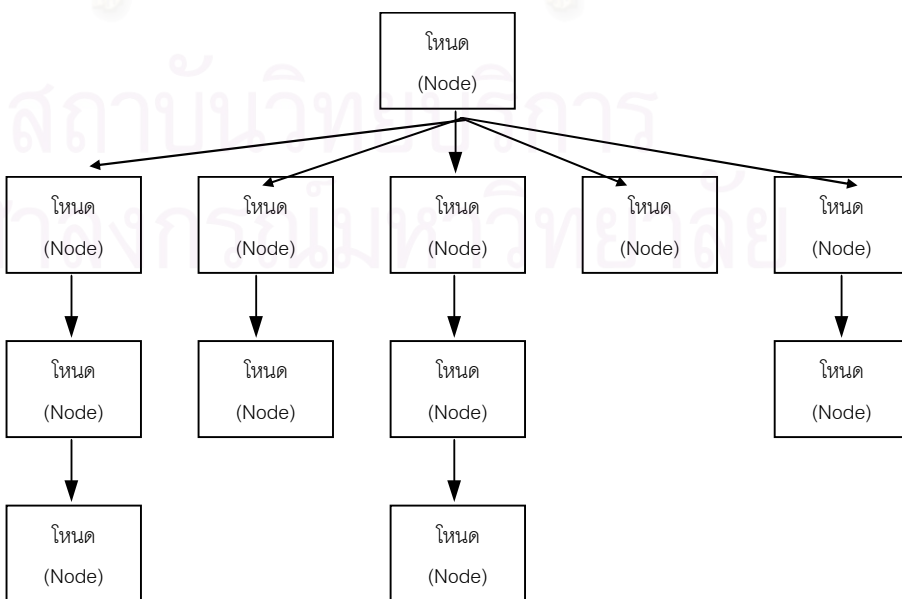

รูปที่ 8 ระบบไฮเปอร์เท็กซ์ชนิดโครงสร้างเรียงลำดับ(Sequential Structured Hypertext)

สามารถแสดงแผนภาพได้ดังรูป

1.2 ระบบไฮเปอร์เท็กซ์ชนิดโครงสร้างจดหมาย (Structured Hypertext for Mail)

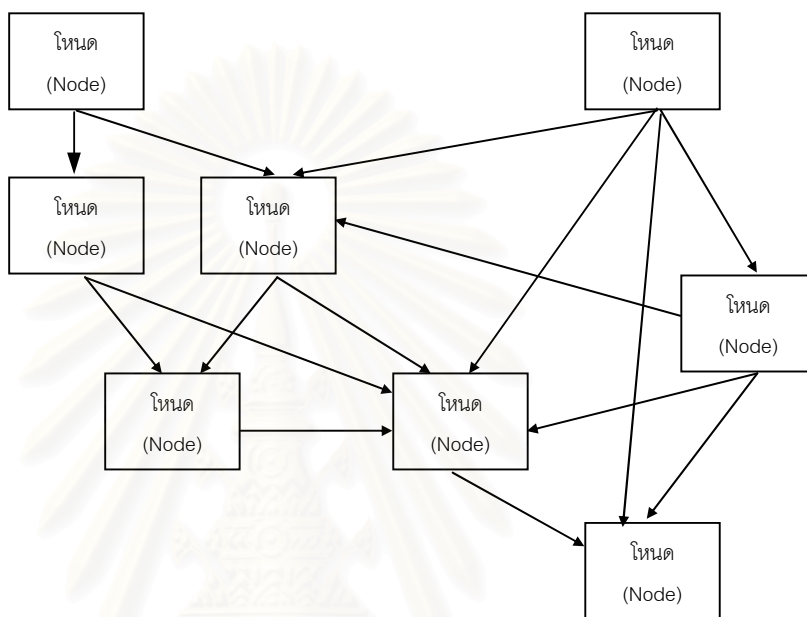
ระบบไฮเปอร์เท็กซ์ชนิดโครงสร้างจดหมายนี้ ผู้ออกแบบจะต้องวิเคราะห์เนื้อหาอย่างละเอียด และจัดลำดับความสัมพันธ์ของเนื้อหาทั้งหมด แล้วค่อยกำหนดว่าโหนดใดเป็นโหนดหลักและโหนดใดเป็นโหนดขยาย จากนั้นจึงทำการเชื่อมโยงโหนดต่างๆเข้าด้วยกัน สามารถแสดงความสัมพันธ์ได้ดังรูป

รูปที่ 9 ระบบไฮเปอร์เท็กซ์ชนิดโครงสร้างจดหมาย(Structured Hypertext for Mail)

2. ระบบไฮเปอร์เท็กซ์ชนิดที่ไม่มีโครงสร้างที่แน่นอน (Unstructured Hypertext)

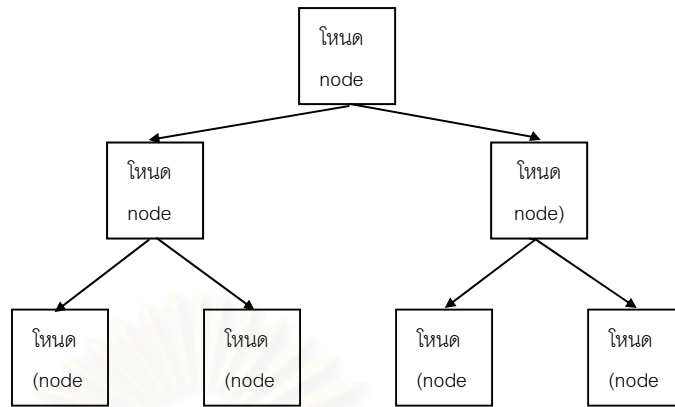
โครงสร้างชนิดนี้จะเป็นการเชื่อมโยงโหนดในลักษณะของการสุ่มจากโหนดหนึ่งไปยังโหนดอื่นๆ ซึ่งอาจจะมากกว่าหนึ่งโหนดขึ้นไปก็ได้ อย่างไรก็ตาม เนื้อหาภายในโหนดหนึ่งนั้นยังคงใช้การจัดเรียงที่เป็นระเบียบอยู่ ดังรูป

รูปที่ 10 ไฮเปอร์เท็กซ์ชนิดที่ไม่มีโครงสร้างที่แน่นอน (Unstructured Hypertext)

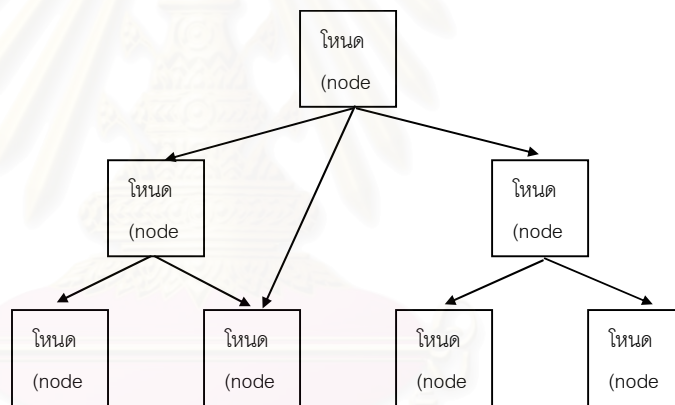
สำหรับการสร้างโครงสร้างไฮราคีหรือการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลในระบบนั้น ในขั้นแรกต้อง รวบรวมเนื้อหาที่มีทั้งหมดแล้วค่อยๆ แบ่งเนื้อหาย่อยที่เป็นหมวดเดียวกันจัดกลุ่มไว้ด้วยกัน นำเนื้อหาที่มีทั้งหมด ดังกล่าวมา จัดเรียงใหม่ตามลำดับในลักษณะของแผนภูมิแบบลำดับหรือแบบโครงสร้างต้นไม้ เพื่อนำเสนอในโครงสร้างไฮราคีแต่ละแบบต่อไป โครงสร้างแบบไฮราคีที่นิยมใช้ในปัจจุบันแบ่งได้เป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. โครงสร้างไฮเปอร์เท็กซ์แบบเนื้อหาสัมพันธ์ชนิดจำกัดความสัมพันธ์

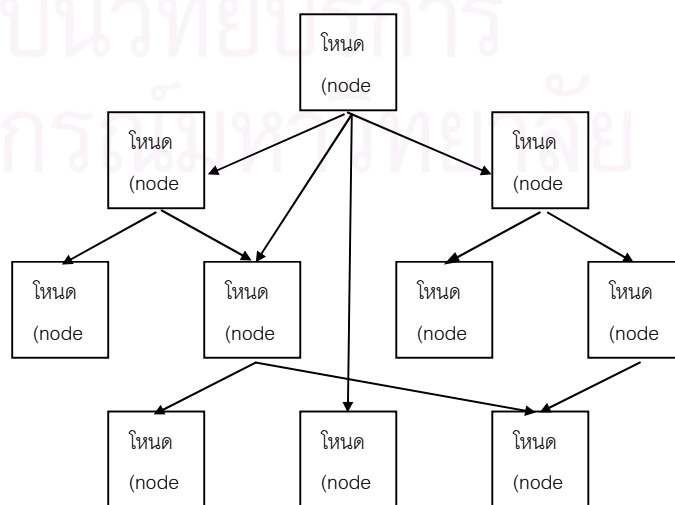
รูปที่ 11 โครงสร้างไฮเปอร์เท็กซ์แบบเนื้อหาสัมพันธ์ชนิดจำกัดความสัมพันธ์

2. โครงสร้างไฮเปอร์เท็กซ์แบบเนื้อหาสัมพันธ์ชนิดไม่จำกัดความสัมพันธ์

รูปที่ 12 โครงสร้างไฮเปอร์เท็กซ์แบบเนื้อหาสัมพันธ์ชนิดไม่จำกัดความสัมพันธ์

3. โครงสร้างไฮเปอร์เท็กซ์แบบเนื้อหาสัมพันธ์แบบซ้อน

รูปที่ 13 โครงสร้างไฮเปอร์เท็กซ์แบบเนื้อหาสัมพันธ์แบบซ้อน

เมื่อพิจารณาการทำงานของระบบไฮเปอร์เท็กซ์ซึ่งเป็นระบบที่ใช้การเชื่อมโยงข้อมูลเอกสารแบบไม่เป็นลำดับ (Non-Linear) พบประโยชน์และข้อจำกัดในการทำงานของระบบไฮเปอร์เท็กซ์ ดังนี้คือ

ประโยชน์ของระบบไฮเปอร์เท็กซ์

1. ประโยชน์สำหรับผู้ใช้ คือ

ในการเลือกอ่านข้อมูลจากระบบไฮเปอร์เท็กซ์ผู้อ่านสามารถเลือกอ่านข้อมูลตามได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว สามารถควบคุมเส้นทางการอ่านและการเข้าถึงเนื้อหาที่ตนเองสนใจได้ตามความต้องการและไม่ต้องเป็นไปตามลำดับเนื้อหาตั้งแต่ต้นจนจบ กล่าวคือ ผู้ใช้สามารถคลิกเลือกอ่านเนื้อหาจากตัวเชื่อมโยงจุดใดจุดหนึ่งบนหน้าจอได้ สามารถคลิกข้ามผ่านตัวเชื่อมโยงบางตัวเพื่อเลือกอ่านเนื้อหาเฉพาะตัวเชื่อมโยงที่ตนเองสนใจเท่านั้นได้ ข้อความที่ถูกระบบไฮเปอร์เท็กซ์เรียกขึ้นมาแสดงจะปรากฏข้อความตามแต่ข้อมูลที่ถูกเลือกไป โดยไม่เป็นลำดับตามการนำเสนอของผู้สร้างข้อมูล

นอกจากนั้นในระบบไฮเปอร์เท็กซ์ผู้อ่านยังสามารถค้นหาหรือติดตามร่องรอยของข้อมูลที่ผ่านมาได้อ่านสะดวก รวดเร็ว เนื่องจากการทำงานของระบบไฮเปอร์เท็กซ์จึงมีเครื่องช่วยนำทางที่คอยจดจำ บันทึกและจัดเก็บข้อมูลได้ เช่น ปุ่มเดินหน้า (forward) ปุ่มย้อนหลัง (backward) บัญชีมาร์ค (bookmark) และระบบเชื่อมโยงลัด (quick link) หรือระบบไกด์ทัวร์ (guide tour)

2. ประโยชน์สำหรับผู้สร้างเอกสาร คือ

ผู้สร้างสามารถสร้างและเชื่อมโยงเอกสารระหว่างเอกสารภายในด้วยตัวเอง หรือต่างเอกสารกันได้ง่าย ทั้งยังสามารถเชื่อมโยงเอกสารที่นำเสนอเนื้อหาต่างรูปแบบเข้าด้วยกันได้ เช่นสามารถเชื่อมโยงเนื้อหาที่เป็นข้อความหรือสื่อมัลติมีเดียเข้าด้วยกันได้ ทั้งนี้เพื่อเพิ่มความน่าสนใจในการนำเสนอเอกสารของตนให้มากขึ้นได้ นอกจากนี้ในระบบไฮเปอร์เท็กซ์ ผู้สร้างยังสามารถเข้าถึงและปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว เพียงแก้ไขวิธีการเชื่อมโยงและการอ้างอิงถึงข้อมูลภายในระบบเท่านั้น

ข้อจำกัดของระบบไฮเปอร์เท็กซ์

ข้อเสียของการใช้ระบบไฮเปอร์เท็กซ์ ได้แก่ กรณีที่ผู้สร้างออกแบบโครงสร้างเนื้อหาไม่ดีพอ หรือผู้อ่านไม่สามารถเข้าใจการเชื่อมโยงหรือวิธีการทำงานของระบบไฮเปอร์เท็กซ์ หรือผู้อ่านไม่สามารถหาเส้นทางเชื่อมโยงข้อมูลกลับมายังข้อมูลหลักได้ เนื่องจากความไม่รู้หรือไม่ชำนาญการใช้งานในระบบไฮเปอร์เท็กซ์

อุปสรรคต่างๆเหล่านี้ อาจเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ผู้อ่านรู้สึกเบื่อในการเข้าถึงข้อมูลหรือ เกิดหลงทางในระบบไฮเปอร์เท็กซ์ และเป็นเหตุให้การสื่อสารล้มเหลวได้ในที่สุด

McAdams (อ้างถึงใน Quinn, Stephen, 2001) กล่าวว่า ปัญหาหลักที่ผู้อ่านหรือผู้ใช้ระบบไฮเปอร์เท็กซ์มักจะเจอก็คือ การหลงทางในระบบไฮเปอร์เท็กซ์ ผู้อ่านอาจสูญเสียการควบคุมการเดินทางในระบบไฮเปอร์เท็กซ์ได้ เนื่องจากความไม่คุ้นเคยกับสื่อ โดย McAdams แนะนำวิธีการแก้ไขปัญหาดังกล่าวไว้ว่า ผู้นำเสนอเนื้อหาควรสร้างแผนผังทางเดินภายในไฮเปอร์เท็กซ์ไว้ หรือสร้างสารบัญหรือดัชนี เพื่อให้ผู้อ่านสามารถเลือกดูภาพรวมของเนื้อหาทั้งหมดได้ และสามารถเลือกอ่านเนื้อหาที่ตนต้องการได้อย่างถูกต้อง

สำหรับปัญหาอื่นๆที่อาจพบได้ในระบบไฮเปอร์เท็กซ์ คือ (วิโรจน์ อัครวงษ์, 2534)

1. ปัญหา “การบำรุงรักษา” ระบบให้ทันสมัยอยู่เสมอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระบบข้อมูลออนไลน์ ซึ่งจำเป็นต้องทำการเปลี่ยนแปลงข้อมูลให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้ข้อมูลมีความสัมพันธ์กันและถูกต้องอยู่เสมอ ข้อมูลที่เคยสัมพันธ์กันอยู่ดีอาจกลายเป็นข้อมูลที่เชื่อมต่อกันอย่างสับสนได้ถ้าหากระบบไฮเปอร์เท็กซ์ออกแบบมาไม่ดี หรือเป็นระบบที่แก้ไขเพิ่มเติมข้อมูลได้ยากลำบาก

2. ปัญหา “การควบคุม” ระบบไฮเปอร์เท็กซ์บางระบบเปิดโอกาสให้ผู้ใช้มี “การควบคุม” หรือเลือกอ่านข้อมูลได้อย่างอิสระโดยปราศจากการชี้แนะใดๆ ขณะที่ผู้อ่านที่ยังไม่ชำนาญการใช้งานข้อมูลในระบบดังกล่าวอาจต้องการคำแนะนำ ปัญหาดังกล่าวแสดงให้เห็นความไม่สอดคล้องกันระหว่างการออกแบบและการใช้งาน ซึ่งอาจนำมาซึ่งปัญหาอื่นๆอีก เช่น ผู้อ่านอาจหลงทางในการหาข้อมูลได้ง่าย เป็นต้น

3. ปัญหา “การออกแบบ” สำหรับผู้เขียนในฐานะผู้ส่งสาร การออกแบบระบบข้อมูลของตนให้มีเส้นทางการอ่านข้อมูลที่ง่ายต่อการค้นหา หรือการจัดแบ่งเนื้อหาในแต่ละโหนดออกมาให้มีความยาวที่เหมาะสม หรือการเลือกชนิดของตัวเชื่อมเพื่อเชื่อมโยงที่เหมาะสมกับลักษณะของเนื้อหา เป็นเรื่องที่ต้องใช้ความพยายามและความเชี่ยวชาญเฉพาะทางอย่างสูง เพื่อป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับผู้ใช้ระบบได้ เช่น การหลงทางภายในข้อมูล การเลิกใช้งานในระบบ เป็นต้น

2. แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการเขียนข่าวออนไลน์

รูปแบบที่เหมาะสมสำหรับการเขียนข่าวในหนังสือพิมพ์ออนไลน์ หรือบนเว็บไซต์ยังคงได้รับการถกเถียงกันอยู่ทั้งในแวดวงวิชาการและวิชาชีพว่าควรจะเป็นอย่างไร เช่น หนังสือพิมพ์ออนไลน์ควรจะนำเสนอเนื้อหาในรูปแบบเดียวกับที่นำเสนอในหนังสือพิมพ์ฉบับเล่ม หรือหนังสือพิมพ์ออนไลน์ควรสร้างรูปแบบการรายงานข่าวใหม่ที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของสื่อออนไลน์ขึ้น อาทิเช่น ในเรื่อง “เนื้อหา” นักข่าวหนังสือพิมพ์ออนไลน์ควรจะเลือกนำเสนอเนื้อหาในลักษณะที่เหมือนกับเนื้อหาในหน้าหนังสือพิมพ์ เช่น ข่าว บทบรรณาธิการ บทความ คอลัมน์ เป็นต้น หรือควรเพิ่มการนำเสนอเนื้อหาในรูปแบบใหม่ที่สามารถให้รายละเอียดเกี่ยวกับข่าวมากขึ้นด้วย เช่น บทสัมภาษณ์บุคคลสำคัญในข่าว ข้อมูลหมายถึงที่เกี่ยวข้องกับข่าว ข่าวด่วน หรือสรุปหัวข้อข่าวประจำวัน เป็นต้น

ในส่วนของ “การนำเสนอเนื้อหา” นักข่าวควรใช้ “สื่อมัลติมีเดีย (Multimedia)” ทั้งไฟล์เสียง ไฟล์วิดีโอ รูปภาพ ภาพเคลื่อนไหว ต่างๆ ประกอบการรายงานข่าวหรือไม่ หรือด้าน “การจัดเรียงเนื้อหาข่าว” นักข่าวควรแบ่งการนำเสนอเนื้อหาข่าวออกเป็นส่วนๆ (chunk) หรือเป็นชั้นๆ (layer) แล้วใช้การสร้างตัวเชื่อม (link) ขึ้น เพื่อให้ผู้อ่านสามารถใช้เมาส์คลิก (click) และเลือกอ่านข่าวเฉพาะหัวข้อข่าวที่ตนเองสนใจได้ หรือควรนำเสนอเนื้อหาทั้งหมดรวดเดียวตั้งแต่ต้นจนจบ

ปัจจุบันคุณลักษณะของสื่อที่นำเสนอข่าวได้เปลี่ยนแปลงไป จากสื่อหนังสือพิมพ์ที่เป็นกระดาษ มาสู่สื่อโทรทัศน์และสื่อวิทยุที่เป็นคลื่นไฟฟ้า และมาสู่สื่อคอมพิวเตอร์ออนไลน์ที่เป็นระบบไฮเปอร์เท็กซ์และไฮเปอร์มีเดีย ซึ่งออนไลน์ไปทั่วโลก การเขียนข่าวรูปแบบใหม่ที่เหมาะสมกับสื่อออนไลน์จึงควรได้รับการพัฒนาขึ้น เนื่องจากคุณลักษณะของสื่อที่แตกต่างกันย่อมนำมาซึ่งการนำเสนอข่าวที่แตกต่างกันและการรับรู้ของผู้อ่านที่แตกต่างกันไปเช่นกัน อย่างไรก็ตามแม้ว่านักวิชาการและนักวิชาชีพทางด้านวารสารศาสตร์ และสื่อคอมพิวเตอร์จะพยายามทำการวิจัยศึกษาการเขียนข่าวที่เหมาะสมกับสื่อออนไลน์ดังกล่าวมาหลายปี แต่ยังไม่มีความคิดใดที่สามารถสรุปรูปแบบการเขียนข่าวบนหนังสือพิมพ์ออนไลน์ที่ชัดเจนหรือมีประสิทธิภาพที่สุดได้ จากการรวบรวมวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการนำเสนอข่าวและการเขียนข่าวสำหรับสื่อหนังสือพิมพ์ออนไลน์ ผู้วิจัยพบว่ามีความคิดการเขียนข่าวดังกล่าวที่น่าสนใจและแตกต่างกัน 2 รูปแบบใหญ่ๆ คือ

2.1 การเขียนข่าวออนไลน์โดยอ้างอิงรูปแบบของข่าวหนังสือพิมพ์ปกติเป็นหลัก

2.2 การเขียนข่าวออนไลน์รูปแบบใหม่ที่อ้างอิงลักษณะเฉพาะของสื่อออนไลน์เป็นหลัก

ซึ่งมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

2.1 การเขียนข่าวออนไลน์โดยอ้างอิงรูปแบบของข่าวหนังสือพิมพ์ปกติเป็นหลัก

ลักษณะการนำเสนอเนื้อหาข่าวสารโดยอ้างอิงรูปแบบของข่าวหนังสือพิมพ์ปกติเป็นหลัก หรือ การเขียนข่าวแบบเป็นลำดับ (linear) ปรากฏขึ้นจากแนวคิดของนักวิชาชีพทางด้านวารสารศาสตร์ส่วนใหญ่ ที่เห็นว่า เนื้อหาข่าวเท่านั้นที่เป็นส่วนที่สำคัญในการนำเสนอข่าว และการพัฒนาสื่อหนังสือพิมพ์ออนไลน์ ควรเน้นการพัฒนาที่เนื้อหาข่าวมากกว่ารูปแบบในการนำเสนอข่าว อาทิ

Elisabeth Osder บรรณาธิการพัฒนาเนื้อหาบนหนังสือพิมพ์ออนไลน์ของ New York Times กล่าวว่า การรายงานข่าวออนไลน์ที่มีรูปแบบเดียวกับการรายงานข่าวในหนังสือพิมพ์ปกติ คือ แบบเป็นลำดับ (linear) ซึ่งยึดหลักการนำเสนอข่าวตามวัตถุประสงค์เดิมนั้นไม่ใช่สิ่งผิดตราบใดที่เว็บไซต์ของข่าวนั้น ยังมีประโยชน์ และสามารถให้บริการแก่ผู้อ่านได้ ขณะที่ Bjorner (1995) กล่าวถึงการนำเสนอข่าวในหนังสือพิมพ์ออนไลน์ว่า ควรยึดหลักการนำเสนอข่าวตามวัตถุประสงค์เดิม (Re-purpose) ของหนังสือพิมพ์ฉบับปกติที่ตีพิมพ์บนหน้ากระดาษ (Carole Rich, 1999)

ดังนั้น ข่าวที่นำเสนอแล้วในสื่อมวลชนหลัก เช่น โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ มักจะถูกนำเสนอซ้ำ อีกครั้งแบบคำต่อคำในเว็บไซต์ขององค์กรสื่อข้างต้น โดยไม่มีการประยุกต์ใช้ศักยภาพใดๆ ของสื่อ อินเทอร์เน็ตในการช่วยนำเสนอข่าวเลย อัตราส่วนของข่าวที่ถูกนำมาเสนอซ้ำอีกครั้งบนเว็บไซต์นั้นมีเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ กล่าวคือ ในต้นปี 1998 หนังสือพิมพ์ออนไลน์ 20% จากจำนวนหนังสือพิมพ์ออนไลน์ทั้งหมด (เพิ่มขึ้น 13% จากปีก่อนหน้า) นำเสนอเนื้อหาโดยครึ่งหนึ่งเป็นเนื้อหาเดิมที่นำเสนอในสื่อหลักมาแล้วและนำมาเสนอซ้ำอีกครั้งบนเว็บไซต์ (Kaye&Medoff, 1999.)

Mcadams (1994 อ้างถึงใน เกรียงไกร ทวีโชติกิจเจริญ, 2543) กล่าวว่า แม้ว่าสื่อหนังสือพิมพ์ บนเว็บไซต์จะเติบโตอย่างรวดเร็ว แต่หนังสือพิมพ์ยังคงติดอยู่กับรูปแบบในการนำเสนอแบบเดิมๆ เห็นได้จากการออกแบบหนังสือพิมพ์ออนไลน์ในปัจจุบันถึงแม้ว่าจะมีความพยายามในการใช้โปรแกรมที่เคลื่อนไหว เช่น Animation Gifts แต่นั่นก็ไม่ใช่ลักษณะของการออกแบบที่แท้จริง แต่เป็นแค่การนำเสนอลูกเล่นใหม่ๆ เท่านั้น นอกจากนี้หนังสือพิมพ์ยังได้สร้างกระแสมาตั้งแต่ต้นว่า “รูปแบบคงที่ เนื้อหาเท่านั้นที่เปลี่ยน (design is fix, it's content that change)”

ด้าน Birkets (อ้างถึงใน Carole Rich, อ้างแล้ว) กล่าวว่า ปัจจุบันหนังสือพิมพ์ออนไลน์ส่วนใหญ่ยังคงใช้การจัดเรียงข่าวสารแบบเป็นลำดับ (linear form) เช่นเดียวกับที่ปรากฏลงในหนังสือพิมพ์และใช้ข้อมูลเดิมจากหนังสือพิมพ์มานำเสนอบนเว็บไซต์โดยไม่มีการเปลี่ยนแปลงเนื้อหาหรือรูปแบบใดๆ เลย Birkets เรียกการใช้เนื้อหาเดิมในหนังสือพิมพ์ที่นำมาเสนอซ้ำอีกครั้ง (repurpose) ในระบบออนไลน์ว่า “ s h o v e l w a r e ”

สำหรับหนังสือพิมพ์ออนไลน์ในประเทศไทย ศุภิกา ดวงมณี (2539) พบลักษณะการนำเสนอ 5 ประการในหนังสือพิมพ์ออนไลน์ไทยที่สอดคล้องกับการเขียนข่าวออนไลน์โดยอ้างอิงรูปแบบของข่าว หนังสือพิมพ์ปกติเป็นหลักในงานวิจัยชิ้นนี้ ดังนี้คือ การนำเสนอข่าวสารของหนังสือพิมพ์ออนไลน์ไทยมีเนื้อหาแบบเดียวกับหนังสือพิมพ์ฉบับเล่มปกติ แต่หนังสือพิมพ์ออนไลน์มีการปรับเปลี่ยนเนื้อหาข่าวที่นำเสนอบ้าง โดยไม่ได้นำเนื้อหาข่าวทั้งหมดจากหนังสือพิมพ์มาเผยแพร่ ข่าวที่นำมาเผยแพร่จะต้องได้รับการเลือกสรรจากบรรณาธิการก่อนนำมาเสนอบนหนังสือพิมพ์ออนไลน์ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นข่าวเด่น นอกจากนี้หนังสือพิมพ์ยังให้บริการค้นข้อมูลย้อนหลัง บอกรับสมาชิก เปิดบริการให้ประชาสัมพันธ์ และ แลกเปลี่ยนข้อมูลกับบรรณาธิการ

เช่นเดียวกับการศึกษา“แนวโน้มของหนังสือพิมพ์ออนไลน์ในประเทศไทย” ของเกรียงไกร ทวีโชติกิจ เจริญ ที่พบว่า เนื้อหาของหนังสือพิมพ์ออนไลน์ไทยส่วนใหญ่นำมาจากหนังสือพิมพ์ปกติโดยไม่มีการปรับเปลี่ยนเพื่อนำเสนอบนหนังสือพิมพ์ออนไลน์ นอกจากนี้หนังสือพิมพ์ออนไลน์ยังไม่สนใจในการใช้สื่อปฏิสัมพันธ์กับผู้อ่านมากนัก

สันทัด ทองรินทร์ (2543) ซึ่งศึกษาหนังสือพิมพ์ออนไลน์ในปีเดียวกันพบผลที่สอดคล้องกันกับการศึกษาก่อนหน้า คือ หนังสือพิมพ์ออนไลน์ฉบับภาษาไทยส่วนใหญ่ยังคงใช้แหล่งข่าวและเนื้อหาเดียวกับหนังสือพิมพ์ฉบับที่ตีพิมพ์บนกระดาษโดยไม่มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบในการนำเสนอข่าว แม้ว่าหนังสือพิมพ์บางเว็บไซต์พยายามพัฒนารูปแบบการนำเสนอและเนื้อหาในหนังสือพิมพ์ออนไลน์ของตน เช่น ไทยรัฐออนไลน์ใช้การนำเสนอเนื้อหาข่าวโดยสรุปข่าวจากหนังสือพิมพ์ปกติ และหนังสือพิมพ์ผู้จัดการออนไลน์ที่พยายามจะใช้แหล่งข่าวใหม่ของตนเองในการนำเสนอเนื้อหาข่าวออนไลน์ แต่ก็มีเนื้อหาใหม่ที่แตกต่างไปจากเนื้อหาปกติในฉบับเล่มซึ่งปรากฏในผู้จัดการออนไลน์มีเพียง 5% เท่านั้น

Paul Syrysko (1994) อธิบายข้อจำกัดในการนำเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์ออนไลน์ไว้ว่า เป็นสาเหตุมาจากการยึดติดอยู่กับประเพณีด้านรูปแบบและหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ สื่อหนังสือพิมพ์ไม่เห็นความจำเป็นที่จะต้องนำเสนอข่าวในรูปแบบใหม่ในอินเทอร์เน็ต เช่น การใช้สื่อมัลติมีเดีย(Multimedia)โดยเห็นว่า การนำเสนอข้อความและภาพนิ่งก็เป็นสิ่งที่เพียงพอแล้ว นอกจากนี้ ข้อจำกัดทางด้านเวลาทำให้หนังสือพิมพ์ไม่มีเวลาพอที่จะสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ

ดังนั้นหนังสือพิมพ์ออนไลน์ส่วนใหญ่ถูกสร้างและผลิตขึ้น เพื่อเป็นส่วนเสริมให้กับหนังสือพิมพ์ปกติ เพื่อเพิ่มจุดแข็งทางธุรกิจและรักษาสถาบันของผู้บริโภคไว้และเพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ทันสมัยให้กับองค์กรสื่อเท่านั้น ดังนั้นผู้อ่านหนังสือพิมพ์ออนไลน์ส่วนใหญ่จึงได้อ่านเนื้อหาเดียวกับที่ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ปกติ เว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ออนไลน์ภาษาอังกฤษ เช่น หนังสือพิมพ์ The Wall Street Journal และ The New York Times เป็นตัวอย่างของสองหนังสือพิมพ์ที่ออกแบบเว็บไซต์หนังสือพิมพ์ออนไลน์ของตนให้

เหมือนกับหนังสือพิมพ์ปกติ ทั้งการจัดหน้า การพาดหัวข่าว และการนำเสนอเนื้อหาข่าว (Kaye & Medoff, อ้างแล้ว)

กล่าวโดยสรุป คือ ข่าวในหนังสือพิมพ์ออนไลน์แบบอ้างอิงรูปแบบของข่าวหนังสือพิมพ์ปกติเป็นหลัก จะมีลักษณะการนำเสนอเนื้อหาข่าวเช่นเดียวกับข่าวที่ปรากฏในหน้าหนังสือพิมพ์ปกติ คือ มีการจัดเรียงสารในข่าวแบบเป็นเส้นตรง (linear form) ใช้เนื้อหาเดิมมานำเสนอซ้ำ(re-purpose)อีกครั้ง โดยส่วนใหญ่ไม่นิยมเปลี่ยนแปลงรูปแบบใดๆของข่าว ไม่มีการจัดหน้าหรือจัดเรียงเนื้อหาข่าวสารใดๆให้เหมาะสมกับรูปแบบของสื่อที่เปลี่ยนแปลงไป นอกจากนี้เนื้อหาส่วนใหญ่ใช้การนำเสนอด้วยตัวอักษร(text)เป็นหลัก มีการใช้สื่อมัลติมีเดียหรือสื่อ ปฏิสัมพันธ์อื่นประกอบบ้าง เช่น บริการค้นหาข้อมูลย้อนหลัง บอกรับสมาชิก และแลกเปลี่ยนข้อมูลกับบรรณาธิการ แต่ก็จัดได้ว่าเป็นส่วนน้อยและเป็นการใช้ที่ไม่มีจุดมุ่งหมายใดเป็นพิเศษ โดยการเขียนข่าวรูปแบบนี้มีสาเหตุและแนวคิดมาจากการยึดติดอยู่กับประเพณีการเขียนข่าวแบบเดิมของหนังสือพิมพ์ ข้อจำกัดทางด้านเวลา และการไม่ถึงความสำคัญและศักยภาพของการนำเสนอข่าวบนสื่ออินเทอร์เน็ต (internet) ขององค์กรหนังสือพิมพ์และนักข่าว โดยเห็นว่าเนื้อหาข่าวสารเท่านั้นที่เป็นสิ่งที่สำคัญมากกว่ารูปแบบการนำเสนอ

2.2 การเขียนข่าวออนไลน์รูปแบบใหม่ที่อ้างอิงลักษณะเฉพาะของสื่อออนไลน์เป็นหลัก

การเขียนข่าวออนไลน์ รูปแบบใหม่ที่อ้างอิงลักษณะเฉพาะของสื่อออนไลน์เป็นหลักนี้ เกิดขึ้นโดยกลุ่มนักวารสารศาสตร์และนักวิชาการที่ตระหนักถึงคุณประโยชน์ของสื่อคอมพิวเตอร์และสื่ออินเทอร์เน็ต โดยเฉพาะการใช้ระบบไฮเปอร์เท็กซ์ในการจัดเก็บและนำเสนอข้อมูลข่าวสารต่างๆ และจากการวิจัยพฤติกรรมของผู้อ่านที่พบว่ามีความเปลี่ยนแปลง เมื่อเปรียบเทียบการอ่านข้อมูลประเภทตัวอักษร (text) จากสื่อสิ่งพิมพ์ปกติและการอ่านข้อมูลผ่านทางหน้าจอคอมพิวเตอร์ กล่าวคือ

จากการศึกษาของ Nielsen และ John Morke (1994-1997 อ้างถึงใน Carole Rich, อ้างแล้ว) เกี่ยวกับพฤติกรรมการอ่านของผู้อ่านข่าวออนไลน์ พบว่า เนื่องจากอิทธิพลของหน้าจอคอมพิวเตอร์ เช่น แสงสะท้อนจากหน้าจอ ขนาดหน้าจอที่แคบและยากต่อการกวาดสายตาอ่านเนื้อหาประเภทตัวอักษร หรือหน้าจอคอมพิวเตอร์ที่ไม่สามารถปรับระดับให้เหมาะสมกับสายตาของผู้อ่านได้นั้น ทำให้การอ่านข่าวออนไลน์ยากกว่าการอ่านจากหน้ากระดาษปกติ 25 – 30 % ดังนั้นเนื้อหาข่าวบน web จึงควรสั้นกว่าข่าวปกติ 50% และเนื่องจากผู้อ่านส่วนใหญ่ใช้การกวาดสายตา (scan) ในการอ่านข้อมูลเป็นหลัก การเขียนข่าวบนเว็บไซต์จึงควรใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย สั้น กระชับ ในรูปแบบปิรามิดหัวกลับ (inverted pyramid) และในหนึ่งย่อหน้าหนึ่งๆ ควรประกอบด้วยใจความเพียงหนึ่งใจความ ควรใช้หัวขั้วรอง (subhead) หรือการเน้นคำ (highlight) ช่วยในการนำเสนอ และเรื่องราวที่นำเสนอควรมีความยาวประมาณครึ่งหนึ่งของเรื่องเดียวกันที่นำเสนอในหนังสือพิมพ์

ถ้าในกรณีที่เนื้อหาข่าวมีความยาวเกินหนึ่งหน้า ผู้เขียนสามารถใช้เทคนิคการนำเสนอข่าวต่อเนื่องกันไปภายในหน้าจอ หรือเลือกใช้ตัวเชื่อมเพื่อนำเสนอข่าวในหน้าถัดไปแทนได้ เนื่องจากผู้อ่านที่ใช้แถบเลื่อนบรรทัด (scroll) และผู้อ่านที่ใช้การคลิกเมาส์เพื่อเปิดหน้าข้อมูลใหม่มีจำนวนไม่ต่างกัน และเทคนิคทั้งสองแบบมีข้อดีและข้อเสียแตกต่างกันไป เช่น การคลิกเพื่อเปิดจอข้อมูลใหม่ต้องเสียเวลาในการเรียกข้อมูลมาอ่าน (download) ขณะที่การเลื่อนบรรทัดไปมากก็ทำให้หลงตำแหน่งที่กำลังอ่านอยู่ได้ง่าย

ด้านโครงการวิจัยการบริโภคข่าวบนอินเทอร์เน็ตของ The Stanford Poynter Project (1996) โดยติดกล้องวิดีโอไว้ที่ศีรษะของผู้ทดลองเพื่อบันทึกพฤติกรรมของผู้อ่านข่าวบนอินเทอร์เน็ต พบว่า ข่าวสารประเภทตัวอักษร (text) เป็นจุดแรกที่สายตาผู้อ่านจับจ้อง ไม่ใช่ภาพหรือกราฟฟิกใดๆ ผู้รับสารมองภาพทุกภาพ แต่มองเพียงภาพละ 1.15 วินาทีเท่านั้น และพบว่าผู้อ่านส่วนใหญ่อ่านข่าวอย่างผ่านไปๆ แต่จะเลือกอ่านข่าวที่ตนสนใจในระดับที่ลึกซึ้ง ผลจากการวิจัยครั้งนี้เป็นการยืนยันงานวิจัยในหัวเรื่องเดียวกันก่อนหน้านี้ว่า ผู้ใช้ส่วนใหญ่ใช้การกวาดสายตา (scan) ในการอ่าน แล้วเลือกคลิกที่ตัวเชื่อม (link) ในหัวเรื่องที่ตนสนใจ เพื่ออ่านรายละเอียดของข้อมูลในเชิงลึก หรือรายละเอียดที่เป็นความเห็นต่างๆเกี่ยวกับข่าวหรืองานเขียนบนอินเทอร์เน็ต การเขียนจึงควรแบ่งการนำเสนอเป็นส่วนๆ แต่ละส่วนต้องเขียนอย่างสั้นๆและเข้าใจง่าย ใช้พาดหัวรองประกอบ เพื่อแยกความส่วนต่างๆของเนื้อหาให้ชัดเจนขึ้น (Rudin & Ibbotsom, 2000)

จากการวิจัยข้างต้น นักวิจัยต่างๆทางด้านวารสารศาสตร์ออนไลน์จึงพยายามคิดค้นวิธีที่เหมาะสมกับการนำเสนอข่าวออนไลน์ โดยยึดหลักการประยุกต์ใช้คุณลักษณะของสื่อออนไลน์มาประยุกต์ใช้ในการนำเสนอข่าว เช่น การนำเสนอข่าวด้วยระบบไฮเปอร์เท็กซ์ การใช้ตัวเชื่อม การนำเสนอข่าวประกอบสื่อมัลติมีเดีย เป็นต้น โดยพบนิยามของการเขียนข่าว online รูปแบบใหม่ที่อ้างอิงลักษณะเฉพาะของสื่อออนไลน์เป็นหลัก หรือการเขียนข่าวแบบไม่เป็นลำดับ (Non-linear) ที่มีลักษณะสำคัญดังนี้

Mike Ward (2002) กล่าวว่า การเขียนข่าวออนไลน์แบบไม่เป็นลำดับ (Non-linear) หมายถึง การเขียนข่าวที่ผู้อ่านสามารถเลือกดูหรือเลือกอ่านเนื้อหาข่าวส่วนใดก็ได้ตามความต้องการ และยังสามารถเลือกอ่านเนื้อหาข่าวในส่วนที่นำเสนอด้วยตัวอักษร (text) หรือ ไฟล์เสียง (audio file) ไฟล์วิดีโอ (video file) รูปภาพ (photos) กราฟฟิก (graphics) เอกสารย้อนหลัง (archive) บทสรุป ฐานข้อมูล หรือสามารถเลือกอ่านเนื้อหาที่เกี่ยวข้องบนเว็บไซต์ข่าวได้

Ward เสนอว่า หนังสือพิมพ์ออนไลน์ควรนำเสนอเนื้อหาต่างๆเหล่านี้แก่ผู้อ่าน เพื่อเปิดโอกาสในการเข้าถึงข้อมูลข่าวให้แก่ผู้อ่านอย่างเต็มที่ แต่อย่างไรก็ตามก็ไม่ได้หมายความว่าผู้อ่านจะต้องเลือกอ่านเนื้อหาที่หนังสือพิมพ์นำเสนอทั้งหมด ผู้อ่านสามารถเลือกอ่านเฉพาะเนื้อหาส่วนใดก็ได้ มากน้อยเท่าใดก็ได้ตามแต่ที่ผู้อ่านต้องการ ดังนั้น รูปแบบการบริโภคข้อมูลข่าวแบบไม่เป็นลำดับนี้ ค่อนข้างที่จะไม่เป็น

ระเบียบและไม่เป็นไปตามลำดับการนำเสนอเนื้อหาของนักข่าว เส้นทางการเดินบนเว็บไซต์ข่าวหรือการเลือกอ่านเนื้อหาข่าวใดๆจะถูกใช้แตกต่างกันไปโดยผู้อ่านแต่ละคน

กล่าวได้ว่า ลักษณะการจัดเรียงข่าวสารของระบบไฮเปอร์เท็กซ์นี้ มีลักษณะตรงกันข้ามกับการจัดเรียงข่าวสารแบบเป็นเส้นตรง (linear structure) ข้างต้น ซึ่งหมายถึง รูปแบบในการนำเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์ออนไลน์ที่นิยมจัดเรียงเนื้อหาทั้งหมดตั้งแต่ต้นจนจบภายในครั้งเดียว ถ้าผู้อ่านต้องการอ่านเนื้อหาข่าวโดยละเอียดแล้วก็ต้องเริ่มอ่านเนื้อหาข่าวตั้งแต่ต้นจนจบตามลำดับสารที่นักข่าวจัดเรียงไว้

Mike Ward (ข้างแล้ว) อธิบายถึงหลักสำคัญในการเขียนข่าวแบบไม่เป็นลำดับ (Non-linear) นี้ ว่า มีหลักการสำคัญในการเขียนอยู่ 2 ประการ คือ

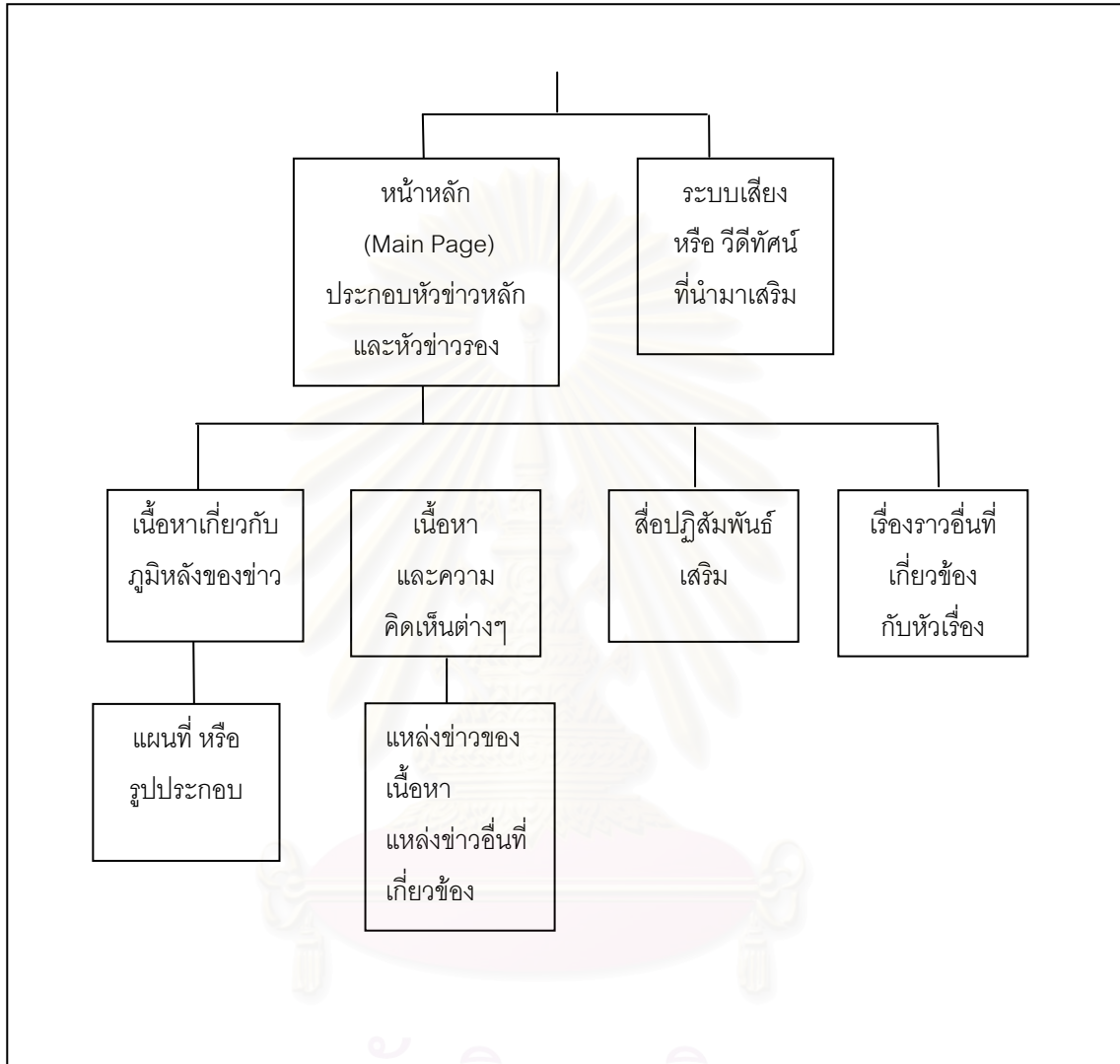
1. ข่าวที่เขียนขึ้นต้องเปิดโอกาสให้ผู้อ่านมีอิสระในการเลือกอ่านข่าวอย่างเต็มที่
2. นักข่าวออนไลน์ หรือเว็บมาสเตอร์ จะต้องทำงานอย่างจะต้องทำงานอย่างหนัก เพื่อสร้างสรรค์และนำเสนอเรื่องราวข่าวของตน ซึ่งแตกต่างไปจากการนำเสนอเนื้อหาข่าวรูปแบบเดิมๆในสื่อดั้งเดิมอื่นๆ เช่น สื่อหนังสือพิมพ์ สื่อวิทยุ และสื่อโทรทัศน์ เป็นต้น

Leah Gentry (ข้างถึงใน Carole Rich, ข้างแล้ว) ผู้ควบคุมการผลิตข่าวออนไลน์ของหนังสือพิมพ์ Los Angeles Times อธิบายวิธีการในการเขียนข่าวออนไลน์แบบไม่เป็นเส้นตรง (nonlinear storytelling) โดยประยุกต์ใช้ประโยชน์จากระบบ hypertext ว่า นักข่าวออนไลน์ต้องรื้อสร้าง (Deconstruct) และประกอบสร้าง (Reconstruct) เนื้อหาข่าวทั้งหมดแล้วนำมาเล่าเรื่องใหม่

ขั้นตอนในการรื้อสร้าง (Deconstruct) คือ นักข่าวจะต้องแบ่งข่าวออกเป็นหัวข้อย่อยๆที่จับสมบูรณในตัว ดูความเหมือนและความแตกต่างของเนื้อหาทั้งหมด จัดกลุ่มหัวข้อที่เหมือนกันไว้ด้วยกัน แล้วนำเนื้อหาทั้งหมดมาประกอบสร้างเรื่องราวใหม่ขึ้น และในขั้นที่สอง คือขั้นประกอบสร้าง (Reconstruct) นั้นให้นักข่าวจัดวางเนื้อหาทั้งหมดตามแผนผังเนื้อหาโดยคำนึงถึงความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหาอย่างรอบคอบ ในหัวข้อย่อยแต่ละหัวข้อใช้การเขียนข่าวแบบเป็นเส้นตรง จากนั้นรวบรวมเนื้อหาแต่ละส่วนเข้าด้วยกัน จนเป็นเรื่องราวข่าวที่สมบูรณ์ที่สุดหนึ่งเรื่อง สร้างตัวเชื่อมหรือลิงค์เชื่อมโยงเนื้อหาข่าวทั้งหมดเข้าด้วยกัน เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้อ่านสามารถเลือกอ่านได้หลายระดับเนื้อหาตามความต้องการ

Gentry เสนอแผนผังการเขียนข่าวแบบไม่เป็นลำดับ ดังรูป

รูปที่ 14 แผนผังการเขียนข่าวแบบไม่เป็นลำดับ (Non-linear writing style)

จากการศึกษาทั้งหมดสามารถสรุปลักษณะร่วมของการเขียนข่าวลักษณะนี้ได้ คือ Jeff South (อ้างถึงใน Kovarik, Bill 2002) กล่าวว่า คุณลักษณะที่เป็นประโยชน์ของระบบอินเทอร์เน็ต เช่น ความรวดเร็วในการนำเสนอข่าว (Immediacy) ความสามารถในการใช้ตัวเชื่อม (Hyperlinks) ความสามารถในการใช้สื่อปฏิสัมพันธ์ (Interactivity) การใช้สื่อมัลติมีเดีย (Multimedia) ได้ และความสามารถในการนำเสนอเนื้อหาได้อย่างไม่มีที่สิ้นสุด (Bottomless News Hole) เป็นต้น นั้นสามารถช่วยนักข่าวในการนำเสนอเนื้อหาข่าวบนสื่อออนไลน์ให้มีความหลากหลายกว่า มีปริมาณที่มากกว่าและแตกต่างจากหนังสือพิมพ์ฉบับเล่มได้ ทั้งนี้ นักข่าวและบรรณาธิการข่าวจำเป็นต้องช่วยกันรวบรวม และเรียบเรียงเนื้อหาข่าวหนึ่งๆ ขึ้นมาใหม่ เพื่อนำเสนอข่าวรูปแบบใหม่ที่เหมาะสมกับสื่อออนไลน์ขึ้น

Jeff South ระบุขอบเขตการนำเสนอข่าวและเนื้อหาอื่น ๆ ที่นักข่าวสามารถเลือกนำเสนอได้ ดังนี้

1. ส่วนของเนื้อหาข่าว (The story) เนื้อหาต่างๆที่สามารถนำเสนอได้มีตั้งแต่
 - 1.1 ข่าวด่วน (breaking news)
 - 1.2 สรุปหัวข้อข่าว (bulleted summary)
 - 1.3 เนื้อหาข่าวที่แบ่งออกเป็นส่วนๆ (segment) และใช้ตัวเชื่อมหรือลิงค์เชื่อมโยงเนื้อหาเข้าด้วยกันเพื่อความสะดวกในการอ่านเนื้อหาข่าว
 - 1.4 ตัวเชื่อมหรือลิงค์ (link) ที่เชื่อมโยงเนื้อหาข่าวไปยัง เอกสารอื่นหรือเว็บไซต์อื่นๆที่เกี่ยวข้อง

2. เนื้อหาเพิ่มเติมอื่นๆ (Supplementary documents) ได้แก่
 - 2.1 ภูมิหลังข่าว (background)
 - 2.2 ประวัติของผู้เขียนหรือนักข่าว (reporter's bio)
 - 2.3 ประวัติของบุคคลสำคัญ (key figures) ในข่าว
 - 2.4 คำอธิบายคำศัพท์ในข่าว (online glossary)
 - 2.5 เอกสารตัวจริงเกี่ยวกับข่าว เช่น รายงานทั่วไป คำตัดสินของศาล วาระการประชุม (agenda) บันทึกการรายงานการประชุม (minutes) เป็นต้น
 - 2.6 บทสัมภาษณ์หรือรายงานการสัมภาษณ์
 - 2.7 รายชื่อ หรือตารางข้อมูลที่เกี่ยวข้อง
 - 2.8 รายชื่อเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง

3. สื่อมัลติมีเดีย (Multimedia) ได้แก่
 - 3.1 รูปภาพ(Photos) กราฟิก (Graphics) ภาพเคลื่อนไหว (Animated graphics)
 - 3.2 ไฟล์เสียง(Audio Files) ไฟล์วิดีโอ(Video files)
 - 3.3 เนื้อหามัลติมีเดียชนิดอื่นๆ เช่น ภาพ 3มิติ (3-D) เป็นต้น

4. สื่อปฏิสัมพันธ์ (Interactive Elements) ได้แก่
 - 4.1 บริการค้นคว้าฐานข้อมูล หรือเอกสารย้อนหลัง
 - 4.2 บริการกราฟิกข้อมูลแบบมีปฏิสัมพันธ์ เช่น แผนที่หรือตารางเวลาข้อมูลข่าวที่ผู้ใช้สามารถคลิก(Click) เพื่อเลือกอ่านได้
 - 4.3 โพล แบบสอบถาม แบบทดสอบต่างๆ
 - 4.4 เกม ปริศนา และกิจกรรมเสริมอื่นๆ

5. ส่วนของการสื่อสารกลับ (Feedback)

- 5.1 จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ หรือบริการอีเมลล์กลับไปยังเว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์-ออนไลน์ นักข่าว หรือบรรณาธิการข่าว
- 5.2 ตัวเชื่อมไปยังกระดานข่าว (Forum) ห้องสนทนา (chatroom) กลุ่มสนทนาต่างๆ
- 5.3 ตัวเชื่อมไปยังห้องสนทนาออนไลน์กับนักข่าว
- 5.4 ตัวเชื่อมไปยังห้องสนทนาออนไลน์กับแหล่งข่าว
- 5.5 บริการจดหมายอิเล็กทรอนิกส์แจ้งหัวข้อข่าวใหม่ๆให้แก่สมาชิกของหนังสือพิมพ์-ออนไลน์ เป็นต้น

สำหรับองค์กรหนังสือพิมพ์ต่างๆก็มีความพยายามในการค้นคว้าวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการนำเสนอข่าวที่เป็นเอกลักษณ์ และมีประสิทธิภาพให้แก่องค์กรของตน แบบจำลองการนำเสนอข่าวขององค์กรหนังสือพิมพ์ต่างๆ จึงมีลักษณะลีลาการเขียน การนำเสนอแตกต่างกันไปตามแนวคิดของแต่ละองค์กร สรุปแบบจำลองการนำเสนอข่าวที่น่าสนใจ และมีความน่าสนใจ ดังนี้ (Carole Rich, อ้างแล้ว)

แบบจำลองการเขียนข่าวของ CNN พบว่ามีการใช้พาดหัวข่าวลงในทุกๆเรื่อง และใช้เทคนิคการจัดเรียงสารแบบไม่เป็นเส้นตรง(non-linear)ในการนำเสนอข่าว โดยสร้างตัวเชื่อม (link) ไปยังเนื้อหาในหัวข้อย่อยอื่นๆบนหน้าเดียวกันไว้ส่วนบนของข่าว ดังนั้นผู้อ่านสามารถอ่านหัวข้อข่าวทั้งหมดแบบผ่านๆ หรืออ่านแบบเรียงลำดับไปเรื่อยๆ หรือใช้การคลิกเลือกอ่านเฉพาะหัวข้อที่ตนสนใจได้ (ดูภาคผนวก ก)

แบบจำลองของ Star Tribune แบบจำลองนี้ใช้การพาดหัวรองและหัวข้อย่อยช่วยในการนำเสนอข่าวเด่นๆที่มีเนื้อหามาก นอกจากนั้นยังสร้างตัวเชื่อม (link) ไปยังหัวข้อที่เกี่ยวข้องอื่นๆเพื่ออำนวยความสะดวกให้ผู้อ่านที่ต้องการค้นข้อมูลข่าวข่าวมากขึ้น โดยเลือกจัดวางตัวเชื่อมหรือลิงค์ (link) ทั้งหมดไว้ในจุดเดียวกัน คือ บริเวณส่วนบนหรือล่างของหน้าจอ เพื่อไม่ให้เป็นการรบกวนการอ่านเนื้อเรื่องของผู้อ่าน เป็นต้น (ดูภาคผนวก ก)

แบบจำลองของ American Journalism Review จะใช้คำที่พิมพ์ด้วยตัวอักษรตัวหนา (Bold) จัดวางไว้ตอนต้นของย่อหน้า เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับผู้อ่านในการกวาดตาอ่าน (ดูภาคผนวก ก)

จากนิยามดังกล่าวของการนำเสนอข่าวออนไลน์ด้วยสื่อคอมพิวเตอร์และระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตนั้นพบว่า สามารถลดข้อจำกัดในเรื่องของพื้นที่ เวลา และรูปแบบในการนำเสนอที่หนังสือพิมพ์ปกติไม่สามารถทำได้ไป คือ หนังสือพิมพ์ออนไลน์สามารถนำเสนอข่าวสารจำนวนมากผ่านระบบการจัดการข้อมูลในเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่เรียกว่า ไฮเปอร์เท็กซ์(hypertext)ที่สามารถเชื่อมโยงแหล่งข้อมูลขนาดใหญ่จากทั่วโลกได้โดยใช้ตัวเชื่อม(link) ข้อมูลที่เชื่อมโยงทั้งหมดนอกจากจะเป็นตัวหนังสือ(text) แล้ว

ยังสามารถนำเสนอเป็นรูปภาพ(picture) แผนที่(map) กราฟฟิก(graphic) ภาพเคลื่อนไหว(animation) เสียง(audio) หรือวีดิทัศน์(video)ได้อีกด้วย ผู้อ่านข่าวหนังสือพิมพ์ออนไลน์สามารถเลือกอ่านข่าวและข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้ทุกชั้น(layer) ทุกชั้นอย่างไม่มีที่สิ้นสุด (bottomless news hole) และไม่จำกัดเวลา (มณฑิรา อินคชสาร, 2539)

ลักษณะสำคัญของการเขียนข่าวโดยประยุกต์ใช้ระบบการจัดการข้อมูลไฮเปอร์เท็กซ์ซึ่งเป็นคุณลักษณะเฉพาะของสื่อหนังสือพิมพ์ออนไลน์มาใช้ให้เกิดประโยชน์นี้ ได้ถูกนำมาอธิบายว่าเป็นการเขียนข่าวที่อาศัยระบบไฮเปอร์เท็กซ์เพื่อสร้างและตีพิมพ์เอกสารอิเล็กทรอนิกส์ที่มีปฏิสัมพันธ์กับผู้อ่านสูง และมีลักษณะเฉพาะที่โดดเด่น คือ การเชื่อมโยงข่าวสารในลักษณะที่ไม่เป็นเส้นตรง (non-linear) หรือการจัดเรียงข่าวสารแบบไม่เป็นเส้นตรง ข่าว จะถูกจัดเรียงและนำเสนอเป็นหัวข้อแยกย่อยและใช้ตัวเชื่อม (link) เชื่อมข้อมูลต่างๆเข้าด้วยกัน ผู้อ่านข่าวสามารถเลือกอ่านข่าวหัวข้อใดก็ได้ตามความสนใจและไม่ต้องเป็นลำดับ เช่น ในข้อมูลหรือข่าวหนึ่งๆ ผู้เขียนสามารถสร้างตัวเชื่อมโยง (link) ภายในข่าวไปยังข้อมูลส่วนอื่นที่อยู่ในระบบไฮเปอร์เท็กซ์หรือในระบบอื่น ที่เป็นข้อความอธิบาย ขยายความ แสดงความเห็น หรือวิจารณ์ข่าวหรือข้อมูลดังกล่าวนั้นๆได้ ขณะที่ผู้อ่านก็สามารถเลือกอ่านข่าวสารนั้นๆเฉพาะในส่วนที่ตน สนใจได้อย่างอิสระเช่นกัน

อย่างไรก็ตามการเขียนข่าวออนไลน์แบบไม่เป็นลำดับนี้ ยังไม่พบข้อสรุปที่ชัดเจนว่าลักษณะการเขียนแบบใดเป็นรูปแบบการเขียนข่าวที่ดีที่สุด เนื่องจากลักษณะการนำเสนอและการใช้งานจากระบบไฮเปอร์เท็กซ์หรือสื่อคอมพิวเตอร์ออนไลน์นี้ยังคงอยู่ในช่วงพัฒนารูปแบบที่มีประสิทธิภาพที่สุดอยู่ และยังมีข้อจำกัดในการใช้สำหรับผู้อ่าน เช่น ถ้าการออกแบบโครงสร้างเนื้อหาหรือทางเดินภายในเว็บไซต์ไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ อาจทำให้ผู้อ่านหลงทางหรือเลิกแสดงความตั้งใจในการติดตามเนื้อหาข่าวได้ หรือผู้ใช้ควรมีประสบการณ์การใช้งานระบบและเนื้อหาที่อ่านพอสมควรเพื่อที่จะสามารถไฮเปอร์เท็กซ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพที่สุด

3. แนวคิดเรื่องสื่อและสารของM c l u h a กับการรับรู้ของผู้รับสาร

ในการสื่อสารนอกจากจะต้องมีผู้ส่งสารและผู้รับสารแล้ว ยังจำเป็นที่จะต้องมีส่วนสื่อ(medium)ซึ่งเป็นทางผ่านของข้อมูลและจะต้องมีสาร(message)ซึ่งเป็นข้อมูลและผู้ส่งสารต้องการจะถ่ายทอดให้กับผู้รับสารด้วย องค์ประกอบของกระบวนการสื่อสารทั้งหมดนี้จะขาดอย่างใดอย่างหนึ่งไปไม่ได้ โดยทั่วไปแล้ว ในการสื่อสารส่วนใหญ่เรามักจะให้ความสำคัญและความสนใจกับเนื้อหาของสารที่นำเสนอในสื่อเป็นหลัก และแทบจะไม่ได้ให้ความสนใจกับลักษณะหรือรูปแบบการนำเสนอของสื่อเลย

สื่อแต่ละประเภทจะมีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกัน ลักษณะเฉพาะนี้มีส่วนในการกำหนดรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาของสื่อแต่ละประเภทให้แตกต่างกันไปด้วย McLuhan (1964) ได้กล่าวไว้ว่า “*Medium is the message*” หมายความว่า สื่อ (medium) ที่ไม่นับรวมเนื้อหาที่นำเสนอในสื่อ นั้นเป็นสิ่งที่กำหนดและควบคุมรูปแบบการรับรู้ของคนได้ หากสื่อมีลักษณะอย่างไร คนก็ต้องปรับตัวและปรับกระบวนการรับรู้เพื่อให้เข้ากับลักษณะของสื่อ นั้นๆ จึงอาจกล่าวได้ว่าสื่อมีอิทธิพลในการกำหนดการรับรู้ของคนเป็นอย่างมาก กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ ลักษณะของสื่อจัดเป็นสารประเภทหนึ่งที่ได้ส่งทอดมายังผู้รับสารขณะเปิดรับข่าวสาร โดยจะเข้ามากำหนดรูปแบบการรับรู้ของผู้รับสารโดยที่ผู้รับสารอาจจะไม่รู้ตัวเลยก็ได้ และทั้งนี้รูปแบบการนำเสนอที่ต่างกันก็อาจจะทำให้ผู้รับสารคนเดียวกันเลือกที่จะรับข่าวสารแตกต่างกันออกไป และสามารถจดจำ เข้าใจเนื้อหาข่าว และรู้สึกพึงพอใจในข่าวสารที่นำเสนอได้แตกต่างกันด้วย (กาญจนา แก้วเทพ, 2541)

ตัวอย่าง ผลการศึกษาวิจัยในอดีตที่ยืนยันและสนับสนุนแนวคิดของ McLuhan ที่ว่าตัวสื่อเป็นสิ่งกำหนดการรับรู้ของผู้รับสาร ได้แก่ การศึกษาสื่อคอมพิวเตอร์กับเรื่องความทรงจำ Defleur และคณะ (1992) ที่ได้ศึกษาเปรียบเทียบคอมพิวเตอร์กับหนังสือพิมพ์ วิทยุและโทรทัศน์ ปรากฏว่า ผู้อ่านสามารถจดจำข่าวที่เสนอผ่านทางสื่อคอมพิวเตอร์และหนังสือพิมพ์ได้มากกว่าสื่ออื่นๆ

ในขณะที่มณฑิรา อินทรสาร และดวงกมลชาติประเสริฐ (2540) พบว่า เมื่อเปรียบเทียบความจำข้อมูลที่ถูกต้องตามข้อเท็จจริงในหนึ่งชิ้นข่าวแล้ว ผู้อ่านข่าวจากหนังสือพิมพ์ออนไลน์จะสามารถจดจำเนื้อหาข่าวได้ถูกต้องตามข้อเท็จจริงมากกว่าผู้อ่านข่าวจากหนังสือพิมพ์ จากผลการวิจัยข้างต้น เป็นตัวอย่างของงานวิจัยที่แสดงให้เห็นผลกระทบจากสื่อคอมพิวเตอร์ว่า สามารถทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการรับรู้ของผู้รับสารได้

สำหรับข่าวในหนังสือพิมพ์ออนไลน์ที่เลือกมาศึกษาครั้งนี้ แม้ว่าจะเป็นการศึกษาการนำเสนอข่าวผ่านสื่อเดียวกันคือสื่อออนไลน์เหมือนกัน แต่มีรูปแบบของการจัดเรียงข่าวสารที่นำเสนอในสื่อดังกล่าวที่แตกต่างกัน โดยผู้วิจัยมุ่งหวังที่จะศึกษาว่าการจัดเรียงเนื้อหาข่าวสารรูปแบบใดที่เหมาะสมกับการนำเสนอเนื้อหาในสื่อคอมพิวเตอร์ออนไลน์มากกว่ากัน ระหว่างข่าวสารที่นำเสนอเนื้อหาโดยจัดเรียงสารแบบเป็นเส้นตรง (linear) ซึ่งได้รับอิทธิพลของรูปแบบการจัดเรียงข่าวสารแบบเดียวกับสื่อหนังสือพิมพ์ฉบับเล่ม และเนื้อหาข่าวที่นำเสนอโดยจัดเรียงสารแบบไม่เป็นเส้นตรง (non-linear) ซึ่งประยุกต์ใช้ลักษณะเฉพาะของสื่อคอมพิวเตอร์ออนไลน์มาใช้ประโยชน์ โดยผู้วิจัยมีข้อสันนิษฐานเบื้องต้นตามแนวคิดของ McLuhan ว่า เนื้อหาข่าวที่นำเสนอในรูปแบบที่ต่างกันคือ จัดเรียงสารในลักษณะที่ต่างกันน่าจะส่งผลต่อการรับรู้และความจำของผู้อ่านในลักษณะที่ต่างกันด้วย

4. การอ่านและการรับรู้ของผู้อ่าน

กระบวนการในการรับรู้ของมนุษย์เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาเมื่อมนุษย์เข้าไปมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสื่อและรูปแบบการนำเสนอของสื่อในกระบวนการสื่อสาร

กระบวนการแรกที่เกิดขึ้นเมื่อบุคคลเกิดการรับรู้กับสื่อคือ ความสนใจ ซึ่งเป็นปัจจัยแรกที่ส่งผลให้บุคคลตัดสินใจว่าจะเปิดรับสารนั้นต่อไปหรือไม่ ความสนใจของแต่ละบุคคลนั้นย่อมแตกต่างกันไปตามความชอบ เป้าหมาย และแรงจูงใจในการเปิดรับข่าวสาร และเมื่อบุคคลตัดสินใจที่จะเปิดรับสารหนึ่งๆ แล้วเนื้อหาหรือข่าวสารนั้นๆ ก็จะถูกรับรู้ผ่านเข้าสู่กระบวนการทางสมองเพื่อทำการประมวลข้อมูลทางปัญญา (cognitive process) เพื่อตีความหมายของสารนั้นออกมาเพื่อเกิดเป็นความเข้าใจและความจำต่อไป (Mayer, 1981 อ้างถึงใน เสริมศิริ นิลดำ, 2541)

การอ่าน

ดังนั้นเมื่อผู้อ่านให้ความสนใจและเปิดรับสารผ่านการอ่านซึ่งเป็นกระบวนการรับรู้อย่างหนึ่งที่เกิดจากการสื่อสารของคนในสังคม การรับรู้ของบุคคลจากการอ่านนี้เป็นกระบวนการที่สมองแปลความหรือตีความหมายของสิ่งที่ตนได้อ่านออกมาเป็นความรู้ความเข้าใจของตนเองเกี่ยวกับสิ่งนั้น ซึ่งในการตีความหมายหรือแปลความบุคคลจะต้องใช้ความรู้ที่มีอยู่ก่อน (prior knowledge) และประสบการณ์เดิม (past experience) ของตนมาเป็นเครื่องช่วยมีผู้ให้ความหมายของการอ่านไว้หลายลักษณะ ดังต่อไปนี้

Goodman (1982, อ้างถึงใน เสริมศิริ นิลดำ, อ้างแล้ว) กล่าวว่า การอ่าน เป็นกระบวนการที่เน้นความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับความคิดและระหว่างผู้อ่านกับตัวอักษร เนื่องจากการอ่านเป็นกระบวนการที่ผู้อ่านต้องใช้ความคิดและอาศัยการคาดเดาความหมาย ต้องใช้ความรู้และประสบการณ์เดิมของผู้อ่านเข้ามาช่วยในการตีความ เพื่อให้เข้าใจความหมายของสิ่งที่อ่าน

Bush and Huebner (1970 อ้างถึงใน สุทธิพร ปาคะดี, 2531) ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่าเป็นกระบวนการคิด ที่ผู้อ่านสามารถให้ความหมายของสัญลักษณ์ที่อ่านและนำไปสัมพันธ์กับประสบการณ์เดิมของตน และสร้างมโนภาพใหม่ขึ้นในใจของผู้อ่านได้ การอ่านมีหัวใจสำคัญอยู่ที่ผู้อ่านสามารถเข้าใจความหมายของสิ่งที่อ่านได้อย่างถูกต้อง

D. Lapp และ J. Flood (1992) ให้คำจำกัดความของการอ่านว่า เป็นกระบวนการที่ผู้อ่านแปลความ คำ หรือสัญลักษณ์ที่เป็นตัวอักษรให้เข้าใจ ขั้นตอนของกระบวนการนี้มี 3 ระดับ คือ

ระดับที่ 1 การรับรู้ตัวอักษร คำ ประโยค และข้อความ

ระดับที่ 2 การแปลความหมายของคำ ประโยค และข้อความ

ระดับที่ 3 การทำความเข้าใจกับข้อมูลที่ได้อ่าน โดยใช้ประสบการณ์เดิมหรือความรู้เดิมช่วยในการตัดสินใจ

Monroe (อ้างถึงใน จิวีลักษณะ นุณยะกาญจน, 2525) กล่าวถึงกระบวนการอ่านว่าประกอบด้วยขั้นตอน 4 ประการ คือ

การรับรู้ คือ ความสามารถของผู้อ่านในการมองเห็นคำได้ชัดเจน จำรูปคำได้ และสามารถเข้าใจการอ่านออกเสียงคำดังกล่าวได้

การเข้าใจคำหรือประโยคที่อ่าน คือ ผู้อ่านสามารถเข้าใจความหมายโดยอาศัยการแปล การตีความและประสบการณ์เกี่ยวกับสิ่งที่อ่าน

การตอบสนอง คือ ผู้อ่าน สามารถใช้สติปัญญาและประสบการณ์ในการทำความเข้าใจเนื้อหาจนสามารถแสดงออกทางด้านความรู้สึกได้ เช่น ถ้าเกิดความพึงพอใจก็จะเลือกอ่านเนื้อหาดังกล่าวต่อไป แต่ถ้าไม่พอใจก็จะเลิกอ่านเนื้อหาข่าวดังกล่าว

การบูรณาการ คือ การได้รับแนวความคิดจากเรื่องราวที่อ่าน ซึ่งอาจจะช่วยเพิ่มหรือขยายประสบการณ์ของ ผู้อ่านได้กว้างขึ้น

โกชัย สาริกบุตร ให้ความหมายของการอ่านว่า หมายถึง การแปลความหมายของตัวอักษรออกมาเป็นถ้อยคำและความคิด แล้วนำความคิดนั้นไปใช้ประโยชน์ สิ่งสำคัญของการอ่านอยู่ที่การเข้าใจความหมายของคำที่ปรากฏในข้อความนั้นๆ โดยกระบวนการอ่านจะเริ่มต้นจากการมองดูตัวอักษรให้ชัดเจน สามารถเข้าใจความหมายของคำ และพิจารณาเลือกเอาความหมายที่ดีที่สุดซึ่งเหมาะกับข้อความและเนื้อเรื่องนั้นๆ ตลอดจนใช้ความหมายให้เป็นประโยชน์ได้ (จิวีลักษณะ นุณยะกาญจน, อ้างแล้ว)

ดนยา วงศ์ณะชัย (2542) กล่าวถึงการอ่านว่า เป็นกระบวนการที่ผู้อ่านรับรู้ตัวอักษรหรือสัญลักษณ์แล้วแปลความหมายของตัวอักษรหรือสัญลักษณ์เป็นความเข้าใจ ซึ่งหมายถึงผู้อ่านสามารถรับรู้สารที่ผู้เขียนต้องการสื่อได้

การอ่านกับความเข้าใจในการอ่าน (reading comprehension)

จากนิยามข้างต้นจะเห็นว่า การอ่านกับความเข้าใจในการอ่าน (reading comprehension) เป็นสิ่งที่แยกจากกันไม่ได้ ในการอ่านจะต้องมีความเข้าใจเป็นองค์ประกอบเสมอ เพราะถ้าผู้อ่านไม่สามารถทำความเข้าใจเรื่องราวที่อ่านได้แล้ว การอ่านนั้นๆย่อมไม่เกิดประโยชน์

สำหรับความเข้าใจในการอ่านนั้น Goodman (อ้างแล้ว) กล่าวว่า ต้องประกอบไปด้วยความเข้าใจในภาษา (language comprehension) และความเข้าใจทั่วไป (general comprehension) กล่าวคือ การที่บุคคลจะทำความเข้าใจเนื้อหาที่อ่านได้นั้น จะต้องเข้าใจในความหมายของภาษาก่อนด้วยการถอดรหัส (decoding) ความหมายของแต่ละคำ แล้วจึงประมวลความหมายคำ กลุ่มคำ ประโยค ย่อหน้า และเนื้อหาทั้งหมดเข้าด้วยกัน

Dallman (1974 อ้างถึงในดนยา วงศ์ธนะชัย, อ้างแล้ว) แบ่งลักษณะการอ่านเพื่อความเข้าใจออกเป็น 3 ระดับดังนี้ คือ

1. การอ่านในระดับค้นหาข้อเท็จจริง (Factual level) เป็นการอ่านเพื่อเน้นให้เข้าใจเนื้อหาที่ผู้เขียนระบุไว้ในข้อความหรือย่อหน้านั้นๆ แบ่งย่อยออกเป็นการอ่านอีก 3 ระดับดังนี้ คือ การอ่านเพื่อหาใจความหลักหรือใจความสำคัญในย่อหน้า การอ่านเพื่อหารายละเอียดสำคัญต่างๆจากเนื้อหาเพื่อสนับสนุนใจความหลักให้ชัดเจนและมีรายละเอียดยิ่งขึ้น และการอ่านทิศทาง ซึ่งเป็นการอ่านเพื่อเรียงลำดับความคิดตลอดจนรายละเอียด และเหตุการณ์ที่อ่านก่อนหลังได้อย่างมีระเบียบ ถูกต้อง

2. การอ่านในระดับตีความ (reading on interpretative or inferential level) เป็นการอ่านขั้นที่สูงกว่าระดับแรก ผู้อ่านต้องพัฒนาการอ่านให้มีความละเอียดมากยิ่งขึ้น เนื่องจากไม่ใช่เป็นการอ่านเพื่อความเข้าใจเพียงอย่างเดียว แต่ต้องอ่านให้เข้าใจอย่างลึกซึ้ง กระทั่งสามารถเข้าใจวัตถุประสงค์ของผู้เขียนได้ สามารถสรุปในสิ่งที่อ่านได้อย่างถูกต้อง สามารถตีความเนื้อหาที่ไม่ได้ระบุไว้โดยตรงในข้อความได้

3. การอ่านในระดับประเมิน (reading on the evaluative level) การอ่านในระดับนี้จะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อผู้อ่านสามารถวิเคราะห์ได้ว่า ข้อมูลหรือเนื้อหาที่อ่านมีความถูกต้องหรือไม่ ผู้อ่านสามารถวิเคราะห์ได้ว่าอะไรคือข้อเท็จจริง อะไรคือความคิดเห็นของผู้เขียน ข้อเท็จจริงหรือความคิดเห็นนั้นถูกต้องและสมเหตุสมผลหรือไม่ และสามารถประเมินผลความน่าเชื่อถือของข้อเขียนเหล่านั้นได้หลังการวิเคราะห์ดังกล่าว

ระดับความเข้าใจในการอ่านของแต่ละคนนั้นก็ยิ่งแตกต่างกันไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบอื่นๆ ด้วย เช่น สติปัญญาของผู้อ่าน ความสามารถในการอ่าน ความเข้าใจคำศัพท์ที่อ่าน วิธีการอ่านของผู้อ่าน แต่ละคน ประสบการณ์ดั้งเดิม แรงจูงใจและความสนใจต่อเรื่องราวที่อ่าน เป็นต้น (อรุณีศิริ คงธรรม, 2529) และปัจจัยที่เกิดจากสื่อที่อ่าน ซึ่งอาจจะส่งผลต่อการอ่านและความเข้าใจในการอ่านของบุคคล ได้แก่ ความยากง่ายด้านความหมายของเรื่องราวที่อ่าน(readability) เช่น ความยากง่ายของภาษา ความสละสลวยของภาษาที่ใช้ และการเรียบเรียงเรื่องราว เป็นต้น และความยากง่ายของรูปแบบตัวหนังสือ (legibility) เช่น ขนาดหรือลักษณะของตัวอักษร การจัดวางช่องว่างระหว่างคำหรือย่อหน้า เป็นต้น นอกจากนี้ปัจจัยอื่นๆ เช่น ความสั้นยาวของเรื่องราว ก็มีผลต่อความเข้าใจเช่นกัน (ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน, อังแล้ว)

ดังนั้นเมื่อเราพิจารณาธรรมชาติของการอ่านและความเข้าใจในการอ่านแล้ว จะเห็นว่า การอ่านเป็นการเปิดรับสารอย่างหนึ่งที่ต้องอาศัยทักษะย่อยๆ หลายประการที่เกี่ยวข้องกัน โดยทักษะต่างๆ จะต้องดำเนินไปอย่างคล่องตัวและต้องอาศัยกลไกระบบประสาทและความสามารถทางสมองที่มีความพร้อมและความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ต่อเนื่องกันตลอดเวลา ตัวอย่างเช่น ผู้อ่านต้องใช้ประสาทตาในการกวาดตาเพื่ออ่านตัวอักษร วลี ประโยค ขณะเดียวกันก็ต้องใช้สมองหรือสติปัญญาในการจำ สื่อความหมาย แปลความ เชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างคำ วลี ประโยค และย่อหน้าต่างๆ ตลอดจนทำความเข้าใจเนื้อหาทั้งหมดที่อ่าน สร้างความคิดรวบยอด วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินเนื้อหาที่อ่านได้ ผู้อ่านที่สามารถใช้ทักษะต่างๆ ได้อย่างคล่องแคล่ว มีความพร้อมในการอ่าน และมีความสามารถทางด้านสติปัญญา จะสามารถอ่านเนื้อหาต่างๆ ได้เข้าใจ ได้ความรู้และสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ในที่สุด

ขณะเดียวกัน ถ้าพิจารณาการอ่านในด้านจิตวิทยาจะพบว่าเกี่ยวข้องกับ “การจำ” กล่าวคือ การจำการอ่าน คือการที่ผู้อ่านสามารถจดจำเรื่องราวได้และเก็บไว้ในสมองได้ ถ้ามีโอกาสเล่าให้ผู้อื่นฟังก็สามารถเล่าได้ถูกต้อง (สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์, 2537)

ความจำ

ความจำ (memory) เป็นวิธีการหนึ่งซึ่งใช้บันทึกสิ่งที่บุคคลกำลังเรียนรู้หรือเคยเรียนรู้มาก่อน ความจำเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นภายในจิตใจ (mind) หรือสมองของมนุษย์ทำหน้าที่ในการเก็บข้อมูล (storage) โดยจะเก็บข้อมูลไว้ในรูปแบบของรหัส (coding) ไว้ในระบบความจำ หลังจากที่ตั้งใจได้เกิดขึ้นแล้วช่วงระยะเวลาหนึ่ง (Bridgwater and Kurtz, 1986 อ้างถึงในเสริมศิริ, 2541)

กระบวนการในการจำ (memory process) ประกอบด้วย 3 กระบวนการสำคัญ ได้แก่ (ชัยพร วิชาวุธ, 2520)

1.การใส่รหัสความจำ(Encoding process) เป็นขั้นตอนของการแปลงข้อมูลที่เข้ามาเป็นรหัส (encoding) ซึ่งสมองสามารถเข้าใจและนำไปใช้ได้

2.การเก็บจำ (Storage) เป็นการเก็บข้อมูลสู่ระบบความจำและเก็บรักษาไว้เพื่อใช้ประโยชน์ในภายหลัง แบ่งออกเป็นอีก 2 ประเภทตามระยะเวลาในการเก็บจำข้อมูล ได้แก่

2.1 ความจำระยะสั้น (short - term memory) เป็นความจำหลังจากที่ได้รับข้อมูลเข้ามา ก็จะมีการเก็บจำข้อมูลและมีการระลึกออกมาทันที เมื่อเวลาผ่านไปถ้าไม่มีการทบทวนอีกความจำนี้ก็จะเลือนหายไป ดังนั้นความจำนี้จะอยู่ได้ก็ต่อเมื่อมีการทบทวนตลอดเพื่อนำข้อมูลไปเก็บไว้ในความจำระยะยาว

2.2 ความจำระยะยาว (long - term memory) เป็นการเก็บข้อมูลชนิดถาวร เมื่อต้องใช้ข้อมูลหรือมีบางสิ่งมากระตุ้นก็สามารถนำข้อมูลนั้นออกมาใช้ได้ และลักษณะข้อมูลที่นำออกมาใช้จะมีเฉพาะใจความสำคัญของเรื่องมากกว่าที่จะกล่าวถึงรายละเอียดปลีกย่อยต่างๆ เมื่อเวลาผ่านไป ข้อมูลที่เก็บไว้ในความจำระยะยาวจะไม่มี การเลือนหายไป

3.การนำข้อมูลออกจากระบบความจำ (Retrieval) แบ่งเป็น 2 ประเภทตามกระบวนการในการนำข้อมูลออกจากระบบความจำ ได้แก่

3.1 การระลึกได้ (Recall) หมายถึง การดึงตัวแทนของข้อมูลที่ต้องการออกจากระบบความจำ เมื่อข้อมูลที่ต้องการระลึกไม่อยู่ในขณะนั้น สำหรับการระลึกซึ่งเป็นวิธีหนึ่งที่ใช้ทดสอบความจำนั้น แบ่งตามลักษณะของสถานการณ์ที่ระลึกได้ 3 แบบ คือ

3.1.1 การระลึกได้อย่างเสรี (Free Recall) คือ การบอกได้ว่าสิ่งที่เคยเห็นหรือเคยเรียนรู้มานั้นมีอะไรบ้าง ระลึกได้สิ่งใดก่อนก็ตอบสิ่งนั้นก่อนไม่จำเป็นต้องระลึกได้ตามลำดับก่อนหลังหรือตามลำดับสารที่เสนอให้อ่าน

3.1.2 การระลึกตามลำดับ (Serial Recall) คือ การตอบสิ่งที่เคยอ่านหรือเคยเรียนรู้จากสิ่งแรกที่เรียงลำดับถึงสิ่งสุดท้ายโดยไม่สลับตำแหน่งกัน ถ้าจำได้และเรียงลำดับได้หมด เรียกว่า ระลึกได้ตามลำดับ แต่ถ้าระลึกได้หมดโดยไม่เรียงลำดับ เรียกว่า ระลึกเสรี

3.1.3 การระลึกตามตัวแนะ (Cued Recall) คือ การทดสอบความจำโดยมีสิ่งเร้า (Stimulus-S) เป็นตัวแนะ (cue) ให้ระลึกถึงตัวสนอง (Response - R)ได้ว่าเป็นอะไร กล่าวคือจะต้องจำความสัมพันธ์ S-R ได้จึงจะเรียกได้ว่าระลึกได้ถูกต้อง

3.2 การจำได้ (recognition) หมายถึง การเกิดการจำได้เมื่อได้เห็นสิ่งที่มีบางอย่างเหมือนหรือคล้ายหรือคล้ายคลึงคล้ากับบางสิ่งที่เราเคยมีประสบการณ์มาก่อน โดยที่เรามีตัวแทนของสิ่งนั้นอยู่ในสมองของเราอยู่แล้ว

5. แบบแผนการรับรู้ (s c h e m a)

แบบแผนการรับรู้ (schema) เป็นองค์ประกอบสำคัญในการสร้างความเข้าใจของคนเมื่อเปิดรับสารครั้งหนึ่งๆ กล่าวคือ คนเราจะมีแบบแผนการรับรู้สิ่งต่างๆ ที่แตกต่างกันไปตามประสบการณ์ของแต่ละคน และเมื่อมีการเปิดรับสาร เช่น ได้อ่านข้อมูลชุดหนึ่งๆ ผู้อ่านจะพยายามโยงข้อมูลที่ได้รับนั้นกับแบบแผนการรับรู้ (schema) ที่มีอยู่เดิมของตน

Mandler (1983) ให้ความหมาย แบบแผนการรับรู้ (schema) ว่าเป็นโครงสร้างทางปัญญา (cognitive structure) ที่อยู่ในสมองหรือความคิดของแต่ละบุคคล ประกอบด้วยข้อมูลจำนวนมากที่ได้มาจากประสบการณ์ในการรับรู้ที่มีลักษณะคล้ายๆ กันหลายครั้ง แบบแผนการรับรู้มีหน้าที่ควบคุมและตีความสิ่งต่างๆ ที่ได้รับเข้ามา ด้วยการนำข้อมูลเก่าที่มีอยู่ในสมอง เพื่อทำความเข้าใจกับข้อมูลใหม่ ซึ่งจะช่วยให้บุคคลสามารถทำความเข้าใจสิ่งที่เข้ามาสู่การรับรู้ และคาดเดาสิ่งที่เกิดขึ้นต่อไปได้ด้วยการใช้แบบแผนการรับรู้

Abbot, Black and Smith (1985 อ้างใน Hawkins and Daly ,1985) แบ่งแบบแผนการรับรู้ออกเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่ แบบแผนการรับรู้เกี่ยวกับความรู้ทั่วไป (schematic knowledge) เป็นแบบแผนความรู้เกี่ยวกับเรื่องราวหรือการดำเนินของเหตุการณ์ต่างๆ ในชีวิตประจำวัน และ แบบแผนการรับรู้เกี่ยวกับการสื่อสาร (meta – schema of communication) เป็นแบบแผนการรับรู้เกี่ยวกับการสื่อสารของมนุษย์ในรูปแบบต่างๆ ทั้งในการสื่อสารมวลชนหรือการสื่อสารระหว่างบุคคล ซึ่ง Daly (อ้างใน Hawkins and Daly ,1985) ได้ศึกษาพบว่า ในแบบแผนการรับรู้เกี่ยวกับการสื่อสารของคนยังแบ่งได้เป็นอีก 2 ลักษณะ คือ การรับรู้เนื้อหาในการสื่อสาร (content of communication) และการรับรู้ในรูปแบบการสื่อสาร (feature of communication) ที่คอยรับรู้ว่าเนื้อหาสารนั้นได้รับการนำเสนอผ่านสื่อใดและสื่อนั้นมีลักษณะเฉพาะที่จะต้องใช้วิธีการรับรู้อย่างไร

การรับรู้ของคนจะมีประสิทธิภาพมากขึ้น ถ้าสามารถรับรู้ถึงกลไกการสื่อสารหรือรับรู้ถึงรูปแบบการนำเสนอข้อมูลของสื่อด้วย เนื่องจากจะทำให้คนจะสามารถรับรู้ข้อมูลได้อย่างรวดเร็วขึ้นโดยใช้ความพยายามและความตั้งใจในการรับข้อมูลน้อยลง เช่น หากคนรับรู้โครงสร้างการนำเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์ก็จะให้ความสนใจกับความน่าเป็นพิเศษ เพราะเป็นส่วนที่บอกถึงประเด็นที่สำคัญที่สุดของข่าว เป็นต้น (มณฑิรา อินคชสาร, อ้างแล้ว)

นอกจากนั้น แผนการรับรู้ของคนในเรื่องหนึ่งๆ จะแตกต่างกันไป ทั้งนี้ทั้งนั้นก็ขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่นๆ อีกด้วย เช่น พื้นฐานทางวัฒนธรรม ประสบการณ์ ระดับความรู้ บทบาททางสังคม เป็นต้น และถ้าแบบแผนการรับรู้ต่างกันแล้วก็จะมีผลทำให้คนเข้าใจเรื่องราวได้แตกต่างกันด้วย (Chandler, 1995)

6. แนวคิดทางเรื่องผลกระทบของระบบไฮเปอร์เท็กซ์ต่อการรับรู้และเรียนรู้ของผู้รับสาร

งานวิจัยจำนวนมากที่ศึกษาเปรียบเทียบผลกระทบของการนำเสนอเนื้อหาด้วยระบบไฮเปอร์เท็กซ์ กับการนำเสนอเนื้อหาด้วยตัวอักษรที่จัดเรียงแบบเป็นลำดับที่มีต่อผู้อ่าน บางงานวิจัยสามารถระบุได้ว่า การนำเสนอเนื้อหาด้วยไฮเปอร์เท็กซ์นั้นให้ประโยชน์กว่าการนำเสนอเนื้อหาแบบเป็นลำดับ (Martin, 1990; Nelson, 1967) แต่ขณะเดียวกันก็พบงานวิจัยอื่นๆ ที่ศึกษาเปรียบเทียบการอ่านเนื้อหาที่จัดเรียงลำดับสารต่างกัน แต่ไม่สามารถสรุปได้ว่าการนำเสนอเนื้อหาในระบบไฮเปอร์เท็กซ์นั้นช่วยให้การอ่านของผู้รับสารดีขึ้น จนปัจจุบันผลการวิจัยเกี่ยวกับระบบไฮเปอร์เท็กซ์ยังคงมีความหลากหลาย และยังไม่สามารถสรุปแนวทางที่ชัดเจนของประสิทธิภาพและประสิทธิผลของไฮเปอร์เท็กซ์นั้น เนื่องจากความแตกต่างและความหลากหลายของวัตถุประสงค์ในการวิจัย เครื่องมือในการทดลอง ระบบหรือชนิดของไฮเปอร์เท็กซ์ที่ใช้ เป็นต้น (Foltz, 1996)

ความก้าวหน้าในการศึกษาการใช้งานระบบไฮเปอร์เท็กซ์และไฮเปอร์มีเดียซึ่งนำเสนอเนื้อหาสารที่จัดเรียงสารแบบไม่เป็นลำดับนั้น การศึกษา ค้นคว้าและทดลองผลการใช้ส่วนใหญ่พบในสาขาจิตวิทยา การศึกษามากกว่าการวิจัยทางด้านสื่อสารมวลชน ซึ่งผู้วิจัยพอจะรวบรวมแนวคิดที่น่าสนใจเกี่ยวกับประโยชน์ โทษและการใช้ระบบไฮเปอร์เท็กซ์และไฮเปอร์มีเดีย ได้ดังต่อไปนี้

6.1 แนวคิดที่เห็นว่าระบบการจัดเรียงสารแบบไม่เป็นลำดับ (Non-linear) ในระบบไฮเปอร์เท็กซ์ (hypertext) และไฮเปอร์มีเดีย (hypermedia) มีประโยชน์ต่อการอ่านและการเรียนรู้

มีข้อสันนิษฐานที่เชื่อว่า ลักษณะเฉพาะของสื่อไฮเปอร์เท็กซ์และไฮเปอร์มีเดีย ซึ่งได้แก่ความสามารถในการนำเสนอเนื้อหาด้วยสื่อหลากหลายรูปแบบ และความมีอิสระสูงในการควบคุมการเข้าถึงเนื้อหาของผู้รับสารเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ให้แก่ผู้รับสารมากกว่าสื่อดั้งเดิมอื่นๆ ดังนั้น ผู้อ่านข่าวหรือเนื้อหาที่นำเสนอด้วยระบบไฮเปอร์เท็กซ์และสื่อมัลติมีเดียในสื่อออนไลน์ น่าจะสามารถเรียนรู้เนื้อหาข่าวได้ดีกว่าสื่อสิ่งพิมพ์ปกติ โดยมีแนวคิดต่างๆ สนับสนุน ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

ทฤษฎี Cognitive Load ของ Sweller (Lowrey, 2004)

ทฤษฎี Cognitive Load ของ Sweller มุ่งประเด็นการศึกษาความจำที่ระลึกได้ (memory recall) และการได้รับความรู้ (knowledge gain) ของผู้รับสาร มีหลักแนวคิดที่ว่า ภาวะที่ข้อมูลที่ท่วมท้น (information overload) จะสร้างความเครียดในระบบการทำงานของความจำและอาจนำไปสู่การหลงทางทางความคิด (cognitive disorientation) และเป็นสาเหตุสำคัญที่ลดการพัฒนาความทรงจำระยะยาว (long-term memory) ของผู้รับสารได้

หลักการของทฤษฎี Cognitive Load กล่าวถึงรูปแบบการรับรู้และเรียนรู้ข่าวสารของมนุษย์ว่า สมองและจิตใจของผู้รับสารที่ไม่ชำนาญกับเนื้อหาข้อมูลที่รับรู้จะถูกใช้งานอย่างหนักในการจัดการข้อมูลต่างๆที่หลากหลาย แต่ระบบไฮเปอร์เท็กซ์หรือไฮเปอร์มีเดียสามารถช่วยลดความยุ่งยากในการจัดการข้อมูลของผู้รับสารได้ กล่าวคือ ระบบดังกล่าวสามารถแบ่งข้อมูลออกเป็นส่วนย่อยๆและเชื่อมโยงข้อมูลส่วนต่างๆเหล่านั้นไว้ด้วยกันด้วยโครงสร้างไฮเปอร์ลิงค์ โดยในแต่ละหัวข้อต่างๆจะถูกแบ่งออกเป็นส่วนและนำเสนอประเด็นหลักอย่างชัดเจน ซึ่งทำให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจประเด็นต่างๆได้ง่ายขึ้น นอกจากนี้ผู้อ่านยังสามารถเลือกอ่านหัวข้อที่เกี่ยวข้องกันได้ตามความต้องการและสะดวก

อย่างไรก็ตามนักจิตวิทยาชี้แนะว่า โครงสร้างการเดินทางบนเว็บไซต์ที่สับสนและไม่จัดระบบให้ชัดเจน จะเป็นปัจจัยสำคัญในการลดความสามารถในการระลึกและเรียนรู้ข้อมูลของผู้อ่านลง และสร้างภาวะการหลงทางในข้อมูลให้แก่ผู้อ่านมากขึ้น นอกจากนี้เส้นทางการเดินทางบนเว็บไซต์ที่ถูกจัดขึ้นอย่างไม่เป็นระบบยังเป็นปัจจัยสำคัญในการลดระดับการรับรู้การควบคุมของผู้อ่าน และลดระดับความคาดหวังในการรับรู้ข้อมูลของผู้อ่านได้ และถ้าระดับการรับรู้การควบคุมของผู้อ่านและระดับความคาดหวังในการรับรู้ข้อมูลของผู้อ่านอย่างใดอย่างหนึ่งลดลง ก็จะเป็นสาเหตุให้เกิดอุปสรรคในกระบวนการเรียนรู้ข้อมูลของผู้รับสารด้วย อย่างไรก็ตาม การเพิ่มระดับการควบคุมเนื้อหาให้แก่ผู้รับสารให้มากไว้ไม่ใช่สิ่งจำเป็นและไม่สามารถช่วยเพิ่มการเรียนรู้ได้

ทฤษฎีเกี่ยวกับการควบคุมการใช้สื่อของผู้ใช้ (user control theory) (Eveland and Dunwoody, 2001)

ทฤษฎีเกี่ยวกับการควบคุมการใช้สื่อของผู้ใช้ (user control theory) ระบุว่า การให้อิสระในการเรียนรู้แก่ผู้รับสารสามารถเพิ่มการเรียนรู้ได้ เมื่อเปรียบเทียบกับการนำเสนอสารในรูปแบบเดิมที่ไม่เปิดโอกาสให้ผู้รับสารควบคุมการใช้สื่อ จากแนวคิดดังกล่าวสันนิษฐานได้ว่าการเรียนรู้จากเว็บซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้ใช้มีอิสระในการใช้สื่อได้มากกว่าสื่อสิ่งพิมพ์ จะส่งผลให้ผู้รับสารเกิดการเลือกเรียนรู้ได้มากกว่า

การเปิดโอกาสให้ผู้อ่านหรือผู้ใช้ สามารถควบคุมจังหวะ (pace) และลำดับ (order) และเนื้อหาได้ จะสามารถเพิ่มปริมาณการเรียนรู้ในตัวผู้รับสารได้ เนื่องจากโดยปกติ บัณฑิตบุคคลจะเรียนรู้สิ่งต่างๆ ในลักษณะที่แตกต่างกันไป การนำเสนอสารในลักษณะที่มีการจัดเรียงอย่างเป็นลำดับในสื่อดั้งเดิมจะสร้างเส้นทางการเรียนรู้ให้แก่ผู้อ่านเพียงรูปแบบเดียว และอาจจะลดการเรียนรู้ตามสภาพจริงของผู้รับสารบางคนลง

ดังนั้น การเปิดโอกาสในการควบคุมการเรียนรู้ของตนเองให้กับคนกลุ่มดังกล่าวๆ จะสามารถเรียนรู้และพัฒนาการเรียนรู้ในรูปแบบเฉพาะของตนเองให้ดีขึ้นได้ หรืออย่างน้อยการเปิดโอกาสให้ผู้อ่านสามารถควบคุมกระบวนการเรียนรู้ของตนเองได้นั้น ก็สามารถเพิ่มแรงจูงใจในการเรียนรู้ (motivation) ได้ โดยเฉพาะในบริบทการเรียนรู้อย่างไม่เป็นทางการที่เกิดขึ้นเมื่อมีการใช้สื่อมวลชน

6.2 แนวคิดที่เห็นวาระบบการจัดเรียงสารแบบไม่เป็นลำดับ (Non-linear) ในระบบไฮเปอร์เท็กซ์ (hypertext) และไฮเปอร์มีเดีย (hypermedia) เป็นอุปสรรคต่อการอ่านและขีดขวางการเรียนรู้

มีข้อสันนิษฐานที่เชื่อว่า ธรรมชาติและลักษณะเฉพาะของสื่อไฮเปอร์มีเดีย เช่น การนำเสนอเนื้อหาด้วยสื่ออัลติมีเดีย การเปิดโอกาสในการเข้าถึงเนื้อหาโดยอิสระแก่ผู้อ่านนั้น จะเป็นอุปสรรคสำคัญที่ขัดขวางและลดการเรียนรู้ของผู้ใช้ เมื่อเปรียบเทียบกับสื่อสิ่งพิมพ์ โดยมีแนวคิดต่างๆ สนับสนุน ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

การหลงทางบนเครือข่ายและภาวะข้อมูลข่าวสารท่วมท้น (Disorientation and Cognitive Overload)

โครงสร้างของเนื้อหาที่นำเสนอในบริการเว็ลด์ไวด์เว็บบนอินเทอร์เน็ตนั้น เชื่อมโยงเนื้อหาทุกๆ ส่วน (โหนด) เข้าไว้ด้วยกันโดยใช้ตัวเชื่อมหรือลิงค์ โครงสร้างเนื้อหาดังกล่าวอาจทำให้ผู้ใช้หลงทางระหว่างการท่องไปบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้ง่าย (Neilson, 1990)

ทั้งนี้เนื่องจาก การกวาดตาอ่านข้อมูลและเนื้อหาบนหน้าจอคอมพิวเตอร์ ที่นำเสนอด้วยระบบไฮเปอร์เท็กซ์ซึ่งแบ่งการนำเสนอเนื้อหาออกเป็นแต่ละส่วน (โหนด) และเชื่อมโยงส่วนต่างๆ เข้าไว้ด้วยกันโดยใช้ลิงค์ เป็นสาเหตุให้ผู้อ่านต้องทำงานหลายอย่างเพื่อประมวลผลข้อมูลทั้งหมดเข้าด้วยกัน กล่าวคือ

1. ผู้อ่านจะต้องรู้จักวิธีการเดินทางบนเว็บไซต์ คือ สามารถวางแผนการเดินทางบนเครือข่าย (network) หรือบนโครงสร้างเนื้อหาที่เชื่อมโยงกันด้วยตัวเชื่อมๆ (interlink) ได้
2. ผู้อ่านต้องสามารถประมวลความหมายของเนื้อหาทั้งหมดได้ คือ ต้องสามารถทำความเข้าใจ

เนื้อหาที่ผู้เขียนนำเสนอในแต่ละส่วนหรือในแต่ละโหนดได้ และสามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหาในแต่ละโหนดได้

3. ผู้อ่านต้องสามารถจัดการและประมวลความรู้ในการเดินทางและในความเข้าใจเนื้อหาข้อมูลข่าวสารออกมาเป็นความคิดรวบยอดได้

ความสามารถทั้ง 3 ชนิดดังกล่าว เป็นความสามารถพื้นฐานที่ผู้อ่านจะต้องมี เพื่อใช้ในการทำความเข้าใจเนื้อหาบนเว็บไซต์ที่อ่าน ยิ่งกว่านั้นจะเห็นได้ว่า ความสามารถดังกล่าวทั้งหมดจำเป็นต้องใช้การประมวลผลทางปัญญาสูง และยังส่งผลต่อการแสดงออกในการอ่านเนื้อหาของผู้อ่านด้วย (Kim and Hirtle, 1995 อ้างถึงใน Bonilla, อ้างแล้ว)

หน้าที่ในการเดินทางบนเว็บไซต์กลายเป็นความรับผิดชอบใหม่ที่ผู้อ่านเนื้อหาจากระบบไฮเปอร์เท็กซ์จะต้องเรียนรู้และพัฒนาให้เท่าทันผู้สร้างเอกสารในระบบไฮเปอร์เท็กซ์หรือผู้เขียน ความรู้เท่าทันในการเข้าถึงเอกสารบนไฮเปอร์เท็กซ์ของผู้อ่านนี้ ไม่ปรากฏให้เห็นในการนำเสนอสารแบบเป็นลำดับในสื่อดั้งเดิม ทั้งสื่อหนังสือพิมพ์ วิทยุ และโทรทัศน์ เนื่องจากในสื่อดั้งเดิมผู้เขียนจะเป็นผู้ตัดสินใจเลือกและลำดับการเข้าถึงเนื้อหาแทนผู้อ่านก่อนแล้ว ความแตกต่างที่เกิดขึ้นในการนำเสนอเนื้อหาทั้ง 2 รูปแบบเป็นเหตุให้ ผู้อ่านข้อมูลในระบบไฮเปอร์เท็กซ์จะต้องรับผิดชอบต่อการลำดับเนื้อหาตามความคิดของตนเองมากขึ้น แทนที่จะอ่านเนื้อหาตามลำดับที่ผู้เขียนจัดเรียงไว้สำเร็จแล้วเพียงอย่างเดียว (Gygi, 1990 อ้างถึงใน Bonilla, อ้างแล้ว)

งานวิจัยเกี่ยวกับระบบไฮเปอร์เท็กซ์ราว 60% พบว่า การนำเสนอเนื้อหาสารด้วยระบบไฮเปอร์เท็กซ์ทำให้ผู้อ่านหลงทางบนเครือข่ายได้ง่าย นอกจากนั้นภาวะที่ต้องใช้ความสามารถทางปัญญาในการช่วยประมวลผลข้อมูลในระดับสูงยังส่งผลต่อการอ่านและความสามารถในการเข้าถึงเนื้อหาในระบบไฮเปอร์เท็กซ์ อาจทำให้ผู้อ่านได้รับประโยชน์จากการอ่านในระบบไฮเปอร์เท็กซ์น้อยลง ปัญหาดังกล่าวเหล่านี้มีสาเหตุเนื่องมาจาก การจัดเรียงข้อมูลซึ่งมีปริมาณเนื้อหา และจำนวนโหนดและลิงค์มากอย่างไม่เป็นระบบหรือไม่มีแบบแผน ด้วยระบบไฮเปอร์เท็กซ์แต่ปัญหาดังกล่าวเหล่านี้ควบคุมได้ โดยการสร้างแผนที่นำทางไว้อำนวยความสะดวกแก่ผู้อ่านเนื้อหาบนเว็บไซต์ และการวางแผนจัดระบบเนื้อหาและเส้นทางการเดินทางในเว็บไซต์ รวมทั้งการใช้สื่อและเนื้อหาต่างๆอย่างมีจุดมุ่งหมายและมีแบบแผนที่ชัดเจน (Bonilla, อ้างแล้ว)

โดยสรุป แม้ว่านักทฤษฎีทางด้านไฮเปอร์เท็กซ์จะสันนิษฐานว่า สื่อออนไลน์ที่จัดเรียงสารแบบไม่เป็นลำดับ (non-linear) ด้วยระบบไฮเปอร์เท็กซ์หรือไฮเปอร์มีเดีย นั้น จะช่วยเพิ่มการมีส่วนร่วมในการอ่านข่าวของผู้อ่านและความเข้าใจของผู้อ่านได้ แต่จากการศึกษาผลกระทบของการอ่านเนื้อหาข่าวแบบไม่

เป็นลำดับในอดีตรับว่า ยังไม่พบความสัมพันธ์ที่ชัดเจนระหว่างรูปแบบการจัดเรียงสารแบบไม่เป็นลำดับกับความเข้าใจของผู้อ่าน

แนวทางการนำเสนอรูปแบบข่าวบนเว็บไซต์ โดยเฉพาะในเว็บไซต์ของสื่อหนังสือพิมพ์ออนไลน์ในปัจจุบันจึงยังไม่มีรูปแบบการนำเสนอที่ชัดเจน กล่าวได้ว่าแนวทางการนำเสนอรูปแบบข่าวบนเว็บไซต์ โดยเฉพาะในเว็บไซต์ของสื่อหนังสือพิมพ์ออนไลน์กำลังอยู่ในช่วงสร้างรูปแบบและเอกลักษณ์เฉพาะของสื่ออยู่ การศึกษาเรื่องความพึงพอใจของผู้อ่านและรูปแบบการใช้ในปัจจุบันก็ยังไม่ปรากฏผลที่ค่อยข้างหลากหลาย ส่วนความสอดคล้องทางความคิดในการพัฒนาสื่อดังกล่าวระหว่างองค์กรสื่อและทางวิชาการก็ยังไม่ชัดเจนและอยู่ในช่วงรอยต่อของการพัฒนา จึงกล่าวได้ว่าปัจจุบันยังไม่พบความชัดเจนที่ยืนยันว่าการนำเสนอเนื้อหาข่าวแบบไม่เป็นลำดับบนเว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ออนไลน์จะเป็นรูปแบบการนำเสนอสารที่ง่ายต่อการเข้าใจของผู้อ่านมากที่สุด

7. งานวิจัยเกี่ยวกับกระบวนการรับรู้ การอ่าน และความเข้าใจของผู้อ่านหนังสือพิมพ์ออนไลน์ระบบไฮเปอร์เท็กซ์

Oostendorp and Nimwegen (1998) ศึกษาการหาตำแหน่งของข้อมูลในหนังสือพิมพ์ออนไลน์ของผู้อ่านโดยเปรียบเทียบกลวิธีในการค้นหาที่แตกต่างกัน พบว่า ในการค้นหาข้อมูลที่อยู่ในเอกสารระดับลึกๆในระบบไฮเปอร์เท็กซ์ด้วยการเลื่อนหน้าจอ(scrolling) เพื่อค้นหาข่าวสาร ผู้อ่านจำเป็นต้องใช้เวลาและใช้การรับรู้ทางปัญญา(cognition)มากขึ้นกว่าการค้นหาในสถานการณ์อื่น แต่กลับสามารถจำข้อมูลได้(retention)น้อยกว่า (อ้างถึงใน Boczkowski, อ้างแล้ว)

Sundar (1998 – 2000) ทำการศึกษากระบวนการรับรู้และเข้าใจการอ่านข่าวหนังสือพิมพ์ออนไลน์ พบว่า ผู้อ่านใช้เกณฑ์เดียวกันในการรับรู้ข่าวจากสื่อหนังสือพิมพ์และหนังสือพิมพ์ออนไลน์ ส่วนเรื่องการใช้สื่อมัลติมีเดีย (multimedia) ต่างๆช่วยในการนำเสนอสาร พบว่าถ้าสารที่นำเสนอเป็นโฆษณาสื่อมัลติมีเดียสามารถช่วยเพิ่มการจำของผู้อ่านได้ แต่ถ้าสารนั้นเป็นเนื้อหาทั่วไปมัลติมีเดียจะทำให้การจดจำของผู้อ่านลดลง (อ้างใน Boczkowski, อ้างแล้ว)

Chyi & Lasorsa (1999) ศึกษาการเข้าถึง การใช้ และความพึงพอใจการอ่านหนังสือพิมพ์ออนไลน์เปรียบเทียบกับหนังสือพิมพ์ฉบับเล่ม พบว่า ผู้อ่านสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสื่อหนังสือพิมพ์ออนไลน์ได้มากกว่าสื่อหนังสือพิมพ์ฉบับเล่ม และระบุว่าภายใต้เงื่อนไขที่ว่า ถ้าหนังสือพิมพ์ออนไลน์และหนังสือพิมพ์ปกติมี “ราคาและเนื้อหาเหมือนกัน” ผู้ใช้จะเลือกอ่านข้อมูลจากสื่อหนังสือพิมพ์ฉบับปกติมากกว่า โดยให้เหตุผลว่าสามารถเข้าถึงได้ง่าย ใช้งานได้ง่าย และชื่นชอบมากกว่า ผู้ใช้ส่วนใหญ่ระบุว่า ไม่ชอบใช้หนังสือพิมพ์ออนไลน์ เนื่องจากความซับซ้อน (complexity) ในการใช้งาน

อย่างไรก็ตาม Chyi & Lasorsa สรุปท้ายการวิจัยของเขาว่า หนังสือพิมพ์ออนไลน์ควรพัฒนาเอกลักษณ์การนำเสนอเนื้อหาออนไลน์ให้แตกต่างไปจากสื่อหนังสือพิมพ์ฉบับเล่มมากขึ้น เช่น นำเสนอเนื้อหาโดยไม่คิดค่าบริการ ใช้สื่อปฏิสัมพันธ์และสื่อมัลติมีเดียช่วยในการนำเสนอเนื้อหาให้มากขึ้น ไม่ควรนำเนื้อหาที่นำเสนอแล้วในหนังสือพิมพ์ปกติไปนำเสนอซ้ำอีกครั้งบนเว็บไซต์ แต่ควรนำเสนอเนื้อหาอื่นที่แตกต่างแทน เพื่อที่จะได้สามารถแข่งขันการนำเสนอเนื้อหาข่าวสารกับสื่อหนังสือพิมพ์ฉบับปกติได้

Fidler (อ้างถึงใน Chyi & Lasorsa, อ้างแล้ว) แนะนำว่าการสื่อสารรูปแบบใหม่ในสื่อแต่ละชนิดอาจจะต้องค่อยๆ พัฒนาการนำเสนอเนื้อหาของสื่อตนโดยเริ่มจากการนำเสนอเนื้อหาที่เหมือนกับสื่อดั้งเดิมก่อน จนสามารถค้นพบวิธีการนำเสนอเนื้อหาที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของตนได้ หนังสือพิมพ์ออนไลน์ก็เช่นกัน ในช่วงแรกอาจนำเสนอเนื้อหาที่เหมือนสื่อหนังสือพิมพ์ปกติบนเว็บไซต์ข่าว แต่ในอนาคตสื่อหนังสือพิมพ์ออนไลน์ จำเป็นต้องค้นหาและประยุกต์ใช้ศักยภาพของสื่อออนไลน์ เพื่อนำเสนอเนื้อหาที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะต่อไป

Chyi & Lasorsa เสนอกลยุทธ์ในการพัฒนาสื่อหนังสือพิมพ์ออนไลน์ 2 วิธี คือ

1. หนังสือพิมพ์ออนไลน์ควรพัฒนารูปแบบการนำเสนอเนื้อหาให้แตกต่างไปจากเนื้อหาในหนังสือพิมพ์ฉบับเล่ม โดยใช้สื่อปฏิสัมพันธ์ช่วยในการนำเสนอเนื้อหา และนำเสนอเนื้อหาที่แตกต่างไปจากหนังสือพิมพ์ฉบับเล่มมากขึ้น หนังสือพิมพ์ออนไลน์ควรทำหน้าที่เป็นสื่อที่สามารถใช้ทดแทน(substitute) สื่อหนังสือพิมพ์ปกติได้ ไม่ใช่ทำหน้าที่เป็นแค่สื่อเสริม(supplementary)ของหนังสือพิมพ์เท่านั้น
2. หนังสือพิมพ์ออนไลน์ควรกำหนดกลุ่มเป้าหมายของตนให้ชัดเจนมากขึ้น และนำเสนอเนื้อหาตามทีกลุ่มเป้าหมายสนใจ

Eveland and Dunwoody (2001) ทำการทดลองศึกษาเปรียบเทียบการเรียนรู้(learning)ของผู้ที่อ่านเนื้อหาข่าวจากสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อออนไลน์ซึ่งจัดเรียงเนื้อหาข่าวในลักษณะที่ต่างกัน คือ ข่าวจากสื่อสิ่งพิมพ์ที่ นำเสนอเนื้อหาแบบเป็นลำดับ ข่าวจากสื่อเว็บไซต์ที่นำเสนอเนื้อหาแบบเป็นลำดับ และข่าวจากสื่อเว็บไซต์ที่นำเสนอเนื้อหาแบบไม่เป็นลำดับ โดยให้ตัวอย่างเลือกอ่านข่าวรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งจาก 3 รูปแบบดังกล่าว

ผลการทดลองพบว่า เมื่อวัดระดับการเรียนรู้จากการจำได้ (recognition) พบว่า ผู้อ่านสามารถเรียนรู้ เนื้อหาข่าวจากสื่อสิ่งพิมพ์ที่จัดเรียงสารแบบเป็นลำดับ ได้ดีกว่าเนื้อหาที่จัดเรียงแบบไม่เป็นลำดับ และเป็นลำดับบนเว็บไซต์ แต่เมื่อวัดการเรียนรู้ของผู้อ่านจากระดับการระลึกได้ (recall) กลับไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญระหว่างการจัดเรียงสารทั้ง 3 รูปแบบ นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้อ่านที่มีทักษะในการใช้เว็บจะสามารถอ่านเนื้อหาได้สะดวกกว่าผู้อ่านที่ไม่ทักษะการใช้เว็บ และแรงจูงใจในการอ่านข่าวที่ต่ำมีแนวโน้มจะลดการเรียนรู้ของผู้อ่านลง

Ketterer (2001) ศึกษา การใช้ตัวเชื่อมหรือลิงค์ สนับสนุนให้ผู้อ่านอ่านข่าวอาชญากรรมในหนังสือพิมพ์ออนไลน์ พบว่าผู้อ่านใช้เวลาในการอ่านมากขึ้นและรับทราบข้อมูลความรู้อีกมากขึ้น เมื่อได้อ่านข่าวอาชญากรรมที่มีการสร้างตัวเชื่อมไว้ภายในข่าว และใช้เวลาและได้รับความรู้มากกว่าการอ่านข่าวอาชญากรรมออนไลน์ข่าวเดียวกันที่ไม่มีตัวเชื่อม

โดย Ketterer สรุปประเด็นสำคัญในการนำเสนอเนื้อหาด้วยระบบไฮเปอร์เท็กซ์ ดังนี้

1. การใช้ลิงค์ช่วยในการนำเสนอข่าวในหนังสือพิมพ์ออนไลน์มีประโยชน์ คือ ช่วยให้ผู้อ่านใช้เวลาในการอ่านข่าวมากขึ้น และสามารถรับรู้เนื้อหาข่าวโดยรวมได้ดีกว่าตัวอย่างที่ไม่ได้อ่านข่าวที่มีลิงค์ประกอบ
2. ถ้ามีลิงค์ปรากฏอยู่ในเนื้อหาข่าว ผู้อ่านมีแนวโน้มที่จะสังเกตเห็นและเลือกใช้
3. ถ้าไม่พิจารณาจำนวนลิงค์ที่ใส่เพิ่มเข้ามา ตัวอย่างจะได้รับความรู้จากเนื้อหาหลักเท่าๆกัน กล่าวคือ ลิงค์ไม่ได้ลดความเข้าใจเรื่องราวหลักของตัวอย่างลง แต่ตัวอย่างที่ได้อ่านลิงค์เพิ่มขึ้นจะได้รับความรู้เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวมากขึ้น
4. จากการทดลองพบว่า จำนวนลิงค์ 4 ลิงค์ เป็นปริมาณที่เหมาะสมที่สุดในการนำเสนอเนื้อหา แต่ถ้านักข่าวกำหนดปริมาณลิงค์ที่มากกว่านี้ อาจเกิดปัญหาต่อนักข่าวในการหาเนื้อหามาแนะนำเสนอ และผู้อ่านอาจจะไม่เลือกอ่านเนื้อหาจากลิงค์ดังกล่าว ซึ่งยืนยันผลการทดลองโดยการศึกษาของ James Coyle ที่พบผลการทดลองเหมือนกันว่า ถ้าเว็บข่าวนำเสนอเนื้อหาลิงค์ในปริมาณที่มาก จะมีลิงค์เพียง 2 – 3 ลิงค์เท่านั้นที่ผู้อ่านเลือกใช้
5. ประเภทของลิงค์มีความสำคัญ คือ ถ้าลิงค์ทั้งหมดถูกโพสต์ไว้บริเวณเดียวกัน ตัวอย่างมักจะเลือกอ่านลิงค์ที่เป็นภูมิหลังข่าวมากกว่า ลิงค์ประเภทแผนภาพ Human Interest หรือความคิดเห็น
6. ลิงค์ทั้งหมดที่นำเสนอประกอบเนื้อหาข่าวนั้น สามารถช่วยให้ผู้อ่านเรียนรู้รายละเอียดเนื้อหาข่าวมากขึ้นและรับทราบความรู้สึกของสังคมมากขึ้น

Bonilla (2003) ศึกษาผลของการใช้สื่อไฮเปอร์มีเดียในการเล่าเรื่องแต่ง (fiction) พบว่า ปริมาณการอ่านมีความสัมพันธ์เชิงลบกับการใช้สื่อไฮเปอร์มีเดียเพื่ออ่านเนื้อหา การใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ทั่วไปมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการใช้สื่อไฮเปอร์มีเดียเพื่ออ่านเนื้อหา การใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ทั่วไปมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความรู้สึกลงในการควบคุมการใช้สื่อเพื่ออ่านเนื้อหา และความรู้สึกลงในการควบคุมการใช้สื่อได้มีความสัมพันธ์ในระดับสูงกับระดับความสนุกสนาน(enjoyment)ของผู้อ่าน

Lowrey (2004) ทำการศึกษาทดลองการอ่านเนื้อหาบนเว็บไซต์ที่จัดเรียงสารแบบเป็นลำดับ (linear) และไม่เป็นลำดับ (Non-linear)กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาจำนวน 70 คน ผลการทดลองพบว่า ผู้อ่านที่อ่านเนื้อหาข่าวจากเว็บไซต์ที่จัดเรียงสารต่างกันคือแบบที่เป็นลำดับและไม่เป็นลำดับ ไม่มีความแตกต่างกันในการระลึกข้อมูล การรับรู้ความน่าเชื่อถือของข้อมูล การรู้สึกเกี่ยวข้องกับเนื้อหา (reader

involvement) แต่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญต่อการรับรู้การควบคุมและการสื่อสารกลับ (feedback)

โดยพบว่า การอ่านเนื้อหาบนเว็บไซต์ที่จัดเรียงสารแบบไม่เป็นลำดับ (Non-linear) มีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อระดับการรับรู้การควบคุม (control) ของผู้อ่าน แต่มีความสัมพันธ์เชิงลบต่อปริมาณการสื่อสารกลับ (feedback) และไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการรับรู้ความน่าเชื่อถือ (credibility)

จากผลการทดลองดังกล่าวที่พบว่า การระลึกเนื้อหาได้ไม่แตกต่างกันของตัวอย่าง Lowrey กล่าวว่าผลการทดลองดังกล่าวอาจเป็นเหตุเนื่องมาจากความไม่คุ้นเคยกับการอ่านโครงสร้างเนื้อหาแบบไม่เป็นลำดับของผู้อ่านมากกว่าเกิดจากผลกระทบจากตัวโครงสร้างการจัดเรียงเนื้อหาแบบไม่เป็นลำดับเอง ทั้งนี้ เนื่องจากการนำเสนอเนื้อหาแบบไม่เป็นลำดับดังกล่าวจัดได้ว่าเป็นการนำเสนอเนื้อหาในรูปแบบใหม่ ซึ่งผู้อ่านอาจจะคุ้นเคยกับการอ่านน้อยกว่า ทำให้ผู้อ่านสามารถทำความเข้าใจเนื้อหาข่าวที่อ่านได้ไม่แตกต่างจากการจัดเรียงสารแบบเดิมซึ่งผู้อ่านคุ้นเคยมากกว่า

8. สื่อมัลติมีเดีย

อัตราการขยายตัวของสื่ออินเทอร์เน็ตและบริการเว็ทไซต์เว็บในฐานะสื่อใหม่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว และนำพาองค์กรสื่อต่างๆ จำนวนมากเข้าสู่โลกของอินเทอร์เน็ต ในการพัฒนาลักษณะเฉพาะของสื่อใหม่นี้ องค์กรสื่อต่างๆ ได้พัฒนาการรวบรวมและการเผยแพร่ข่าวสารของตนให้ดียิ่งขึ้น เช่น หันมาใช้สื่อมัลติมีเดียบนเว็บไซต์ข่าวมากขึ้น การใช้สื่อมัลติมีเดียบนเว็บไซต์ข่าวครอบคลุมตั้งแต่การนำเสนอรูปภาพ (picture) การใช้ภาพกราฟิก (graphic) การใช้แผนที่ (map) การให้ดาวน์โหลดไฟล์เสียง (audio) และไฟล์วิดีโอ (video) เป็นต้น

ปัจจุบัน การเติบโตของวารสารศาสตร์ออนไลน์ยังคงอยู่ในช่วงการเริ่มต้นของการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ บนเว็บไซต์ ในช่วงแรกๆ เว็บไซต์สื่อมวลชนส่วนใหญ่ โดยเฉพาะสื่อหนังสือพิมพ์ยังคงนิยมนำเสนอข่าวสารด้วยตัวอักษร (text) เพียงอย่างเดียว จนกระทั่งในปัจจุบันเว็บไซต์ข่าวจำนวนมากก็หันมาให้ความสนใจในการใช้สื่อมัลติมีเดียอื่นๆ เช่น รูปภาพ กราฟิก ไฟล์เสียง ไฟล์วิดีโอ ช่วยในการนำเสนอเนื้อหามากขึ้น จนกล่าวได้ว่าความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีดังกล่าวเป็นความสำเร็จในการนำเสนอเนื้อหาต่างๆ บนเว็บไซต์ แต่ทางด้านจิตวิทยาแล้วการนำเทคโนโลยีและสื่อมัลติมีเดียต่างๆ มาใช้บนเว็บไซต์ ยังคงได้รับการศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบของการสื่อดังกล่าว เช่น ผลกระทบต่อการรับรู้ของผู้อ่านหรือผู้ใช้เว็บไซต์ในปริมาณที่น้อยมาก และยังไม่เป็นที่ชัดเจนว่าสื่อมัลติมีเดียจะช่วยสร้างเสริมหรือขัดขวางกระบวนการรับรู้ข่าวจากเว็บไซต์ แต่อย่างไรก็ตามจากการสำรวจผู้ใช้เว็บไซต์ส่วนใหญ่ก็ค่อนข้างพึงพอใจกับสื่อมัลติมีเดียที่นำมาใช้บนเว็บไซต์ (Sundar, 2000)

ความหมายของสื่อมัลติมีเดีย

Mormolin (1991) ให้นิยามสื่อมัลติมีเดีย (multimedia) ว่าเป็นสื่อที่ประยุกต์ใช้กับประสาทสัมผัสหลายอย่างได้ และเป็นช่องทางที่หลากหลายในการนำเสนอข้อมูล

Hoogeveen (2000) กล่าวว่า มัลติมีเดียเป็นสื่อที่นำเสนอผ่านการรับรู้ที่หลากหลาย เป็นการนำสื่อประเภทต่างๆในการนำเสนอเนื้อหาพร้อมกัน ทั้งสื่อสุนทรพจน์(speech) เพลง(music) ตัวอักษร(text) กราฟิก(graphic) ภาพนิ่ง(still) ภาพเคลื่อนไหว(animation) และ/หรือวิดีโอ(video)

ศิริรงค์ ฉัตรโท (2539) อธิบายว่า มัลติมีเดีย คือ ระบบซึ่งรวบรวมผลิตภัณฑ์ (Integrated Production) การผสมผสาน(Manipulation) การนำเสนอสื่อสำหรับเก็บข้อมูล (Storage) และการสื่อสารข้อมูล ของการทำงานของสื่อเสียง ภาพเคลื่อนไหว ภาพนิ่ง วิดีโอ และระบบไฮเปอร์เท็กซ์เข้าไว้ด้วยกันโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการควบคุมการนำเสนอ

แนวคิดการรับรู้สื่อมัลติมีเดียกับผู้อ่าน (Sundar, S.Shyam, อ้างแล้ว)

โดยปกติแล้วผู้ใช้เว็บไซต์จะรับรู้ข่าวที่ใช้สื่อต่างรูปแบบในการนำเสนอเนื้อหา โดยใช้โครงสร้างความรู้เกี่ยวกับสื่อแบบเดียวกับโครงสร้างความรู้ที่ใช้รับรู้ข่าวสารในสื่อดั้งเดิม กล่าวคือ ผู้อ่านจะใช้โครงสร้างความรู้ของสื่อหนังสือพิมพ์รับรู้ข้อมูลข่าวบนเว็บไซต์ที่นำเสนอเนื้อหาในรูปแบบตัวอักษรและรูปภาพ ขณะที่ใช้โครงสร้างความรู้ของสื่อโทรทัศน์ในการรับรู้เนื้อหาข่าวประเภทไฟล์วิดีโอ และจะใช้โครงสร้างความรู้ของสื่อวิทยุในการรับรู้เนื้อหาข่าวประเภทไฟล์เสียง

Sundar, S.Shyam กล่าวว่า มีทฤษฎีทางด้านจิตวิทยา 2 ทฤษฎีที่นำเสนอแนวคิดที่ขัดแย้งกันในการอธิบายผลของการนำเสนอเนื้อหาข่าวด้วยสื่อมัลติมีเดียต่อการรับรู้และความจำของผู้รับสาร ดังนี้ คือ

แนวคิดและทฤษฎีที่เชื่อว่าสื่อมัลติมีเดียที่นำเสนอสารหลากหลายรูปแบบสามารถช่วยเพิ่มความจำและการรับรู้ของผู้รับสารได้ ได้แก่

The Dual – Coding Theory ซึ่งเชื่อว่า ในการสื่อสารครั้งหนึ่งๆ ผู้รับสารมีระบบการรับรู้ 2 ชนิดที่ปฏิบัติการแยกกันในการเข้ารหัสสาร (encoding) คือ ระบบการรับรู้ทางด้านภาษา และระบบการรับรู้ทางด้านอวัจนภาษา ดังนั้นเมื่อผู้รับสารทำการเข้ารหัสสารจากทั้ง 2 ทางแทนที่จะเป็นการเข้ารหัสด้วยสารทางเดียว การเข้ารหัสสารนั้นๆจะได้รับการทำซ้ำ ทำให้โอกาสในการเพิ่มการเก็บจำข้อมูล (storage) ของผู้รับสารที่มากขึ้น และน่าจะเป็นเหตุให้ผู้รับสารสามารถจดจำข้อมูลได้ดีขึ้น

และ The Cue- summation Theory ที่อธิบายว่า เมื่อข้อมูลที่เป็นตัวอักษรได้รับการนำเสนอคู่กับข้อมูลที่เป็นรูปภาพแล้ว การเรียนรู้ของผู้รับสารจะมากขึ้น โดยเฉพาะเมื่อมีการกู้คืนความจำ(retrival) เกิดขึ้น อย่างไรก็ตาม พบผลวิจัยทางการสื่อสารที่ยืนยันทฤษฎีดังกล่าวว่า การเพิ่มการนำเสนอเนื้อหาด้วยรูปภาพและกราฟิกสามารถช่วยเพิ่มความจำข่าวหนังสือพิมพ์และข่าววิทยุโทรทัศน์ได้เพียงเล็กน้อยเท่านั้น

สำหรับแนวคิดและทฤษฎีที่เชื่อมโยงในทางตรงกันข้ามกับแนวคิดแรก อธิบายว่าการใช้สื่อมัลติมีเดียจะเป็นตัวขัดขวางความจำและการรับรู้ของผู้รับสาร ได้แก่ The Limited-Capacity Information Processing และ The Multiple Resource Theory ที่ระบุว่า การนำเสนอเนื้อหาด้วยสื่อมัลติมีเดียหรือการนำเสนอเนื้อหาด้วยสื่อหลากหลายรูปแบบทำให้ผู้รับสารต้องใช้ความสามารถทางสติปัญญาในการประมวลผลการสื่อสารมากขึ้น ขณะที่ความสามารถดังกล่าวของผู้รับสารแต่ละคนมีจำกัด ดังนั้นการนำเสนอเนื้อหาด้วยสื่อมัลติมีเดียในปริมาณที่มากและไม่มีการควบคุมหรือวางแผนการนำเสนออย่างดีนั้น อาจทำให้เกิดภาวะข้อมูลท่วมท้นแก่ผู้รับสารได้

มัลติมีเดียกับการรับรู้ (Multimedia and Perception)

ข้อสรุปในการใช้สื่อมัลติมีเดียในการช่วยนำเสนอเนื้อหาข่าวบนเว็บไซต์ต่อการรับรู้ของผู้อ่านจึงยังไม่สามารถระบุชัดเจนได้ว่าสามารถช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการรับรู้หรือเป็นอุปสรรคขัดขวางการรับรู้ของผู้อ่าน

พบเพียงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องซึ่งศึกษาการใช้สื่อมัลติมีเดียเพื่อช่วยในการนำเสนอเนื้อหาในเว็บไซต์ ในเกมส์คอมพิวเตอร์ และในด้านเทคโนโลยีการเรียนการสอน และยืนยันผลการทดลองเพียงว่า แม้การนำเสนอด้วยสื่อมัลติมีเดียดังกล่าวจะไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการรับรู้ทางปัญญา แต่สื่อมัลติมีเดียสามารถเพิ่มทัศนคติด้านบวก เช่น ความมั่นใจ (confidence) แรงจูงใจ (motivation) ในการใช้ และความกระตือรือร้น(enthusiasm)ในการใช้ให้แก่ผู้รับสารได้ นอกจากนี้ยังสามารถช่วยเพิ่มคุณค่าและความประทับใจให้กับเว็บไซต์หรือสื่อที่นำเสนอได้

เช่น การทดลองของ Berry พบผลกระทบต่อการรับรู้ของผู้อ่านที่แตกต่างกัน ระหว่างผู้อ่านที่อ่านเนื้อหาข่าวจากเว็บไซต์ที่นำเสนอเนื้อหาข่าวด้วยสื่อมัลติมีเดีย กับเว็บไซต์ที่นำเสนอเนื้อหาที่นำเสนอเนื้อหาข่าวด้วยตัวอักษรเพียงอย่างเดียว ดังนี้คือ แม้ว่ากรนำเสนอเนื้อหาข่าวในเว็บไซต์ทั้ง 2 รูปแบบจะไม่ส่งผลต่อปริมาณการเรียนรู้เนื้อหาข่าวในเว็บไซต์แตกต่างกัน แต่เว็บไซต์ที่ใช้สื่อมัลติมีเดียช่วยในการนำเสนอเนื้อหาข่าวสามารถสร้างความประทับใจให้กับผู้อ่านและกระตุ้นผู้อ่านกลับมาเยี่ยมชมเว็บไซต์ดังกล่าวอีกครั้งได้

และการทดลองของ Steuer (1994) ซึ่งพบผลการทดลองเกี่ยวกับผลกระทบของการใช้สื่อมัลติมีเดียช่วยในการนำเสนอเนื้อหาต่อการรับรู้ของผู้อ่านในทางตรงข้ามกัน คือ Steuer กล่าวว่า ผู้อ่านที่รับรู้เนื้อหาการเรียนการสอนด้วยสื่อคอมพิวเตอร์มีทัศนคติที่ดีต่อเนื้อหาที่นำเสนอด้วยข้อความและรูปภาพมากกว่าเนื้อหาการเรียนการสอนที่ใช้สื่อมัลติมีเดียช่วยในการนำเสนอ (Sundar, อ้างแล้ว)

มัลติมีเดียกับความจำ (Multimedia and Memory)

Unnava, Burnkrant and Erevelles ระบุว่า จากการศึกษาวิจัยในอดีต พบว่าการนำเสนอเนื้อหาแต่ละประเภท เช่น ตัวอักษร รูปภาพ เสียง เป็นต้น มีสื่อที่มีลักษณะเฉพาะของตนเองและมีความสามารถสำหรับใช้งานเฉพาะอย่างแตกต่างกันไป เมื่อผู้รับสารแต่ละคนรับรู้ข้อมูลที่นำเสนอด้วยรูปแบบที่ต่างกัน เช่น ตัวอักษร รูปภาพ เสียง เป็นต้น ก็จะทำให้การเข้ารหัส (encode) ลักษณะของเนื้อหาสารแต่ละประเภทแตกต่างกันด้วย ดังนั้นข้อมูลบางชนิดจึงอาจถูกจดจำได้ดีกว่า เมื่อนำเสนอด้วยรูปแบบที่เหมาะสมกับลักษณะเฉพาะของสื่อตนเอง เช่น ผู้รับสารอาจจะสามารถจดจำข้อมูลโฆษณาที่นำเสนอในรูปแบบของเสียง ข้อความ และรูปภาพจากสื่อได้ดีกว่าการอ่านเนื้อหาโฆษณาที่บรรยายข้อมูลเป็นตัวอักษรเพียงอย่างเดียว เป็นต้น

นักวิจัยบางกลุ่มมีสมมติฐานในการนำเสนอเนื้อหาข่าวสารว่า “ให้นำเสนอเนื้อหาในปริมาณที่มากเข้าไว้ (redundancy)” โดยเชื่อว่าข้อมูลที่ถูกนำเสนอหลากหลายรูปแบบดังกล่าวจะมีโอกาสผ่านเข้าไปสู่กระบวนการรับรู้ของผู้รับสารได้มากกว่าข้อมูลที่นำเสนอด้วยสื่อแบบใดแบบหนึ่งเพียงอย่างเดียว หรืออย่างน้อยที่สุดการนำเสนอเนื้อหาซ้ำๆ ในรูปแบบที่ต่างกันไปก็อาจจะสร้างการรับรู้เนื้อหาซ้ำ (repetition of content) แก่ผู้รับสารได้ ซึ่งอาจเพิ่มการเก็บจำ (storage) ในความทรงจำของผู้รับสารได้

ตัวอย่างงานวิจัยการนำเสนอเนื้อหาข่าวในสื่อโทรทัศน์ต่อการเรียนรู้ของผู้รับสาร โดย Reese (1984) ซึ่งทำการวิจัยเรื่อง “Visual-verbal Redundancy Effects on Television News Learning” ระบุว่า การนำเสนอเนื้อหาข่าวด้วยเสียง ประกอบการเพิ่มจำนวนภาพข่าวเข้าไปมากยิ่งขึ้นเรื่อยๆ เหลือเพื่อ (redundancy) ในการรายงานข่าวผ่านสื่อโทรทัศน์สามารถเพิ่มความจำเนื้อหาข่าวแก่ผู้รับสารได้ อย่างไรก็ตามก็ยังคงปรากฏผลการวิจัยที่ขัดแย้งกับการวิจัยข้างต้น ในงานวิจัยเกี่ยวกับการใช้สื่อเสียงและสื่อวิดีโอที่นำเสนอเนื้อหาอย่างฟุ่มเฟือย (redundancy) กว่า 40 ปีของ Lang (1995) ที่ระบุว่า ผลการวิจัยกว่า 50% ระบุว่า การใช้สื่อเพื่อนำเสนอเนื้อหาอย่างฟุ่มเฟือยนั้นช่วยเพิ่มความจำในผู้รับสารได้ แต่ผลงานวิจัยอีก 50% ที่เหลือ ระบุว่า การที่นำเสนอเนื้อหาอย่างฟุ่มเฟือยดังกล่าวขัดขวางการจำของผู้รับสาร (Sundar, อ้างแล้ว)

ตัวอย่างการทดลอง

Sundar (ข้างแล้ว) ศึกษาผลกระทบของสื่อมัลติมีเดีย 3 ชนิดได้แก่ สื่อเสียง(audio) วิดีโอ (video) และรูปภาพ(picture) ต่อการเรียนรู้ของผู้อ่านชาวออนไลน์ โดยกำหนดให้กลุ่มตัวอย่าง 60 คนอ่านข่าวคนละ 3 ข่าวจากเว็บไซต์ข่าวที่นำเสนอเนื้อหาประกอบสื่อมัลติมีเดียรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งจาก 5 รูปแบบดังต่อไปนี้ คือ ข่าวที่นำเสนอด้วยตัวอักษรเพียงอย่างเดียว ข่าวที่นำเสนอด้วยสื่อตัวอักษรและรูปภาพ ข่าวที่นำเสนอด้วยสื่อตัวอักษรและไฟล์เสียง ข่าวที่นำเสนอด้วยสื่อตัวอักษร รูปภาพและไฟล์เสียง และข่าวที่นำเสนอด้วยสื่อตัวอักษร รูปภาพและไฟล์วิดีโอ จากนั้นให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามประเมินความจำและการรับรู้ต่อการอ่านข่าว

ผลการทดลองพบว่า การนำเสนอเนื้อหาข่าวด้วยสื่อรูปภาพ (picture) และสื่อเสียง(audio) สามารถกระตุ้นการรับรู้ของผู้อ่านได้ดีกว่าสื่อมัลติมีเดียประเภทอื่นๆ แต่โดยทั่วไปแล้วการใช้สื่อมัลติมีเดียช่วยในการนำเสนอเนื้อหาข่าวมีแนวโน้มที่จะขัดขวางความจำเรื่องราวหรือเนื้อหาข่าวของผู้อ่าน ทั้งยังนำไปสู่การประเมินเว็บหรือเนื้อหาข่าวในเชิงลบได้ แต่พบว่าถ้าใช้สื่อมัลติมีเดียช่วยในการนำเสนอเนื้อหาประเภทโฆษณากลับสามารถสร้างความจดจำแก่ผู้รับสารได้ดีกว่า

Sundar อภิปรายผลการทดลองการใช้สื่อมัลติมีเดียช่วยในการนำเสนอเนื้อหาข่าวบนเว็บไซต์ซึ่งทำให้ผู้อ่านรับรู้และจดจำเนื้อหาข่าวได้ด้อยกว่าการนำเสนอเนื้อหาข่าวด้วยตัวอักษรเพียงอย่างเดียว ซึ่งขัดแย้งกับทฤษฎีในการใช้สื่อมัลติมีเดียช่วยในการนำเสนอสาร ดังนี้

ในประเด็นที่สื่อมัลติมีเดียส่งผลต่อการรับรู้และความจำด้อยกว่าเนื้อหาที่นำเสนอด้วยตัวอักษร อาจเนื่องมาจากปัจจัยเรื่องคุณภาพของสื่อเสียงและสื่อวิดีโอ กล่าวคือ โดยปกติผู้รับสารจะใช้โครงสร้างทางความรู้ชนิดเดียวกันในการรับรู้เนื้อหาข่าวสารรูปแบบเดียวกัน เช่น จะใช้โครงสร้างทางความรู้เกี่ยวกับสื่อหนังสือพิมพ์ในการรับรู้สารจากหนังสือพิมพ์ออนไลน์ เป็นต้น แต่ปัจจุบัน ประสิทธิภาพในการนำเสนอเนื้อหาของสื่อออนไลน์ ยังคงมีประสิทธิภาพที่ด้อยกว่าการนำเสนอเนื้อหาข่าวในสื่อดั้งเดิม เช่น ไฟล์เสียงที่นำเสนอบนเว็บไซต์อาจมีความชัดเจนน้อยกว่าและมีขนาดสั้นกว่าการนำเสนอในสื่อวิทยุ ส่วนไฟล์วิดีโอที่นำเสนอบนเว็บก็ย่อมมีขนาดและความชัดเจนที่ด้อยกว่าภาพและเสียงที่นำเสนอในสื่อโทรทัศน์ ดังนั้นเมื่อผู้รับสารใช้โครงสร้างทางความรู้ชนิดเดียวกันในการรับรู้เนื้อหาข่าว โดยมีคาดหวังที่จะได้รับรู้ข้อมูลข่าวได้เหมือนกับสื่อดั้งเดิม แต่ประสิทธิภาพของสื่อออนไลน์ในความเป็นจริงกลับสามารถนำเสนอเนื้อหาได้ด้อยกว่า ผู้รับสารจึงสามารถรับรู้และจดจำเนื้อหาข่าวได้ด้อยประสิทธิภาพลง

ส่วนประเด็นที่ผู้อ่านประเมินเนื้อหาข่าวที่นำเสนอด้วยมัลติมีเดียในเชิงลบนั้น ก็อาจจะเนื่องมาจากข้อจำกัดของเครื่องมือในการทดลองเช่นกัน คือ เว็บไซต์ข่าวที่นำเสนอด้วยสื่อมัลติมีเดีย(สื่อ

เสียงและสื่อวิดีโอ) ในการทดลองครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างเส้นทางการเดินทางบนเว็บไซต์เพื่อเข้าถึงเนื้อหา มัลติมีเดียดังกล่าวเพิ่มขึ้น และเมื่อผู้อ่านต้องการเลือกดูเนื้อหาดังกล่าวได้ ก็จำเป็นต้องใช้ตัวเชื่อมหรือลิงค์ เพื่อเรียกดูข้อมูลมัลติมีเดียเหล่านั้นๆ ผลที่ตามมาคือ ผู้อ่านรู้สึกว่าจะต้องใช้ความพยายามในการเข้าถึงข้อมูล มากขึ้น ทั้งยังต้องใช้การประมวลผลทางปัญญาและความชำนาญในการเดินทางบนเว็บไซต์มากขึ้น จึงเป็น สาเหตุให้ผู้อ่านรู้สึกสับสนและแสดงออกโดยการประเมินเว็บไซต์มัลติมีเดียในเชิงลบอย่างไรก็ตาม

Sundar กล่าวว่า อย่างไรก็ตามเว็บไซต์ข่าวออนไลน์ควรใช้สื่อมัลติมีเดียช่วยในการนำเสนอ เนื้อหาข่าวต่อไป เพื่อช่วยเพิ่มความน่าสนใจและดึงดูดผู้อ่านให้เข้ามาอ่านข่าวออนไลน์มากขึ้น แม้ว่า ประสิทธิภาพของสื่อมัลติมีเดียในปัจจุบัน อาจจะยังไม่สามารถสร้างความแตกต่างในการรับรู้และจดจำ เนื้อหาข่าวสำหรับผู้อ่านได้ดีเทียบเท่าหรือดีกว่าสื่อดั้งเดิม แต่ในอนาคตเมื่อเทคโนโลยีทางการสื่อสาร คอมพิวเตอร์ได้รับการพัฒนาเพิ่มขึ้น การใช้สื่อมัลติมีเดียน่าจะเป็นประโยชน์และส่งผลกระทบต่อกระบวนการ ทางปัญญาของปัจเจกบุคคลในทางบวกมากขึ้น

ด้านศิริยงค์ ฉัตรโท (2539) ศึกษาวิเคราะห์และออกแบบการใช้สื่อไฮเปอร์มีเดียแบบอินเทอร์- แอกทีฟ* ในการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการปลูกยางพารา ผลการวิจัยพบว่า การสร้างสื่อไฮเปอร์มีเดียแบบ อินเทอร์แอกทีฟโดยผ่านการวิเคราะห์และออกแบบอย่างเป็นระบบ สามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการรับรู้ เนื้อหาแก่ผู้รับสารได้ดีกว่าสื่อสิ่งพิมพ์ปกติ โดยระดับการรับรู้ของผู้รับสารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ 0.01

นอกจากนั้นยังพบประโยชน์ของการใช้สื่อไฮเปอร์มีเดียแบบอินเทอร์แอกทีฟในการนำเสนอ เนื้อหา คือ สามารถสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ผู้อ่านได้ดีกว่าสื่อประเภทอื่น ช่วยลดเวลาในการนำเสนอ งานขนาดใหญ่ ช่วยลดข้อผิดพลาดในการนำเสนอเนื้อหาลงได้ และสามารถปรับปรุงเนื้อหาให้ทันสมัยได้ สะดวกตลอดเวลา อย่างไรก็ตาม การวิจัยดังกล่าวพบข้อพึงระวังสำหรับผู้สร้างสารด้วยระบบไฮเปอร์มีเดีย และสื่อมัลติมีเดีย คือ กระบวนการนำเสนอสื่อแบบไฮเปอร์มีเดียนี้จะต้องใช้การวางแผนอย่างเป็นระบบและ ถูกต้องตามหลักการ เพื่อให้งานที่นำเสนอสามารถใช้งานได้ง่ายและมีประสิทธิภาพสูง ส่วนการทำงานของ สื่อมัลติมีเดียซึ่งผสมผสานหลายสื่อเข้าไว้ด้วยกัน ทุกๆสื่อควรทำงานสอดคล้องกันเป็นอย่างดี มีความเร็ว และความถูกต้องเพียงพอต่อความต้องการของผู้ใช้

* การนำเสนอเนื้อหาแบบอินเทอร์แอกทีฟ (Interactive Presentation) หมายถึง การนำเสนอข้อมูลในลักษณะของ ตัวอักษร ภาพและเสียงแบบต่อเนื่อง ซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้ใช้สามารถตอบโต้หรือมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อและสารได้ และมีโอกาสในการ ค้นหารายละเอียดเนื้อหาที่นำเสนอได้ด้วยตนเอง วิธีการนำเสนอข้อมูลลักษณะดังกล่าว จะใช้ประโยชน์จากระบบไฮเปอร์เท็กซ์ และไฮเปอร์มีเดียเป็นเครื่องมือในการรวบรวมการนำเสนอเนื้อหาในรูปแบบของ ภาพถ่าย ภาพเคลื่อนไหว เสียง วิดีโอ และ นำเสนอข้อมูลเหล่านี้แบบผสมผสานกัน โดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นตัวควบคุมการทำงานทั้งหมด

9. ความพึงพอใจรูปแบบของหนังสือพิมพ์ออนไลน์

จากการศึกษาของกาญจนา กาญจนทวี (2542) เรื่อง “แรงจูงใจ พฤติกรรม และความพึงพอใจของผู้อ่านหนังสือพิมพ์ออนไลน์ไทย” พบว่า กลุ่มตัวอย่างซึ่งอาศัยอยู่ในเมืองไทยใช้หนังสือพิมพ์ออนไลน์ในการเปิดรับข่าวสารรองเป็นอันดับ 4 จากสื่อมวลชนอื่น คือ โทรทัศน์ วิทยุ และหนังสือพิมพ์ ตามลำดับ ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ต่างประเทศ ใช้สื่อหนังสือพิมพ์ออนไลน์เพื่ออ่านข่าวสารเป็นอันดับ 2 รองจากโทรทัศน์ กลุ่มตัวอย่างเฉลี่ยเปิดรับข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ออนไลน์ คนละ 2-3 ฉบับต่อครั้ง และใช้เวลาในการอ่านประมาณ 10 – 20 นาที ชาวที่อ่านมากที่สุด คือ ชาวหน้าหนึ่ง รองลงมาคือ ชาวเทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์ และชาวการตลาด

แม้ว่าโดยรวมแล้วผู้อ่านจะมีความพึงพอใจในความสดใหม่ของข่าว และการใช้งานง่าย แต่ผู้อ่าน ร้อยละ 78.2 ยังต้องการให้หนังสือพิมพ์ออนไลน์ไทยมีการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้มีรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาที่เฉพาะตัวขึ้น เช่น มีการนำเสนอข่าวใหม่สดเสมอทุกวัน และนำเสนอข่าวด่วนก่อนที่หนังสือพิมพ์ฉบับปกติจะวางแผง ควรสร้างตัวเชื่อม (link) ชูข่าวหรือบทความที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกมากยิ่งขึ้นกว่าสื่ออื่นๆ

สำหรับปัญหาหลัก 3 อันดับแรกผู้อ่านระบุก็คือ ความล่าช้าในการใส่ข้อมูลใหม่ในแต่ละวัน มีข้อมูลน้อยเกินไป และไม่สามารถอ่านตัวอักษร (f o n t) ภาษาไทยได้

เกรียงไกร ทวีโชติกิจเจริญ (2543) ศึกษา”แนวโน้มของหนังสือพิมพ์ออนไลน์ในประเทศไทย” พบผลการศึกษเกี่ยวกับความพึงพอใจในรูปแบบและเนื้อหาของหนังสือพิมพ์ออนไลน์ คือ ผู้อ่านรู้สึกพึงพอใจมากกว่าสื่อปฏิสัมพันธ์ต่างๆที่มีในหนังสือพิมพ์ออนไลน์ เช่น เว็บไซต์ หรือฟอรัมฯ และพอใจการปรับเปลี่ยนเนื้อหา รวมทั้งการนำเสนอข่าวด่วน (breaking news) ผู้อ่านรู้สึกพึงพอใจน้อยถึงน้อยที่สุดกับการใช้ภาพประกอบ การเล่นเกม การให้บริการฉบับย้อนหลัง และการจัดเตรียมจดหมายอิเล็กทรอนิกส์เพื่อติดต่อกับเว็บมาสเตอร์ และ ผู้อ่านมีความพึงพอใจน้อยมากที่สุดกับการปรับเปลี่ยนแก้ไขเนื้อหาจากฉบับเล่ม เพื่อนำเสนอบนฉบับออนไลน์ การเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์หรือเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง การให้บริการห้องสนทนา การตอบกลับจดหมายอิเล็กทรอนิกส์

จากการศึกษาทั้ง 2 ชิ้น แสดงให้เห็นว่าปัจจุบันผู้อ่านข่าวหนังสือพิมพ์ออนไลน์จำนวนมากต้องการให้หนังสือพิมพ์ออนไลน์ไทยสร้างรูปแบบการนำเสนอที่เฉพาะตัวขึ้น เช่น นำเสนอข่าวสดใหม่และข่าวด่วน (breaking news) นำเสนอตัวเชื่อม (link) ไปสู่ข่าวที่เกี่ยวข้อง เพื่อผู้อ่านจะได้บริโภคข่าวสารมากขึ้น และปรับเปลี่ยนรูปแบบและเนื้อหาในฉบับออนไลน์ให้มีความแตกต่างจากฉบับปกติ

สมมติฐานการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งการศึกษาเป็น 2 ครั้งตามลักษณะของตัวแปรที่ต้องการศึกษา คือ

การศึกษาครั้งที่ 1

การศึกษาครั้งที่ 1 จัดให้ผู้ร่วมทดลองอ่านข่าวออนไลน์ประเภทข่าวหนัก (hard news) และข่าวเบา (soft news) ซึ่งนำเสนอเนื้อหาด้วยรูปแบบที่แตกต่างกัน คือ นำเสนอเนื้อหาแบบเป็นลำดับ (linear form) และไม่เป็นลำดับ (non-linear form) โดยมีวัตถุประสงค์จะทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรดังต่อไปนี้คือ

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ รูปแบบการนำเสนอเนื้อหาข่าวออนไลน์ (การนำเสนอเนื้อหาแบบเป็นลำดับ และไม่เป็นลำดับ) และประเภทข่าว (ข่าวหนักและข่าวเบา)
2. ตัวแปรตาม คือ ความเข้าใจ ความจำ และความพึงพอใจของผู้อ่าน

โดยมีสมมติฐานการศึกษาครั้งที่

1

ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ผลของรูปแบบข่าวออนไลน์ต่อความเข้าใจของผู้อ่าน

สมมติฐานที่ 1.1 รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์มีผลโดยตรงต่อความเข้าใจของผู้อ่าน

สมมติฐานที่ 1.2 รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์และประเภทของข่าวมีผลเชิงปฏิสัมพันธ์ต่อความเข้าใจของผู้อ่าน

สมมติฐานที่ 2 ผลของรูปแบบข่าวออนไลน์ต่อการระลึกได้ของผู้อ่าน

สมมติฐานที่ 2.1 รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์มีผลโดยตรงต่อการระลึกได้ของผู้อ่าน

สมมติฐานที่ 2.2 รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์และประเภทของข่าวมีผลเชิงปฏิสัมพันธ์ต่อการระลึกได้ของผู้อ่าน

สมมติฐานที่ 3 ผลของรูปแบบข่าวออนไลน์ต่อความพึงพอใจการควบคุมการเดินทางบนเว็บไซต์ของผู้อ่าน

สมมติฐานที่ 3.1 รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์มีผลโดยตรงต่อความพึงพอใจการควบคุมการเดินทางบนเว็บไซต์ของผู้อ่าน

สมมติฐานที่ 3.2 รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์และประเภทของข่าวมีผลเชิงปฏิสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจการควบคุมการเดินทางบนเว็บไซต์ของผู้อ่าน

สมมติฐานที่ 9.2 รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์และประเภทของข่าวมีผลเชิงปฏิสัมพันธ์ต่อ ความพึงพอใจการนำเสนอเนื้อหาโดยรวมของผู้อ่าน

การศึกษาครั้งที่ 2

การศึกษาครั้งที่ 2 จัดให้ผู้ร่วมทดลองที่มีวัยต่างกัน คือ วัยเด็กและวัยผู้ใหญ่ ทดลองอ่านข่าวออนไลน์ ซึ่งนำเสนอเนื้อหาด้วยรูปแบบที่แตกต่างกัน คือ นำเสนอเนื้อหาแบบเป็นลำดับ (linear form) และไม่เป็นลำดับ (non-linear form) โดยมีวัตถุประสงค์จะทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรดังต่อไปนี้คือ

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ รูปแบบการนำเสนอเนื้อหาข่าวออนไลน์ (การนำเสนอเนื้อหาแบบเป็นลำดับ และไม่เป็นลำดับ) และวัยของผู้อ่าน (วัยเด็กและวัยผู้ใหญ่)
2. ตัวแปรตาม คือ ความเข้าใจ ความจำ และความพึงพอใจของผู้อ่าน

โดยมีสมมติฐานการศึกษาครั้งที่

2

ดังนี้

สมมติฐานที่ 10 ผลของรูปแบบข่าวออนไลน์ต่อความเข้าใจของผู้อ่าน

สมมติฐานที่ 10.1 รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์มีผลโดยตรงต่อความเข้าใจของผู้อ่าน
สมมติฐานที่ 10.2 รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์และวัยของผู้อ่านมีผลเชิงปฏิสัมพันธ์ต่อความเข้าใจของผู้อ่าน

สมมติฐานที่ 11 ผลของรูปแบบข่าวออนไลน์ต่อการระลึกได้ของผู้อ่าน

สมมติฐานที่ 11.1 รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์มีผลโดยตรงต่อการระลึกได้ของผู้อ่าน
สมมติฐานที่ 11.2 รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์และวัยของผู้อ่านมีผลเชิงปฏิสัมพันธ์ต่อการระลึกได้ของผู้อ่าน

สมมติฐานที่ 12 ผลของรูปแบบข่าวออนไลน์ต่อความพึงพอใจการควบคุมการเดินทางบนเว็บไซต์ของผู้อ่าน

สมมติฐานที่ 12.1 รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์มีผลโดยตรงต่อความพึงพอใจการควบคุมการเดินทางบนเว็บไซต์ของผู้อ่าน
สมมติฐานที่ 12.2 รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์และวัยของผู้อ่านมีผลเชิงปฏิสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจการควบคุมการเดินทางบนเว็บไซต์ของผู้อ่าน

สมมติฐานที่ 13 ผลของรูปแบบข่าวออนไลน์ต่อการหลงระหว่างอ่านข่าว

สมมติฐานที่ 13.1 รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์มีผลโดยตรงต่อการหลงระหว่างอ่านข่าว

สมมติฐานที่ 13.2 รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์และวัยของผู้อ่านมีผลเชิงปฏิสัมพันธ์ต่อการหลงทางระหว่างอ่านข่าว

สมมติฐานที่ 14 ผลของรูปแบบข่าวออนไลน์ต่อความรู้สึกสนุกสนานและความกระตือรือร้นในการเลือกอ่านข่าวของผู้อ่าน

สมมติฐานที่ 14.1 รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์มีผลโดยตรงต่อความรู้สึกสนุกสนานและความกระตือรือร้นในการเลือกอ่านข่าวของผู้อ่าน

สมมติฐานที่ 14.2 รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์และวัยของผู้อ่านมีผลเชิงปฏิสัมพันธ์ต่อความรู้สึกสนุกสนานและความกระตือรือร้นในการเลือกอ่านข่าวของผู้อ่าน

สมมติฐานที่ 15 ผลของรูปแบบข่าวออนไลน์ต่อความพึงพอใจลักษณะการจัดวางเนื้อหาประเภทตัวอักษร (text) บนหน้าจอบทคอมพิวเตอร์ของผู้อ่าน

สมมติฐานที่ 15.1 รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์มีผลโดยตรงต่อความพึงพอใจลักษณะการจัดวางเนื้อหาประเภทตัวอักษรของผู้อ่าน

สมมติฐานที่ 15.2 รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์และวัยของผู้อ่านมีผลเชิงปฏิสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจลักษณะการจัดวางเนื้อหาประเภทตัวอักษรของผู้อ่าน

สมมติฐานที่ 16 ผลของรูปแบบข่าวออนไลน์ต่อความพึงพอใจการอ่านเนื้อหาจากหน้าจอบทคอมพิวเตอร์ของผู้อ่าน

สมมติฐานที่ 16.1 รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์มีผลโดยตรงต่อความพึงพอใจการอ่านเนื้อหาจากหน้าจอบทคอมพิวเตอร์ของผู้อ่าน

สมมติฐานที่ 16.2 รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์และวัยของผู้อ่านมีผลเชิงปฏิสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจการอ่านเนื้อหาจากหน้าจอบทคอมพิวเตอร์ของผู้อ่าน

สมมติฐานที่ 17 ผลของรูปแบบข่าวออนไลน์ต่อความพึงพอใจการนำเสนอเนื้อหาประกอบข่าวอื่นๆของผู้อ่าน

สมมติฐานที่ 17.1 รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์มีผลโดยตรงต่อความพึงพอใจการนำเสนอเนื้อหาประกอบข่าวอื่นๆของผู้อ่าน

สมมติฐานที่ 17.2 รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์และวัยของผู้อ่านมีผลเชิงปฏิสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจการนำเสนอเนื้อหาประกอบข่าวอื่นๆของผู้อ่าน

สมมติฐานที่ 18 ผลของรูปแบบข่าวออนไลน์ต่อความพึงพอใจการนำเสนอเนื้อหาโดยรวมของผู้อ่าน

สมมติฐานที่ 18.1 รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์มีผลโดยตรงต่อความพึงพอใจการนำเสนอเนื้อหาโดยรวมของผู้อ่าน

สมมติฐานที่ 18.2 รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์และวัยของผู้อ่านมีผลเชิงปฏิสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจการนำเสนอเนื้อหาโดยรวมของผู้อ่าน

สรุปภาพรวมของการศึกษาตัวแปรในงานวิจัยชิ้นนี้

นิยามตัวแปร

การเขียนข่าวแบบเป็นลำดับ (Linear writing style) หมายถึง รูปแบบการเขียนข่าวออนไลน์ ซึ่งนำเสนอเนื้อหาทั้งหมดแบบเดียวกับที่นำเสนอในสื่อหนังสือพิมพ์(shovelware) โดยไม่มีการปรับปรุงหรือจัดรูปแบบเนื้อหาใหม่ให้เหมาะสมกับการอ่านบนหน้าจอกอมพิวเตอร์ นิยมใช้ตัวอักษร (text) เป็นสื่อหลักในการนำเสนอ เนื้อหาอาจมีการใช้สื่ออื่น เช่น รูปภาพประกอบการรายงานข่าวบ้างแต่เป็นการใช้โดยไม่มีจุดมุ่งหมายใดเป็นพิเศษ ผู้อ่านสามารถเข้าถึงเนื้อหาและอ่านเนื้อหาทั้งหมดได้ตามลำดับ (Linear) ที่ผู้เขียนนำเสนอไว้เท่านั้น

การเขียนข่าวแบบไม่เป็นลำดับ (Non-linear writing style) หมายถึง รูปแบบการเขียนข่าวออนไลน์ซึ่งประยุกต์ใช้ประโยชน์จากระบบไฮเปอร์เท็กซ์ (hypertext) เช่น ตัวเชื่อมหรือลิงค์ (links) มาช่วยในการนำเสนอเนื้อหาเป็นส่วนๆ (layers) โดยเปิดโอกาสให้ผู้อ่านสามารถเลือกอ่านเนื้อหาต่างๆได้ตามความต้องการของตนเองแบบไม่ต้องเป็นลำดับต่อเนื่อง (Non-linear) ตามที่ผู้เขียนนำเสนอไว้ นิยมใช้สื่อตัวอักษร (text) ที่เขียนขึ้นใหม่ตามหลักการจัดเรียงเนื้อหาที่เหมาะสมต่อการกวาดสายตาอ่าน (scan) บนหน้าจอกอมพิวเตอร์ และใช้สื่อมัลติมีเดีย (Multimedia) เช่น รูปภาพ (pictures) ไฟล์เสียง(audio file) ไฟล์วิดีโอ (video file) กราฟฟิก (graphics) ช่วยในการนำเสนอเนื้อหา

ประเภทข่าว หมายถึง ชนิดของข่าวซึ่งแบ่งตามลักษณะเนื้อหาที่นำเสนอ ได้แก่ ข่าวหน้า ได้แก่ ข่าวการเมือง ข่าวเศรษฐกิจ ข่าวในประเทศ ข่าวต่างประเทศ ข่าวเบา ได้แก่ ข่าวกีฬา ข่าวเทคโนโลยี ข่าวบันเทิง ข่าวอาชญากรรม

วัยของผู้อ่าน หมายถึง ช่วงอายุของผู้อ่าน แบ่งเป็น วัยเด็ก (ผู้ที่มีอายุน้อยกว่า 18 ปี) และ วัยผู้ใหญ่ (ผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 36 ปีขึ้นไป)

ความเข้าใจ หมายถึง ความสามารถของผู้อ่านในการตีความหรือแปลความหมายข่าวและเนื้อหาอื่นๆที่ได้อ่านจากหนังสือพิมพ์ออนไลน์

การระลึก หมายถึง ความสามารถของผู้อ่านในการจดจำข้อมูลข่าวและเนื้อหาอื่นๆที่ได้อ่านจากหนังสือพิมพ์ออนไลน์

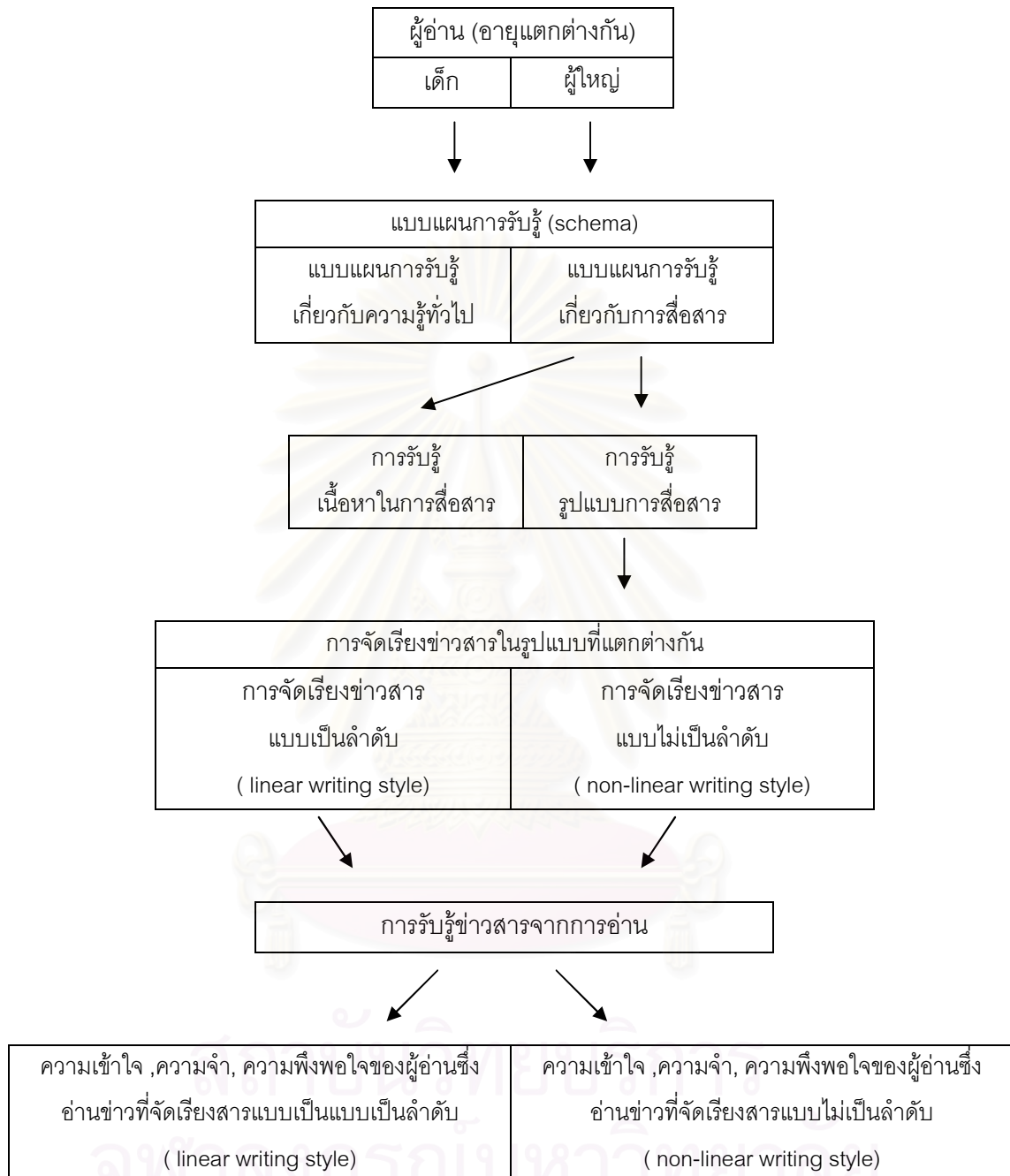
ความพึงพอใจ หมายถึง ความชื่นชอบลักษณะการนำเสนอเนื้อหาในรูปแบบต่างๆในหนังสือพิมพ์ออนไลน์ของผู้อ่าน ได้แก่ ความพึงพอใจลักษณะการควบคุมการเดินทางบนเว็บไซต์ (Sense of control) การประเมินการหลงทางระหว่างอ่านข่าวบนเว็บไซต์ (disorientation) ความรู้สึกสนุกและกระตือรือร้น

ในการเลือกอ่านข่าว ความพึงพอใจลักษณะการจัดวางเนื้อหาประเภทตัวอักษร (text) ความพึงพอใจต่อการอ่านจากหน้าจอคอมพิวเตอร์ ความพึงพอใจการนำเสนอเนื้อหาประกอบข่าวอื่นๆ ความพึงพอใจการนำเสนอเนื้อหาโดยรวมของเว็บไซต์ ความพึงพอใจการใช้สื่อมัลติมีเดีย และความพึงพอใจการแบ่งเนื้อหาข่าวออกเป็นประเด็นต่างๆ

นิยามศัพท์อื่นๆ

หนังสือพิมพ์ออนไลน์ (online newspaper)	หมายถึง	รูปแบบหนึ่งของหนังสือพิมพ์ซึ่งนำเสนอผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตในรูปแบบเว็ลด์ไวด์เว็บ ใช้วิธีการนำเสนอข้อมูลในลักษณะ Hypertext Markup Language (HTML) ที่ผู้อ่านสามารถให้เมาส์คลิก (click) ที่ตัวเชื่อม (link) เพื่ออ่านข้อมูลที่ตนสนใจ จากนั้นโปรแกรมเบราว์เซอร์จะดึงข้อมูลนั้นๆออกมาโดยอัตโนมัติ และผู้อ่านสามารถใช้วิธีการเดียวกันในการเลือกอ่านข่าวอื่นๆ ต่อไป
ไฮเปอร์เท็กซ์ (hypertext)	หมายถึง	ระบบการจัดการข้อมูลในเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่สามารถเชื่อมโยงเอกสารแต่ละโหนด(node)ซึ่งนำเสนอในรูปแบบต่างๆ ทั้งตัวอักษร(text) กราฟฟิก(graphic) เสียง(audio) วิดีโอ(video) เข้าด้วยกันด้วยตัวเชื่อม(link) ในระบบไฮเปอร์เท็กซ์นี้ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตสามารถเข้าถึงข้อมูลต่างๆ ทั่วโลกได้อย่างอิสระและสามารถเลือกรับข่าวสารในลักษณะที่ไม่เป็นลำดับ (non-linear) ได้
เนื้อหาประกอบ อื่นๆ	หมายถึง	เนื้อหาอื่นๆซึ่งไม่ใช่เนื้อหาข่าวหลัก เช่น บทความ ข่าวย้อนหลัง เคียงข่าว ซึ่งนำเสนอประกอบข่าวออนไลน์ในการทดลอง
สื่อมัลติมีเดีย (multimedia)	หมายถึง	สื่อรูปภาพ ไฟล์เสียง ไฟล์วิดีโอ ตารางกราฟฟิก ที่นำเสนอประกอบข่าวออนไลน์ จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความน่าสนใจและความหลากหลายให้กับการนำเสนอข่าวออนไลน์แบบไม่เป็นลำดับ

กรอบแนวคิดงานวิจัย

บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยเรื่อง “ผลของการอ่านข่าวออนไลน์ที่มีรูปแบบการจัดเรียงสารแบบเป็นลำดับ (Linear) และไม่เป็นลำดับ (Non-linear) ต่อความเข้าใจ ความจำ และความพึงพอใจของผู้อ่าน” นี้ เป็นการศึกษาเชิงทดลอง (Experimental Research) ซึ่งวัดผลภายหลังการทดลองเพียงครั้งเดียว (Posttest – only) เท่านั้น โดยแบ่งการศึกษาเป็นสองครั้ง ดังต่อไปนี้

การศึกษาครั้งที่ 1

การศึกษาครั้งที่ 1 จัดให้ผู้ร่วมทดลองอ่านข่าวออนไลน์ประเภทข่าวหนัก (hard news) และข่าวเบา (soft news) ซึ่งนำเสนอเนื้อหาด้วยรูปแบบที่ต่างกัน คือ นำเสนอเนื้อหาแบบเป็นลำดับ (linear form) และไม่เป็นลำดับ (non-linear form) โดยมีวัตถุประสงค์จะทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรดังต่อไปนี้คือ

1. **ตัวแปรต้น** ได้แก่ รูปแบบการนำเสนอเนื้อหาข่าวออนไลน์ (การนำเสนอเนื้อหาแบบเป็นลำดับและไม่เป็นลำดับ) และประเภทข่าว (ข่าวหนักและข่าวเบา)
2. **ตัวแปรตาม** คือ ความเข้าใจ ความจำ และความพึงพอใจของผู้อ่าน

การศึกษาครั้งที่ 2

การศึกษาครั้งที่ 2 จัดให้ผู้ร่วมทดลองที่มีวัยต่างกัน คือ วัยเด็กและวัยผู้ใหญ่ ทดลองอ่านข่าวออนไลน์ซึ่งนำเสนอเนื้อหาด้วยรูปแบบที่ต่างกัน คือ นำเสนอเนื้อหาแบบเป็นลำดับ (linear form) และไม่เป็นลำดับ (non-linear form) โดยมีวัตถุประสงค์จะทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรดังต่อไปนี้คือ

1. **ตัวแปรต้น** ได้แก่ รูปแบบการนำเสนอเนื้อหาข่าวออนไลน์ (การนำเสนอเนื้อหาแบบเป็นลำดับและไม่เป็นลำดับ) และวัยของผู้อ่าน (วัยเด็กและวัยผู้ใหญ่)
2. **ตัวแปรตาม** คือ ความเข้าใจ ความจำ และความพึงพอใจของผู้อ่าน

กลุ่มทดลองและการเลือกผู้ร่วมทดลอง

การศึกษาครั้งที่ 1 (study1)

การศึกษาครั้งที่ 1 นี้จัดขึ้นเพื่อศึกษาว่ารูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์ที่แตกต่างกัน คือ การนำเสนอเนื้อหาแบบเป็นลำดับ (Linear) และการนำเสนอเนื้อหาแบบไม่เป็นลำดับ (Non-Linear) ส่งผลต่อการรับรู้ของผู้อ่านด้านความเข้าใจ ความจำ และความพึงพอใจแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร และเพื่อศึกษาว่าประเภทข่าว (ข่าวหนักและข่าวเบา) และรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาข่าวออนไลน์ที่แตกต่างกันมีผลต่อความเข้าใจ ความจำและความพึงพอใจของผู้อ่านแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

ในการศึกษาครั้งที่ 1 ใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (purposive sampling) ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ได้ผู้ร่วมทดลองเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการใช้อินเตอร์เน็ตและเคยอ่านข่าวออนไลน์ทั้งหมด 120 คน ทั้งนี้เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ต้องการศึกษากระบวนการรับรู้ของผู้อ่านที่ถูกกำหนดโดยคุณลักษณะเฉพาะของสื่อออนไลน์ ดังนั้นผู้ร่วมทดลองแต่ละคนจึงต้องจัดให้เป็นผู้ที่มีความคุ้นเคยกับสื่อออนไลน์ดังกล่าวเพื่อช่วยลดตัวแปรแทรกซ้อน ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ใช้กับสื่อ อันเนื่องจากความไม่คุ้นเคยกับสื่อดังกล่าว

จากนั้นผู้วิจัยได้แบ่งผู้ร่วมทดลองออกเป็น 4 กลุ่มๆละ 30 คนเพื่อเข้าสู่กระบวนการทดลอง ดังนี้คือ

- ผู้ร่วมทดลองกลุ่มที่ 1 อ่านข่าวหนัก (hard news) ที่นำเสนอเนื้อหาแบบไม่เป็นลำดับ (non-linear form)
- ผู้ร่วมทดลองกลุ่มที่ 2 อ่านข่าวเบา (soft news) ที่นำเสนอเนื้อหาแบบไม่เป็นลำดับ (non-linear form)
- ผู้ร่วมทดลองกลุ่มที่ 3 อ่านข่าวหนัก (hard news) ที่นำเสนอเนื้อหาแบบเป็นลำดับ (linear form)
- ผู้ร่วมทดลองกลุ่มที่ 4 อ่านข่าวเบา (soft news) ที่นำเสนอเนื้อหาแบบเป็นลำดับ (linear form)

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนผู้ร่วมทดลองในการศึกษาครั้งที่ 1

รูปแบบการนำเสนอข่าว	ประเภทข่าว	
	ข่าวหนัก	ข่าวเบา
การนำเสนอเนื้อหาแบบเป็นลำดับ (Linear)	ผู้ร่วมทดลอง 30 คน	ผู้ร่วมทดลอง 30 คน
การนำเสนอเนื้อหาแบบไม่เป็นลำดับ (Non-Linear)	ผู้ร่วมทดลอง 30 คน	ผู้ร่วมทดลอง 30 คน
รวม	รวม 60 คน	รวม 60 คน

การศึกษาครั้งที่ 2 (study2)

การศึกษาครั้งที่ 2 จัดขึ้นเพื่อศึกษาว่า วัยของผู้อ่านที่แตกต่างกัน และรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาข่าวออนไลน์ที่แตกต่างกันมีผลต่อความเข้าใจ ความจำ และความพึงพอใจของผู้อ่านที่มีวัยแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

ในการศึกษาครั้งที่ 2 นี้ ผู้วิจัยใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างตามตัวแปรที่ต้องการศึกษา คือ วัย ได้เป็น ผู้ร่วมทดลองจำนวน 60 คน แบ่งเป็น กลุ่มเด็กอายุน้อยกว่า 18 ปี จำนวน 30 คนและกลุ่มผู้ใหญ่อายุตั้งแต่ 36 ปีขึ้นไป จำนวน 30 คน ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ป้องกันตัวแปรแทรกซ้อนเนื่องมาจากความไม่คุ้นเคยกับสื่อที่ใช้ของผู้ร่วมทดลองโดยควบคุมผู้ร่วมทดลองให้เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต แต่อาจจะมีประสบการณ์ในการอ่านข่าวออนไลน์หรือไม่ก็ได้

จากนั้นผู้วิจัยได้แบ่งผู้ร่วมทดลองออกเป็น 4 กลุ่มๆละ 15 คนเพื่อเข้าสู่กระบวนการทดลอง ดังนี้คือ

ผู้ร่วมทดลองกลุ่มที่ 1 คือ กลุ่มเด็กที่อ่านข่าวแบบไม่เป็นลำดับ (non-linear form)

ผู้ร่วมทดลองกลุ่มที่ 2 คือ เด็กอ่านข่าวแบบเป็นลำดับ (linear form)

ผู้ร่วมทดลองกลุ่มที่ 3 คือ ผู้ใหญ่ที่อ่านข่าวแบบไม่เป็นลำดับ (non-linear form)

ผู้ร่วมทดลองกลุ่มที่ 4 คือ ผู้ใหญ่ที่อ่านข่าวแบบเป็นลำดับ (linear form)

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนผู้ร่วมทดลองในการศึกษาครั้งที่ 2

รูปแบบการนำเสนอข่าว	วัยของผู้อ่าน	
	1.วัยเด็ก	2.วัยผู้ใหญ่
1.การนำเสนอเนื้อหาแบบเป็นลำดับ (Linear)	ผู้ร่วมทดลอง 15 คน	ผู้ร่วมทดลอง 15 คน
2.การนำเสนอเนื้อหาแบบไม่เป็นลำดับ (Non-Linear)	ผู้ร่วมทดลอง 15 คน	ผู้ร่วมทดลอง 15 คน
รวม	รวม 30 คน	รวม 30 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาทั้ง 2 ครั้งใช้เครื่องมือวิจัยชิ้นเดียวกัน ดังนี้

ข่าวทดลอง ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้คัดเลือกเนื้อหาข่าวประเภทต่างๆ คือ

ข่าวหนัก 4 ข่าว ได้แก่ ข่าวการเมือง ข่าวเศรษฐกิจ ข่าวในประเทศ และข่าวต่างประเทศ

ข่าวเบา 4 ข่าว ได้แก่ ข่าวกีฬา ข่าวอาชญากรรม ข่าวเทคโนโลยี และข่าวบันเทิง

โดยเลือกข่าวทดลองจากข่าวที่เคยนำเสนอผ่านสื่อมวลชนมาแล้ว กล่าวคือ ในส่วนของข่าวทดลองคัดเลือกจากข่าวที่เคยนำเสนอผ่านสื่อหนังสือพิมพ์ และในส่วนของเนื้อหาประกอบข่าวอื่นๆ เช่น ข่าวย้อนหลัง บทความ ภาพประกอบข่าว ไฟล์วิดีโอ ไฟล์เสียง เป็นต้น ผู้วิจัยได้คัดเลือกเนื้อหาดังกล่าวจากข่าวหนังสือพิมพ์ ข่าวโทรทัศน์ ข่าววิทยุ รายการโทรทัศน์ และเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง (ดูรายละเอียดเนื้อหาประกอบอื่นๆในภาคผนวก ข)

สำหรับการคัดเลือกเนื้อหาข่าวที่นำมาสร้างเป็นข่าวทดลอง ผู้วิจัยจะคัดเลือกเฉพาะข่าวที่ไม่มีลักษณะข่าวด้านบวกหรือด้านลบจนเกินไป มีคุณค่าความเป็นข่าวด้านผลกระทบและความน่าสนใจในระดับปานกลาง ทั้งนี้เพื่อป้องกันตัวแปรแทรกที่อาจส่งผลต่อการระลึกได้ (recall) ของกลุ่มตัวอย่าง ได้ข่าวที่นำมาเป็นเครื่องมือในการทดลอง ดังนี้ คือ

- ข่าวหนัก (hard news) ได้แก่

1. ข่าวการเมือง	นายกฯ แจกเงิน SML 250 ล้าน
จากนสพ.ผู้จัดการ ฉบับวันที่ 14 ตุลาคม 2547 หน้า 3
2. ข่าวเศรษฐกิจ	สรรพสามิตคาดรีดภาษีสิ่งหอมควันเต็มเพดาน 80%
จากนสพ.ผู้จัดการ ฉบับวันที่ 25 พฤศจิกายน 2574 หน้า 20
3. ข่าวในประเทศ	อังกฤษลงทุนตั้งโรงงานกำจัดขยะพลังไอน้ำแห่งแรกในไทย
จากนสพ.ผู้จัดการ ฉบับวันเสาร์-อาทิตย์ที่ 16-17 ตุลาคม 2547 หน้า 10
4. ข่าวต่างประเทศ	คาร์บอนมี 3 ครั้ง ช้อนถล่มวีรยุทธวิทย
จากนสพ.คมชัดลึก ฉบับวันที่ 9 ตุลาคม 2547 หน้า 16

- ข่าวเบา (soft news) ได้แก่

5. ข่าวกีฬา	“มวยไทย” ได้เฮมีบรรจประเดิมชิง 4 เหรียญทอง
จากนสพ.มติชน ฉบับวันที่ 13 ตุลาคม 2547 หน้า 22
6. ข่าวเทคโนโลยี	ศาลยกฟ้องเล่าต่า
จากนสพ.ฉบับวันที่ 16 ตุลาคม 2547 หน้า 1 และหน้า 17
7. ข่าวอาชญากรรม	เทคโนโลยี พระนครเหนือปราจีนฯ คว่ำแชมป์หุ่นกู้ภัยครั้งแรกในเมืองไทย
จากนสพ.คมชัดลึก ฉบับวันที่ 7 ธันวาคม 2547 หน้า 25
8. ข่าวบันเทิง	75 ปี จอมพลังฝากโขมบ้อบอขาย
จากนสพ.ผู้จัดการ ฉบับวันที่ 17 พฤศจิกายน 2547 หน้า 41

จากนั้นผู้วิจัยได้นำข่าวแต่ละชิ้นนำมาเขียนขึ้นใหม่เป็น 2 รูปแบบ คือ ข่าวที่นำเสนอเนื้อหาแบบเป็นลำดับ (linear form) และข่าวที่นำเสนอเนื้อหาแบบไม่เป็นลำดับ (non-linear form) รวมเป็นข่าวที่ใช้ในการทดลองทั้งหมดจำนวน 8 ข่าว 16 รูปแบบ (รายละเอียดดังตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 แสดงรายชื่อหัวข้อข่าวและจำนวนข่าวที่ใช้ในการทดลองทั้งหมด

ประเภทข่าว	หัวข้อข่าว	รูปแบบข่าวที่นำเสนอเนื้อหาข่าว	
		แบบเป็นลำดับ (linear form)	แบบไม่เป็นลำดับ (non-linear form)
ข่าวหนัก		ทั้งหมด 4 ข่าว	ทั้งหมด 4 ข่าว
1. ข่าวการเมือง	นายกฯ แจกเงิน SML 250 ล้าน	1 ข่าว	1 ข่าว
2. ข่าวเศรษฐกิจ	สรรพสามิตคาดรีดภาษีสิงห์อมควัน เต็มเพดาน 80%	1 ข่าว	1 ข่าว
3. ข่าวในประเทศ	อังกฤษลงทุนตั้งโรงงานกำจัดขยะพลังไอน้ำ แห่งแรกในไทย	1 ข่าว	1 ข่าว
4. ข่าวต่างประเทศ	คาร์บอนัมป์ 3 ครั้งซ้อนถล่มวีรสารทิพย์	1 ข่าว	1 ข่าว
ข่าวเบา		ทั้งหมด 4 ข่าว	ทั้งหมด 4 ข่าว
5. ข่าวกีฬา	“มวยไทย” ได้เฮมีบรรจู่ประเดิมชิง 4 เหรียญทอง	1 ข่าว	1 ข่าว
6. ข่าวอาชญากรรม	ศาลยกฟ้องเล้าดำ	1 ข่าว	1 ข่าว
7. ข่าววิทยาศาสตร์	เทคโนโลยี พระนครเหนือปราจีนฯ คว่ำแชมป์ หุ่นกู้ภัยครั้งแรกในเมืองไทย	1 ข่าว	1 ข่าว
8. ข่าวบันเทิง	75 ปี จอมพลังฝักโคมปีบอายุ	1 ข่าว	1 ข่าว
รวม		8 ข่าว	8 ข่าว

เหตุที่ต้องใช้ข่าวในการวิจัยถึง 8 ข่าว เพื่อให้ข่าวที่นำเสนอในเว็บไซต์มีความหลากหลายและสมจริง ทั้งนี้ผู้วิจัยมีจุดมุ่งหมายที่เขียนข่าวทดลองขึ้นให้เกินจำนวนข่าวทดลองที่ตัวอย่างต้องอ่าน (คือ คนละ 2 ข่าว) เพื่อให้กลุ่ม ตัวอย่างมีโอกาสได้เลือกอ่านข่าวต่างๆตามความสนใจของตนเองได้มากที่สุด

การนำข่าวแต่ละชิ้นมาปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดเรียงเนื้อหาเพื่อให้เป็นข่าวที่ใช้ทดลองนั้น ผู้วิจัยจัดเรียงเนื้อหาข่าวทั้งหมดใหม่ตามนิยามของการเขียนข่าวแบบเป็นลำดับและไม่เป็นลำดับ ดังตารางต่อไป

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบแนวคิดและตัวบ่งชี้ในการนำเสนอเนื้อหาแบบเป็นลำดับ (linear) และไม่เป็นลำดับ (non-linear)

การเขียนข่าวออนไลน์	การนำเสนอเนื้อหาแบบไม่เป็นลำดับ (non-linear)	การนำเสนอเนื้อหาแบบเป็นลำดับ (linear)
นิยามตัวแปร :		
แนวคิด (Concept) ที่ 1	1. ประยุกต์ใช้ระบบไฮเปอร์เท็กซ์ (hypertext) ช่วยในการนำเสนอเนื้อหา	1. นำเสนอเนื้อหาแบบเดียวกับสื่อหนังสือพิมพ์ (shovelware)
ตัวบ่งชี้ (indicator) ได้แก่		
1.1 ลักษณะการนำเสนอเนื้อหาทั้งหมด	นำเสนอเนื้อหาเป็นแยกเป็นส่วนๆ (layers)	เนื้อหาทั้งหมดนำเสนอตั้งแต่ต้นจนจบภายในครั้งเดียว
1.2 การใช้ตัวเชื่อมหรือลิงค์ (links)	ใช้ตัวเชื่อมหรือลิงค์ (links) ทุกประเภทในการเชื่อมเนื้อหาแต่ละส่วนเข้าด้วยกัน และใช้ตัวเชื่อมระหว่างเนื้อหาข่าวกับส่วนที่เป็นเนื้อหาประกอบข่าวอื่นๆ	ใช้การนำเสนอเนื้อหาข่าวแต่ละข่าวแบบเป็นลำดับ (linear) ด้วยลิงค์ประเภทโครงสร้าง (Structural link) ที่อำนวยความสะดวกในการเดินทางบนเว็บไซต์เท่านั้น
1.3 การเข้าถึงเนื้อหาของผู้อ่าน	ผู้อ่านสามารถเลือกอ่านเนื้อหาทุกส่วนได้ตามความต้องการ โดยไม่เป็นลำดับ (Nonlinear)	ผู้อ่านไม่สามารถเลือกอ่านเนื้อหาในส่วนต่างๆได้ตามความต้องการของตนเอง แต่ต้องอ่านเนื้อหาทั้งหมดตามลำดับ (linear) ที่ผู้เขียนนำเสนอ

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบแนวคิดและตัวบ่งชี้ในการเขียนข่าวแบบเป็นลำดับ (linear) และไม่เป็นลำดับ (non-linear)(ต่อ)

การเขียนข่าวออนไลน์	การเขียนข่าวแบบไม่เป็นลำดับ (non-linear)	การเขียนข่าวแบบเป็นลำดับ (linear)
นิยามตัวแปร :		
แนวคิด(Concept) ที่ 2	2. ใช้รูปแบบการเขียนข่าว และการจัดเรียงเนื้อหาที่สะดวกต่อการกวาดตาอ่านบนหน้าจอกอมพิวเตอร์ (scannable)	2. ไม่จัดรูปแบบหรือจัดเรียงเนื้อหาใดๆให้เหมาะสมต่อการกวาดตาอ่านบนหน้าจอกอมพิวเตอร์
ตัวบ่งชี้ (indicator) ได้แก่		
2.1 ลักษณะการจัดเรียงเนื้อหา	แบ่งเนื้อหาออกเป็นย่อหน้าสั้นๆ นำเสนอโดยเว้นพื้นที่ว่างระหว่างย่อหน้า	นำเสนอเนื้อหาเหมือนข่าวในสื่อนสพ. โดยไม่มีการจัดเรียงรูปแบบเนื้อหาใหม่
2.2 ใช้เทคนิคอื่นๆ ช่วยในการจัดเรียงเนื้อหาเพื่ออำนวยความสะดวกต่อการกวาดตาอ่าน (scan) บนหน้าจอกอมพิวเตอร์	ใช้เทคนิคทุกรูปแบบ เช่น การเน้นคำสำคัญด้วยอักษรตัวหนา (bold), การเน้นคำสำคัญด้วยอักษรต่างสีกัน, การใช้ bullet, การใช้พาดหัวข่าวรอง เป็นต้น	ไม่ใช้เทคนิคใดๆ
แนวคิด(Concept)ที่ 3	3. การใช้สื่อมัลติมีเดีย ได้แก่ รูปภาพ กราฟฟิก ไฟล์วิดีโอ และไฟล์เสียง ประกอบการนำเสนอเนื้อหา	3. ไม่การใช้สื่อมัลติมีเดียใดๆ ประกอบการนำเสนอเนื้อหา
ตัวบ่งชี้(indicator) ได้แก่		
1. การใช้สื่อมัลติมีเดีย	ใช้สื่อมัลติมีเดียทุกรูปแบบ	ไม่ใช้สื่อมัลติมีเดียใดๆ

จากนั้นนำข่าวทั้งหมด 8 ข่าวมาจัดรูปแบบการนำเสนอใหม่ตามนิยามด้านบน ซึ่งมี รายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6 แสดงการปรับเปลี่ยนรูปแบบการนำเสนอข่าวเป็นข่าวแบบไม่เป็นลำดับ

การนำเสนอเนื้อหาแบบไม่เป็นลำดับ (non-linear writing style) สำหรับข่าวทดลอง 1 ข่าว	
ตัวบ่งชี้	วิธีการนำเสนอเนื้อหา
1. การนำเสนอเนื้อหาเป็นชั้นๆ (layers) เป็นประเด็นๆ	แบ่งเนื้อหา 1 ข่าว ออกเป็น 4 ส่วนหรือ 4 ประเด็น โดยส่วนที่ 1 ให้เป็นความนำข่าวและภาพประกอบ หัวข้อข่าว และส่วนที่ 2 – 4 ให้เป็นรายละเอียดข่าว ในประเด็นต่างๆ
2. ใช้ตัวเชื่อม หรือลิงค์ (links) เชื่อมเนื้อหาทั้งหมดเข้าด้วยกัน	<p>ลิงค์ที่ใช้ได้แก่</p> <ul style="list-style-type: none"> - ลิงค์รายละเอียดของข่าวๆละ 4 ลิงค์ กล่าวคือ ควบคุมให้เท่ากับจำนวนประเด็นข่าวที่แบ่งไว้ 4 ส่วน - ลิงค์เนื้อหาประกอบข่าวอื่นๆซึ่งระบุประเภทของเนื้อหาดังกล่าวไว้ด้วย <p>เช่น <u>ข่าวย้อนหลัง</u> :</p> <p><u>บทความ</u> :</p> <p><u>เคียงข่าว</u> :</p> <p style="text-align: right;">ข่าวละ 1 ลิงค์</p> <ul style="list-style-type: none"> - ลิงค์มีลติมีเดีย ที่ระบุประเภทของสื่อมีลติมีเดียที่นำเสนอไว้ด้วย เช่น <u>ไฟล์วิดีโอ : ภาพการแข่งขัน...</u> <p>ข่าวละ 2 ลิงค์</p> <p>*** หมายเหตุ</p> <p>สำหรับเนื้อหาประกอบข่าวอื่นๆที่มีความยาวเกิน 1 หน้าจอคอมพิวเตอร์ ผู้วิจัยได้จัดทำ Internal link ไว้เพื่ออำนวยความสะดวกให้ผู้อ่านสามารถเลือกเข้าถึงเนื้อหาด้านล่างของหน้าจอได้สะดวกขึ้น อย่างไรก็ตามการเลือกใช้ลิงค์ดังกล่าวขึ้นอยู่กับความสนใจของผู้อ่านแต่ละคน</p>

ตารางที่ 6 แสดงการปรับเปลี่ยนรูปแบบการนำเสนอข่าวเป็นข่าวแบบไม่เป็นลำดับ (ต่อ)

การนำเสนอเนื้อหาแบบไม่เป็นลำดับ (non-linear writing style) สำหรับข่าวทดลอง 1 ข่าว	
ตัวบ่งชี้	วิธีการนำเสนอเนื้อหา
3. ผู้อ่านสามารถเลือกอ่านเนื้อหาได้ตามความสนใจอย่างอิสระ และไม่ต้องเป็นลำดับต่อเนื่องและสามารถเดินทางบนเว็บไซต์ (navigation) ได้แบบโดยสุ่ม (random) คือสามารถเข้าถึงเนื้อหาได้ทุกหน้าและทุกที่ตามความต้องการ	จัดวางลิงค์ทั้งหมด (8 ลิงค์ / ข่าว) ไว้ในบริเวณเดียวกัน คือ ด้านล่างสุดของหน้าจอคอมพิวเตอร์ โดยแบ่งลิงค์ที่เป็นเนื้อหาข่าวไว้ด้านซ้าย พร้อมระบุชื่อไว้ด้านบนว่า “รายละเอียดข่าว” และแบ่งลิงค์ที่เป็นเนื้อหาประกอบอื่นๆ รวมทั้งเนื้อหาที่เป็นสื่อมัลติมีเดียไว้ด้านขวา ระบุชื่อด้านบนว่า “รายละเอียดอื่นๆ”
4. ใช้เทคนิคอื่นๆช่วยในจัดเรียงเนื้อหาข่าว เพื่อให้ผู้อ่านสามารถกวาดตาอ่านเนื้อหาข่าวได้ง่ายขึ้น	ได้แก่ 1.จัดเรียงเนื้อหาให้อยู่กึ่งกลางหน้าจอ (แคบกว่าการนำเสนอเนื้อหาแบบเป็นลำดับเล็กน้อย) 2. แบ่งเนื้อหาในแต่ละชั้น (layer) ออกเป็นย่อหน้าสั้นๆ นำเสนอโดยเว้นพื้นที่ว่าง (space) ระหว่างย่อหน้า 3. ใช้พาดหัวข่าวรองช่วยในการแบ่งประเด็น 4. ใช้ bullet ช่วยในการเน้นใจความที่เป็นรายการ (list) หรือหัวข้อต่างๆ 5. ใช้การเน้นคำหรือใจความสำคัญต่างๆ (hi-light) ด้วยอักษรตัวหนา(bold) หรือ อักษรที่มีสีสันแตกต่างไปจากเนื้อหาข่าวปกติ (ในการวิจัยครั้งนี้ส่วนที่เป็นเนื้อหาปกติ จะใช้ตัวอักษรสีเทา และส่วนที่เป็นใจความสำคัญใช้ตัวอักษรสีน้ำเงิน)
5. ใช้มัลติมีเดีย เช่น รูปภาพ กราฟฟิก ไฟลวีดีโอ ไฟล์เสียง ช่วยในการนำเสนอเนื้อหา	ได้แก่ 1.รูปภาพประกอบคำอธิบาย (pictures + captions) สำหรับลิงค์มัลติมีเดียประเภทรูปภาพ 1 ลิงค์ จะใช้ภาพขนาดใหญ่ (365×240 pixels) ประกอบคำอธิบายภาพด้านล่าง ทั้งหมด 8 ภาพ นำเสนอในรูปแบบ สไลด์โชว์ที่ผู้อ่านสามารถเลือกดูภาพได้ตามความต้องการ

ตารางที่ 6 แสดงการปรับเปลี่ยนรูปแบบการนำเสนอข่าวเป็นข่าวแบบไม่เป็นลำดับ (ต่อ)

การนำเสนอเนื้อหาแบบไม่เป็นลำดับ (non-linear writing style) สำหรับข่าวทดลอง 1 ข่าว (ต่อ)	
ตัวบ่งชี้	วิธีการนำเสนอเนื้อหา
<p>5. ใช้มัลติมีเดีย เช่น รูปภาพ กราฟฟิก ไฟลวิดีโอ ไฟล์เสียง ช่วยในการนำเสนอเนื้อหา (ต่อ)</p> <p>*** หมายเหตุ : การใช้สื่อมัลติมีเดีย เนื้อหาทั้งหมดที่นำเสนอด้วยสื่อมัลติมีเดียในการเขียนข่าวแบบไม่เป็นลำดับนี้(nonlinear)จะไม่นำเสนอซ้ำด้วยสื่อตัวอักษรอีก ในเนื้อหาข่าวหรือรายละเอียดส่วนอื่นๆ เพื่อป้องกันการเรียนซ้ำ (relearning) ที่อาจส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพ</p> <p>- ข่าวออนไลน์ซึ่งนำเสนอเนื้อหาแบบไม่เป็นลำดับ 1 ข่าวจะมีสื่อมัลติมีเดียประกอบการนำเสนอข่าว 2 ชนิด และนำเสนอทั้งหมด 3 ลิงค์</p>	<p>2.กราฟฟิกหรือตาราง (graphics / table) ใช้กราฟฟิกหรือตารางที่นำเสนอข้อมูลและรายละเอียดของข่าวจำพวกสถิติและตัวเลข ด้วยโปรแกรม flash player ที่ผู้อ่านสามารถเลือกอ่านและควบคุมการอ่าน (มีปฏิสัมพันธ์) กับเนื้อหาส่วนต่างๆ ได้</p>
	<p>3.ไฟล์วิดีโอ (video files) ให้นำเสนอรายละเอียดข่าวที่ต้องการความชัดเจนทั้งภาพและเสียง เช่น ภาพการแข่งขันประกวดหุ่นยนต์ กู้ภัย เป็นต้น โดยนำเสนอวิดีโอไฟล์ ด้วยโปรแกรม real player ที่ผู้อ่านสามารถควบคุมการใช้สื่อได้ตามความต้องการ</p>
	<p>4.ไฟล์เสียง (audio file) ให้นำเสนอรายละเอียดข่าวที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับเสียง เช่น บทสัมภาษณ์ เป็นต้น และนำเสนอไฟล์เสียงด้วยโปรแกรม real player ที่ผู้อ่านสามารถควบคุมการใช้สื่อได้ตามความต้องการ เช่นเดียวกับไฟล์วิดีโอ</p>

ตารางที่ 7 แสดงการปรับเปลี่ยนรูปแบบการนำเสนอข่าวเป็นข่าวแบบเป็นลำดับ

การนำเสนอเนื้อหาแบบเป็นลำดับ (linear writing style) สำหรับข่าวทดลอง 1 ข่าว	
ตัวบ่งชี้	ตัวบ่งชี้
1. นำเสนอเนื้อหาทั้งหมดแบบเดียวกับที่นำเสนอในสื่อหนังสือพิมพ์	นำเสนอเนื้อหาข่าวทั้งหมดนำเสนอตั้งแต่ต้นจนจบในลักษณะเดียวกับที่สื่อหนังสือพิมพ์นำเสนอ และไม่มีการจัดเรียงลำดับเนื้อหาสารใหม่
2. การใช้ตัวเชื่อม; ใช้ตัวเชื่อมหรือลิงค์ (links) ประเภทโครงสร้าง (Structural link) เช่น ลิงค์ “หน้าแรก” “หน้าต่อไป” “ย้อนกลับ” เพื่ออำนวยความสะดวกในการเดินทางบนเว็บไซต์เท่านั้น	<p>2.1 กรณีที่เนื้อหาข่าว หรือเนื้อหาอื่น ๆ มีความยาวมากกว่า 1 หน้าจอ เพื่อเป็นการป้องกันตัวแปรแทรกเรื่องความแตกต่างด้านเทคนิคในการใช้ลิงค์ (link) และการเลื่อนหน้าจอ (scrolling) ในการเข้าถึงเนื้อหา ผู้วิจัยจึงแบ่งเนื้อหาออกเป็นส่วนตามความเหมาะสมกับขนาดของหน้าจอคอมพิวเตอร์ คือ ประมาณ 350-500 คำ ต่อ 1 หน้าจอ โดยไม่คำนึงถึงการแบ่งเนื้อหาตามประเด็นใดๆ จากนั้นใช้การนำเสนอเนื้อหาทั้งหมดตามลำดับด้วยลิงค์เชื่อมโยงเนื้อหาภายในโหนดเดียวกัน (Internal link with in current document) (Miall, อ้างแล้ว)</p> <p>วางลิงค์ไว้ที่มุมขวาด้านล่างของหน้าจอคอมพิวเตอร์ และเมื่อผู้อ่านต้องการอ่านเนื้อหาทั้งหมด ผู้อ่านต้องคลิกที่ลิงค์ดังกล่าวเพื่ออ่านเนื้อหาในหน้าจอต่อไปตามลำดับการนำเสนอเนื้อหาของผู้เขียนตามหลักการนำเสนอเนื้อหาข่าวแบบเป็นลำดับ เช่น ถ้าปรากฏลิงค์ ดังนี้คือ</p> <p>ย้อนกลับ / 1 / 2 / 3 / หน้าต่อไป หมายถึง ขณะนี้ผู้อ่านกำลังอ่านเนื้อหาอยู่ที่หน้า 2 และถ้าผู้อ่านต้องการอ่านเนื้อหาในหน้าต่อไปก็ต้องคลิกที่บริเวณเลข 3 หรือที่คำว่า “หน้าต่อไป” แต่ถ้าผู้อ่านต้องการอ่านเนื้อหาในหน้าที่ผ่านมาก็ต้องคลิกที่เลข 1 หรือที่คำว่า “ย้อนกลับ” เป็นต้น</p> <p>การเข้าถึงรายละเอียดประกอบข่าวอื่นๆ ผู้วิจัยใช้หลักการเดียวกัน กรณีที่เนื้อหาที่มีความยาวมากเกิน 1 หน้าจอ</p> <p>ดังที่ได้กล่าวไว้แล้วด้านบนว่าผู้วิจัยจะโพสต์ลิงค์แบบเป็นลำดับไว้ที่มุมขวาล่างในตำแหน่งเดียวกัน แต่จะเปลี่ยนคำอธิบายลำดับของเลขหน้า</p>

ตารางที่ 7 แสดงการปรับเปลี่ยนรูปแบบการนำเสนอข่าวเป็นข่าวแบบเป็นลำดับ (ต่อ)

การนำเสนอเนื้อหาแบบเป็นลำดับ (linear writing style) สำหรับข่าวทดลอง 1 ข่าว (ต่อ)	
ตัวปั้งชี้	ตัวปั้งชี้
2. การใช้ตัวเชื่อม; (ต่อ)	เป็นลักษณะของรายละเอียดอื่น ๆ ที่นำเสนอแทน เช่น ถ้าปรากฏลิงค์ดังนี้ คือ ภูมิหลังข่าว:/ หน้าต่อไป หมายถึง ในหน้าถัดไปจะแสดงรายละเอียดเสริมข่าวเกี่ยวกับภูมิหลัง (background) ของข่าวดังกล่าว เป็นต้น
3. ผู้อ่านสามารถเลือกอ่านเนื้อหาได้ตามความลำดับการนำเสนอของผู้เขียนเท่านั้น และสามารถเดินทางบนเว็บไซต์ (navigation) ได้แบบเป็นลำดับเท่านั้น	ผู้วิจัยจะจัดวางลิงค์แบบเป็นลำดับ หรือลิงค์โครงสร้าง ไว้ที่มุมขวาด้านล่างของหน้าจอ
4. การใช้เทคนิคอื่นๆช่วยในจัดเรียงเนื้อหาให้ง่ายต่อการกวาดตาอ่าน (legibility)	ไม่ใช่เทคนิคใดๆ
5. สื่อในการนำเสนอเนื้อหาใช้ตัวอักษร (text) เป็นสื่อหลัก	ใช้ตัวอักษร(text) เป็นสื่อหลักในการนำเสนอเนื้อหาและมีการใช้สื่ออื่น เช่น ภาพข่าวประกอบการรายงานข่าวในส่วนที่เป็นความน่าบ่าง แต่ไม่ได้ใช้โดยมีจุดมุ่งหมายใดเป็นพิเศษ และไม่ใช้สื่อมัลติมีเดียอื่นๆ เช่น กราฟฟิก ไฟลวิดีโอ ไฟล์เสียง ประกอบการนำเสนอเนื้อหาใดๆ

อย่างไรก็ตามข่าวทดลองที่นำมาเขียนขึ้นใหม่เป็นข่าวแบบเป็นลำดับและข่าวแบบไม่เป็นลำดับทั้ง 2 รูปแบบนั้น มีเพียงรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาและการการจัดเรียงสารที่แตกต่างกันเท่านั้น แต่ในส่วนของเนื้อหาข่าวและเนื้อหาประกอบข่าวอื่นๆ ผู้วิจัยไม่ได้ทำการเปลี่ยนแปลงใดๆ และเพื่อป้องกันมิให้ความยาวของข่าวเป็นตัวแปรแทรกซึ่งอาจจะส่งผลต่อการรับรู้ของผู้อ่านได้ จึงกำหนดให้ข่าวแต่ละชิ้นมีขนาดความยาวใกล้เคียงกัน และเมื่อปรับเปลี่ยนรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาของข่าวทดลองแล้ว จึงนำข่าวทดลองทั้งหมด 8 ข่าว มานำเสนอรวมกันไว้ในหน้าโฮมเพจของเว็บไซต์ข่าวหนังสือพิมพ์ออนไลน์เดียวกัน เพื่อให้มีลักษณะเหมือนกับข่าวที่นำเสนอจริงในหนังสือพิมพ์ออนไลน์ มากที่สุด

ตัวอย่างหน้าเว็บไซต์ของข่าวออนไลน์ที่มีการนำเสนอเนื้อหาต่างรูปแบบกัน คือ ข่าวออนไลน์ที่นำเสนอเนื้อหาแบบเป็นลำดับ และข่าวออนไลน์ที่นำเสนอเนื้อหาแบบไม่เป็นลำดับ มีดังนี้ คือ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปที่ 15 หน้าเว็บไซต์ข่าวออนไลน์ที่น่าเสนอเนื้อหาแบบเป็นลำดับ

ใช้ตัวอักษร(text) เป็นสื่อหลักในการ
นำเสนอเนื้อหา โดยไม่มีการจัดเรียง
วางรูปแบบตัวอักษรให้ที่น่าสนใจหรือ
เหมาะสมกับหน้าจอคอมพิวเตอร์

การใช้ตัวเชื่อม ใช้ตัวเชื่อมหรือลิงค์ (links) ประเภท
โครงสร้าง (Structural link) เช่น ลิงค์ "หน้าแรก"
"หน้าถัดไป" "ย้อนกลับ" เพื่ออำนวยความสะดวกใน
การเดินทางบนเว็บไซต์เท่านั้น

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปที่ 16 หน้าเว็บไซต์ข่าวออนไลน์ที่นำเสนอเนื้อหาแบบไม่เป็นลำดับ

หน้าแรก/ข่าวบันเทิง/
โดย ไทยโพสต์

ข่าวบันเทิง

● รายละเอียดข่าว : 75 ปี จอมพลังผักโขมป๊อบอาย

รูปปั้นตัวการ์ตูนป๊อบอายที่นำมาแสดง
ในงานฉลองครบรอบ 75 ปีป๊อบอาย ที่อเมริกา

กินผักเยอะๆ ได้เก่งและแข็งแรงแบบป๊อบอายค่าพูดนี้ยังคงมีเดือนใครหลายคนที่มีความทรงจำอันแสนสนุกกับตัวการ์ตูนสุดคลาสสิกในชุดกะลาสีคาบไปป์พร้อมผักโขม ตูโจ และถ้าไม่บอกคงไม่รู้กันแน่จ้ะว่าวันนี้ป๊อบอายมีอายุครบ 75 ปีแล้ว เมื่อสุดสัปดาห์ที่ผ่านมา ทางพิพิธภัณฑ์ไนท์โรดทาวน์ และพิพิธภัณฑ์อเมริกาได้จัดให้มีนิทรรศการของป๊อบอายขึ้นเพื่อเป็นการเฉลิมฉลองพร้อมนำเอาของสะสมหายากที่ยืนยันความเป็นเอกลักษณ์ของตัวการ์ตูนยอดฮิต มาโชว์ให้ตื่นตาตื่นใจกัน

พร้อมนำเอาของสะสมหายากที่ยืนยันความเป็นเอกลักษณ์ของตัวการ์ตูนยอดฮิต มาโชว์ให้ตื่นตาตื่นใจกัน

รายละเอียดข่าว

- [รายละเอียดข่าว : บรรณภคางศนครบรอบ 75 ปีกะลาสีเรือป๊อบอาย](#)
- [รายละเอียดข่าว : ป๊อบอายจากหนังสือการ์ตูนส่งอวกาศ](#)
- [รายละเอียดข่าว : ป๊อบอายกะลาสีขวัญใจเด็กทั่วโลก](#)

รายละเอียดอื่นๆ

- [บทความ : คุณรู้อะไรเกี่ยวกับป๊อบอายบ้าง ?](#)
- [ภาพประกอบ \(1\) : ตัวการ์ตูนป๊อบอาย](#)
- [ภาพประกอบ \(2\) : ป๊อบอายในอดีต](#)
- [ไฟล์เสียง : เพลงประกอบการ์ตูนป๊อบอาย](#)

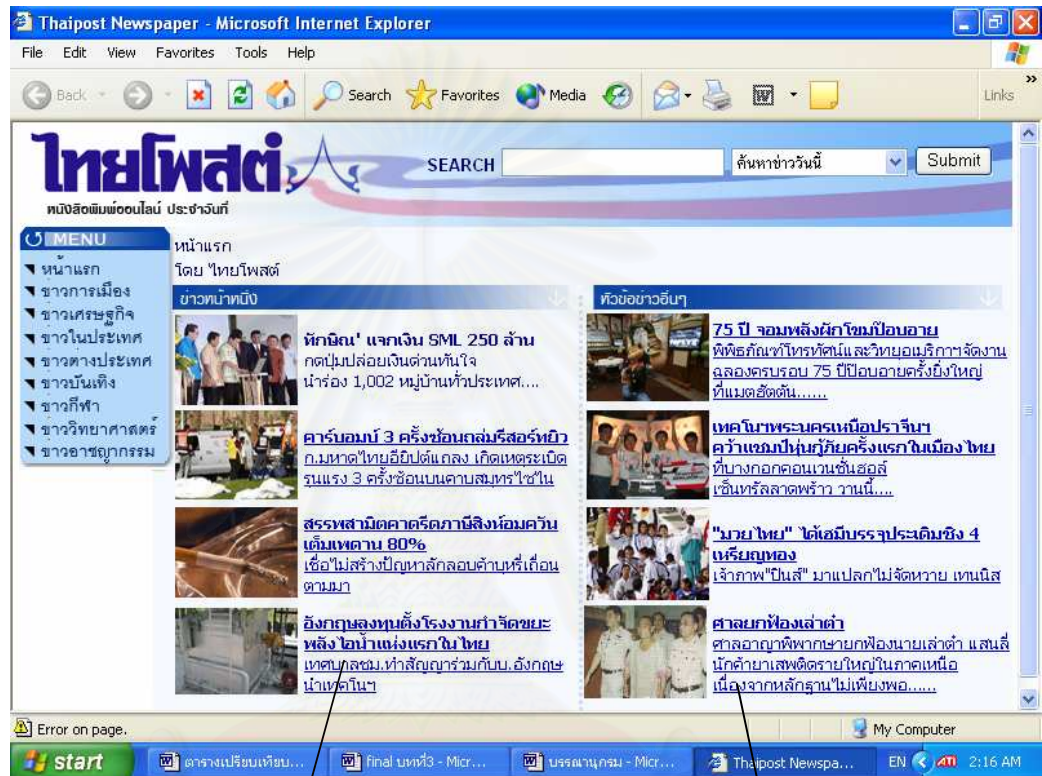
รายละเอียดของข่าวซึ่งแบ่งเป็นประเด็นต่างๆ โดยแต่ละประเด็นจะถูกนำมาสร้างเป็นลิงค์ 1 ประเด็นต่อ 1 ลิงค์ เพื่อให้ผู้อ่านเลือกอ่านเนื้อหาข่าวได้ตามความสนใจของตนเอง

ลิงค์มีลัดมีเดียประเภทรูปภาพ
นำเสนอคล้ายสไลด์โชว์

ลิงค์มีลัดมีเดียประเภทไฟล์เสียง

รูปที่ 17 เว็บไซต์หน้าโฮมเพจของข่าวออนไลน์

ในหน้าโฮมเพจของข่าวออนไลน์ทั้ง 2 รูปแบบ ใช้การนำเสนอในรูปแบบเดียวกันและนำเสนอให้คล้ายกับหน้าโฮมเพจของเว็บไซต์ข่าวหนังสือพิมพ์ออนไลน์ทั่วไป

หน้าโฮมเพจของเว็บไซต์ซึ่งนำเสนอข่าวหน้าหรือข่าวหน้าหนึ่ง 4 ข่าวไว้ทางด้านซ้ายของหน้าจอคอมพิวเตอร์ และข่าวเบาหรือหัวข้อข่าวอื่นๆ 4 ข่าวไว้ทางด้านขวาของหน้าจอคอมพิวเตอร์ โดยในขั้นการทดลองผู้อ่านสามารถเลือกอ่านข่าวต่างๆได้ตามความสนใจของตนเอง คนละ 2 ข่าว จากเนื้อหาข่าวที่นำเสนอทั้งหมด 8 ข่าว

สำหรับชื่อเว็บไซต์หนังสือพิมพ์ออนไลน์ผู้วิจัยเลือกใช้เว็บไซต์ของ "ไทยโพสต์" เนื่องจากเป็นชื่อหนังสือพิมพ์ที่มีความโดดเด่นไม่มากหรือน้อยจนเกินไปและผู้อ่านน่าจะคุ้นเคยน้อยที่สุด

2. แบบทดสอบที่ใช้หลังการทดลอง แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

2.1 แบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรศาสตร์และความพึงพอใจการใช้สื่อหนังสือพิมพ์ออนไลน์ (ดูภาคผนวก ค ประกอบ)

2.2 แบบบันทึกความเข้าใจและการระลึกได้ของกลุ่มตัวอย่าง สำหรับแบบบันทึกความเข้าใจและการระลึกเนื้อหาข่าวนี้ผู้วิจัยจัดทำขึ้นเพื่อให้ผู้เก็บข้อมูลใช้สำหรับบันทึกเนื้อหาข่าวที่กลุ่มตัวอย่างเล่าออกมา ภายหลังจากที่อ่านข่าวทดลองจบลงแล้ว ทั้งนี้เพื่อทดสอบว่ากลุ่มตัวอย่างเข้าใจเนื้อหาข่าวที่อ่านหรือไม่ วัดจากการให้เล่าเรื่องที่อ่านอีกครั้ง (retelling) ในแบบบันทึกความเข้าใจและการระลึกได้นี้ ผู้วิจัยจัดทำขึ้นเท่ากับจำนวนข่าวที่นำมาทดลอง คือ 1 ข่าวต่อ 1 แบบบันทึก และในแบบบันทึกของข่าวแต่ละข่าวจะมีรายละเอียดทั้งสิ้น 15 ข้อ ดังตัวอย่างต่อไปนี้ (ดูภาคผนวก ค ประกอบ)

แบบบันทึกความเข้าใจและการระลึกได้ของข่าวนายกฯ แจกเงิน SML 250 ล้าน

รายละเอียดของข่าว	ความเข้าใจ		ความจำ	
	เข้าใจ	ไม่เข้าใจ/ เข้าใจผิด	จำได้	จำ ไม่ได้
1. นายกฯ เปิดโครงการนำร่องสร้างหมู่บ้านต้นแบบเพื่อเตรียมความพร้อมในการพัฒนาสภาพของหมู่บ้านและชุมชน(SML)ที่ทำเนียบรัฐบาล				
2. รัฐบาลตระหนักว่ามีหลายกิจกรรมที่ชุมชนสามารถแก้ปัญหาได้เองแต่ยังขาดงบประมาณ				
3. หลักการของโครงการ SML คือ “แทนที่รัฐบาลจะแก้ปัญหาเองก็ให้เงินชาวบ้านไปแก้ปัญหา”				
4. โครงการ SML คล้ายกับโครงการกองทุนหมู่บ้านแต่ไม่เหมือนกันทั้งหมด				
5. งบประมาณในโครงการ SML เป็นเงินทุนส่วนรวมของชุมชนเมื่อได้ไปแล้วไม่ต้องใช้คืน				
6. เกิดกระแสวิจารณ์โครงการ SML ของรัฐบาลว่าทำโครงการ เพราะหวังผลทางการเมือง				
7. รมว. มหาดไทย (มท.1) เรียกร้องให้ทุกฝ่ายพิจารณาถึงประโยชน์ของโครงการมากกว่าวิจารณ์รัฐบาล				
8. ปัจจุบันโครงการ SML เริ่มนำร่องขึ้นในบางพื้นที่แล้ว เช่น ที่หมู่บ้านหัวริน จ. เชียงใหม่				
9. หมู่บ้านหัวรินเป็นหมู่บ้านขนาดใหญ่ (มีประชากร ≈ 1,600 คน) ได้รับงบประมาณ 3 แสนบาท				

แบบบันทึกความเข้าใจและการระลึกได้ของข่าวนายกฯ แจกเงิน SML 250 ล้าน (ต่อ)

รายละเอียดของข่าว	ความเข้าใจ		ความจำ	
	เข้าใจ	ไม่เข้าใจ/ เข้าใจผิด	จำได้	จำ ไม่ได้
10.ชาวบ้าน บ.หัวรินเลือกโครงการ SML นำร่องเป็น "โครงการตลาดชุมชน"				
11.ชาวบ้านกล่าวว่า โครงการตลาดชุมชนช่วยแก้ไขปัญหาการขาดแคลนตลาดในหมู่บ้านและทำให้ชาวบ้านสามัคคีกันมากขึ้น				
12.เกณฑ์ในการจัดสรรงบประมาณโครงการ SML คือ จัดสรรงบประมาณตามขนาดของหมู่บ้านและชุมชน				
13.หมู่บ้านและชุมชนในโครงการ SML นำร่องมีทั้งสิ้น 1,002 แห่ง				
14. โครงการ SML นำร่องใช้งบฯทั้งสิ้น 250 ล้านบาท				
15. หากโครงการนำร่องประสบความสำเร็จ รัฐบาลเตรียมขยายผลดำเนินการต่ออีกหลายหมู่บ้าน				

การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เพื่อทดสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (content validity) ผู้วิจัยนำข่าวที่ใช้ในการทดลองไปตรวจสอบ เพื่อหาข้อบกพร่องและนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้ในการทดลองจริง ทั้งจากนักวิชาการและนักวิชาชีพด้าน หนังสือพิมพ์และหนังสือพิมพ์ออนไลน์ ดังต่อไปนี้

- คุณ ประสงค์ เลิศรัตนวิสุทธิ์ รองบรรณาธิการอำนวยการหนังสือพิมพ์ "มติชน" รายวัน
- คุณ นิรันดร์ เขียวภาวีย์ เว็บบาสเตอร์หนังสือพิมพ์ผู้จัดการออนไลน์
- รศ.ดร. พีระ จิรโสภณ อาจารย์ประจำภาควิชาวารสารสนเทศ

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- รศ.ดร. วจิตลักขณ์ แสงอุไร อาจารย์ประจำภาควิชาวารสารสนเทศ

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- ดร.ดวงกมล ชาติประเสริฐ อาจารย์ประจำภาควิชาวารสารสนเทศ

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยจริงทุกชิ้นมาทดลองใช้จริง (pre-test) กับกลุ่มผู้ที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างแต่ไม่ได้เลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยหลังการทดสอบจะขอให้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเครื่องมือและแบบสอบถาม แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปทดลองใช้จริง

ขั้นตอนการทดลอง

ขั้นตอนในการทดลองของการศึกษาทั้ง 2 ครั้ง จัดให้มีวิธีการทดลองที่เหมือนกันดังต่อไปนี้ คือ

1. เลือกผู้ร่วมทดลองที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้เข้าสู่กระบวนการทดลอง โดยกำหนดให้ผู้ร่วมทดลอง 1 คน อ่านข่าวออนไลน์จากคอมพิวเตอร์ 1 เครื่อง

2. อธิบายขั้นตอนในการทดลองและคำแนะนำในการทดลองให้กลุ่มตัวอย่างฟังอย่างละเอียด (ดูตัวอย่างคำแนะนำประกอบในภาคผนวก ง)

3. ให้กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเลือกอ่านข่าวทดลองตามความสนใจของตนเองจากเว็บไซต์หนังสือพิมพ์ออนไลน์ที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้น อย่างไรก็ตามลักษณะของการเลือกอ่านข่าวออนไลน์ของผู้ร่วมทดลองในการศึกษาครั้งที่ 1 และ 2 มีความแตกต่างกันเล็กน้อย ดังนี้ คือ

การศึกษาครั้งที่ 1

ผู้วิจัยกำหนดให้ผู้ร่วมทดลองเลือกอ่านข่าวจากหมวดใดหมวดหนึ่งในหน้าโฮมเพจก่อน โดยให้ ผู้ร่วมทดลองเลือกว่าจะอ่านข่าวในหมวดข่าวหน้าหนึ่ง(ข่าวหนัก)ซึ่งอยู่ทางด้านซ้ายของหน้าโฮมเพจหรือหมวดหัวข้อข่าวอื่นๆ(ข่าวเบา)ซึ่งอยู่ทางด้านขวาของหน้าโฮมเพจก่อน จากนั้นจึงให้ผู้ร่วมทดลองเลือกอ่านข่าว 2 ข่าวจากข่าวที่นำเสนอ 4 ข่าวในหมวดหนึ่งๆตามความสนใจของตนเอง

การศึกษาครั้งที่ 2

ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมทดลองเลือกอ่านข่าว 2 ข่าวจากจำนวนข่าวที่นำเสนอทั้งหมด 8 ข่าวได้อย่างอิสระตามความสนใจของตนเอง

(***หมายเหตุ ผู้วิจัยกำหนดสภาพในการเลือกอ่านข่าวดังกล่าวขึ้น เพื่อควบคุมให้ผู้เข้าร่วมทดลองในการศึกษาครั้งที่ 1 มีจำนวนเท่ากันในประเภทข่าวแต่ละกลุ่ม)

4. การอ่านข่าวให้ผู้ร่วมทดลองอ่านข่าวที่ 1 ก่อนประมาณ 10 นาที จากนั้นให้กลุ่มตัวอย่างเล่าเนื้อหาข่าวทดลองที่ได้อ่านให้ผู้เก็บข้อมูลฟัง ครั้งที่ 1 โดยผู้เก็บข้อมูลห้ามการถามคำถามขึ้นมาใดๆ ทั้งนี้เพื่อเปิดโอกาสให้กลุ่มตัวอย่างระลึกเนื้อหาข่าวที่อ่านด้วยตนเอง(free recall) จากนั้นผู้เก็บข้อมูลบันทึกสิ่งที่กลุ่มตัวอย่างพูดถึงเกี่ยวกับรายละเอียด ในข่าวที่ 1 ลงในแบบบันทึกความจำความเข้าใจ

5. ให้กลุ่มตัวอย่างอ่านข่าวทดลองข่าวที่ 2 และทำซ้ำกระบวนการทดลองแบบเดิมทั้งหมดอีกครั้งหนึ่ง

6. ให้กลุ่มตัวอย่างกรอกแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้และความพึงพอใจในการใช้สื่อหนังสือพิมพ์ออนไลน์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดค่าคะแนน

1. การให้คะแนนความเข้าใจและการระลึกได้ ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนไว้ดังนี้ คือ สำหรับคะแนนการระลึกได้ เมื่อตัวอย่างสามารถบอกเล่าเนื้อหาข่าวในแต่ละข้อได้ไม่ว่าจะเข้าใจถูกต้องหรือเข้าใจผิดก็ตาม จะได้รับคะแนนการระลึกได้ข้อละ 1 คะแนน สำหรับคะแนนความเข้าใจก็เช่นเดียวกันคือ ถ้ากลุ่มตัวอย่างสามารถเล่าเนื้อหาข่าวที่อ่านได้อย่างถูกต้องจะได้ข้อละ 1 คะแนน ส่วนข้อที่เข้าใจผิดหรือเล่าได้ไม่ถูกต้องจะได้ 0 คะแนน

2. การให้คะแนนความพึงพอใจ ผู้วิจัยให้คะแนนตามคำตอบที่ตัวอย่างประเมินความพึงพอใจไว้ในมาตรวัดของ Likert ดังนี้คือ

เมื่อผู้อ่านระบุว่าพึงพอใจมากที่สุด	ได้	5 คะแนน
เมื่อผู้อ่านระบุว่าพึงพอใจมาก	ได้	4 คะแนน
เมื่อผู้อ่านระบุว่าพึงพอใจปานกลาง	ได้	3 คะแนน
เมื่อผู้อ่านระบุว่าพึงพอใจน้อย	ได้	2 คะแนน
และเมื่อผู้อ่านระบุว่าพึงพอใจน้อยที่สุด	ได้	1 คะแนน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ผลการทดลอง

1. สถิติเชิงบรรยาย (descriptive Statistics) เพื่ออธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้การคำนวณร้อยละและการหาค่าเฉลี่ย (mean)

2. สถิติอ้างอิง (inferential Statistics) ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง (Two-way ANOVA) เพื่อทดสอบปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

บทที่ 4 ผลการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง “ผลของการอ่านข่าวออนไลน์ที่มีรูปแบบการจัดเรียงสารแบบเป็นลำดับ (linear form) และไม่เป็นลำดับ(non-linear form) ต่อความเข้าใจ ความจำ และความพึงพอใจของผู้อ่าน” ใช้วิธีการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental research) โดยแบ่งการศึกษาเป็นสองครั้ง ได้ผู้ร่วมทดลองและผลการวิจัยดังต่อไปนี้

การศึกษาครั้งที่ 1

การศึกษาครั้งที่ 1 จัดให้ผู้ร่วมทดลองอ่านข่าวออนไลน์ประเภทข่าวหนัก (hard news) และข่าวเบา (soft news) ซึ่งนำเสนอเนื้อหาด้วยรูปแบบที่แตกต่างกัน คือ นำเสนอเนื้อหาแบบเป็นลำดับ (linear form) และไม่เป็นลำดับ (non-linear form) โดยมีวัตถุประสงค์จะทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรดังต่อไปนี้คือ

1. **ตัวแปรต้น ได้แก่** รูปแบบการนำเสนอเนื้อหาข่าวออนไลน์ (การนำเสนอเนื้อหาแบบเป็นลำดับและไม่เป็นลำดับ) และประเภทข่าว (ข่าวหนักและข่าวเบา)
2. **ตัวแปรตาม คือ** ความเข้าใจ ความจำ และความพึงพอใจของผู้อ่าน

กลุ่มการทดลอง

ในการศึกษาครั้งที่ 1 ผู้วิจัยแบ่งกลุ่มทดลองออกเป็น 4 กลุ่ม กลุ่มละ 30 คน ตามระดับของตัวแปรอิสระทั้งสองตัวดังนี้

ตารางที่ 8 แสดงจำนวนผู้ร่วมทดลองในการศึกษาครั้งที่ 1

รูปแบบการนำเสนอข่าว	ประเภทข่าว	
	ข่าวหนัก	ข่าวเบา
การนำเสนอเนื้อหาแบบเป็นลำดับ (Linear)	ผู้ร่วมทดลอง 30 คน	ผู้ร่วมทดลอง 30 คน
การนำเสนอเนื้อหาแบบไม่เป็นลำดับ (Non-Linear)	ผู้ร่วมทดลอง 30 คน	ผู้ร่วมทดลอง 30 คน
รวม	รวม 60 คน	รวม 60 คน

ลักษณะของผู้ร่วมทดลอง

การศึกษาครั้งที่ 1 ผู้ร่วมทดลองเป็นประชาชนทั่วไป 120 คน ผู้ร่วมทดลองเหล่านี้มีอายุระหว่าง 18 – 35 ปี สามารถใช้อินเทอร์เน็ตได้และเคยอ่านข่าวหนังสือพิมพ์ออนไลน์ ในจำนวนนี้มีเพศชายและเพศหญิงจำนวนเท่าๆกัน คือชาย 60 คน และหญิง 60 คน เมื่อจำแนกตามอาชีพ จะมีนักศึกษา 80 คน (ร้อยละ 66.67)และพนักงานบริษัท 40 คน(ร้อยละ 33.33) ในด้านการศึกษานั้นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 87.5) จบการศึกษานือกำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี (รายละเอียดดังตารางที่ 9-11)

ตารางที่ 9 แสดงจำนวนผู้ร่วมทดลองจำแนกตามเพศและรูปแบบข่าวที่อ่าน

รูปแบบข่าวที่อ่านในการทดลอง	เพศ / อาชีพ (คน)		รวม (คน)
	ชาย	หญิง	
1. ข่าวทดลองแบบเป็นลำดับ (linear form)	30	30	60
2. ข่าวทดลองแบบไม่เป็นลำดับ (non-linear form)	30	30	60
รวม	60	60	120

ตารางที่ 10 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ร่วมทดลองจำแนกตามอายุ

วัย	จำนวนตัวอย่าง (คน)	ร้อยละ
18 – 25 ปี	95	79.20
26 – 30 ปี	22	18.30
31 –35 ปี	3	2.50
รวม	120	100.00

ตารางที่ 11 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ร่วมทดลองจำแนกตามระดับการศึกษา

การศึกษา	จำนวนตัวอย่าง (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	2	1.70
ปริญญาตรี	105	87.50
สูงกว่าปริญญาตรี	13	10.80
รวม	120	100.00

● พฤติกรรมการใช้สื่ออินเทอร์เน็ต หนังสือพิมพ์ หนังสือพิมพ์ออนไลน์ของผู้ร่วม
ทดลอง

ผู้ร่วมทดลองในการศึกษาครั้งที่ 1 ส่วนใหญ่เป็นผู้มีประสบการณ์ในการใช้และคุ้นเคยกับสื่ออินเทอร์เน็ตเป็นอย่างดี กล่าวคือ ผู้ร่วมทดลองร้อยละ 47.5 มีประสบการณ์ในการใช้สื่ออินเทอร์เน็ตมากกว่า 5 ปี และผู้ร่วมทดลองร้อยละ 29.2 มีประสบการณ์การใช้อินเทอร์เน็ต 3 – 5 ปี นอกจากนี้ผู้ร่วมทดลองยังใช้สื่ออินเทอร์เน็ตเป็นประจำ กล่าวคือ ร้อยละ 45.8 ใช้อินเทอร์เน็ต 4 – 6 ครั้ง/สัปดาห์ และร้อยละ 33.3 ใช้อินเทอร์เน็ตเป็นประจำทุกวัน สำหรับระยะเวลาเฉลี่ยในการใช้อินเทอร์เน็ตแต่ละครั้งพบว่าผู้ร่วมทดลองส่วนใหญ่(ร้อยละ42.5) ใช้เวลาประมาณ 1 – 2 ชม./ครั้ง (รายละเอียดดังตารางที่12-14)

ตารางที่ 12 แสดงความถี่และร้อยละของผู้ร่วมทดลองจำแนกตามประสบการณ์การใช้อินเทอร์เน็ต

ประสบการณ์การใช้อินเทอร์เน็ต	จำนวนตัวอย่าง (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 6 เดือน	4	3.30
6 เดือน – 1 ปี	2	1.70
1 – 2 ปี	9	7.50
2 – 3 ปี	13	10.80
3 – 5 ปี	35	29.20
มากกว่า 5 ปีขึ้นไป	57	47.50*
รวม	120	100.00

ด้านพฤติกรรมการใช้สื่อหนังสือพิมพ์ ผู้ร่วมทดลองร้อยละ 44.2 เปิดรับข่าวสารจากสื่อหนังสือพิมพ์เป็นประจำทุกวัน และส่วนใหญ่ (หรือร้อยละ46.70) ใช้เวลาเฉลี่ยในการอ่านหนังสือพิมพ์ประมาณ 16-30 นาที/ครั้ง (รายละเอียดดังตารางที่ 13และ15)

ส่วนพฤติกรรมการอ่านหนังสือพิมพ์ออนไลน์ ผู้ร่วมทดลองเปิดรับข่าวสารจากนสพ.ออนไลน์ในระดับปานกลาง-มาก โดยร้อยละ 40 เปิดรับข่าวสารจากสื่อหนังสือพิมพ์ออนไลน์ 1 – 3 ครั้ง/สัปดาห์ และผู้ร่วมทดลองอีกร้อยละ 20.0 เปิดรับข่าวสารจากสื่อหนังสือพิมพ์ออนไลน์ 4 - 6 ครั้ง/สัปดาห์ สำหรับเวลาเฉลี่ยในการอ่านหนังสือพิมพ์ออนไลน์แต่ละครั้ง พบว่า ผู้ร่วมทดลองส่วนใหญ่ใช้เวลาสั้นๆไม่เกิน 30 นาที/ครั้ง คือ ผู้ร่วมทดลองร้อยละ 35 ใช้เวลาอ่านนสพ.ออนไลน์11– 20นาที/ครั้ง ผู้ร่วมทดลองร้อยละ 27.5ใช้เวลาอ่านนสพ.ออนไลน์ 21–30 นาที/ครั้ง และผู้ร่วมทดลองอีกร้อยละ 14.2 ใช้เวลาอ่านนสพ.ออนไลน์ 1–10 นาที/ครั้ง ตามลำดับ (รายละเอียดดังตารางที่ 13 และ16)

ตารางที่ 13 แสดงความถี่และร้อยละการใช้อินเทอร์เน็ต นสพ. และนสพ.ออนไลน์ของผู้ร่วมทดลอง

สื่อ	จำนวนตัวอย่าง / คน (ร้อยละ)		
	อินเทอร์เน็ต	หนังสือพิมพ์	นสพ.ออนไลน์
ไม่เคยใช้เลย	0(0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)
น้อยกว่า 1 ครั้ง / เดือน	1(0.80)	3 (2.50)	10 (8.30)
1 – 3 ครั้ง / เดือน	1(0.80)	4 (3.30)	20 (16.7)
1 – 3 ครั้ง / สัปดาห์	23(19.2)	36 (30.0)	48 (40.0)*
4 - 6 ครั้ง / สัปดาห์	55(45.8)*	24 (20.0)	24 (20.0)
ทุกวัน	40(33.3)	53 (44.2)*	18 (15.0)
รวม	120(100.00)	120 (100.00)	120 (100.00)

ตารางที่ 14 แสดงความถี่และร้อยละเวลาโดยเฉลี่ยที่ผู้ร่วมทดลองใช้ในการเปิดรับอินเทอร์เน็ต

เวลาการเฉลี่ย ในการใช้อินเทอร์เน็ตแต่ละครั้ง	จำนวนตัวอย่าง (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 30 นาที / ครั้ง	0	0.00
30 – 60 นาที / ครั้ง	40	33.30
1 – 2 ชม. / ครั้ง	51	42.50*
3 – 4 ชม. / ครั้ง	14	11.70
มากกว่า 4 ชม. / ครั้ง	15	12.50
รวม	120	100.00

ตารางที่ 15 แสดงความถี่และร้อยละเวลาโดยเฉลี่ยที่ผู้ร่วมทดลองใช้อ่านหนังสือพิมพ์

เวลาการเฉลี่ย ในการอ่านหนังสือพิมพ์	จำนวนตัวอย่าง (คน)	ร้อยละ
1 - 15 นาที / ครั้ง	39	32.50
16 - 30 นาที / ครั้ง	56	46.70*
31 - 45 นาที / ครั้ง	20	16.70
46 - 60 นาที / ครั้ง	2	1.70
มากกว่า 60 นาที / ครั้ง	3	2.50
รวม	120	100.00

ตารางที่ 16 แสดงความถี่และร้อยละเวลาโดยเฉลี่ยที่ผู้ร่วมทดลองใช้อ่านหนังสือพิมพ์ออนไลน์

เวลาการเฉลี่ย ในการอ่านหนังสือพิมพ์ออนไลน์	จำนวนตัวอย่าง (คน)	ร้อยละ
1 - 10 นาที / ครั้ง	17	14.20
11- 20 นาที / ครั้ง	42	35.00 *
21- 30 นาที / ครั้ง	33	27.50
31- 40 นาที / ครั้ง	15	12.50
41- 50 นาที / ครั้ง	8	6.70
51- 60 นาที / ครั้ง	2	1.70

● ผลการทดลองในการศึกษาครั้งที่

1

ปริมาณการอ่านข่าวในการทดลอง

ในการศึกษาครั้งที่ 1 ผู้ร่วมทดลองแต่ละคนต้องเลือกอ่านข่าวจากหน้าจอมพิวเตอร์ 2 ข่าวจากข่าวที่ผู้วิจัยจัดเตรียมทั้งหมด 8 ข่าว ตามเงื่อนไขที่กำหนดข้างต้น ในการศึกษาคั้งนี้มีผู้ร่วมทดลองเลือกอ่านข่าวทุกข่าว ข่าวที่มีผู้เลือกอ่านมากที่สุดเป็นอันดับหนึ่ง ได้แก่ ข่าว “อังกฤษลงทุนตั้งโรงงานกำจัดขยะพลังไอน้ำแห่งแรกในไทย” (ร้อยละ 16.67) อันดับที่ 2 ได้แก่ ข่าว “75 ปี จอมพลึงผักโขมป้อบอายุ”(ร้อยละ 16.25)

และอันดับที่ 3 “ได้แก่ ชาว”เทคโนโลยี พระนครเหนือปราชญ์ฯ คำว่าแชมป์หุ่นกู้ภัยครั้งแรกในเมืองไทย” (ร้อยละ 15.00) (รายละเอียดดังตารางที่17)

ตารางที่ 17 แสดงความถี่และร้อยละของผู้ร่วมทดลองซึ่งเลือกอ่านเนื้อหาข่าวแต่ละข่าว

หัวข้อข่าว	จำนวนครั้งที่อ่าน / ครั้ง (ร้อยละ)			ลำดับ ที่
	การนำเสนอข่าว แบบเป็นลำดับ (linear form)	การนำเสนอข่าว แบบไม่เป็นลำดับ (non-linear form)	รวม	
1. นายกษแจกเงิน SML 250 ล้าน	17	14	31 (12.92)	4
2. สรรพสามิตคาคตรีตภาชีสิงห์อมควัน เต็มเพดาน 80%	12	12	24 (10.00)	7
3. อังฤษลงทุนตั้งโรงงานกำจัดขยะ พลังไอน้ำแห่งแรกในไทย	21	19	40 (16.67)	1*
4. คาร์บอนบมปี 3 ครั้งซ็อนถลมีร์สอรัทยิว	10	15	25 (10.42)	6
5. “มวยไทย” ได้เฮมีบรรจู่ประเดิม ชิง 4 เหรียญทอง	9	10	19 (7.92)	8
6. ศาลยกฟ้องเลาต้า	15	11	26 (10.83)	5
7. เทคโนโลยี พระนครเหนือปราชญ์ฯ คว้าแชมป์หุ่นกู้ภัยครั้งแรกในเมืองไทย	18	18	36 (15.00)	3*
8. 75 ปี จอมพลังผักโขมปีอบอายุ	18	21	39 (16.25)	2*
รวม	120 (50.00)	120 (50.00)	240 (100.00)	

ผลการทดสอบสมมติฐาน

ในช่วงต่อไปนี้จะเป็นการรายงานผลการทดสอบสมมติฐานตามที่กำหนดไว้คือ

สมมติฐานที่ 1 ทดสอบผลของรูปแบบข่าวออนไลน์ต่อความเข้าใจของผู้อ่าน ดังนี้

สมมติฐานที่ 1.1 รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์มีผลโดยตรงต่อความเข้าใจของผู้อ่าน

สมมติฐานที่ 1.2 รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์และประเภทของข่าวมีผลเชิงปฏิสัมพันธ์ต่อความเข้าใจของผู้อ่าน

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางชี้ให้เห็นว่ารูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์ที่ต่างกันไม่ได้ส่งผลให้ผู้อ่านมีความเข้าใจต่างกัน นอกจากนี้ รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์และประเภทของข่าวไม่มีผลเชิงปฏิสัมพันธ์ต่อความเข้าใจของผู้อ่าน

ตารางที่ 18 แสดงผลการทดสอบปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการนำเสนอข่าวและประเภทข่าวต่อความเข้าใจของผู้อ่าน

แหล่งความแปรปรวน	องศาอิสระ (df)	ผลรวม กำลังสอง	ค่าเฉลี่ย กำลังสอง	ค่า F	Sig.
รูปแบบการนำเสนอข่าว	1	9.919	9.919	2.875	0.093
ประเภทข่าว	1	28.519	28.519	8.265	0.005**
รูปแบบฯและประเภทข่าว	1	0.052	0.052	0.015	0.902
ค่าความคลาดเคลื่อน (error)	116	400.242	3.450		
รวม	120	1919.250			

** $p < 0.01$

สมมติฐานที่ 2 ทดสอบผลของรูปแบบข่าวออนไลน์ต่อการระลึกเนื้อหาได้ของผู้อ่าน ดังนี้

สมมติฐานที่ 2.1 รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์มีผลโดยตรงต่อการระลึกเนื้อหาได้ของผู้อ่าน

สมมติฐานที่ 2.2 รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์และประเภทของข่าวมีผลเชิงปฏิสัมพันธ์ต่อการระลึกเนื้อหาได้ของผู้อ่าน

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางชี้ให้เห็นว่ารูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์มีผลต่อการระลึกเนื้อหาได้อย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ ($F=6.473$) กล่าวคือผู้อ่านข่าวแบบเป็นลำดับจะระลึก

เนื้อหาได้ดีกว่าผู้อ่านข่าวที่ไม่เป็นลำดับ ($X = 5.11$ และ $X = 4.25$ ตามลำดับ) ส่วนรูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์และประเภทของข่าวไม่มีผลเชิงปฏิสัมพันธ์ต่อการระลึกเนื้อหา กล่าวคือไม่ว่าจะเป็นข่าวหนักหรือข่าวเบาก็จะเห็นความต่างระหว่างการระลึกข่าวเป็นลำดับและไม่เป็นลำดับในลักษณะเดียวกัน (รายละเอียดดังตารางที่ 19-20)

ตารางที่ 19 แสดงผลการทดสอบปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการนำเสนอข่าวและประเภทข่าวต่อการระลึกได้ของผู้อ่าน

แหล่งความแปรปรวน	องศาอิสระ (df)	ผลรวม กำลังสอง	ค่าเฉลี่ย กำลังสอง	ค่า F	Sig.
รูปแบบการนำเสนอข่าว	1	22.102	22.102	6.473	0.012*
ประเภทข่าว	1	18.802	18.802	5.507	0.021*
รูปแบบข่าและประเภทข่าว	1	0.919	0.919	0.269	0.605
ค่าความคลาดเคลื่อน(error)	116	396.075	3.414		
รวม	120	3065.250			

* p < 0.05

ตารางที่ 20 แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนการระลึกเนื้อหาข่าวได้ของผู้อ่าน

ค่าเฉลี่ยคะแนนการระลึกเนื้อหาข่าวได้ของผู้อ่าน						
ประเภทข่าว	n	การนำเสนอเนื้อหาข่าว แบบไม่เป็นลำดับ (non-linear form)	s.d.	n	การนำเสนอเนื้อหาข่าว แบบเป็นลำดับ (linear form)	s.d.
ข่าวหนัก	30	4.73	1.68	30	5.42	1.89
ข่าวเบา	30	3.77	1.99	30	4.80	1.82
รวม	60	4.25	1.89	60	5.11	1.87

สมมติฐานที่ 3 ทดสอบผลของรูปแบบข่าวออนไลน์ต่อความพึงพอใจการควบคุมการเดินทางบนเว็บไซต์ของผู้อ่าน ดังนี้

สมมติฐานที่ 3.1 รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์มีผลโดยตรงต่อความพึงพอใจการควบคุมการเดินทางบนเว็บไซต์ของผู้อ่าน

สมมติฐานที่ 3.2 รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์และประเภทของข่าวมีผลเชิงปฏิสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจการควบคุมการเดินทางบนเว็บไซต์ของผู้อ่าน

ผลการทดลองชี้ให้เห็นว่ารูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์ส่งผลโดยตรงต่อความพึงพอใจในการควบคุมการเดินทางบนเว็บไซต์ของผู้อ่านแตกต่างกันอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($F=3.978$) นอกจากนี้รูปแบบการนำเสนอข่าวและประเภทของข่าวยังมีผลเชิงปฏิสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจความสามารถในการควบคุมการเดินทางบนเว็บไซต์ของผู้อ่านที่ระดับนัยยะสำคัญทางสถิติ 0.05 ($F=5.555$) (รายละเอียดดังตารางที่ 21)

ตารางที่ 21 แสดงผลการทดสอบปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการนำเสนอข่าวและประเภทข่าวต่อความพึงพอใจการควบคุม (Sense of control) การเดินทางบนเว็บไซต์ของผู้อ่าน

แหล่งความแปรปรวน	องศาอิสระ (df)	ผลรวมกำลังสอง	ค่าเฉลี่ยกำลังสอง	ค่า F	Sig.
รูปแบบการนำเสนอข่าว	1	1.008	1.008	3.978	0.048*
ประเภทข่าว	1	0.320	0.320	1.264	0.263
รูปแบบฯและประเภทข่าว	1	1.408	1.408	5.555	0.020*
ค่าความคลาดเคลื่อน (error)	116	29.407	0.254		
รวม	120	1511.960			

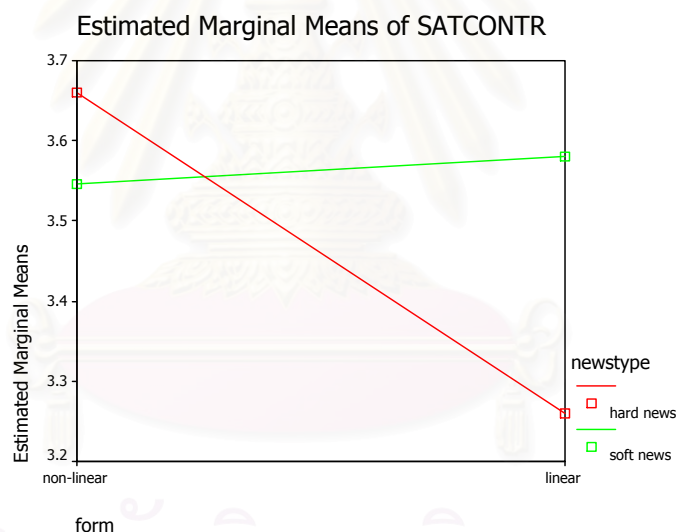
* p < 0.05

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของการประเมินความพึงพอใจการควบคุมการเดินทางบนเว็บไซต์ พบว่าความต่างระหว่างค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในการควบคุมของผู้อ่านข่าวต่างรูปแบบจะเห็นเด่นชัดในข่าวหนักมากกว่าข่าวเบา กล่าวคือ ในการอ่านข่าวหนักค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในการควบคุมของผู้อ่านข่าวแบบไม่เป็นลำดับสูงกว่าค่าเฉลี่ยของผู้ที่อ่านข่าวแบบเป็นลำดับถึง 0.40 ($\text{mean_NL } 3.66 - \text{mean_L } 3.26 = 0.40$) ในขณะที่ในการอ่านข่าวเบาจะเห็นความต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของผู้อ่านข่าวทั้งสองกลุ่มน้อยกว่ากรณีข่าวหนักมาก และเป็นไปในทิศทางตรงข้ามกัน ($\text{mean_NL } 3.55 - \text{mean_L } 3.58 = -0.03$) ดูตารางที่ 22 และแผนภูมิที่

ตารางที่ 22 แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนความพึงพอใจการควบคุมการเดินทางบนเว็บไซต์ของผู้อ่าน

ประเภท ข่าว	ค่าเฉลี่ยคะแนนความพึงพอใจการควบคุมการเดินทางบนเว็บไซต์								
	n	การนำเสนอเนื้อหา ข่าวแบบไม่เป็น ลำดับ(non-linear)	s.d.	n	การนำเสนอเนื้อหา ข่าวแบบเป็นลำดับ (linear)	s.d.	n	รวม	s.d.
ข่าวหนัก	30	3.66	0.49	30	3.26	0.57	60	3.46	0.56
ข่าวเบา	30	3.55	0.54	30	3.58	0.40	60	3.56	0.47
รวม	60	3.60	0.51	60	3.42	0.51	120	3.51	0.52

แผนภูมิที่ 18 แผนภูมิกราฟแสดงค่าคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจความสามารถในการควบคุม (Sense of control) การเดินทางบนเว็บไซต์ของผู้อ่าน

สมมติฐานที่ 4 ทดสอบผลของรูปแบบข่าวออนไลน์ต่อการหลงทางระหว่างการอ่านข่าวบนเว็บไซต์ ดังนี้

สมมติฐานที่ 4.1 รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์มีผลโดยตรงต่อการหลงทางระหว่างการอ่านข่าวบนเว็บไซต์

สมมติฐานที่ 4.2 รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์และประเภทของข่าวมีผลเชิงปฏิสัมพันธ์ต่อการหลงทางระหว่างการอ่านข่าวบนเว็บไซต์

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางชี้ให้เห็นว่ารูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์ที่ต่างกันไม่ได้ส่งผลให้ผู้อ่านมีการหลงทางระหว่างการอ่านข่าวบนเว็บไซต์ต่างกัน นอกจากนี้ รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์และประเภทของข่าวไม่มีผลเชิงปฏิสัมพันธ์ต่อการหลงทางระหว่างการอ่านข่าวบนเว็บไซต์ของผู้อ่าน

ตารางที่ 23 แสดงผลการทดสอบปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการนำเสนอข่าวและประเภทข่าวต่อความรู้สึกหลงทางระหว่างการอ่านข่าว (disorientation)

แหล่งความแปรปรวน	องศาอิสระ (df)	ผลรวม กำลังสอง	ค่าเฉลี่ย กำลังสอง	ค่า F	Sig.
รูปแบบการนำเสนอข่าว	1	1.070	1.070	2.094	0.151
ประเภทข่าว	1	0.300	0.300	0.587	0.445
รูปแบบฯและประเภทข่าว	1	0.004	0.004	0.007	0.932
ค่าความคลาดเคลื่อน (error)	116	59.289	0.511		
รวม	120	748.667			

* $p < 0.05$

สมมติฐานที่ 5 ทดสอบผลของรูปแบบข่าวออนไลน์ต่อความรู้สึกสนุกและความกระตือรือร้นในการเลือกอ่านข่าวของผู้อ่าน ดังนี้

สมมติฐานที่ 5.1 รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์มีผลโดยตรงต่อความรู้สึกสนุกและความกระตือรือร้นในการเลือกอ่านข่าวของผู้อ่าน

สมมติฐานที่ 5.2 รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์และประเภทของข่าวมีผลเชิงปฏิสัมพันธ์ต่อความรู้สึกสนุกและความกระตือรือร้นในการเลือกอ่านข่าวของผู้อ่าน

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางชี้ให้เห็นว่ารูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์ที่ต่างกันไม่ได้ส่งผลให้ผู้อ่านมีความรู้สึกสนุกและความกระตือรือร้นในการเลือกอ่านข่าวต่างกัน นอกจากนี้ รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์และประเภทของข่าวไม่มีผลเชิงปฏิสัมพันธ์ต่อความรู้สึกสนุกและความกระตือรือร้นในการเลือกอ่านข่าว

ตารางที่ 24 แสดงผลการทดสอบปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการนำเสนอข่าวและประเภทข่าวต่อความรู้สึกสนุกและความกระตือรือร้นในการเลือกอ่านข่าว

แหล่งความแปรปรวน	องศาอิสระ (df)	ผลรวม กำลังสอง	ค่าเฉลี่ย กำลังสอง	ค่า F	Sig.
รูปแบบการนำเสนอข่าว	1	0.023	0.023	0.047	0.828
ประเภทข่าว	1	0.779	0.779	1.588	0.210
รูปแบบฯและประเภทข่าว	1	0.334	0.334	0.682	0.411
ค่าความคลาดเคลื่อน (error)	116	56.878	0.490		
รวม	120	1293.222			

* p < 0.05

สมมติฐานที่ 6 ทดสอบผลของรูปแบบข่าวออนไลน์ต่อความพึงพอใจลักษณะการจัดวางเนื้อหาประเภทตัวอักษร (text) บนหน้าจอคอมพิวเตอร์ ดังนี้

สมมติฐานที่ 6.1 รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์มีผลโดยตรงต่อความพึงพอใจลักษณะการจัดวางเนื้อหาประเภทตัวอักษรบนหน้าจอคอมพิวเตอร์

สมมติฐานที่ 6.2 รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์และประเภทของข่าวมีผลเชิงปฏิสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจลักษณะการจัดวางเนื้อหาประเภทตัวอักษรบนหน้าจอคอมพิวเตอร์

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางชี้ให้เห็นว่ารูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์ที่ต่างกันไม่ได้ส่งผลให้ผู้อ่านมีความพึงพอใจลักษณะการจัดวางเนื้อหาประเภทตัวอักษรบนหน้าจอคอมพิวเตอร์ต่างกั นนอกจากนั้นรูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์และประเภทของข่าวไม่มีผลเชิงปฏิสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจลักษณะการจัดวางเนื้อหาประเภทตัวอักษรบนหน้าจอคอมพิวเตอร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 25 แสดงผลการทดสอบปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการนำเสนอข่าวและประเภทข่าวต่อความพึงพอใจลักษณะการจัดวางเนื้อหาประเภทตัวอักษร(text) ของผู้อ่าน

แหล่งความแปรปรวน	องศาอิสระ (df)	ผลรวม กำลังสอง	ค่าเฉลี่ย กำลังสอง	ค่า F	Sig.
รูปแบบการนำเสนอข่าว	1	0.692	0.692	1.833	0.178
ประเภทข่าว	1	0.010	0.010	0.027	0.869
รูปแบบฯและประเภทข่าว	1	0.476	0.476	1.260	0.264
ค่าความคลาดเคลื่อน(error)	116	43.784	0.377		
รวม	120	1251.111			

* p < 0.05

สมมติฐานที่ 7 ทดสอบผลของรูปแบบข่าวออนไลน์ต่อความพึงพอใจการอ่านเนื้อหาจากหน้าจอกอมพิวเตอร์ ดังนี้

สมมติฐานที่ 7.1 รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์มีผลโดยตรงต่อความพึงพอใจการอ่านเนื้อหาจากหน้าจอกอมพิวเตอร์

สมมติฐานที่ 7.2 รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์และประเภทของข่าวมีผลเชิงปฏิสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจการอ่านเนื้อหาจากหน้าจอกอมพิวเตอร์

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางชี้ให้เห็นว่ารูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์ที่ต่างกันไม่ได้ส่งผลให้ผู้อ่านมีความพึงพอใจการอ่านเนื้อหาจากหน้าจอกอมพิวเตอร์ต่างกัน นอกจากนี้รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์และประเภทของข่าวไม่มีผลเชิงปฏิสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจการอ่านเนื้อหาจากหน้าจอกอมพิวเตอร์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 26 แสดงผลการทดสอบปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการนำเสนอข่าวและประเภทข่าวต่อความพึงพอใจการอ่านเนื้อหาจากหน้าจอกอมพิวเตอร์

แหล่งความแปรปรวน	องศาอิสระ (df)	ผลรวม กำลังสอง	ค่าเฉลี่ย กำลังสอง	ค่า F	Sig.
รูปแบบการนำเสนอข่าว	1	1.752	1.752	3.765	0.055
ประเภทข่าว	1	0.352	0.352	0.757	0.386
รูปแบบฯและประเภทข่าว	1	0.252	0.252	0.542	0.463
ค่าความคลาดเคลื่อน (error)	116	53.975	0.465		
รวม	120	294.750			

* p < 0.05

สมมติฐานที่ 8 ทดสอบผลของรูปแบบข่าวออนไลน์ต่อความพึงพอใจการนำเสนอเนื้อหาประกอบข่าวอื่นๆ ดังนี้

สมมติฐานที่ 8.1 รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์มีผลโดยตรงต่อความพึงพอใจการนำเสนอเนื้อหาประกอบข่าวอื่นๆ

สมมติฐานที่ 8.2 รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์และประเภทของข่าวมีผลเชิงปฏิสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจการนำเสนอเนื้อหาประกอบข่าวอื่นๆ

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางชี้ให้เห็นว่ารูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์ที่ต่างกันไม่ได้ส่งผลให้ผู้อ่านมีความพึงพอใจการนำเสนอเนื้อหาประกอบข่าวอื่นๆต่างกัน นอกจากนั้นรูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์และประเภทของข่าวไม่มีผลเชิงปฏิสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจการนำเสนอเนื้อหาประกอบข่าวอื่นๆ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 27 แสดงผลการทดสอบปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการนำเสนอข่าวและประเภทข่าวต่อความพึงพอใจ
การนำเสนอเนื้อหาประกอบข่าวอื่นๆ

แหล่งความแปรปรวน	องศาอิสระ (df)	ผลรวม กำลังสอง	ค่าเฉลี่ย กำลังสอง	ค่า F	Sig.
รูปแบบการนำเสนอข่าว	1	1.556	1.556	3.270	0.073
ประเภทข่าว	1	0.008	0.008	0.018	0.895
รูปแบบฯและประเภทข่าว	1	0.334	0.334	0.702	0.404
ค่าความคลาดเคลื่อน (error)	116	55.211	0.456		
รวม	120	1455.667			

* $p < 0.05$

สมมติฐานที่ 9 ทดสอบผลของรูปแบบข่าวออนไลน์ต่อความพึงพอใจการนำเสนอเนื้อหาโดยรวม
ของผู้อ่าน ดังนี้

สมมติฐานที่ 9.1 รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์มีผลโดยตรงต่อความพึงพอใจการ
นำเสนอเนื้อหาโดยรวมของผู้อ่าน

สมมติฐานที่ 9.2 รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์และประเภทของข่าวมีผลเชิงปฏิสัมพันธ์
ต่อความพึงพอใจการนำเสนอเนื้อหาโดยรวมของผู้อ่าน

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางชี้ให้เห็นว่ารูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์มีผลต่อ
ความพึงพอใจการนำเสนอเนื้อหาโดยรวมของผู้อ่านอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ ($F=4.283$)
กล่าวคือ ผู้อ่านข่าวแบบไม่เป็นลำดับจะรู้สึกพึงพอใจการนำเสนอเนื้อหาโดยรวมมากกว่าผู้อ่านข่าวแบบเป็น
ลำดับ ($X = 3.55$ และ $X = 3.25$ ตามลำดับ) ส่วนรูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์และประเภทของข่าวไม่มีผล
เชิงปฏิสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจการนำเสนอเนื้อหาโดยรวมของผู้อ่าน กล่าวคือไม่ว่าจะเป็นข่าวหนักหรือข่าว
เบาก็จะเห็นความต่างระหว่างความพึงพอใจการนำเสนอเนื้อหาโดยรวมของผู้อ่านข่าวแบบเป็นลำดับและไม่
เป็นลำดับในลักษณะเดียวกัน (รายละเอียดดังตารางที่ 28-29)

ตารางที่ 28 แสดงผลการทดสอบปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการนำเสนอข่าวและประเภทข่าวต่อความพึงพอใจการนำเสนอเนื้อหาโดยรวมของเว็บไซต์

แหล่งความแปรปรวน	องศาอิสระ (df)	ผลรวม กำลังสอง	ค่าเฉลี่ย กำลังสอง	ค่า F	Sig.
รูปแบบการนำเสนอข่าว	1	2.700	2.700	4.283	0.041*
ประเภทข่าว	1	0.133	0.133	0.211	0.646
รูปแบบข่าและประเภทข่าว	1	0.833	0.833	1.322	0.253
ค่าความคลาดเคลื่อน (error)	116	73.133	0.630		
รวม	120	1646.000			

* $p < 0.05$

ตารางที่ 29 แสดงค่าเฉลี่ยความพึงพอใจการนำเสนอเนื้อหาโดยรวมของเว็บไซต์

ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจการนำเสนอเนื้อหาโดยรวมของเว็บไซต์						
ประเภทข่าว	n	การนำเสนอเนื้อหาข่าว แบบไม่เป็นลำดับ (non-linear form)	s.d.	n	การนำเสนอเนื้อหาข่าว แบบเป็นลำดับ (linear form)	s.d.
ข่าวหนัก	30	3.60	0.86	30	3.13	0.73
ข่าวเบา	30	3.50	0.73	30	3.37	0.85
รวม	60	3.55	0.79	60	3.25	0.79

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 30 ตารางสรุปผลการทดสอบปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์(การนำเสนอเนื้อหาแบบเป็นลำดับและไม่เป็นลำดับ) และประเภทข่าว (ข่าวหนักและข่าวเบา)

ตัวแปรตาม	ตัวแปรต้น	
	รูปแบบ (Main effect)	รูปแบบ * ประเภทข่าว (Interaction effect)
1. ความเข้าใจ	2.875	0.015
2. การระลึกเนื้อหา	6.473* (mean_L > mean_NL)	0.269
3. ความพึงพอใจการควบคุมการเดินทางบนเว็บไซต์	3.978*	5.555*
4.การหลงทางระหว่างอ่านข่าว	2.094	0.007
5.ความสนุกสนานและกระตือรือร้นในการเลือกอ่านข่าว	0.047	0.682
6. ความพึงพอใจลักษณะการจัดวางเนื้อหาประเภทตัวอักษร	1.833	1.260
7.การอ่านเนื้อหาจากหน้าจอมพิวเตอร์	3.765	0.542
8.การนำเสนอเนื้อหาประกอบข่าวอื่นๆ	3.270	0.702
9.การนำเสนอเนื้อหาโดยรวม	4.283* (mean_NL > mean_L)	1.322

* p<0.05 , ** p< 0.01

การศึกษาครั้งที่ 2

การศึกษาครั้งที่ 2 ผู้วิจัยจัดให้ผู้ร่วมทดลองที่มีวัยต่างกัน คือ วัยเด็กและวัยผู้ใหญ่ ทดลองอ่านข่าวออนไลน์ซึ่งนำเสนอเนื้อหาด้วยรูปแบบที่แตกต่างกัน คือ นำเสนอเนื้อหาแบบเป็นลำดับ (linear form) และไม่เป็นลำดับ (non-linear form) การศึกษาครั้งที่ 2 นี้มีความแตกต่างจากการศึกษาครั้งที่ 1 เล็กน้อย คือ

1. ลักษณะของผู้ร่วมทดลอง

ในการศึกษาครั้งที่ 2 นี้ จากการศึกษาพบว่า ผู้ร่วมทดลองเป็นผู้ที่มีประสบการณ์และความคุ้นเคยกับสื่อหนังสือพิมพ์ออนไลน์น้อยกว่าผู้ร่วมทดลองในการศึกษาครั้งแรก

2.

ขั้นการทดลอง

ในการศึกษาครั้งที่ 2 ผู้ร่วมทดลองสามารถเลือกอ่านข่าวออนไลน์ได้อย่างอิสระตามความสนใจของตนเอง โดยเลือกอ่านข่าว 2 ข่าวจากข่าวทั้งหมดที่นำเสนอ 8 ข่าว ทั้งนี้เนื่องจากการศึกษาครั้งที่ 2 นี้ ผู้วิจัยไม่ต้องควบคุมจำนวนผู้อ่านในกลุ่มข่าวแต่ละประเภทให้เท่ากัน

ในการศึกษาครั้งที่ 2 นี้มีวัตถุประสงค์จะทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรดังต่อไปนี้คือ

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ รูปแบบการนำเสนอเนื้อหาข่าวออนไลน์ (การนำเสนอเนื้อหาแบบเป็นลำดับและไม่เป็นลำดับ) และวัยของผู้อ่าน (วัยเด็กและวัยผู้ใหญ่)

2. ตัวแปรตาม คือ ความเข้าใจ ความจำ และความพึงพอใจของผู้อ่าน

กลุ่มการทดลอง

ในการศึกษาครั้งที่ 2 ผู้วิจัยแบ่งกลุ่มทดลองออกเป็น 4 กลุ่ม กลุ่มละ 15 คน ตามระดับของตัวแปรอิสระทั้งสองตัวดังนี้

ตารางที่ 31 แสดงจำนวนผู้ร่วมทดลองในการศึกษาครั้งที่ 2

รูปแบบการนำเสนอข่าว	วัยของผู้อ่าน	
	1.วัยเด็ก	2.วัยผู้ใหญ่
1.การนำเสนอเนื้อหาแบบเป็นลำดับ (Linear)	ผู้ร่วมทดลอง 15 คน	ผู้ร่วมทดลอง 15 คน
2.การนำเสนอเนื้อหาแบบไม่เป็นลำดับ (Non-Linear)	ผู้ร่วมทดลอง 15 คน	ผู้ร่วมทดลอง 15 คน
รวม	รวม 30 คน	รวม 30 คน

ลักษณะของผู้ร่วมทดลอง

การศึกษาคั้งที่ 2 ผู้ร่วมทดลองเป็นประชาชนทั่วไป 60 คน แบ่งเป็นผู้ร่วมทดลองที่มีวัยต่างกัน คือ วัยเด็ก (อายุน้อยกว่า 18 ปี) และวัยผู้ใหญ่ (อายุตั้งแต่ 36 ปีขึ้นไป) ผู้ร่วมทดลองเหล่านี้สามารถใช้ อินเทอร์เน็ตได้ ในจำนวนนี้มีเพศชายและเพศหญิงจำนวนเท่าๆกัน คือชาย 15 คน และหญิง 15 คน ในด้านการศึกษานั้นประมาณครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 55) กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือจบ การศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี (รายละเอียดดังตารางที่ 32-33)

ตารางที่ 32 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ร่วมทดลองจำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวนตัวอย่าง (คน)	ร้อยละ
วัยเด็ก		
อายุน้อยกว่า 18 ปี	30	50.00
วัยผู้ใหญ่ ;		
อายุ 36 – 40 ปี	14	23.30
อายุ 40 ปี ขึ้นไป	16	26.70
รวม	60	100.00

ตารางที่ 33 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ร่วมทดลองจำแนกตามระดับการศึกษา

การศึกษา	จำนวนตัวอย่าง (คน)	ร้อยละ
มัธยมศึกษาตอนปลาย หรือต่ำกว่าปริญญาตรี	33	55.00
ปริญญาตรี	11	18.30
สูงกว่าปริญญาตรี	16	26.70
รวม	60	100.00

● พฤติกรรมการใช้สื่ออินเทอร์เน็ต หนังสือพิมพ์ หนังสือพิมพ์ออนไลน์ของผู้ร่วมทดลอง

ผู้ร่วมทดลองในการศึกษาคั้งที่ 2 ส่วนใหญ่เป็นผู้มีประสบการณ์ในการใช้และคุ้นเคยกับสื่อ อินเทอร์เน็ตเป็นอย่างดีเช่นเดียวกับผู้ร่วมทดลองในการศึกษาคั้งที่ 1 กล่าวคือ ผู้ร่วมทดลอง ร้อยละ 50 มี ประสบการณ์ในการใช้สื่ออินเทอร์เน็ตมากกว่า 5 ปี และร้อยละ 23.3 มีประสบการณ์การใช้อินเทอร์เน็ต 3- 5 ปี ด้านความถี่ในการใช้สื่ออินเทอร์เน็ต พบว่า ผู้ร่วมทดลองใช้อินเทอร์เน็ตเป็นประจำ คือ ร้อยละ 48.3 ใช้

อินเทอร์เน็ตเป็นประจำทุกวันและอีก ร้อยละ 25 ใช้อินเทอร์เน็ต 4- 6 ครั้ง / สัปดาห์ สำหรับระยะเวลาเฉลี่ยในการใช้อินเทอร์เน็ตแต่ละครั้งพบว่า ผู้ร่วมทดลองเกือบครึ่งหนึ่ง (คือ ร้อยละ 46.70) ใช้อินเทอร์เน็ตครั้งละ 1 – 2 ชม. (ดูรายละเอียดในตารางที่ 34-36)

ด้านพฤติกรรมการใช้สื่อหนังสือพิมพ์ของผู้ร่วมทดลอง พบว่า ผู้ร่วมทดลองร้อยละ 50 เปิดรับข่าวสารจากสื่อหนังสือพิมพ์เป็นประจำทุกวัน และส่วนใหญ่ร้อยละ 33.30 ใช้เวลาเฉลี่ยในการอ่านหนังสือพิมพ์ 16-30 นาที / ครั้ง (ดูรายละเอียดในตารางที่ 35 และ 37)

ส่วนพฤติกรรมการอ่านหนังสือพิมพ์ออนไลน์ของผู้ร่วมทดลอง พบว่า ผู้ร่วมทดลองเปิดรับข่าวสารจากนสพ.ออนไลน์ในระดับระดับน้อย - ปานกลาง คือ ผู้ร่วมทดลองร้อยละ 18.3 ไม่เคยอ่านหนังสือพิมพ์ออนไลน์เลย และอีกร้อยละ 30 เปิดรับข่าวสารจากสื่อหนังสือพิมพ์ออนไลน์เพียง 1 – 3 ครั้ง / สัปดาห์ สำหรับเวลาเฉลี่ยในการอ่านหนังสือพิมพ์ออนไลน์แต่ละครั้ง พบว่า ผู้ร่วมทดลองนิยมใช้เวลาสั้นๆ ในการอ่านหนังสือพิมพ์ออนไลน์ คือ ผู้ร่วมทดลองร้อยละ 23.30 ใช้เวลาอ่าน \approx 21- 30 นาที / ครั้ง และผู้ร่วมทดลองร้อยละ 21.70 ใช้เวลาอ่าน \approx 1-10 นาที / ครั้ง (ดูรายละเอียดในตารางที่ 35 และ 38)

ตารางที่ 34 แสดงความถี่และร้อยละของผู้ร่วมทดลองจำแนกตามประสบการณ์การใช้อินเทอร์เน็ต

ประสบการณ์การใช้อินเทอร์เน็ต	จำนวนตัวอย่าง (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 6 เดือน	2	3.30
6 เดือน – 1 ปี	3	5.00
1 – 2 ปี	5	8.30
2 – 3 ปี	6	10.00
3 – 5 ปี	14	23.30
มากกว่า 5 ปีขึ้นไป	30	50.00*
รวม	60	100.00

ตารางที่ 35 แสดงความถี่และร้อยละการใช้อินเทอร์เน็ต นสพ.และนสพ.ออนไลน์ของผู้ร่วมทดลอง

สื่อ	จำนวนตัวอย่าง / คน (ร้อยละ)		
	อินเทอร์เน็ต	หนังสือพิมพ์	นสพ.ออนไลน์
ไม่เคยใช้เลย	0 (0.0)	0 (0.0)	11 (18.3)
น้อยกว่า 1 ครั้ง / เดือน	2 (3.3)	2 (3.3)	8 (13.3)
1 – 3 ครั้ง / เดือน	3 (5.0)	4 (6.7)	8 (13.3)
1 – 3 ครั้ง / สัปดาห์	11 (18.3)	19 (31.7)	18 (30.0)*
4 - 6 ครั้ง / สัปดาห์	15 (25.0)	5 (8.3)	5 (8.3)
ทุกวัน	29 (48.3)*	30 (50.0)*	10 (16.7)
รวม	60 (100.0)	60 (100.0)	60 (100.0)

ตารางที่ 36 แสดงความถี่และร้อยละเวลาโดยเฉลี่ยที่ผู้ร่วมทดลองใช้ในการเปิดรับอินเทอร์เน็ต

ระยะเวลาการเฉลี่ย ในการใช้อินเทอร์เน็ตแต่ละครั้ง	จำนวนตัวอย่าง (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 30 นาที / ครั้ง	3	5.00
30 – 60 นาที / ครั้ง	11	18.30
1 – 2 ชม. / ครั้ง	28	46.70*
3 – 4 ชม. / ครั้ง	9	15.00
มากกว่า 4 ชม. / ครั้ง	9	15.00
รวม	60	100.00

ตารางที่ 37 แสดงความถี่และร้อยละเวลาเฉลี่ยในการอ่านหนังสือพิมพ์

ระยะเวลาการเฉลี่ย ในการอ่านหนังสือพิมพ์แต่ละครั้ง	จำนวนตัวอย่าง (คน)	ร้อยละ
1 - 15 นาที / ครั้ง	18	30.00
16 – 30 นาที / ครั้ง	20	33.30*
31 – 45 นาที / ครั้ง	15	25.00
46 – 60 นาที / ครั้ง	5	8.30
มากกว่า 60 นาที / ครั้ง	2	3.30
รวม	60	100.00

ตารางที่ 38 แสดงความถี่และร้อยละเวลาโดยเฉลี่ยที่ผู้ร่วมทดลองใช้อ่านหนังสือพิมพ์ออนไลน์

ระยะเวลาการเฉลี่ย ในการอ่านหนังสือพิมพ์ออนไลน์	จำนวนตัวอย่าง (คน)	ร้อยละ
ไม่เคยอ่าน	11	18.30
1 – 10 นาที / ครั้ง	13	21.70
11– 20 นาที / ครั้ง	9	15.00
21- 30 นาที / ครั้ง	14	23.30 *
31- 40 นาที / ครั้ง	5	8.30
41- 50 นาที / ครั้ง	2	3.30
51- 60 นาที / ครั้ง	1	1.70
มากกว่า 60 นาที / ครั้ง	5	8.30
รวม	60	100.00

● ผลการทดลองในการศึกษาครั้งที่

2

ปริมาณการอ่านข่าวในการทดลอง

ในการศึกษาครั้งที่ 2 ผู้ร่วมทดลองแต่ละคนต้องเลือกอ่านข่าวจากหน้าจอมพิวเตอร์ 2 ข่าว จากข่าวที่ผู้วิจัยจัดเตรียมทั้งหมด 8 ข่าว ตามเงื่อนไขที่กำหนดข้างต้น ในการศึกษานี้มีผู้ร่วมทดลองเลือกอ่านข่าวทุกข่าว ข่าวที่มีผู้เลือกอ่านมากที่สุดเป็นอันดับหนึ่ง ได้แก่ ข่าว “อังกฤษลงทุนตั้งโรงงานกำจัดขยะพลังไอน้ำแห่งแรกในไทย” (23.33%) อันดับที่ 2 ได้แก่ ข่าว “นายกฯ แจกเงิน SML 250 ล้าน” (20.83%) และอันดับที่ 3 ได้แก่ ข่าว “75 ปีจอมพลฯ ผักโขมปีบอายุ” (19.67%) (รายละเอียดดังตารางที่ 39)

ตารางที่ 39 แสดงความถี่และร้อยละของผู้ร่วมทดลองซึ่งเลือกอ่านเนื้อหาข่าวแต่ละข่าว

หัวข้อข่าว	จำนวนครั้งที่อ่าน / ครั้ง (ร้อยละ)			ลำดับที่
	การนำเสนอข่าว แบบเป็นลำดับ (linear form)	การนำเสนอข่าว แบบไม่เป็น ลำดับ (non-linear form)	รวม	
1. นายกฯแจกเงิน SML 250 ล้าน	13	12	25 (20.83)	2*
2. สรรพสามิตคาคาตรีดภาษีสิงห์หอมควัน เต็มเพดาน 80%	5	2	7 (5.83)	7
3. อังกฤษลงทุนตั้งโรงงานกำจัดขยะ พลังไอน้ำแห่งแรกในไทย	13	15	28 (23.33)	1*
4. คาร์บอนัมป์ 3 ครั้งซ้อนถล่มรี สอร์ททิว	8	6	14 (11.67)	4
5. “มวยไทย” ได้เฮมีบรรจูประเดิมชิง 4 เหรียญทอง	5	3	8 (6.67)	6
6. ศาลยกฟ้องเล่าต่า	5	5	10 (8.33)	5
7. เทคโนโลยี พระนครเหนือปราจีนฯ คว่ำแชมป์หุ่นกู้ภัยครั้งแรกในเมืองไทย	3	2	5 (4.17)	8
8. 75 ปี จอมพลังผักโขมปีบอายุ	8	15	23 (19.67)	3*
รวม	60 (50.00)	60 (50.00)	120 (100.00)	

ผลการทดสอบสมมติฐาน

ในช่วงต่อไปนี้จะเป็นการรายงานผลการทดสอบสมมติฐานตามที่กำหนดไว้คือ

สมมติฐานที่ 10 ทดสอบผลของรูปแบบข่าวออนไลน์ต่อความเข้าใจของผู้อ่าน ดังนี้

สมมติฐานที่ 10.1 รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์มีผลโดยตรงต่อการความเข้าใจของผู้อ่าน

สมมติฐานที่ 10.2 รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์และวัยของผู้อ่านมีผลเชิงปฏิสัมพันธ์
ต่อความเข้าใจของผู้อ่าน

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางชี้ให้เห็นว่ารูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์ที่ต่างกัน
ไม่ได้ส่งผลให้ผู้อ่านมีความเข้าใจต่างกัน นอกจากนี้ รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์และวัยของผู้อ่านไม่
มีผลเชิงปฏิสัมพันธ์ต่อความเข้าใจของผู้อ่าน

ตารางที่ 40 แสดงผลการทดสอบปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการนำเสนอข่าวและวัยของผู้อ่านต่อความเข้าใจ

แหล่งความแปรปรวน	องศาอิสระ (df)	ผลรวม กำลังสอง	ค่าเฉลี่ย กำลังสอง	ค่า F	Sig.
รูปแบบการนำเสนอข่าว	1	1.204	1.204	0.454	0.503
วัย	1	1.504	1.504	0.567	0.455
วัยและรูปแบบฯ	1	0.038	0.038	0.014	0.906
ค่าความคลาดเคลื่อน (error)	56	148.500	2.652		
รวม	60	523.750			

* $p < 0.05$

สมมติฐานที่ 11 ทดสอบผลของรูปแบบข่าวออนไลน์ต่อการระลึกได้ของผู้อ่าน ดังนี้

สมมติฐานที่ 11.1 รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์มีผลโดยตรงต่อการระลึกได้ของ
ผู้อ่าน

สมมติฐานที่ 11.2 รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์และวัยของผู้อ่านมีผลเชิงปฏิสัมพันธ์
ต่อการระลึกได้ของผู้อ่าน

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางชี้ให้เห็นว่ารูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์ที่ต่างกัน
ไม่ได้ส่งผลให้ผู้อ่านมีการระลึกได้ต่างกัน นอกจากนี้ รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์และวัยของผู้อ่านไม่
มีผลเชิงปฏิสัมพันธ์ต่อการระลึกได้ของผู้อ่าน

ตารางที่ 41 แสดงผลการทดสอบปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการนำเสนอข่าวและวัยของผู้อ่านต่อการระลึกได้

แหล่งความแปรปรวน	องศาอิสระ (df)	ผลรวมกำลัง สอง	ค่าเฉลี่ย กำลังสอง	ค่า F	Sig.
รูปแบบการนำเสนอข่าว	1	0.60	0.60	0.219	0.642
วัย	1	2.40	2.40	0.874	0.354
วัยและรูปแบบฯ	1	0.00	0.00	0.000	1.000
ค่าความคลาดเคลื่อน (error)	56	153.733	2.745		
รวม	60	993.000			

*p < 0.05

สมมติฐานที่ 12 ทดสอบผลของรูปแบบข่าวออนไลน์ต่อความพึงพอใจการควบคุมการเดินทางบนเว็บไซต์ของผู้อ่าน ดังนี้

สมมติฐานที่ 12.1 รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์มีผลโดยตรงต่อความพึงพอใจการควบคุมการเดินทางบนเว็บไซต์ของผู้อ่าน

สมมติฐานที่ 12.2 รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์และวัยของผู้อ่านมีผลเชิงปฏิสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจการควบคุมการเดินทางบนเว็บไซต์ของผู้อ่าน

ผลการทดสอบพบว่า รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์ที่แตกต่างกันส่งผลให้ความพึงพอใจในการควบคุมการเดินทางบนเว็บไซต์ของผู้อ่านแตกต่างกันอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($F=11.08$) ในขณะที่รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์และวัยของผู้อ่านไม่มีผลเชิงปฏิสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจการควบคุมการเดินทางบนเว็บไซต์ (รายละเอียดดังตารางที่ 42) ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจการควบคุมชี้ให้เห็นว่าผู้อ่านข่าวแบบไม่เป็นลำดับจะมีความพึงพอใจการควบคุมมากกว่าผู้อ่านข่าวแบบเป็นลำดับ ($X=3.77$ และ $X=3.32$ ตามลำดับ) และความต่างดังกล่าวเป็นไปในรูปแบบเดียวกันทั้งในกลุ่มผู้อ่านวัยเด็กและวัยผู้ใหญ่ (ดูตารางที่ 43)

ตารางที่ 4.2 แสดงผลการทดสอบปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการนำเสนอข่าวและวัยของผู้อ่านต่อความพึงพอใจการควบคุม (Sense of control) การเดินทางบนเว็บไซต์

แหล่งความแปรปรวน	องศาอิสระ (df)	ผลรวม กำลังสอง	ค่าเฉลี่ย กำลังสอง	ค่า F	Sig.
รูปแบบการนำเสนอข่าว	1	2.993	2.993	11.080	0.002**
อายุ	1	0.113	0.113	0.417	0.521
อายุและรูปแบบฯ	1	0.017	0.017	0.062	0.805
ค่าความคลาดเคลื่อน(error)	56	15.125	0.270		
รวม	60	771.560			

** p < 0.01

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ยความพึงพอใจการควบคุมการเดินทางบนเว็บไซต์

ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจการควบคุมการเดินทางบนเว็บไซต์						
ประเภทข่าว	n	การนำเสนอเนื้อหาข่าว แบบไม่เป็นลำดับ (non-linear form)	s.d.	n	การนำเสนอเนื้อหาข่าว แบบเป็นลำดับ (linear form)	s.d.
กลุ่มเด็ก	15	3.71	0.45	15	3.29	0.53
กลุ่มผู้ใหญ่	15	3.83	0.49	15	3.35	0.59
รวม	30	3.77	0.47	30	3.32	0.56

สมมติฐานที่ 13 ทดสอบผลของรูปแบบข่าวออนไลน์ต่อการหลงระหว่างอ่านข่าว ดังนี้

สมมติฐานที่ 13.1 รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์มีผลโดยตรงต่อการหลงระหว่างอ่านข่าว

สมมติฐานที่ 13.2 รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์และวัยของผู้อ่านมีผลเชิงปฏิสัมพันธ์ต่อการหลงระหว่างอ่านข่าว

ผลการทดสอบพบว่า รูปแบบการนำเสนอเนื้อหาข่าวที่แตกต่างกันส่งผลต่อความรู้สึกหลงทางระหว่างการอ่านข่าวของผู้อ่านแตกต่างกันอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($F = 9.513$) นอกจากนี้ยังพบว่ารูปแบบการนำเสนอข่าวและวัยของผู้อ่านมีผลเชิงปฏิสัมพันธ์ต่อความรู้สึกหลงทางระหว่างการอ่านข่าวที่ระดับนัยยะสำคัญทางสถิติ 0.05 ($F = 4.046$) (ดูตารางที่ 44)

ตารางที่ 44 แสดงผลการทดสอบปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการนำเสนอข่าวและวัยของผู้อ่านต่อการหลงทางระหว่างอ่านข่าว(d i s o r i e n t a t i o n)

แหล่งความแปรปรวน	องศาอิสระ (df)	ผลรวม กำลังสอง	ค่าเฉลี่ย กำลังสอง	ค่า F	Sig.
รูปแบบการนำเสนอข่าว	1	3.919	3.919	9.513	0.003 **
อายุ	1	1.896	1.896	4.604	0.036 *
อายุและรูปแบบฯ	1	1.667	1.667	4.046	0.049 *
ค่าความคลาดเคลื่อน(error)	56	23.067	0.412		
รวม	60	309.333			

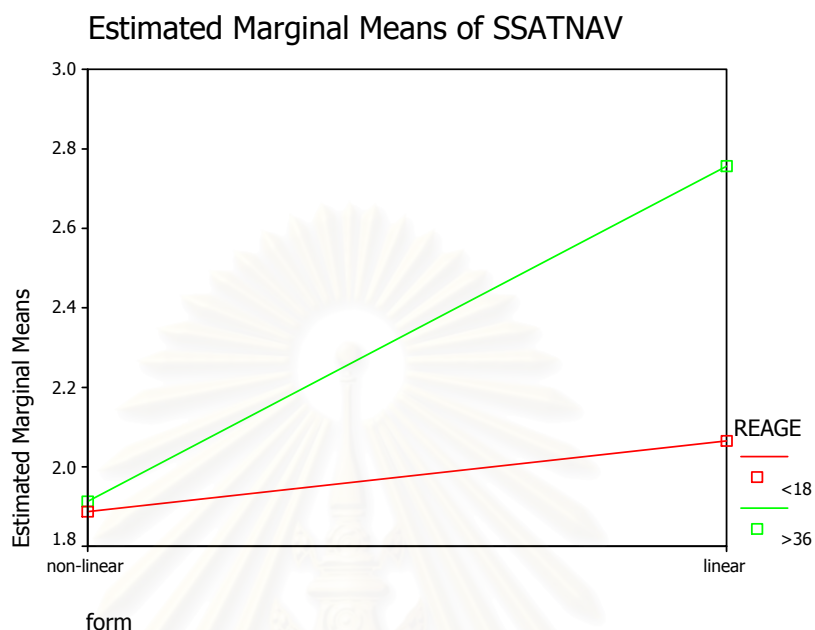
* $p < 0.05$, ** $P < 0.01$

และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยการประเมินการหลงทางพบว่าแม้ว่าผู้อ่านกลุ่มเด็กและผู้ใหญ่จะประเมินการหลงทางระหว่างการอ่านข่าวแบบเป็นลำดับสูงกว่าแบบไม่เป็นลำดับ แต่ความต่างของค่าเฉลี่ยในกลุ่มผู้ใหญ่ (mean_L 1.91 – mean_NL 2.76 = - 0. 85) จะสูงกว่าความต่างของค่าเฉลี่ยในกลุ่มเด็กมาก (mean_L 1.89 – mean_NL 2.07 = - 0.18) กล่าวคือ ผลของรูปแบบการนำเสนอข่าวที่มีต่อการหลงทางบนเว็บไซต์จะมีสูงกว่าในกรณีที่ผู้อ่านเป็นผู้ใหญ่มากกว่าในกรณีที่ผู้อ่านเป็นเด็ก (ดูตารางที่45 และแผนภูมิที่ 1 9 ประกอบ)

ตารางที่ 45 แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนการหลงทางระหว่างการอ่านเนื้อหาข่าวบนเว็บไซต์(disorientation)ของผู้อ่านที่วัยแตกต่างกัน

วัย	ค่าเฉลี่ยคะแนนการหลงทางระหว่างการอ่านเนื้อหาข่าวบนเว็บไซต์(disorientation)								
	n	การนำเสนอ เนื้อหาข่าวแบบ ไม่เป็นลำดับ	s.d.	n	การนำเสนอ เนื้อหาข่าวแบบ เป็นลำดับ	s.d.	n	รวม	s.d.
เด็ก	15	1.89	0.67	15	2.07	0.68	30	1.98	0.67
ผู้ใหญ่	15	1.91	0.41	15	2.76	0.75	30	2.33	0.73
รวม	30	1.90	0.55	30	2.41	0.79	60	2.16	0.72

แผนภูมิที่ 19 แผนภูมิกราฟแสดงค่าคะแนนเฉลี่ยการหลงทางระหว่างการอ่านเนื้อหาข่าวบนเว็บไซต์ (disorientation) ของผู้อ่านที่วัยแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 14 ทดสอบผลของรูปแบบข่าวออนไลน์ต่อความรู้สึกสนุกสนานและความกระตือรือร้นในการเลือกอ่านข่าวของผู้อ่าน ดังนี้

สมมติฐานที่ 14.1 รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์มีผลโดยตรงต่อความรู้สึกสนุกสนานและความกระตือรือร้นในการเลือกอ่านข่าวของผู้อ่าน

สมมติฐานที่ 14.2 รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์และวัยของผู้อ่านมีผลเชิงปฏิสัมพันธ์ต่อความรู้สึกสนุกสนานและความกระตือรือร้นในการเลือกอ่านข่าวของผู้อ่าน

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางชี้ให้เห็นว่ารูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์ที่ต่างกันไม่ได้ส่งผลให้ผู้อ่านมีความรู้สึกสนุกสนานและความกระตือรือร้นในการเลือกอ่านข่าวต่างกัน นอกจากนั้น รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์และวัยของผู้อ่านไม่มีผลเชิงปฏิสัมพันธ์ต่อความรู้สึกสนุกสนานและความกระตือรือร้นในการเลือกอ่านข่าวของผู้อ่าน

ตารางที่ 46 แสดงผลการทดสอบปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการนำเสนอข่าวและวัยของผู้อ่านต่อความรู้สึก
สนุกและกระตือรือร้นในการเลือกอ่านข่าว

แหล่งความแปรปรวน	องศาอิสระ (df)	ผลรวม กำลังสอง	ค่าเฉลี่ย กำลังสอง	ค่า F	Sig.
รูปแบบการนำเสนอข่าว	1	0.741	0.741	1.690	0.199
อายุ	1	0.185	0.185	0.422	0.518
อายุและรูปแบบฯ	1	0.741	0.741	1.690	0.199
ค่าความคลาดเคลื่อน (error)	56	24.548	0.438		
รวม	60	688.444			

*p < 0.05

สมมติฐานที่ 15 ทดสอบผลของรูปแบบข่าวออนไลน์ต่อความพึงพอใจลักษณะการจัดวางเนื้อหาประเภทตัวอักษร (text) บนหน้าจอคอมพิวเตอร์ของผู้อ่าน ดังนี้

สมมติฐานที่ 15.1 รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์มีผลโดยตรงต่อความพึงพอใจ

ลักษณะการจัดวางเนื้อหาประเภทตัวอักษรของผู้อ่าน

สมมติฐานที่ 15.2 รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์และวัยของผู้อ่านมีผลเชิงปฏิสัมพันธ์

ต่อความพึงพอใจลักษณะการจัดวางเนื้อหาประเภทตัวอักษรของผู้อ่าน

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางชี้ให้เห็นว่ารูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์มีผลต่อความพึงพอใจลักษณะการจัดวางเนื้อหาประเภทตัวอักษรของผู้อ่านอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ ($F=5.769$) กล่าวคือผู้อ่านข่าวแบบไม่เป็นลำดับจะมีความพึงพอใจลักษณะการจัดวางเนื้อหาประเภทตัวอักษรสูงกว่าผู้อ่านข่าวที่เป็นลำดับ ($X = 3.58$ และ $X = 3.16$ ตามลำดับ) ส่วนรูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์และวัยของผู้อ่านไม่มีผลเชิงปฏิสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจลักษณะการจัดวางเนื้อหาประเภทตัวอักษร กล่าวคือไม่ว่าจะเป็นผู้อ่านจะเป็นเด็กหรือเป็นผู้ใหญ่ก็จะเห็นความต่างระหว่างความพึงพอใจลักษณะการจัดวางเนื้อหาประเภทตัวอักษรของผู้อ่านข่าวแบบเป็นลำดับและไม่เป็นลำดับในลักษณะเดียวกัน (รายละเอียดดังตารางที่ 47-48)

ตารางที่ 47 แสดงผลการทดสอบปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการนำเสนอข่าวและวัยของผู้อ่านต่อความพึงพอใจลักษณะการจัดวางเนื้อหาประเภทตัวอักษร (text) บนหน้าจอบทคอมพิวเตอร์ของผู้อ่าน

แหล่งความแปรปรวน	องศาอิสระ (df)	ผลรวม กำลังสอง	ค่าเฉลี่ย กำลังสอง	ค่า F	Sig.
รูปแบบการนำเสนอข่าว	1	2.674	2.674	5.769	0.020 *
อายุ	1	0.238	0.238	0.513	0.477
อายุและรูปแบบฯ	1	0.297	0.297	0.641	0.427
ค่าความคลาดเคลื่อน(error)	56	25.959	0.464		
รวม	60	709.235			

* $p < 0.05$

ตารางที่ 48 แสดงค่าเฉลี่ยความพึงพอใจการจัดวางเนื้อหาประเภทตัวอักษร บนหน้าจอบทคอมพิวเตอร์

ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจการจัดวางเนื้อหาประเภทตัวอักษร บนหน้าจอบทคอมพิวเตอร์						
ประเภทข่าว	n	การนำเสนอเนื้อหาข่าว แบบไม่เป็นลำดับ (non-linear form)	s.d.	n	การนำเสนอเนื้อหาข่าว แบบเป็นลำดับ (linear form)	s.d.
กลุ่มเด็ก	15	3.57	0.76	15	3.29	0.79
กลุ่มผู้ใหญ่	15	3.59	0.46	15	3.02	0.67
รวม	30	3.58	0.61	30	3.16	0.73

สมมติฐานที่ 16 ทดสอบผลของรูปแบบข่าวออนไลน์ต่อความพึงพอใจการอ่านเนื้อหาจากหน้าจอบทคอมพิวเตอร์ของผู้อ่าน ดังนี้

สมมติฐานที่ 16.1 รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์มีผลโดยตรงต่อความพึงพอใจการอ่านเนื้อหาจากหน้าจอบทคอมพิวเตอร์ของผู้อ่าน

สมมติฐานที่ 16.2 รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์และวัยของผู้อ่านมีผลเชิงปฏิสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจการอ่านเนื้อหาจากหน้าจอบทคอมพิวเตอร์ของผู้อ่าน

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางชี้ให้เห็นว่ารูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์ที่ต่างกันไม่ได้ส่งผลให้ผู้อ่านมีความพึงพอใจการอ่านเนื้อหาจากหน้าจอบทคอมพิวเตอร์ต่างกัน นอกจากนี้ รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์และวัยของผู้อ่านไม่มีผลเชิงปฏิสัมพันธ์ความพึงพอใจการอ่านเนื้อหาจากหน้าจอบทคอมพิวเตอร์ของผู้อ่าน

ตารางที่ 49 แสดงผลการทดสอบปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการนำเสนอข่าวและวัยของผู้อ่านต่อ-
ความพึงพอใจการอ่านเนื้อหาจากหน้าจอบทคอมพิวเตอร์

แหล่งความแปรปรวน	องศาอิสระ (df)	ผลรวม กำลังสอง	ค่าเฉลี่ย กำลังสอง	ค่า F	Sig.
รูปแบบการนำเสนอข่าว	1	0.938	0.938	1.656	0.203
อายุ	1	0.104	0.104	0.184	0.670
อายุและรูปแบบฯ	1	0.504	0.504	0.891	0.349
ค่าความคลาดเคลื่อน(error)	56	31.70	0.566		
รวม	60	703.25			

*p < 0.05

สมมติฐานที่ 17 ทดสอบผลของรูปแบบข่าวออนไลน์ต่อความพึงพอใจการนำเสนอเนื้อหา
ประกอบข่าวอื่นๆของผู้อ่าน ดังนี้

สมมติฐานที่ 17.1 รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์มีผลโดยตรงต่อความพึงพอใจการ
นำเสนอเนื้อหาประกอบข่าวอื่นๆของผู้อ่าน

สมมติฐานที่ 17.2 รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์และวัยของผู้อ่านมีผลเชิงปฏิสัมพันธ์
ต่อความพึงพอใจการนำเสนอเนื้อหาประกอบข่าวอื่นๆของผู้อ่าน

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางชี้ให้เห็นว่ารูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์มีผล
ต่อความพึงพอใจการนำเสนอเนื้อหาประกอบข่าวอื่นๆของผู้อ่านอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ
 $p < 0.05$ ($F=6.372$) กล่าวคือผู้อ่านข่าวแบบไม่เป็นลำดับจะประเมินความพึงพอใจการนำเสนอเนื้อหา
ประกอบข่าวอื่นๆ สูงกว่าผู้อ่านข่าวแบบเป็นลำดับ ($X = 3.69$ และ $X = 3.26$ ตามลำดับ) ส่วนรูปแบบการ
เสนอข่าวออนไลน์และวัยของผู้อ่านไม่มีผลเชิงปฏิสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจการนำเสนอเนื้อหาประกอบข่าว
อื่นๆของผู้อ่าน กล่าวคือไม่ว่าผู้อ่านจะเป็นผู้ใหญ่หรือเด็กก็เห็นความต่างระหว่างความพึงพอใจการ
นำเสนอเนื้อหาประกอบข่าวอื่นๆของผู้อ่านข่าวแบบเป็นลำดับและไม่เป็นลำดับในลักษณะเดียวกัน
(รายละเอียดดังตารางที่ 50-51)

ตารางที่ 50 แสดงผลการทดสอบปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการนำเสนอข่าวและวัยของผู้อ่านต่อความพึงพอใจการนำเสนอเนื้อหาประกอบข่าวอื่นๆ

แหล่งความแปรปรวน	องศาอิสระ (df)	ผลรวม กำลังสอง	ค่าเฉลี่ย กำลังสอง	ค่า F	Sig.
รูปแบบการนำเสนอข่าว	1	2.817	2.817	6.372	0.014 *
อายุ	1	0.002	0.002	0.004	0.949
อายุและรูปแบบฯ	1	1.157	1.157	2.618	0.111
ค่าความคลาดเคลื่อน(error)	56	24.756	0.442		
รวม	60	752.111			

* $p < 0.05$

ตารางที่ 51 แสดงค่าเฉลี่ยความพึงพอใจการนำเสนอเนื้อหาประกอบข่าวอื่นๆ

ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจการนำเสนอเนื้อหาประกอบข่าวอื่นๆ						
ประเภทข่าว	n	การนำเสนอเนื้อหาข่าว แบบไม่เป็นลำดับ (non-linear form)	s.d.	n	การนำเสนอเนื้อหาข่าว แบบเป็นลำดับ (linear form)	s.d.
กลุ่มเด็ก	15	3.56	0.47	15	3.40	0.61
กลุ่มผู้ใหญ่	15	3.82	0.72	15	3.11	0.81
รวม	30	3.69	0.60	30	3.26	0.71

สมมติฐานที่ 18 ทดสอบผลของรูปแบบข่าวออนไลน์ต่อความพึงพอใจการนำเสนอเนื้อหาโดยรวมของผู้อ่าน ดังนี้

สมมติฐานที่ 18.1 รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์มีผลโดยตรงต่อความพึงพอใจการนำเสนอเนื้อหาโดยรวมของผู้อ่าน

สมมติฐานที่ 18.2 รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์และวัยของผู้อ่านมีผลเชิงปฏิสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจการนำเสนอเนื้อหาโดยรวมของผู้อ่าน

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางชี้ให้เห็นว่ารูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์ที่ต่างกันไม่ได้ส่งผลให้ผู้อ่านมีความพึงพอใจการนำเสนอเนื้อหาโดยรวมต่างกัน นอกจากนั้น รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์และวัยของผู้อ่านไม่มีผลเชิงปฏิสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจการนำเสนอเนื้อหาโดยรวมของผู้อ่าน

ตารางที่ 52 แสดงผลการทดสอบปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการนำเสนอข่าวและวัยของผู้อ่านต่อความพึงพอใจการนำเสนอเนื้อหาโดยรวมของเว็บไซต์

แหล่งความแปรปรวน	องศาอิสระ (df)	ผลรวม กำลังสอง	ค่าเฉลี่ย กำลังสอง	ค่า F	Sig.
รูปแบบการนำเสนอข่าว	1	0.60	0.60	1.319	0.256
อายุ	1	0.60	0.60	1.319	0.256
อายุและรูปแบบฯ	1	0.067	0.067	0.147	0.703
ค่าความคลาดเคลื่อน (error)	56	25.467	0.455		
รวม	60	790.000			

* $p < 0.05$

ตารางที่ 53 ตารางสรุปผลการทดสอบปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์(การนำเสนอเนื้อหาแบบเป็นลำดับและไม่เป็นลำดับ) กับวัยของผู้อ่าน (เด็กและผู้ใหญ่)

ตัวแปรตาม	ตัวแปรต้น	
	รูปแบบ (Main effect)	รูปแบบ * วัย (Interaction effect)
1. ความเข้าใจ	0.454	0.014
2. การระลึกเนื้อหา	0.219	0.000
3. ความพึงพอใจการควบคุมการเดินทางบนเว็บไซต์	11.080** (mean_NL>mean_L)	0.062
4. การหลงทางระหว่างอ่านข่าว	9.513**	4.046*
5. ความสนุกสนานและกระตือรือร้นในการเลือกอ่านข่าว	1.690	1.690
6. ลักษณะการจัดวางเนื้อหาตัวอักษร	5.769* (mean_NL>mean_L)	0.641
7. การอ่านเนื้อหาจากหน้าจอคอมพิวเตอร์	1.656	0.891
8. การนำเสนอเนื้อหาประกอบข่าวอื่นๆ	6.372* (mean_NL>mean_L)	2.618
9. การนำเสนอเนื้อหาโดยรวม	1.319	0.147

(* p < 0.05, **p < 0.01)

การทดสอบปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาข่าวออนไลน์(การนำเสนอเนื้อหาแบบเป็นลำดับและไม่เป็นลำดับ) กับวัยของผู้อ่าน (เด็กและผู้ใหญ่) และความคุ้นเคยกับสื่อหนังสือพิมพ์ออนไลน์

ในการศึกษาครั้งที่ 2 พบว่า แม้ว่าผู้ร่วมทดลองที่เป็นเด็กและวัยผู้ใหญ่ทั้งหมด 60 คน จะเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการใช้และคุ้นเคยกับสื่ออินเทอร์เน็ตเป็นอย่างดี แต่ผู้ร่วมทดลองส่วนใหญ่ยังคงเปิดรับข่าวสารจาก

สื่อหนังสือพิมพ์ออนไลน์ในระดับระดับน้อย - ปานกลาง โดยมีผู้ร่วมทดลองร้อยละ 18.3 ไม่เคยมีประสบการณ์ในการอ่านหนังสือพิมพ์ออนไลน์มาก่อนเลย

ความคุ้นเคยในการใช้สื่อหนังสือพิมพ์ออนไลน์ดังกล่าวจึงอาจจะกลายเป็นตัวแปรนอกเหนือตัวแปรควบคุมที่ผู้วิจัยทำการศึกษาในครั้งนี้ได้ อีกทั้งอาจส่งผลกระทบต่อผลการทดลองได้ ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบหาปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์(การนำเสนอเนื้อหาแบบเป็นลำดับและไม่เป็นลำดับ) กับวัยของผู้อ่าน (เด็กและผู้ใหญ่) และความคุ้นเคยกับสื่อหนังสือพิมพ์ออนไลน์ที่มีต่อตัวแปรตามในการศึกษาครั้งนี้ทั้งหมด เพื่อทดสอบว่าตัวแปรเรื่องความคุ้นเคยกับสื่อหนังสือพิมพ์ออนไลน์ดังกล่าว มีอิทธิพลต่อตัวแปรตามในการศึกษาหรือไม่ โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทาง (3 – WAY ANOVA) ช่วยในการทดสอบ

ผลการทดสอบชี้ให้เห็นว่า

1. รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์ที่ต่างกันไม่ส่งผลให้ผู้อ่านที่มีวัยต่างกัน (เด็กและผู้ใหญ่) และมีความคุ้นเคยกับสื่อหนังสือพิมพ์ออนไลน์แตกต่างกัน (คือ คุ้นเคยและไม่คุ้นเคยกับสื่อ) เข้าใจเนื้อหาข่าวแตกต่างกัน นอกจากนั้น รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์และวัยของผู้อ่าน รวมทั้งความคุ้นเคยในการใช้สื่อหนังสือพิมพ์ออนไลน์ของผู้อ่านไม่มีผลเชิงปฏิสัมพันธ์ต่อความเข้าใจของผู้อ่าน ($p < 0.05$) (รายละเอียดดังตารางที่ 54)

2. รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์ที่ต่างกันไม่ส่งผลให้ผู้อ่านที่มีวัยต่างกัน (เด็กและผู้ใหญ่) และมีความคุ้นเคยกับสื่อหนังสือพิมพ์ออนไลน์แตกต่างกัน (คือคุ้นเคยและไม่คุ้นเคย) ระวังเนื้อหาข่าวได้แตกต่างกัน นอกจากนั้นรูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์ วัยของผู้อ่าน และความคุ้นเคยในการใช้สื่อหนังสือพิมพ์ออนไลน์ของผู้อ่านไม่มีผลเชิงปฏิสัมพันธ์ต่อการระวังเนื้อหาของผู้อ่าน ($p < 0.05$) (รายละเอียดดัง ตารางที่ 54)

3.รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์ที่ต่างกันไม่ส่งผลให้ผู้อ่านที่มีวัยต่างกัน และมีความคุ้นเคยกับสื่อหนังสือพิมพ์ออนไลน์แตกต่างกัน พึงพอใจการควบคุมการเดินทางบนเว็บไซต์แตกต่างกัน นอกจากนั้น รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์และวัยของผู้อ่าน รวมทั้งความคุ้นเคยในการใช้สื่อหนังสือพิมพ์ออนไลน์ของผู้อ่านไม่มีผลเชิงปฏิสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจการควบคุมการเดินทางบนเว็บไซต์ของผู้อ่าน ($p < 0.05$) (รายละเอียดดังตารางที่ 54)

4. รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์ที่ต่างกันไม่ส่งผลให้ผู้อ่านที่มีวัยต่างกัน (เด็กและผู้ใหญ่) และมีความคุ้นเคยกับสื่อหนังสือพิมพ์ออนไลน์แตกต่างกัน (คือคุ้นเคยและไม่คุ้นเคย) รู้สึกหลงทางระหว่างอ่านข่าวแตกต่างกัน

นอกจากนั้น รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์และวัยของผู้อ่าน รวมทั้งความคุ้นเคยในการใช้สื่อหนังสือพิมพ์ออนไลน์ของผู้อ่านไม่มีผลเชิงปฏิสัมพันธ์ต่อความรู้สึกหลงทางระหว่างอ่านข่าวของผู้อ่าน ($p < 0.05$) (รายละเอียดดังตารางที่ 54)

5. รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์ที่ต่างกันไม่ส่งผลให้ผู้อ่านที่มีวัยต่างกัน (เด็กและผู้ใหญ่) และมีความคุ้นเคยกับสื่อหนังสือพิมพ์ออนไลน์แตกต่างกัน (คือคุ้นเคยและไม่คุ้นเคย) รู้สึกสนุกสนานและกระตือรือร้นในการเลือกอ่านข่าวแตกต่างกัน

นอกจากนั้น รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์และวัยของผู้อ่าน รวมทั้งความคุ้นเคยในการใช้สื่อหนังสือพิมพ์ออนไลน์ของผู้อ่านไม่มีผลเชิงปฏิสัมพันธ์ต่อความรู้สึกสนุกสนานและกระตือรือร้นในการเลือกอ่านข่าวของผู้อ่าน ($p < 0.05$) (รายละเอียดดังตารางที่ 54)

6. รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์ที่ต่างกันไม่ส่งผลให้ผู้อ่านที่มีวัยต่างกัน (เด็กและผู้ใหญ่) และมีความคุ้นเคยกับสื่อหนังสือพิมพ์ออนไลน์แตกต่างกัน (คือคุ้นเคยและไม่คุ้นเคย) รู้สึกพึงพอใจลักษณะการจัดวางเนื้อหา ตัวอักษรแตกต่างกัน

นอกจากนั้นรูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์และวัยของผู้อ่าน รวมทั้งความคุ้นเคยในการใช้สื่อหนังสือพิมพ์ออนไลน์ของผู้อ่านไม่มีผลเชิงปฏิสัมพันธ์ต่อความรู้สึกพึงพอใจลักษณะการจัดวางเนื้อหาตัวอักษรของผู้อ่าน ($p < 0.05$) (รายละเอียดดังตารางที่ 54)

7. รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์ที่ต่างกันไม่ส่งผลให้ผู้อ่านที่มีวัยต่างกัน (เด็กและผู้ใหญ่) และมีความคุ้นเคยกับสื่อหนังสือพิมพ์ออนไลน์แตกต่างกัน (คือคุ้นเคยและไม่คุ้นเคย) พึงพอใจการอ่านเนื้อหาจากหน้าจอคอมพิวเตอร์แตกต่างกัน

นอกจากนั้นรูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์และวัยของผู้อ่าน รวมทั้งความคุ้นเคยในการใช้สื่อหนังสือพิมพ์ออนไลน์ของผู้อ่านไม่มีผลเชิงปฏิสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจการอ่านเนื้อหาจากหน้าจอคอมพิวเตอร์ของผู้อ่าน ($p < 0.05$) (รายละเอียดดังตารางที่ 54)

8. รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์ที่ต่างกันไม่ส่งผลให้ผู้อ่านที่มีวัยต่างกัน (เด็กและผู้ใหญ่) และมีความคุ้นเคยกับสื่อหนังสือพิมพ์ออนไลน์แตกต่างกัน (คือคุ้นเคยและไม่คุ้นเคย) พึงพอใจการนำเสนอเนื้อหาประกอบข่าวอื่นๆแตกต่างกัน

นอกจากนั้น รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์และวัยของผู้อ่าน รวมทั้งความคุ้นเคยในการใช้สื่อหนังสือพิมพ์ออนไลน์ของผู้อ่านไม่มีผลเชิงปฏิสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจการนำเสนอเนื้อหาประกอบข่าวอื่นๆของผู้อ่าน ($p < 0.05$) (รายละเอียดดังตารางที่ 54)

9. รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์ที่ต่างกันไม่ส่งผลให้ผู้อ่านที่มีวัยต่างกัน (เด็กและผู้ใหญ่) และมีความคุ้นเคยกับสื่อหนังสือพิมพ์ออนไลน์แตกต่างกัน (คือคุ้นเคยและไม่คุ้นเคย) พึงพอใจการนำเสนอเนื้อหาโดยรวมของเว็บไซต์ข่าวแตกต่างกัน

นอกจากนั้น รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์และวัยของผู้อ่าน รวมทั้งความคุ้นเคยในการใช้สื่อหนังสือพิมพ์ออนไลน์ของผู้อ่านไม่มีผลเชิงปฏิสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจการนำเสนอเนื้อหาโดยรวมของเว็บไซต์ข่าวของผู้อ่าน ($p < 0.05$) (รายละเอียดดังตารางที่ 54)

ตารางที่ 54 ตารางสรุปผลการทดสอบปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์(การนำเสนอเนื้อหาแบบเป็นลำดับและไม่เป็นลำดับ) กับวัยของผู้อ่าน (เด็กและผู้ใหญ่)และความคุ้นเคยกับสื่อหนังสือพิมพ์ออนไลน์ต่อตัวแปรตามในการวิจัย *

ตัวแปรตาม		ตัวแปรต้น	
		รูปแบบ (Main effect)	รูปแบบ * วัย * ความคุ้นเคยกับ สื่อ นสพ.ออนไลน์ (Interaction effect)
1. ความเข้าใจ	F	0.150	0.453
	sig	0.700	0.504
2. การระลึกเนื้อหา	F	0.034	0.121
	sig	0.854	0.729
3. ความพึงพอใจการควบคุมการเดินทางบนเว็บไซต์	F	3.538	0.417
	sig	0.066	0.521
4.การหลงทางระหว่างอ่านข่าว	F	2.540	0.128
	sig	0.117	0.721
5. ความสนุกสนานและกระตือรือร้นในการเลือกอ่านข่าว	F	0.340	0.138
	sig	0.562	0.712
6.ลักษณะการจัดวางเนื้อหาตัวอักษร	F	2.184	1.127
	sig	0.146	0.293
7. การอ่านเนื้อหาจากหน้าจอกอมพิวเตอร์	F	1.195	0.046
	sig	0.279	0.830
8. การนำเสนอเนื้อหาประกอบข่าวอื่นๆ	F	0.025	0.450
	sig	0.875	0.505
9. การนำเสนอเนื้อหาโดยรวมของเว็บไซต์ข่าว	F	1.598	2.778
	sig	0.212	0.102

($p < 0.05$)

* รายละเอียดตารางปฏิสัมพันธ์ได้ที่ภาคผนวก จ

จากการทดสอบความแปรปรวนสามทางข้างต้น ผลการทดสอบชี้ให้เห็นว่า ความคุ้นเคยหรือไม่คุ้นเคยในการใช้สื่อหนังสือพิมพ์ออนไลน์ของผู้ร่วมทดลอง ไม่ได้เป็นตัวแปรแทรกนอกเหนือตัวแปรควบคุมในการทดลองครั้งนี้ และไม่ได้ส่งผลใดๆต่อความเข้าใจ ความจำ และความพึงพอใจของผู้อ่านข่าวออนไลน์ในการทดลองครั้งนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง “ผลของการอ่านข่าวออนไลน์ที่มีรูปแบบการจัดเรียงสารแบบเป็นลำดับ (Linear) และ ไม่เป็นลำดับ (Non-linear) ต่อความเข้าใจ ความจำ และความพึงพอใจของผู้อ่าน” นี้ พบผลการวิจัยดังต่อไปนี้

สรุปผลการทดลอง

- ลักษณะของผู้ร่วมทดลอง

- _____ การศึกษาครั้งที่ 1

ผู้ร่วมทดลองเป็นประชาชนทั่วไป 120 คน อายุระหว่าง 18 – 35 ปี สามารถใช้อินเทอร์เน็ตได้ และเคยอ่านข่าวหนังสือพิมพ์ออนไลน์ ในจำนวนนี้มีเพศชายและเพศหญิงจำนวนเท่าๆกัน ด้านการศึกษานั้นผู้ร่วมทดลองส่วนใหญ่จบการศึกษาหรือกำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี

ผู้ร่วมทดลองส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการใช้และคุ้นเคยกับสื่ออินเทอร์เน็ตเป็นอย่างดี กล่าวคือ ผู้ร่วมทดลองร้อยละ 47.5 มีประสบการณ์ในการใช้สื่ออินเทอร์เน็ตมากกว่า 5 ปี และผู้ร่วมทดลองร้อยละ 29.2 มีประสบการณ์การใช้อินเทอร์เน็ต 3 – 5 ปี นอกจากนั้นผู้ร่วมทดลองยังใช้สื่ออินเทอร์เน็ตเป็นประจำคือ ร้อยละ 45.8 ใช้อินเทอร์เน็ต 4 – 6 ครั้ง/สัปดาห์ และร้อยละ 33.3 ใช้อินเทอร์เน็ตเป็นประจำทุกวัน สำหรับระยะเวลาเฉลี่ยในการใช้อินเทอร์เน็ตแต่ละครั้งพบว่าผู้ร่วมทดลองส่วนใหญ่ใช้เวลาประมาณ 1 – 2 ชม./ครั้ง

ด้านพฤติกรรมการใช้สื่อหนังสือพิมพ์ ผู้ร่วมทดลองร้อยละ 44.2 เปิดรับข่าวสารจากสื่อหนังสือพิมพ์เป็นประจำทุกวัน โดยส่วนใหญ่ใช้เวลาเฉลี่ยในการอ่านหนังสือพิมพ์ประมาณ 16-30 นาที/ครั้ง

ส่วนพฤติกรรมการใช้สื่อหนังสือพิมพ์ออนไลน์ ผู้ร่วมทดลองเปิดรับข่าวสารจากนสพ.ออนไลน์ในระดับปานกลาง-มาก โดยร้อยละ 40 เปิดรับข่าวสารจากสื่อหนังสือพิมพ์ออนไลน์ 1 – 3 ครั้ง/สัปดาห์ และผู้ร่วมทดลองอีกร้อยละ 20.0 เปิดรับข่าวสารจากสื่อหนังสือพิมพ์ออนไลน์ 4 - 6 ครั้ง/สัปดาห์ สำหรับเวลาเฉลี่ยในการอ่านหนังสือพิมพ์ออนไลน์แต่ละครั้ง พบว่าผู้ร่วมทดลองส่วนใหญ่ใช้เวลาสั้นๆไม่เกิน 30 นาที

ในการศึกษาครั้งที่ 2 ผู้ร่วมทดลองเป็นประชาชนทั่วไป 60 คน โดยแบ่งเป็นผู้ร่วมทดลองที่มีวัยต่างกันคือ วัยเด็ก (อายุน้อยกว่า 18 ปี) และวัยผู้ใหญ่ (อายุตั้งแต่ 36 ปีขึ้นไป) ผู้ร่วมทดลองเหล่านี้สามารถใช้อินเทอร์เน็ตได้ ในจำนวนนี้มีเพศชายและเพศหญิงจำนวนเท่าๆกัน ด้านการศึกษานั้นผู้ร่วมทดลองประมาณครึ่งหนึ่งกำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือจบการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี

ผู้ร่วมทดลองในการศึกษาครั้งที่ 2 ส่วนใหญ่เป็นผู้มีประสบการณ์ในการใช้และคุ้นเคยกับสื่ออินเทอร์เน็ตเป็นอย่างดีเช่นเดียวกับผู้ร่วมทดลองในการศึกษาครั้งที่ 1 กล่าวคือ ผู้ร่วมทดลองจำนวนครึ่งหนึ่งมีประสบการณ์ในการใช้สื่ออินเทอร์เน็ตมากกว่า 5 ปีและอีกร้อยละ 23.3 มีประสบการณ์การใช้อินเทอร์เน็ต 3-5 ปี ด้านความถี่ในการใช้สื่ออินเทอร์เน็ตพบว่า ผู้ร่วมทดลองใช้อินเทอร์เน็ตเป็นประจำคือ ร้อยละ 48.3 ใช้อินเทอร์เน็ตเป็นประจำทุกวันและอีก ร้อยละ 25 ใช้อินเทอร์เน็ต 4-6 ครั้ง / สัปดาห์ สำหรับระยะเวลาเฉลี่ยในการใช้อินเทอร์เน็ตแต่ละครั้งพบว่า ผู้ร่วมทดลองส่วนใหญ่ใช้อินเทอร์เน็ตครั้งละ 1-2 ชม.

ด้านพฤติกรรมการใช้สื่อหนังสือพิมพ์ของผู้ร่วมทดลอง พบว่า ผู้ร่วมทดลองร้อยละ 50 เปิดรับข่าวสารจากสื่อหนังสือพิมพ์เป็นประจำทุกวัน และส่วนใหญ่ใช้เวลาเฉลี่ยในการอ่านหนังสือพิมพ์ 16-30 นาที / ครั้ง

ส่วนพฤติกรรมการใช้สื่อหนังสือพิมพ์ออนไลน์ของผู้ร่วมทดลอง พบว่า ผู้ร่วมทดลองเปิดรับข่าวสารจากนสพ.ออนไลน์ในระดับระดับน้อย - ปานกลาง คือ ผู้ร่วมทดลองร้อยละ 18.3 ไม่เคยอ่านหนังสือพิมพ์ออนไลน์เลย และอีกร้อยละ 30 เปิดรับข่าวสารจากสื่อหนังสือพิมพ์ออนไลน์เพียง 1-3 ครั้ง / สัปดาห์ ซึ่งแตกต่างจากพฤติกรรมการใช้สื่อ นสพ.ออนไลน์ของผู้ร่วมทดลองในการศึกษาครั้งที่ 1 ที่อยู่ในระดับปานกลาง-มาก อย่างไรก็ตามความคุ้นเคยหรือไม่คุ้นเคยในการใช้สื่อหนังสือพิมพ์ออนไลน์ของผู้ร่วมทดลองในการศึกษาครั้งที่ 2 นี้ ไม่ได้เป็นตัวแปรแทรกนอกเหนือตัวแปรควบคุมในการทดลอง และไม่ได้ส่งผลใดๆต่อความเข้าใจ ความจำ และความพึงพอใจของผู้อ่านข่าวออนไลน์ในการทดลองครั้งนี้

สำหรับเวลาเฉลี่ยในการอ่านหนังสือพิมพ์ออนไลน์แต่ละครั้ง พบว่า ผู้ร่วมทดลองนิยมใช้เวลาสั้นๆประมาณไม่เกิน 30 นาที ในการอ่านหนังสือพิมพ์ออนไลน์แต่ละครั้ง

● ผลการทดสอบสมมติฐาน

- รูปแบบการนำเสนอข่าวกับความเข้าใจของผู้อ่าน

จากการศึกษาพบว่ารูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์ที่ต่างกันไม่ได้ส่งผลให้ผู้อ่านมีความเข้าใจต่างกัน ขณะเดียวกันรูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์และประเภทของข่าวไม่มีผลเชิงปฏิสัมพันธ์ต่อความเข้าใจของผู้อ่าน

กล่าวคือ ไม่ว่าจะป็นข่าวหนักหรือข่าวเบา ก็เห็นความต่างความเข้าใจเนื้อหาข่าวแบบเป็นลำดับและไม่เป็นลำดับในลักษณะเดียวกัน นอกจากนี้ รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์และวัยของผู้อ่านไม่มีผลเชิงปฏิสัมพันธ์ต่อความเข้าใจของผู้อ่าน คือ ไม่ว่าจะผู้อ่านจะเป็นเด็กหรือผู้ใหญ่ ก็เห็นความต่างระหว่างความเข้าใจเนื้อหาข่าวแบบเป็นลำดับและไม่เป็นลำดับในลักษณะเดียวกัน

- รูปแบบการนำเสนอข่าวกับการระลึกได้ของผู้อ่าน

จากการศึกษาครั้งที่ 1 พบว่า รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์มีผลต่อการระลึกเนื้อหาได้ของผู้อ่าน ($p < 0.05$) โดยผู้ที่อ่านข่าวแบบเป็นลำดับจะระลึกเนื้อหาได้ดีกว่าผู้อ่านข่าวที่ไม่เป็นลำดับ ขณะที่รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์และประเภทของข่าวไม่มีผลเชิงปฏิสัมพันธ์ต่อการระลึกเนื้อหา กล่าวคือ ไม่ว่าจะป็นข่าวหนักหรือข่าวเบา ก็เห็นความต่างระหว่างการระลึกข่าวเป็นลำดับและไม่เป็นลำดับในลักษณะเดียวกัน

ส่วนในการศึกษาครั้งที่ 2 พบว่ารูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์ที่ต่างกันไม่ได้ส่งผลให้ผู้อ่านมีการระลึกเนื้อหาข่าวได้ต่างกัน นอกจากนี้รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์และวัยของผู้อ่านไม่มีผลเชิงปฏิสัมพันธ์ต่อการระลึกได้ของผู้อ่าน กล่าวคือ ไม่ว่าจะผู้อ่านจะเป็นเด็กหรือผู้ใหญ่ ก็เห็นความต่างระหว่างการระลึกข่าวเป็นลำดับและไม่เป็นลำดับในลักษณะเดียวกันเช่นกัน

- รูปแบบการนำเสนอข่าวกับความพึงพอใจในการควบคุมการเดินทางบนเว็บไซต์ของผู้อ่าน

ผลการศึกษาครั้งที่ 1 ระบุว่า รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์ส่งผลโดยตรงต่อความพึงพอใจในการควบคุมการเดินทางบนเว็บไซต์ของผู้อ่านแตกต่างกัน ($p < 0.05$) นอกจากนี้รูปแบบการนำเสนอข่าวและประเภทของข่าวยังมีผลเชิงปฏิสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจความสามารถในการควบคุมการเดินทางบนเว็บไซต์ของผู้อ่าน ($p < 0.05$)

โดยเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของการประเมินความพึงพอใจการควบคุมการเดินทางบนเว็บไซต์พบว่า ความต่างระหว่างค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในการควบคุมการเดินทางของผู้อ่านข่าวต่างรูปแบบจะเห็นเด่นชัดในข่าวหนักมากกว่าข่าวเบา กล่าวคือ ในการอ่านข่าวหนักค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในการควบคุมของผู้อ่านข่าวแบบไม่เป็นลำดับสูงกว่าค่าเฉลี่ยของผู้ที่อ่านข่าวแบบเป็นลำดับมาก ในขณะที่ในการอ่านข่าวเบาจะเห็นความต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของผู้อ่านข่าวทั้งสองรูปแบบน้อยกว่ากรณีข่าวหนักมากและเป็นไปในทิศทางตรงข้ามกัน

ส่วนผลการศึกษาคั้งที่ 2 ระบุว่า รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์ที่แตกต่างกันส่งผลให้ความพึงพอใจในการควบคุมการเดินทางบนเว็บไซต์ของผู้อ่านแตกต่างกัน ($p < 0.05$) โดยเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยความพึงพอใจการควบคุมชี้ให้เห็นว่าผู้อ่านข่าวแบบไม่เป็นลำดับจะมีความพึงพอใจการควบคุมมากกว่าผู้อ่านข่าวแบบเป็นลำดับ

ขณะที่รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์และวัยของผู้อ่านไม่มีผลเชิงปฏิสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจการควบคุมการเดินทางบนเว็บไซต์ กล่าวคือ ไม่ว่าจะผู้อ่านจะเป็นเด็กหรือผู้ใหญ่ก็จะเห็นความต่างระหว่างความพึงพอใจการควบคุมการเดินทางบนเว็บไซต์ข่าวแบบเป็นลำดับและไม่เป็นลำดับในลักษณะเดียวกัน

- รูปแบบการนำเสนอข่าวกับการหลงทางระหว่างการอ่านข่าวบนเว็บไซต์

ผลการศึกษาคั้งที่ 1 ระบุว่า รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์ที่ต่างกันไม่ได้ส่งผลให้ผู้อ่านมีการหลงทางระหว่างการอ่านข่าวบนเว็บไซต์ต่างกัน นอกจากนี้ รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์และประเภทของข่าวไม่มีผลเชิงปฏิสัมพันธ์ต่อการหลงทางระหว่างการอ่านข่าวบนเว็บไซต์ของผู้อ่าน กล่าวคือ ไม่ว่าจะจะเป็นข่าวหนักหรือข่าวเบาก็จะเห็นความต่างในเรื่องการหลงทางระหว่างการอ่านข่าวแบบเป็นลำดับและไม่เป็นลำดับในลักษณะเดียวกัน

ส่วนผลการศึกษาคั้งที่ 2 ระบุว่า รูปแบบการนำเสนอเนื้อหาข่าวที่แตกต่างกันส่งผลต่อความรู้สึกลหลงทางระหว่างการอ่านข่าวของผู้อ่านแตกต่างกัน ($p < 0.05$) และรูปแบบการนำเสนอข่าวและวัยของผู้อ่านมีผลเชิงปฏิสัมพันธ์ต่อความรู้สึกลหลงทางระหว่างการอ่านข่าว ($p < 0.05$) โดยเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยการประเมินการหลงทางพบว่า แม้ว่าผู้อ่านกลุ่มเด็กและผู้ใหญ่จะประเมินการหลงทางระหว่างการอ่านข่าวแบบเป็นลำดับสูงกว่าแบบไม่เป็นลำดับ แต่ความต่างของค่าเฉลี่ยในกลุ่มผู้ใหญ่จะสูงกว่าความต่างของค่าเฉลี่ยในกลุ่มเด็กมาก กล่าวคือ ผลของรูปแบบการนำเสนอข่าวที่มีต่อการหลงทางบนเว็บไซต์จะมีสูงกว่าในกรณีที่ผู้อ่านเป็นผู้ใหญ่มากกว่าในกรณีที่ผู้อ่านเป็นเด็ก

- รูปแบบการนำเสนอข่าวกับความรู้สึกสนุกและความกระตือรือร้นในการเลือกอ่านข่าว

ผลการศึกษาพบว่า รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์ที่ต่างกันไม่ได้ส่งผลให้ผู้อ่านมีความรู้สึกสนุกและความกระตือรือร้นในการเลือกอ่านข่าวต่างกัน ขณะเดียวกันรูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์และประเภทของข่าวไม่มีผลเชิงปฏิสัมพันธ์ต่อความรู้สึกสนุกและความกระตือรือร้นในการเลือกอ่านข่าว กล่าวคือ ไม่ว่าจะผู้อ่านจะอ่านข่าวหนักหรือข่าวเบา ก็ จะเห็นความต่างของความรู้สึกสนุกและความกระตือรือร้นในการเลือกอ่านข่าวแบบเป็นลำดับและไม่เป็นลำดับในลักษณะเดียวกัน

นอกจากนั้น รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์และวัยของผู้อ่านไม่มีผลเชิงปฏิสัมพันธ์ต่อความรู้สึกสนุกและความกระตือรือร้นในการเลือกอ่านข่าว คือ ไม่ว่าจะผู้อ่านจะเป็นเด็กหรือผู้ใหญ่ จะเห็นความต่างของความรู้สึกสนุกและความกระตือรือร้นในการเลือกอ่านข่าวแบบเป็นลำดับและไม่เป็นลำดับในลักษณะเดียวกัน

- รูปแบบการนำเสนอข่าวกับความพึงพอใจลักษณะการจัดวางเนื้อหาประเภทตัวอักษรบนหน้าจอบทคอมพิวเตอร์

ผลการศึกษาคั้งที่ 1 ระบุว่า รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์ที่ต่างกันไม่ได้ส่งผลให้ผู้อ่านมีความพึงพอใจลักษณะการจัดวางเนื้อหาประเภทตัวอักษรบนหน้าจอบทคอมพิวเตอร์ต่างกัน ขณะเดียวกันรูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์และประเภทของข่าวไม่มีผลเชิงปฏิสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจลักษณะการจัดวางเนื้อหาประเภทตัวอักษรบนหน้าจอบทคอมพิวเตอร์ คือ ไม่ว่าจะผู้อ่านจะอ่านข่าวหนักหรือข่าวเบา ก็ จะเห็นความต่างของความพึงพอใจลักษณะการจัดวางเนื้อหาประเภทตัวอักษรในข่าวแบบเป็นลำดับและไม่เป็นลำดับในลักษณะเดียวกัน

อย่างไรก็ตามในการศึกษาคั้งที่ 2 กลับพบว่า รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์มีผลต่อความพึงพอใจลักษณะการจัดวางเนื้อหาประเภทตัวอักษรของผู้อ่าน ($p < 0.05$) โดยพบว่า ผู้อ่านข่าวแบบไม่เป็นลำดับจะมีความพึงพอใจลักษณะการจัดวางเนื้อหาประเภทตัวอักษรสูงกว่าผู้อ่านข่าวแบบเป็นลำดับ

ขณะเดียวกัน รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์และวัยของผู้อ่านไม่มีผลเชิงปฏิสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจลักษณะการจัดวางเนื้อหาประเภทตัวอักษร กล่าวคือ ไม่ว่าจะผู้อ่านจะเป็นเด็กหรือเป็นผู้ใหญ่ ก็ จะเห็นความต่างระหว่างความพึงพอใจลักษณะการจัดวางเนื้อหาประเภทตัวอักษรของผู้อ่านข่าวแบบเป็นลำดับและไม่เป็นลำดับในลักษณะเดียวกัน

- รูปแบบการนำเสนอข่าวกับความพึงพอใจการอ่านเนื้อหาจากหน้าจอบทคอมพิวเตอร์

รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์ที่ต่างกันไม่ได้ส่งผลให้ผู้อ่านมีความพึงพอใจการอ่านเนื้อหาจากหน้าจอบทคอมพิวเตอร์ต่างกัน

นอกจากนั้นรูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์และประเภทของข่าวไม่มีผลเชิงปฏิสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจการอ่านเนื้อหาจากหน้าจอบทคอมพิวเตอร์ คือ ไม่ว่าผู้อ่านจะอ่านข่าวหนักหรือข่าวเบา ก็ จะเห็นความต่างของความพึงพอใจการอ่านเนื้อหาจากหน้าจอบทคอมพิวเตอร์ในข่าวแบบเป็นลำดับและไม่ใช่เป็นลำดับในลักษณะเดียวกัน และรูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์และวัยของผู้อ่านไม่มีผลเชิงปฏิสัมพันธ์ความพึงพอใจการอ่านเนื้อหาจากหน้าจอบทคอมพิวเตอร์ของผู้อ่าน กล่าวคือไม่ว่าจะเป็นผู้อ่านจะเป็นเด็กหรือเป็นผู้ใหญ่ ก็ จะเห็นความต่างระหว่างความพึงพอใจการอ่านเนื้อหาจากหน้าจอบทคอมพิวเตอร์ของผู้อ่านข่าวแบบเป็นลำดับและไม่ใช่เป็นลำดับในลักษณะเดียวกัน

- รูปแบบการนำเสนอข่าวกับความพึงพอใจการนำเสนอเนื้อหาประกอบข่าวอื่นๆ

ผลการศึกษาคั้งที่ 1 ระบุว่า รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์ที่ต่างกันไม่ได้ส่งผลให้ผู้อ่านมีความพึงพอใจการนำเสนอเนื้อหาประกอบข่าวอื่นๆต่างกัน นอกจากนี้รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์และประเภทของข่าวไม่มีผลเชิงปฏิสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจการนำเสนอเนื้อหาประกอบข่าวอื่นๆ กล่าวคือไม่ว่าผู้อ่านจะอ่านข่าวหนักหรือข่าวเบา ก็ จะเห็นความต่างของความพึงพอใจการนำเสนอเนื้อหาประกอบข่าวอื่นๆในข่าวแบบเป็นลำดับและไม่ใช่เป็นลำดับในลักษณะเดียวกัน

ส่วนในการศึกษาคั้งที่ 2 กลับพบว่า รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์มีผลต่อความพึงพอใจการนำเสนอเนื้อหาประกอบข่าวอื่นๆของผู้อ่าน ($p < 0.05$) โดยพบว่าผู้อ่านข่าวแบบไม่ใช่เป็นลำดับจะประเมินความพึงพอใจการนำเสนอเนื้อหาประกอบข่าวอื่นๆ สูงกว่าผู้อ่านข่าวแบบเป็นลำดับ ขณะเดียวกันพบว่ารูปแบบการเสนอข่าวออนไลน์และวัยของผู้อ่านไม่มีผลเชิงปฏิสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจการนำเสนอเนื้อหาประกอบข่าวอื่นๆของผู้อ่าน กล่าวคือไม่ว่าผู้อ่านจะเป็นผู้ใหญ่หรือเด็ก ก็ จะเห็นความต่างระหว่างความพึงพอใจการนำเสนอเนื้อหาประกอบข่าวอื่นๆของผู้อ่านข่าวแบบเป็นลำดับและไม่ใช่เป็นลำดับในลักษณะเดียวกัน

- รูปแบบการนำเสนอข่าวกับความพึงพอใจการนำเสนอเนื้อหาโดยรวมของผู้อ่าน

ผลการศึกษาคั้งที่ 1 ชี้ให้เห็นว่า รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์มีผลต่อความพึงพอใจการนำเสนอเนื้อหาโดยรวมของผู้อ่าน ($p < 0.05$) โดยพบว่าผู้อ่านข่าวแบบไม่ใช่เป็นลำดับจะรู้สึกพึงพอใจการ

นำเสนอเนื้อหาโดยรวมมากกว่าผู้อ่านข่าวแบบเป็นลำดับ แต่อย่างไรก็ตามผลการศึกษาระบุว่า รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์และประเภทของข่าวไม่มีผลเชิงปฏิสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจการนำเสนอเนื้อหาโดยรวมของผู้อ่าน กล่าวคือไม่ว่าจะเป็นข่าวหนักหรือข่าวเบา ก็เห็นความต่างระหว่างความพึงพอใจการนำเสนอเนื้อหาโดยรวมของผู้อ่านข่าวแบบเป็นลำดับและไม่เป็นลำดับในลักษณะเดียวกัน

ขณะที่ผลการศึกษาคั้งที่ 2 ชี้ให้เห็นว่า รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์ที่ต่างกันไม่ได้ส่งผลให้ผู้อ่านมีความพึงพอใจการนำเสนอเนื้อหาโดยรวมต่างกัน นอกจากนี้ รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์และวัยของผู้อ่านไม่มีผลเชิงปฏิสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจการนำเสนอเนื้อหาโดยรวมของผู้อ่าน คือไม่ว่าผู้อ่านจะเป็นผู้ใหญ่หรือเด็กก็เห็นความต่างระหว่างความพึงพอใจการนำเสนอเนื้อหาโดยรวมของผู้อ่านข่าวแบบเป็นลำดับและไม่เป็นลำดับในลักษณะเดียวกัน

ตารางสรุปผลการศึกษาคั้งที่ 1 และ 2

ตารางที่ 55 ตารางสรุปผลการทดสอบปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์กับประเภทข่าวในการศึกษาคั้งที่ 1 และระหว่างรูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์กับวัยของผู้อ่านในการศึกษาคั้งที่ 2

ตัวแปรตาม	ตัวแปรต้น	การศึกษาคั้งที่ 1		การศึกษาคั้งที่ 2	
		รูปแบบ (Main Effect)	ประเภท * รูปแบบ (Interaction Effect)	รูปแบบ (Main effect)	วัย * รูปแบบ (InteractionEffect)
1. ความเข้าใจ	F	2.875	0.015	0.454	0.014
	sig	0.093	0.902	0.503	0.906
2. การระลึกเนื้อหา	F	6.473	0.269	0.219	0.000
	sig	0.012* (mean_L>NL)	0.605	0.642	1.000
3. ความพึงพอใจการควบคุม การเดินทางบนเว็บไซต์	F	3.978	5.555	11.080	0.062
	sig	0.048*	0.020*	0.002** (mean_NL>L)	0.805
4. การหลงทางระหว่าง อ่านข่าว	F	2.094	0.007	9.513	4.046
	sig	0.151	0.932	0.003 **	0.049 *
5. ความสนุกสนาน + ความก ระตือหรือร้อนในการเลือกอ่าน ข่าว	F	0.047	0.682	1.690	1.690
	sig	0.828	0.411	0.199	0.199
6. ความพึงพอใจลักษณะ การจัดวางเนื้อหาตัวอักษร	F	1.833	1.260	5.769	0.641
	sig	0.178	0.264	0.020 * (mean_NL>L)	0.427
7. ความพึงพอใจการอ่าน เนื้อหาจากหน้าจอกอมฯ	F	3.765	0.542	1.656	0.891
	sig	0.055	0.463	0.203	0.349

ตารางที่ 55 (ต่อ) ตารางสรุปผลการทดสอบปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์กับประเภทข่าวในการศึกษาครั้งที่ 1 และระหว่างรูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์กับวัยของผู้อ่าน ในการศึกษาครั้งที่ 2

ตัวแปรต้น		การศึกษาครั้งที่ 1		การศึกษาครั้งที่ 2	
		รูปแบบ (Main Effect)	ประเภท * รูปแบบ (Interaction Effect)	รูปแบบ (Main effect)	วัย * รูปแบบ (InteractionEffect)
8.ความพึงพอใจการนำเสนอเนื้อหาประกอบข่าวอื่นๆ	F	3.270	0.702	6.372	2.618
	sig	0.073	0.404	0.014 * (mean_NL>L)	0.111
9.ความพึงพอใจการนำเสนอเนื้อหาโดยรวมของเว็บไซต์	F	4.283	1.322	1.319	0.147
	sig	0.041 * (mean_NL>L)	0.253	0.256	0.703

อภิปรายผลการทดลอง

- รูปแบบการนำเสนอข่าวกับความเข้าใจของผู้อ่าน

รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์ไม่ได้ส่งผลโดยตรงต่อความเข้าใจของผู้อ่าน ขณะเดียวกันรูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์และประเภทของข่าวไม่ได้ส่งผลต่อความเข้าใจของผู้อ่าน นอกจากนั้นผลการศึกษายังพบว่าไม่ว่าผู้อ่านจะเป็นเด็กหรือผู้ใหญ่เมื่ออ่านข่าวแบบเป็นลำดับและไม่เป็นลำดับก็จะมี ความเข้าใจเนื้อหาข่าวไม่แตกต่างกัน

ผลการศึกษาดังกล่าวชี้ให้เห็นว่ารูปแบบการนำเสนอข่าวแบบเป็นลำดับและไม่เป็นลำดับไม่มีผลใดๆต่อความเข้าใจของผู้อ่านในบริบทของการวิจัยครั้งนี้ อย่างไรก็ตามยังไม่สามารถยืนยันได้ว่ารูปแบบการนำเสนอเนื้อหาแบบเป็นลำดับและไม่เป็นลำดับจะไม่ส่งผลต่อความเข้าใจของผู้อ่าน ทั้งนี้ อาจจะเป็นเหตุเนื่องมาจากปัจจัยอื่นๆ เช่น

พฤติกรรมการอ่านและความเร็วในการอ่านต่อความเข้าใจของผู้อ่าน

สภาพการอ่านเนื้อหาจากหน้าจอบริษัทคอมพิวเตอร์โดยปกติจะยากกว่าการอ่านจากหน้ากระดาษปกติ 25 – 30 % ทั้งนี้เนื่องจากอิทธิพลของหน้าจอบริษัทคอมพิวเตอร์ เช่น แสงสะท้อนจากหน้าจอ หรือหน้าจอบริษัทคอมพิวเตอร์ที่ไม่สามารถปรับระดับให้เหมาะสมกับสายตาของผู้อ่านได้ จึงเป็นเหตุให้ผู้ที่ใช้หน้าจอบริษัทคอมพิวเตอร์อ่านเนื้อหาจากหน้าจอบริษัทคอมพิวเตอร์โดยปกติจะยากกว่าการอ่านจากหน้ากระดาษปกติ 25 – 30 % ทั้งนี้เนื่องจากอิทธิพลของหน้าจอบริษัทคอมพิวเตอร์ เช่น แสงสะท้อนจากหน้าจอ หรือหน้าจอบริษัทคอมพิวเตอร์ที่ไม่สามารถปรับระดับให้เหมาะสมกับสายตาของผู้อ่านได้ จึงเป็นเหตุให้ผู้ที่ใช้หน้าจอบริษัทคอมพิวเตอร์อ่านเนื้อหาจากหน้าจอบริษัทคอมพิวเตอร์โดยปกติจะยากกว่าการอ่านจากหน้ากระดาษปกติ 25 – 30 %

ข่าวสารใดๆจากหน้าจอคอมพิวเตอร์ รวมทั้งผู้อ่านข่าวจากหนังสือพิมพ์ออนไลน์ส่วนใหญ่จึงนิยมใช้การกวาดสายตา (scan) เพื่ออ่านข่าวและข้อมูลแบบคร่าวๆ หรือเลือกอ่านข้อมูลที่ตนสนใจเท่านั้น (Nielsen และ Morke, อ้างแล้ว; Rich, อ้างแล้ว)

พฤติกรรมการอ่านเนื้อหาข่าวโดยการกวาดตาอ่านอย่างรวดเร็วจากหน้าจอคอมพิวเตอร์ของผู้อ่านหนังสือพิมพ์ออนไลน์ จึงอาจเป็นปัจจัยแทรกที่ส่งผลต่อความเข้าใจเนื้อหาข่าวของผู้อ่านได้ ดังที่ Cushman ได้สังเกตเห็นว่ามีความสัมพันธ์ในทางลบระหว่างความเร็วในการอ่านและความเข้าใจ กล่าวคือ ผู้ที่อ่านเร็วมักจะสามารรถรับรู้และเข้าใจเนื้อหาข่าวได้ต่ำกว่าผู้ที่อ่านช้า (มณฑิรา อินคชสาร, อ้างแล้ว)

ปัจจัยทางด้านจิตวิทยาของผู้รับสาร

นอกจากนั้นพบว่า ปัจจัยทางด้านจิตวิทยาของผู้รับสารในการทดลองก็อาจเป็นตัวแปรสำคัญที่ส่งผลต่อความเข้าใจของผู้อ่านมากกว่ารูปแบบการนำเสนอเนื้อหาในครั้งนี้ กล่าวคือ ลักษณะของความซับซ้อนทางปัญญา (Cognitive Complexity) ซึ่งเป็นความสามารถทางปัญญา (Cognitive Ability) อย่างหนึ่งและเป็นลักษณะของโครงสร้างความคิดของแต่ละบุคคลที่จะสามารถรับรู้ ตีความ สิ่งแวดล้อมรอบตัวได้แตกต่างกัน

ความสามารถที่จะคิดซับซ้อนของแต่ละบุคคลนี้มีผลอย่างยิ่งต่อการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสารที่เปิดรับ กล่าวคือหากสารที่เปิดรับนั้นมีลักษณะเนื้อหาที่บุคคลนั้นไม่คุ้นเคยหรือไม่มีความสนใจ เช่น ข่าวทดลองที่ผู้อ่านไม่สนใจ ผู้อ่านก็จะขาดความสามารถที่จะประมวลสาร (ability to process) หรือแรงจูงใจที่จะประมวลสาร (motivation to process) ซึ่งทำให้ผลของการสื่อสารไม่ประสบความสำเร็จ กล่าวคือ บุคคลจะไม่เกิดการประมวลสารหรือใช้วิธีการประมวลอย่างเพียงผ่านๆ โดยปราศจากความเข้าใจได้ (Infante, 2003) ดังนั้นความสามารถทางปัญญาของผู้ร่วมทดลองในการศึกษาครั้งนี้อาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ส่งผลกระทบต่อความเข้าใจเนื้อหาข่าวของผู้อ่านได้

อย่างไรก็ตามผลการศึกษาเปรียบเทียบการนำเสนอเนื้อหาแบบเป็นลำดับและไม่เป็นลำดับในการวิจัยครั้งนี้ ให้ผลสอดคล้องกับแนวคิดเรื่องผลกระทบของระบบไฮเปอร์เท็กซ์ต่อการรับรู้และการเรียนรู้ของผู้รับสาร ที่ระบุว่าในปัจจุบันผลการวิจัยเกี่ยวกับระบบไฮเปอร์เท็กซ์ยังคงมีความหลากหลายยังไม่สามารถสรุปได้ว่าการนำเสนอเนื้อหาด้วยไฮเปอร์เท็กซ์นั้นให้ประโยชน์แก่ผู้อ่านมากกว่าการนำเสนอเนื้อหาแบบเป็นลำดับหรือไม่

โดย Foltz (อ้างแล้ว) ให้เหตุผลว่า การวิจัยเกี่ยวกับผลของการนำเสนอเนื้อหาแบบไม่เป็นลำดับด้วยระบบไฮเปอร์เท็กซ์เปรียบเทียบกับนำเสนอเนื้อหาแบบเป็นลำดับ ในปัจจุบันยังไม่สามารถสรุปผลกระทบเกี่ยวกับความเข้าใจของผู้รับสารได้ ทั้งนี้อาจมีสาเหตุเนื่องมาจากความแตกต่างและความหลากหลายของชนิดไฮเปอร์เท็กซ์ที่นำมาทดลองใช้ ความหลากหลายของสื่อที่นำมาใช้ในระบบไฮเปอร์เท็กซ์ วัตถุประสงค์ในการวิจัย รวมทั้งกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง เป็นต้น

- รูปแบบการนำเสนอข่าวกับการระลึกได้ของผู้อ่าน

จากการศึกษาครั้งที่ 1 พบว่า รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์มีผลต่อการระลึกเนื้อหาได้ของผู้อ่าน ($p < 0.05$) โดยผู้ที่อ่านข่าวแบบเป็นลำดับจะระลึกเนื้อหาได้ดีกว่าผู้อ่านข่าวที่ไม่เป็นลำดับ ขณะที่รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์และประเภทของข่าวไม่มีผลเชิงปฏิสัมพันธ์ต่อการระลึกเนื้อหา กล่าวคือ ไม่ว่าจะป็นข่าวหนักหรือข่าวเบา ก็เห็นความต่างระหว่างการระลึกข่าวเป็นลำดับและไม่เป็นลำดับในลักษณะเดียวกัน

ผลการศึกษาดังกล่าวชี้ให้เห็นว่า รูปแบบการนำเสนอเนื้อหาส่งผลต่อการระลึกเนื้อหาข่าวของผู้อ่านโดยตรง โดยพบว่าผู้อ่านจะสามารถระลึกเนื้อหาข่าวแบบไม่เป็นลำดับได้ดีกว่าเนื้อหาข่าวแบบเป็นลำดับ ทั้งนี้อธิบายได้ตามแบบแผนการรับรู้ (Schema) ว่า ในการบรรจุข้อมูลใหม่เข้าไปในสมองและถ่ายทอดข้อมูลออกมา นั้นจะเป็นลักษณะที่เรียงไปตามลำดับมากกว่า ดังนั้น หากผู้อ่านข้อมูลซึ่งนำเสนอแบบไม่เรียงกัน ก็จำเป็นต้องเรียบเรียงข้อมูลใหม่ให้เป็นลำดับก่อนที่จะบรรจุเข้าไปในโครงสร้างความรู้ และเมื่อจะถ่ายทอดข้อมูลออกมาก็จะพยายามถ่ายทอดออกมาตามลำดับก่อนหลังของเหตุการณ์ (Van Dijk, อ้างถึงใน เสริมศิริ, อ้างแล้ว)

นอกจากนั้นในเรื่องลำดับการนำเสนอสาร Mandler and Johnson และ Catellani (อ้างถึงใน เสริมศิริ, อ้างแล้ว) พบผลการศึกษาผลของการจัดลำดับเหตุการณ์ที่มีต่อการระลึก พบว่า ข่าวที่เขียนแบบไม่ได้เรียงลำดับเหตุการณ์ก่อนหลังมีผลทำให้การระลึกของผู้อ่านน้อยลง เพราะ การลำดับเหตุการณ์ที่ไม่ได้จัดเรียงอย่างเป็นลำดับถูกต้องจะไปขัดแย้งกับแบบแผนการรับรู้ ซึ่งมักจะมีรูปแบบข้อมูลที่เรียงตามลำดับเหตุการณ์ ดังนั้นเมื่อผู้อ่านได้อ่านข่าวที่นำเสนอเนื้อหาอย่างเป็นลำดับ (linear) ซึ่งมีลักษณะการดำเนินเรื่องที่สอดคล้องกับแบบแผนการรับรู้จึงส่งผลให้การประมวลผลข้อมูลในสมองเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้อ่านจึงสามารถเรียบเรียงข้อมูลเข้าสู่การจำได้อย่างเป็นระบบ และสามารถระลึกเนื้อหาออกมาได้อย่างเป็นระบบเช่นกัน

ลักษณะดังกล่าวตรงกันข้ามกับการนำเสนอเนื้อหาข่าวแบบไม่เป็นลำดับ (non-linear) ในการวิจัยครั้งนี้ ที่แบ่งการนำเสนอเนื้อหาออกเป็นส่วนๆ หรือเป็นประเด็นย่อยๆ โดยการใช้พาดหัวข่าวรอง

(subhead) ทำให้ข้อมูลต่างๆกระจัดกระจาย ข้อมูลที่สำคัญๆในแต่ละประเด็นถูกนำเสนอแยกส่วนกัน และก่อนที่ผู้อ่านจะบ่อนข้อมูลเข้าสู่สมอง ผู้อ่านจึงจำเป็นต้องจัดลำดับข้อมูลที่อ่านเสียใหม่ แล้วจึงค่อยบรรจุเข้าไปในความจำ การเรียบเรียงข้อมูลขึ้นใหม่นี้ อาจทำให้ข้อมูลบางส่วนหายไปหรือถูกบิดเบือนไป การเข้าใจและการระลึกเนื้อหาได้จึงน้อยลง

ขณะเดียวกันเมื่อพิจารณาตามแนวคิด The Limited-Capacity Information Processing และ The Multiple Resource Theory ซึ่งอธิบายว่าการใช้สื่อมัลติมีเดียน่าจะเป็นตัวขัดขวางความจำ และการรับรู้ของผู้รับสารส่วนหนึ่ง พบว่า การนำเสนอสารด้วยสื่อมัลติมีเดียดังกล่าวอาจเป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ส่งผลให้ผู้อ่านชาวที่นำเสนอเนื้อหาสารแบบไม่เป็นลำดับสามารถจดจำและระลึกเนื้อหาข่าวได้น้อยกว่าผู้อ่านข่าวแบบเป็นลำดับ กล่าวคือ การนำเสนอเนื้อหาด้วยสื่อมัลติมีเดีย ตามหลักการนำเสนอเนื้อหาด้วยสื่อหลากหลายรูปแบบในรูปแบบการเขียนข่าวแบบไม่เป็นลำดับ ทำให้ผู้รับสารต้องใช้ความสามารถทางสติปัญญาในการประมวลผลการสื่อสารมากขึ้น ขณะที่ความสามารถดังกล่าวของผู้รับสารแต่ละคนมีจำกัด ดังนั้นการนำเสนอเนื้อหาในปริมาณที่มากขึ้นด้วยสื่อมัลติมีเดีย อาจทำให้เกิดภาวะข้อมูลท่วมท้นแก่ผู้รับสารได้ (Sundar, อ้างแล้ว)

- รูปแบบการนำเสนอข่าวกับความพึงพอใจในการควบคุมการเดินทางบนเว็บไซต์ของผู้อ่าน

ในผลการศึกษารั้งที่ 2 ระบุว่า รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์ที่แตกต่างกันส่งผลให้ความพึงพอใจในการควบคุมการเดินทางบนเว็บไซต์ของผู้อ่านแตกต่างกัน ($p < 0.05$) โดยเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยความพึงพอใจการควบคุมชี้ให้เห็นว่าผู้อ่านข่าวแบบไม่เป็นลำดับจะมีความพึงพอใจการควบคุมมากกว่าผู้อ่านข่าวแบบเป็นลำดับ และความต่างดังกล่าวเป็นไปในรูปแบบเดียวกันทั้งในกลุ่มผู้อ่านวัยเด็กและวัยผู้ใหญ่

ผลการศึกษานี้สามารถอธิบายได้ตามทฤษฎีเกี่ยวกับการควบคุมการใช้สื่อของผู้ใช้ (user control theory) (Eveland and Dunwoody , อ้างแล้ว) ซึ่งระบุว่า การเปิดโอกาสให้ผู้อ่านหรือผู้ใช้ สามารถควบคุมจังหวะ (pace) และลำดับ (order) ในการเปิดรับเนื้อหาข่าวสารได้เอง จะสามารถเพิ่มปริมาณการเรียนรู้ในตัวผู้รับสารและสามารถเพิ่มแรงจูงใจในการเรียนรู้ (motivation) ได้ ทั้งนี้เนื่องจากปัจเจกบุคคลจะเรียนรู้สิ่งต่างๆในลักษณะที่แตกต่างกันไป การนำเสนอสารในลักษณะที่มีการจัดเรียงอย่างเป็นลำดับในสื่อดั้งเดิมจะสร้างเส้นทางการเรียนรู้ให้แก่ผู้อ่านเพียงรูปแบบเดียวและอาจจะลดการเรียนรู้ตามสภาพจริงของผู้รับสารบางคนลงได้ ขณะที่การเปิดโอกาสให้ผู้อ่านสามารถควบคุมการรับรู้ข่าวสารของตนได้เองกลับสามารถสร้างความพึงพอใจ ความน่าสนใจในการเปิดรับสารและอาจสร้างการเรียนรู้ให้กับผู้อ่านได้มากกว่า โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริบทของสื่อออนไลน์ที่เป็นสื่อที่มีปฏิสัมพันธ์สูงกับผู้อ่าน

ด้านผลการศึกษาคั้งที่ 1 ระบุว่า รูปแบบการนำเสนอข่าวและประเภทของข่าวมีผลเชิงปฏิสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจความสามารถในการควบคุมการเดินทางบนเว็บไซต์ของผู้อ่าน ($p < 0.05$) โดยเมื่อพิจารณา ค่าเฉลี่ยของการประเมินความพึงพอใจการควบคุมการเดินทางบนเว็บไซต์ พบว่า ความต่างระหว่างค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในการควบคุมการเดินทางของผู้อ่านข่าวต่างรูปแบบจะเห็นเด่นชัดในข่าวหนักมากกว่าข่าวเบา กล่าวคือ ในการอ่านข่าวหนักค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในการควบคุมของผู้อ่านข่าวแบบไม่เป็นลำดับสูงกว่าค่าเฉลี่ยของผู้ที่อ่านข่าวแบบเป็นลำดับมาก ในขณะที่ในการอ่านข่าวเบาจะเห็นความต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของผู้อ่านข่าวทั้งสองรูปแบบน้อยกว่ากรณีข่าวหนักมากและเป็นไปในทิศทางตรงข้ามกัน

ผลการศึกษสามารถอธิบายได้ว่า นอกจากสภาพการควบคุมการใช้สื่อของอ่านข่าวออนไลน์แบบไม่เป็นลำดับที่สามารถควบคุมจังหวะ (pace) และลำดับ (order) ในการเปิดรับเนื้อหาข่าวสารได้เองของผู้อ่านจะมีผลต่อความพึงพอใจการอ่านข่าวของผู้อ่านแล้ว ยังพบว่า ตัวแปร “ประเภทข่าว” ก็มีผลต่อความพึงพอใจการควบคุมการเดินทางบนเว็บไซต์ด้วย

รูปแบบการนำเสนอเนื้อหาสามารถช่วยให้ผู้อ่านรู้สึกพึงพอใจต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารได้มากขึ้น โดยเฉพาะในกรณีที่ผู้อ่านต้องอ่านเนื้อหาข่าวหนักที่มีเนื้อหาสาระและความซับซ้อนของเนื้อหา มากกว่าข่าวเบา และผู้อ่านจำเป็นต้องมีภูมิหลังและความรู้เกี่ยวกับเรื่องราวข่าวหนักเพื่อทำความเข้าใจมากกว่า กล่าวคือ การนำเสนอเนื้อหาข่าวหนักแบบไม่เป็นลำดับซึ่งมีการแบ่งเนื้อหาออกเป็นประเด็นชัดเจน รวมทั้งนำเสนอเนื้อหาประกอบข่าวด้วยสื่อมัลติมีเดียและเนื้อหาประกอบอื่นๆ โดยสร้างเป็นลิงค์เชื่อมโยงไว้ให้ผู้อ่านเลือกอ่านตามความสนใจของตนเอง และตามจังหวะและลำดับในการเปิดรับสารของตนได้เองเป็นการนำเสนอเนื้อหาที่เอื้อประโยชน์ให้ผู้อ่านสามารถรับรู้และเข้าใจเนื้อหาข่าวหนักได้ง่ายขึ้น และสามารถใช้แบบแผนการรับรู้และประมวลผลการอ่านเนื้อหาข่าวได้โดยสะดวกกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับ ผู้อ่านที่อ่านข่าวหนักซึ่งนำเสนอเนื้อหาแบบเป็นลำดับ รวมทั้งเป็นเหตุให้ผู้อ่านประเมินความพึงพอใจการควบคุมการเดินทางบนเว็บไซต์ได้สูงขึ้นด้วย

ในทางตรงกันข้ามผลการวิจัยก็พบว่า รูปแบบการนำเสนอเนื้อหาข่าวแบบเป็นลำดับและเป็นลำดับไม่สามารถสร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้อ่านข่าวเบาได้แตกต่างกัน ทั้งนี้ก็เป็นผลเนื่องมาจากลักษณะของเนื้อหาข่าวเบาที่มีสาระ และความซับซ้อนน้อยกว่า ส่วนใหญ่เป็นเรื่องราวที่เข้าใจง่าย และมีจุดมุ่งหมายในการนำเสนอเพื่อความบันเทิงมากกว่าความรู้ ลักษณะเนื้อหาเบาของข่าวดังกล่าว ผู้อ่านจึงไม่จำเป็นต้องใช้การประมวลผลความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาข่าวที่อ่านมากเท่าผู้ที่อ่านข่าวหนัก ผลของความพึงพอใจในการควบคุมการเดินทางบนเว็บไซต์ที่นำเสนอเนื้อหาต่างรูปแบบจึงไม่มีความแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด เช่นเดียวกับกรณีของข่าวหนัก

- รูปแบบการนำเสนอข่าวกับการหลงทางระหว่างการอ่านข่าวบนเว็บไซต์

ผลการศึกษาคั้งที่ 1 ระบุว่า รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์ที่ต่างกันไม่ส่งผลให้ผู้อ่านมีการหลงทางระหว่างการอ่านข่าวบนเว็บไซต์ต่างกัน นอกจากนี้ รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์และประเภทของข่าวไม่มีผลเชิงปฏิสัมพันธ์ต่อการหลงทางระหว่างการอ่านข่าวบนเว็บไซต์ของผู้อ่าน กล่าวคือ ไม่ว่าจะป็นข่าวหนักหรือข่าวเบา ก็เห็นความต่างในเรื่องการหลงทางระหว่างการอ่านข่าวแบบเป็นลำดับและไม่เป็นลำดับในลักษณะเดียวกัน

ผลจากการศึกษาคั้งที่ 1 ชี้ให้เห็นว่า ผู้อ่านที่มีประสบการณ์การใช้สื่ออินเทอร์เน็ตในระดับสูง และมีประสบการณ์ในการเปิดรับสื่อหนังสือพิมพ์ออนไลน์มาก่อน จะมีแบบแผนการรับรู้เกี่ยวกับรูปแบบการสื่อสาร (feature of communication) และส่งผลให้การรับรู้ของผู้อ่านข่าวจะมีประสิทธิภาพมากขึ้น ผลที่ตามมาคือผู้อ่านที่อ่านข่าวซึ่งนำเสนอเนื้อหาด้วยรูปแบบที่แตกต่างกันจะรู้สึกหลงทางระหว่างการอ่านข่าวไม่แตกต่างกัน

ด้านผลการศึกษาคั้งที่ 2 ซึ่งระบุว่า รูปแบบการนำเสนอเนื้อหาข่าวที่แตกต่างกันส่งผลต่อความรู้สึกหลงทางระหว่างการอ่านข่าวของผู้อ่านแตกต่างกัน ($p < 0.05$) และรูปแบบการนำเสนอข่าวและวัยของผู้อ่านมีผลเชิงปฏิสัมพันธ์ต่อความรู้สึกหลงทางระหว่างการอ่านข่าว ($p < 0.05$) โดยเมื่อพิจารณา ค่าเฉลี่ยการประเมินการหลงทางพบว่า แม้ว่าผู้อ่านกลุ่มเด็กและผู้ใหญ่จะประเมินการหลงทางระหว่างการอ่านข่าวแบบเป็นลำดับสูงกว่าแบบไม่เป็นลำดับ แต่ความต่างของค่าเฉลี่ยในกลุ่มผู้ใหญ่จะสูงกว่าความต่างของค่าเฉลี่ยในกลุ่มเด็กมาก กล่าวคือ ผลของรูปแบบการนำเสนอข่าวที่มีต่อการหลงทางบนเว็บไซต์จะมีสูงกว่าในกรณีที่ผู้อ่านเป็นผู้ใหญ่มากกว่าในกรณีที่ผู้อ่านเป็นเด็ก

จากผลการศึกษาผู้วิจัยแบ่งการพิจารณาสาเหตุที่ผู้อ่านหลงทางบนเว็บไซต์ข่าวออนไลน์แบบไม่เป็นลำดับน้อยกว่าแบบเป็นลำดับ ออกเป็น 2 ประเด็นดังต่อไปนี้

1. การนำเสนอเนื้อหาแบบไม่เป็นลำดับทำให้ผู้อ่านข่าวรู้สึกหลงทางน้อยกว่าผู้อ่านข่าวแบบเป็นลำดับ ทั้งนี้เนื่องมาจาก ลักษณะของผู้ร่วมการทดลองในครั้งนี้มีประสบการณ์กับการใช้อินเทอร์เน็ตและการอ่านหนังสือพิมพ์ออนไลน์ในระดับสูงเป็นสำคัญ ผู้เข้าร่วมทดลองดังกล่าวจึงสามารถเลือกเดินทางบนเว็บไซต์หรือวางแผนการเดินทางบนเครือข่ายในการอ่านข่าวออนไลน์แบบไม่เป็นลำดับได้ดีและเกิดภาวะหลงทางบนเครือข่ายน้อย

2. รูปแบบการนำเสนอเนื้อหาบนเว็บไซต์ สำหรับเว็บไซต์ข่าวออนไลน์แบบไม่เป็นลำดับที่นำมาใช้ในการทดลองก็มีการออกแบบมาเป็นอย่างดี มีการใช้สื่อและเนื้อหาต่างๆอย่างมีจุดมุ่งหมายและมีแบบแผนที่ชัดเจนกล่าวคือมีลักษณะของการจัดเรียงข้อมูลและการเชื่อมโยงข้อมูลที่ชัดเจน ผู้อ่านจึงไม่เกิดการหลงทางบนเครือข่าย หรือเกิดภาวะข้อมูลข่าวสารท่วมทับ

ขณะที่ลักษณะของการนำเสนอเนื้อหาข่าวแบบไม่เป็นลำดับในการศึกษาครั้งนี้ ใช้การนำเสนอเนื้อหาต่อเนื่องไปเรื่อยๆ ตามลักษณะโครงสร้างระบบไฮเปอร์เท็กซ์ชนิดเรียงลำดับ (Sequential Structured Hypertext) ซึ่งผู้อ่านจำเป็นต้องคลิกเพื่อเลือกอ่านเนื้อหาที่ต้องการอ่านไปเรื่อยๆตามลำดับ โครงสร้างไฮเปอร์เท็กซ์และการนำเสนอเนื้อหาแบบเป็นลำดับดังกล่าว จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้ผู้อ่านไม่สามารถระบุตำแหน่งเนื้อหาที่ตนเองอ่านอยู่ได้ หรือไม่สามารถเลือกอ่านเนื้อหาตามที่ตนเองสนใจได้ และประเมินความรู้สึกว่าตนเองหลงทางบนเครือข่ายดังกล่าว

นอกจากนั้นผลการศึกษายังระบุว่า ภาวะการหลงทางบนเครือข่าย ของผู้อ่านข่าวแบบเป็นลำดับดังกล่าวพบในผู้อ่านที่เป็นผู้ใหญ่มากกว่าผู้อ่านที่เป็นเด็ก ทั้งนี้เนื่องมาจากผลของตัวแปรด้าน อายุหรือวัยเป็นสำคัญ ซึ่งอธิบายได้ตามแนวคิดเกี่ยวกับแบบแผนการรับรู้เกี่ยวกับสื่อที่กล่าวว่า ผู้อ่านที่เป็นเด็ก (อายุน้อยกว่า 18 ปี) ซึ่งเกิดในยุคคอมพิวเตอร์ที่มีความคุ้นเคยกับการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตมากกว่าผู้ใหญ่ (อายุมากกว่า 36 ปี) จะสามารถรับรู้ถึงกลไกการสื่อสารหรือรับรู้ถึงรูปแบบการนำเสนอข้อมูลของสื่อออนไลน์ได้มากกว่าและมีประสิทธิภาพกว่า โดยผู้อ่านที่เป็นเด็กจะสามารถรับรู้ข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว ขณะที่ใช้ความพยายามและความตั้งใจในการรับข้อมูลน้อย ทั้งนี้เนื่องจากคุ้นเคยกับสื่อคอมพิวเตอร์มากกว่า และแตกต่างกับผู้อ่านที่เป็นผู้ใหญ่ที่อ่านข่าวซึ่งนำเสนอด้วยรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาข่าวออนไลน์แบบเดียวกัน แต่พบว่าผู้อ่านที่เป็นผู้ใหญ่จะเกิดภาวะสับสนและหลงทางมากกว่า

- รูปแบบการนำเสนอข่าวกับความพึงพอใจด้านอื่นๆ

รูปแบบการนำเสนอข่าวกับความพึงพอใจด้านอื่นๆ ได้แก่ ความรู้สึกสนุกและความกระตือรือร้นในการเลือกอ่านข่าว ความพึงพอใจการอ่านเนื้อหาจากหน้าจอคอมพิวเตอร์ ความพึงพอใจลักษณะการจัดวางเนื้อหาประเภทตัวอักษรบนหน้าจอคอมพิวเตอร์ ความพึงพอใจการนำเสนอเนื้อหาประกอบข่าวอื่นๆ และความพึงพอใจการนำเสนอเนื้อหาโดยรวมของผู้อ่าน

ผลการศึกษาพบว่า รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์ที่ต่างกันไม่ได้ส่งผลให้ผู้อ่านมีความรู้สึกสนุกและความกระตือรือร้นในการเลือกอ่านข่าวต่างกัน ขณะเดียวกันรูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์

และประเภทของข่าวที่แตกต่างกัน และรูปแบบการนำเสนอข่าวและวัยของผู้อ่านที่แตกต่างกันก็ไม่ส่งผลให้ผู้อ่านรู้สึกสนุกและมีความกระตือรือร้นในการเลือกอ่านข่าวแตกต่างกัน

เช่นเดียวกับที่รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์ที่ต่างกันไม่ได้ส่งผลให้ผู้อ่านมีความพึงพอใจการอ่านเนื้อหาจากหน้าจอบริษัทคอมพิวเตอร์ต่างกัน นอกจากนี้รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์และประเภทข่าวที่แตกต่างกัน รวมทั้งรูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์และวัยของผู้อ่านที่แตกต่างกันไม่ส่งผลให้ผู้อ่านพึงพอใจการอ่านเนื้อหาจากหน้าจอบริษัทคอมพิวเตอร์แตกต่างกัน

ผลการทดลองชี้ให้เห็นว่ารูปแบบการนำเสนอเนื้อหาข่าวที่แตกต่างกันไม่ได้ส่งผลให้ความพึงพอใจเกี่ยวกับพฤติกรรมการอ่านข่าว ไม่ว่าจะเป็ความรูู้สึกสนุกสนานในการเลือกอ่านข่าวและความพึงพอใจลักษณะการอ่านข่าวจากหน้าจอบริษัทคอมพิวเตอร์ของผู้อ่านแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจมีสาเหตุเนื่องมาจากลักษณะของกลุ่มตัวอย่างที่ส่วนใหญ่จะเป็นผู้ที่คุ้นเคยและมีประสบการณ์ในการใช้อินเทอร์เน็ตสูง จึงมีความมั่นใจในการเลือกอ่านข่าวและคุ้นเคยกับการอ่านเนื้อหาจากหน้าจอบริษัทคอมพิวเตอร์อยู่แล้ว ดังนั้นการประเมินค่าความพึงพอใจเกี่ยวกับพฤติกรรมการอ่านของตนจึงน่าจะเป็นผลมาจากสภาพการอ่านข่าวโดยปกติของผู้ร่วมทดลองต่อความพึงพอใจในประเด็นดังกล่าวมากกว่าอิทธิพลของรูปแบบการนำเสนอเนื้อหา

ด้านรูปแบบการนำเสนอข่าวกับความพึงพอใจลักษณะการจัดวางเนื้อหาประเภทตัวอักษรบนหน้าจอบริษัทคอมพิวเตอร์ และความพึงพอใจการนำเสนอเนื้อหาประกอบข่าวอื่นๆ พบผลการวิจัยในลักษณะเดียวกันคือ ในผลการศึกษาคั้งที่ 1 ระบุว่า รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์ที่ต่างกันไม่ได้ส่งผลให้ผู้อ่านมีความพึงพอใจลักษณะการจัดวางเนื้อหาประเภทตัวอักษรบนหน้าจอบริษัทคอมพิวเตอร์ต่างกัน และไม่ได้ส่งผลให้ผู้อ่านมีความพึงพอใจลักษณะการนำเสนอเนื้อหาประกอบข่าวอื่นๆ ต่างกัน

ขณะเดียวกันรูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์และประเภทของข่าวที่แตกต่างกันไม่ส่งผลต่อความพึงพอใจลักษณะการจัดวางเนื้อหาประเภทตัวอักษรบนหน้าจอบริษัทคอมพิวเตอร์ของผู้อ่านแตกต่างกัน เช่นเดียวกับที่รูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์และประเภทของข่าวที่แตกต่างกันไม่ส่งผลต่อความพึงพอใจการนำเสนอเนื้อหาประกอบข่าวอื่นๆ

แต่ในการศึกษาคั้งที่ 2 กลับพบผลการวิจัยที่แตกต่างจากการศึกษาคั้งที่ 1 กล่าวคือ พบว่ารูปแบบการนำเสนอข่าวออนไลน์มีผลต่อความพึงพอใจลักษณะการจัดวางเนื้อหาประเภทตัวอักษร และมีผลต่อความพึงพอใจการนำเสนอเนื้อหาประกอบข่าวอื่นๆของผู้อ่าน($p < 0.05$) โดยพบว่า ผู้ที่อ่านข่าวแบบไม่เป็นลำดับจะมีความพึงพอใจลักษณะการจัดวางเนื้อหาประเภทตัวอักษร และมีความพึงพอใจการนำเสนอเนื้อหาประกอบข่าวอื่นๆ สูงกว่าผู้อ่านข่าวที่เป็นลำดับ แต่อย่างไรก็ตามรูปแบบการนำเสนอ

ข่าวออนไลน์และวัยของผู้่านที่แตกต่างกันก็ได้ส่งผลต่อความพึงพอใจลักษณะการจัดวางเนื้อหาประเภทตัวอักษรของผู้่าน และไม่ได้ส่งผลต่อความพึงพอใจการนำเสนอเนื้อหาประกอบข่าวอื่นๆของผู้่านแตกต่างกัน

ผลการศึกษาริบายได้ว่าความพึงพอใจรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาข่าวออนไลน์ทั้ง 2 ประเด็นดังกล่าว ของกลุ่มผู้่านในการศึกษาครั้งที่ 2 อาจจะเป็นผลสืบเนื่องมาจากความชื่นชอบของผู้่านแต่ละคน โดยไม่เกี่ยวข้องกับวัยของผู้่านหรือความคุ้นเคยและประสบการณ์ในการใช้สื่อหนังสือพิมพ์ออนไลน์ของผู้่านโดยตรง กล่าวคือ ผู้่านข่าวบางส่วนประเมินความพึงพอใจลักษณะการจัดวางเนื้อหาประเภทตัวอักษรและการนำเสนอเนื้อหาประกอบข่าวอื่นๆในข่าวแบบเป็นลำดับและไม่เป็นลำดับไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้่านอาจพบเห็นลักษณะการนำเสนอเนื้อหาดังกล่าวมาบ้างแล้วจากการอ่านหนังสือพิมพ์ออนไลน์ในประเทศและต่างประเทศซึ่งมีการนำเสนอเนื้อหาในลักษณะดังกล่าว เช่น มีการจัดวางเนื้อหาประเภทตัวอักษรให้หน้าอ่าน โดยเว้นที่ว่างระหว่างบรรทัดหรือ ใช้ตัวอักษรสีต่างๆเน้นความสำคัญของเนื้อหา หรือมีการนำเสนอเนื้อหาประกอบข่าวอื่นๆบ้าง สำหรับผู้่านที่มีประสบการณ์เปิดรับสารในลักษณะดังกล่าวจากสื่อหนังสือพิมพ์ออนไลน์จึงประเมินความพึงพอใจต่อเนื้อหาข่าวที่นำเสนอทั้ง 2 รูปแบบอย่างไม่แตกต่างกัน ในขณะที่ผู้่านอีกบางส่วนอาจจะมีประสบการณ์การเปิดรับสารลักษณะดังกล่าวจากสื่อหนังสือพิมพ์ออนไลน์น้อยกว่า จึงประเมินค่าความพึงพอใจลักษณะการจัดวางเนื้อหาประเภทตัวอักษรและการนำเสนอเนื้อหาประกอบข่าวอื่นๆในข่าวแบบไม่เป็นลำดับในการศึกษาครั้งนี้สูงกว่า หรือพึงพอใจลักษณะการนำเสนอเนื้อหาข่าวออนไลน์แบบไม่เป็นลำดับดังกล่าวมากกว่าลักษณะการนำเสนอเนื้อหาแบบปกติ ทั้งนี้เนื่องจากลักษณะการนำเสนอเนื้อหาแบบไม่เป็นลำดับที่เลือกมาทำการศึกษาคครั้งนี้ เป็นการนำเสนอเนื้อหาในรูปแบบใหม่ที่น่าสนใจและเหมาะสมกับบริบทของการอ่านข่าวจากสื่อออนไลน์มากกว่าการนำเสนอเนื้อหาข่าวทั่วไปในปัจจุบัน เช่น สามารถกวาดสายตาเพื่ออ่านข่าวได้สะดวกกว่า สามารถเลือกอ่านเนื้อหาข่าวส่วนต่างๆได้สะดวกกว่า เป็นต้น ลักษณะการนำเสนอเนื้อหาในรูปแบบใหม่ดังกล่าว (การนำเสนอเนื้อหาแบบไม่เป็นลำดับ) จึงสามารถดึงดูดผู้่านบางส่วนให้สนใจอ่านเนื้อหาข่าวมากขึ้น และรู้สึกพึงพอใจการนำเสนอเนื้อหาข่าวมากขึ้นได้

อย่างไรก็ตาม จากการศึกษาผลของรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาข่าวออนไลน์ต่อความพึงพอใจการนำเสนอเนื้อหาโดยรวมของผู้่านพบผลที่น่าสนใจในการศึกษาครั้งที่ 1 คือ แม้ว่าผู้่านข่าวออนไลน์ในการศึกษาครั้งที่ 1 จะประเมินความพึงพอใจคุณลักษณะของรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาข่าวแต่ละส่วน เช่น ความพึงพอใจในการนำเสนอเนื้อหาประกอบข่าวอื่นๆ ความพึงพอใจลักษณะการจัดวางเนื้อหาประเภทตัวอักษร ความพึงพอใจการอ่านเนื้อหาข่าวจากหน้าจอคอมพิวเตอร์ ฯ ในการนำเสนอเนื้อหาข่าวแบบไม่เป็นลำดับไม่แตกต่างจากผู้่านข่าวออนไลน์แบบเป็นลำดับ แต่อย่างไรก็ตามจากการศึกษาพบว่าโดยรวมผู้่านข่าวออนไลน์แบบไม่เป็นลำดับประเมินความพึงพอใจการนำเสนอเนื้อหาโดยรวมของการนำเสนอเนื้อหาข่าวแบบไม่เป็นลำดับสูงกว่าการนำเสนอเนื้อหาข่าวแบบเป็นลำดับ แสดงให้เห็นว่าแม้จะเป็นการประเมินความพึงพอใจลักษณะการนำเสนอเนื้อหาข่าวโดยรวมหรือโดยเฉลี่ย รูปแบบการ

นำเสนอเนื้อหาข่าวแบบไม่เป็นลำดับที่ศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ ก็ยังคงเป็นรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาข่าวออนไลน์ที่สามารถสร้างความพึงพอใจในการอ่านข่าวให้กับผู้อ่านได้

สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาครั้งนี้ชี้ให้เห็นว่า รูปแบบการนำเสนอเนื้อหาข่าวออนไลน์ที่แตกต่างกันส่งผลต่อการรับรู้ด้านการระลึกเนื้อหา ความเข้าใจและความพึงพอใจแก่ผู้อ่านข่าวแตกต่างกันไปในแต่ละบริบท กล่าวคือ แม้ผลการศึกษานี้ชี้ให้เห็นว่าผู้อ่านส่วนใหญ่รู้สึกพึงพอใจรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาในข่าวแบบไม่เป็นลำดับ (non-linear) มากกว่าการนำเสนอข่าวแบบเป็นลำดับ (linear) เช่น พึงพอใจความสามารถในการควบคุมการเดินทางบนเว็บไซต์ พึงพอใจการนำเสนอเนื้อหาประกอบข่าวอื่นๆ หรือพึงพอใจลักษณะการจัดเรียงเนื้อหาประเภทตัวอักษรบนหน้าจอบทคอมพิวเตอร์ เป็นต้น แต่ผลการศึกษาดังกล่าวก็ส่งผลกับตัวอย่างเพียงบางกลุ่ม คือ ส่งผลกับตัวอย่างในการศึกษาครั้งที่ 2 ซึ่งโดยส่วนใหญ่เป็นผู้ที่คุ้นเคยกับสื่อหนังสือพิมพ์ออนไลน์น้อยเท่านั้น

อย่างไรก็ตาม ผลของรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาต่อความจำ (การระลึกเนื้อหาข่าวได้) และความเข้าใจของผู้อ่าน ในการทดลองครั้งนี้ก็ยังไม่สามารถสรุปแนวทางที่ชัดเจนได้ว่ารูปแบบการนำเสนอเนื้อหาข่าวแบบไม่เป็นลำดับเป็นรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาข่าวออนไลน์ที่เหมาะสมและเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านข่าวมากกว่าการนำเสนอเนื้อหาในรูปแบบเดิมหรือการนำเสนอเนื้อหาข่าวแบบเป็นลำดับหรือไม่ ทั้งนี้อาจจะเป็นผลเนื่องมาปัจจัยแทรกต่างระหว่างกระบวนการทดลอง กล่าวคือ แม้ว่าผู้วิจัยจะได้พยายามควบคุมสภาพการณ์ทดลองอย่างดีที่สุดแล้วและสร้างเครื่องมืออย่างสมบูรณ์ที่สุดแล้วก็ตาม ก็ยังพบว่ามียปัจจัยแทรกอีกหลายตัวที่ผู้วิจัยไม่ได้ทำการควบคุม และอาจส่งผลต่อผลการศึกษาได้ โดยส่วนใหญ่เป็นปัจจัยทางด้านจิตวิทยาที่ผู้วิจัยไม่สามารถควบคุมได้ เช่น ความแตกต่างเรื่องความรู้ความสามารถในการการอ่าน สถิติปัญญา และความสามารถในการจำของผู้ร่วมวิจัย รวมทั้งพฤติกรรมการอ่านจากหน้าจอบทคอมพิวเตอร์ของผู้ร่วมทดลอง เป็นต้น

แม้ว่าผลการศึกษานี้จะไม่สามารถสรุปแนวทางที่ชัดเจนเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการนำเสนอเนื้อหาข่าวออนไลน์ที่มีประสิทธิผลได้ เช่นเดียวกับการวิจัยการเขียนข่าวออนไลน์หลายๆชิ้นในอดีต ผู้วิจัยยังคงเห็นด้วยกับนักวิชาการทางด้านวารสารศาสตร์และนักพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเกี่ยวกับการพัฒนาแนวคิดในการนำเสนอเนื้อหาข่าวออนไลน์แบบไม่เป็นลำดับ ว่าการพัฒนารูปแบบการนำเสนอเนื้อหาข่าวออนไลน์ที่เหมาะสมกับคุณลักษณะเฉพาะของสื่อออนไลน์ยังคงต้องดำเนินต่อไป ตามแนวคิดที่ว่าคุณลักษณะของสื่อที่แตกต่างกันย่อมนำมาซึ่งการนำเสนอข่าวที่แตกต่างกันและการรับรู้ของผู้อ่านที่แตกต่างกันไป

หนังสือพิมพ์ออนไลน์จึงควรพัฒนาเอกลักษณ์การนำเสนอเนื้อหาออนไลน์ให้แตกต่างไปจากสื่อหนังสือพิมพ์ฉบับเล่มมากขึ้น อาจมีการใช้สื่อปฏิสัมพันธ์และสื่อมัลติมีเดียช่วยในการนำเสนอเนื้อหาให้มากขึ้น และไม่ควรรำนำเนื้อหาที่นำเสนอแล้วในหนังสือพิมพ์ปกติไปนำเสนอซ้ำอีกครั้งบนเว็บไซต์ ทั้งนี้เพื่อที่หนังสือพิมพ์ออนไลน์จะได้พัฒนาเนื้อหาที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของตนขึ้นและสามารถแข่งขันการนำเสนอเนื้อหาข่าวสารกับสื่อหนังสือพิมพ์ฉบับปกติต่อไปได้

ข้อเสนอแนะ

หลังจากที่ได้การศึกษาวิจัยเรื่อง ผลของรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาข่าวออนไลน์แบบเป็นลำดับและไม่เป็นลำดับครั้งนี้ พบว่า รูปแบบการนำเสนอเนื้อหาข่าวออนไลน์ ประเภทข่าว และวัยของผู้อ่านมีผลต่อการรับรู้ข้อมูลของผู้รับสาร เช่น ในเรื่องเกี่ยวกับการเดินทางบนเว็บไซต์ เป็นต้น แต่ยังไม่สามารถระบุแนวทางเกี่ยวกับผลของรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาต่อการรับรู้ของผู้อ่านได้อย่างชัดเจน ทั้งนี้เนื่องจากงานวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยขั้นแรกๆ ที่ศึกษาเกี่ยวกับผลของรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาข่าวสารใน สื่อออนไลน์ดังกล่าว และมีงานวิจัยที่ใช้ศึกษาเปรียบเทียบในบริบทเดียวกันได้น้อย ผู้วิจัยเห็นสมควรว่าน่าจะมีการศึกษาวิจัยทางด้านนี้ต่อไป ดังนี้

1. สำหรับการศึกษาค้างต่อไป ควรมีการควบคุมคุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองให้มีความแตกต่างกันน้อยที่สุด และมีจำนวนผู้ร่วมทดลองต่อกลุ่มที่เหมาะสม (ประมาณ 30 คนขึ้นไป) เนื่องจากความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่างและขนาดของผู้ร่วมทดลองที่น้อยเกินไปอาจส่งผลต่อผลการวิจัยได้ ถึงแม้เครื่องมือในการวิจัยจะมีความสมบูรณ์แล้วก็ตาม
2. รูปแบบการนำเสนอข่าวในสื่อออนไลน์ยังคงไม่มีการนำเสนอที่แน่นอนและเป็นมาตรฐาน ผู้วิจัยเห็นว่าน่าจะมีการศึกษาเปรียบเทียบรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาที่แตกต่างกันต่อไป เพื่อค้นหาว่าการนำเสนอเนื้อหาในรูปแบบใดที่สามารถเพิ่มประสิทธิผลทางด้านการรับรู้ให้กับผู้อ่านได้มากที่สุด โดยเฉพาะในบริบทของผู้อ่านที่เป็นคนไทย
3. รูปแบบการนำเสนอเนื้อหาข่าวด้วยระบบไฮเปอร์เท็กซ์ที่น่าสนใจ เช่น เส้นทางการเชื่อมโยงข้อมูลต่างๆบนเว็บไซต์ (navigation) ความแตกต่างของลักษณะสื่อที่นำเสนอ เช่น สื่อที่เป็นตัวอักษรและสื่อมัลติมีเดีย เป็นต้น ผู้วิจัยเห็นว่าน่าจะมีการศึกษาค้นคว้าให้มากขึ้น เพื่อหารูปแบบการนำเสนอข้อมูลที่เหมาะสมกับพฤติกรรมกรอ่านข่าวออนไลน์ของผู้อ่านมากที่สุด

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กานตวี ปานสีทา. บทบาทของเว็บมาสเตอร์ในการนำเสนอเนื้อหาของหนังสือพิมพ์ออนไลน์.

วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการวารสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.

กาญจนา กาญจนทวี. แรงจูงใจ พฤติกรรมและความพึงพอใจของผู้อ่านหนังสือพิมพ์ออนไลน์ไทย.

วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการวารสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์
คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.

กิติพงศ์ ไทยเจริญ. การกำหนดนโยบายองค์กรและลักษณะการรายงานข่าวผ่านอินเทอร์เน็ต
(www.)ในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ คณะนิเทศศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.

เกรียงไกร ทวีโชติกิจเจริญ. แนวโน้มหนังสือพิมพ์ออนไลน์ในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญา

มหาบัณฑิต สาขาวิชาการวารสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2543.

ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน, รศ.ดร. จิตวิทยาการอ่าน. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: บริษัทสำนักพิมพ์ไทย
วัฒนาพานิช จำกัด, 2525.

ชฎมน ยูเด็น. การพัฒนาระบบไฮเปอร์เท็กซ์สำหรับคู่มือการใช้งานโปรแกรมประมวลผลคำ

จุฬารีก. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

ชัยพร วิชาวุธ. ความจำมนุษย์. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518.

ดนยา วงศ์ธนะชัย. การอ่านเพื่อชีวิต ตำราโปรแกรมวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคม
ศาสตร์ สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม. โครงการตำราวิชาการราชภัฏเฉลิมพระเกียรติ เนื่องใน
วโรกาสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเจริญพระชนมพรรษา 6 รอบ, 2542.

นรินทร์ นำเจริญ. รูปแบบการนำเสนอเนื้อหาของหนังสือพิมพ์ออนไลน์ (online) ภาษาไทย.

วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ บัณฑิตวิทยาลัยเชียงใหม่, 2544.

ปิยวรรณ คงสาคร. การเดินทางบนเครือข่ายเว็ลด์ไวด์เว็บ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชา
วารสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.

มณฑิรา อินคชสาร. การอ่านข่าวจากหนังสือพิมพ์และหนังสือพิมพ์ออนไลน์: ศึกษาเปรียบเทียบปริมาณ
ข้อมูลที่ได้อ่าน ความจำ และความพึงพอใจของผู้อ่าน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ

สาขาวิชาการวารสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2539.

- วิโรจน์ อัครวงษ์. หลักการของ Hypertext. คอมพิวเตอร์วิวิ 83 (กรกฎาคม 2534):117-118.
- ศิริยงค์ ฉัตรโท. ระบบไฮเปอร์มีเดียสำหรับการสร้างสื่อนำเสนอพื้นที่ที่เหมาะสมกับการเพาะปลูก
ยางพาราด้วยสื่อหลายมิติ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์
 สาขาวิชาวิทยาศาสตร์คอมพิวเตอร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539
- ศุจิภา ดวงมณี. การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่าน world wide web ของสื่อมวลชนไทย. วิทยานิพนธ์
 ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน ภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.
- สันหัต ทองรินทร์. หนังสือพิมพ์ออนไลน์ฉบับภาษาไทย : แนวคิด การจัดทำ และแนวโน้ม. วิทยานิพนธ์
 ปริญญาโทมหาบัณฑิต(สื่อสารมวลชน) คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน
 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2543.
- สุธีพร ปาละดี. การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถทางการอ่าน การเขียน และการระลึกสิ่งที่อ่านได้ใน
วิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา
และการสอนตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ,
 2531.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. หลักและวิธีการสอนอ่านภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: บริษัทโรงพิมพ์ไทย
 วัฒนาพานิชจำกัด, 2537.
- เสริมศิริ นิลดำ. สื่อการเขียนข่าวกับการรับรู้ผู้อ่าน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชา
 การหนังสือพิมพ์ ภาควิชาวารสารสนเทศ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.
- อรุณีศิริ คงธรรม. ปฏิสัมพันธ์ของรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาในหนังสือการ์ตูนกับระดับความสามารถที่มี
ผลต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนด้านพุทธิพิสัยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 . วิทยานิพนธ์
 ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาสัตตศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.

ภาษาอังกฤษ

- Atkinson, Rita L., Atkinson, Richard C., and Hilgard, Ernest R. Introduction to Psychology.
San Francisco: Harcourt Brace Jovanovich, Inc., 1953.
- Bjorner, Susanne. Newspaper online: A guide to searching daily newspaper whose articles are online in full text. Needham Heights : MA Eiblio Daiz, 1995.
- Bonilla, Diego. The Media is the Measure of Itself. Desertation in Mass Communication Graduate School of Syracuse University Mexico, 2003.
- Bonime, Andrew & Pohlmann, Ken C. Writing for New Media. USA: John Wiley & Sons Inc., 1998.
- Chandler, Danial. The Active Reader. Illinois : Waveland Press, 1995.
- Chyi, Hsiang Iris. and Lasorsa, Dominic. Access, Use and Preferences for Online Newspapers. Newspaper Research Journal 20 (Fall 1999) [Online]. Available from: <http://www.poynterextra.org/eyetrack2004/index.htm>
- D' Haenens, Leen. ; Jankowski, Nicholas. ; and Heuvelman, Ard. News in online and print newspaper: differences in reader consumption and recall. News media & Society 6 (2004) : 363-382.
- Deuze , Mark . Online Journalism : Modelling the first generation of news Media on the World Wide Web [Online]. 1995. Available from: <http://home.pscw.ura.nl/deuze>
- Fluckiger, Francois . Understanding networked multimedia : applications and Technology. London : Prentice Hall, 1995.
- Hawkins., Robert P., and Daly, John. Cognitive and Communication. In Hawkins, Robert P., Wiemann, John M., Pingree, Suzanne (eds.) Advancing Communication Science. Newbury Park : Saga Publications, 1988.
- Infante, D., Rancer, A. & Womack, D. Building Communication Theory. Illinois : Waveland Press, 2003.
- Kaye , Barbara K. and Medoff , Norman J. The World Wide Web A mass communication perspective. USA.: Mayfield Publishing Com, 1999.
- Ketterer, Stan. Links Engage Readers of Online Crime Stories. Newspaper Research Journal 22, (Spring 2001): 35 - 70.
- Lapp ,D. and Flood, J. Teaching Reading to Every Child. 3 rd edition . New York :
M a c m i l l i a n , 1 9 9 2 .
- Lievrouw, Leah A. and Livingstone, Sonia. Handbook of new media : social shaping and

consequences of ICTs. 1st ed. London: Sage, 2002.

Lowrey, Wilson. More Control, But Not Clarity in Non-linear Web Stories. Newspaper Research Journal. 25 (Spring 2004) [Online]. Available from:

<http://members.aol.com/crich13/forms.html>

Mandler. J.M. Structure invariants in development. In Liben, L.S. (eds.), Piaget and the foundations of knowledge. Hillsdale, NJ : Lawrence Erlbaum Associates Inc., 1983 .

Mundorf , Norbert and Laird, Kenneth R. Social and Psychological effects of information technologic and other interactive media. Media effects : advances in theory and research. USA.: Lawrence Erlbaum Associates Inc., 2001.

Nielsen and John Morkes. Applying Writing Guidelines to Web Pages [Online]. 1994-1997.

Available from: http://poynteronline.org/dg.lts/id.12632/content.content_view.htm

Pavlik, J.V. Concepts and Applications in Cyberspace. New Media and the Information Superhighway. USA.: Allyn and Bacon, 1996.

Rich, Carol. Creating online media : a guide to research, writing and design on the internet. Boston: McGraw-Hill, 1999.

Rich, Carol. Writing and reporting news : a coaching method. 2 rd edition. California : Wadsworth, 1997.

Ritchie, I. Hypertext_Moving Towards Large Volumes. The Computer Journal 32 (December 1989) :50-75.

Rudin, Richard & Ibbotson, Trevor. An Introduction to Journalism : essential techniques and background knowledge. Boston: McGraw-Hill, 2000.

Sundar, S.Shyam. Multimedia Effects on Processing and Perception of Online News : A Study of Picture, Audio, and Video Downloads. J&MC Quarterly 77(Autumn 2000) :480-499.

Susanne, Bjorner. Newspaper online : A guide to searching daily newspaper. 3 rd edition . New York : Macmillan , 1995.

Tewsbury, David and Althaus, Scott L. Differences in Knowledge Acquisition among Readers of the Paper and Online Versions of a National Newspaper. J&MC Quarterly 77 (Autumn 2000) : 457-479.

ภาคผนวก ก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวอย่างหน้าโฮมเพจของเว็บไซต์ต่าง ๆ - ตัวอย่างหน้าโฮมเพจของเว็บไซต์ CNN

The screenshot shows the CNN.com homepage with a main article about Falluja. A black circle highlights the video player area, and an arrow points from it to the text below.

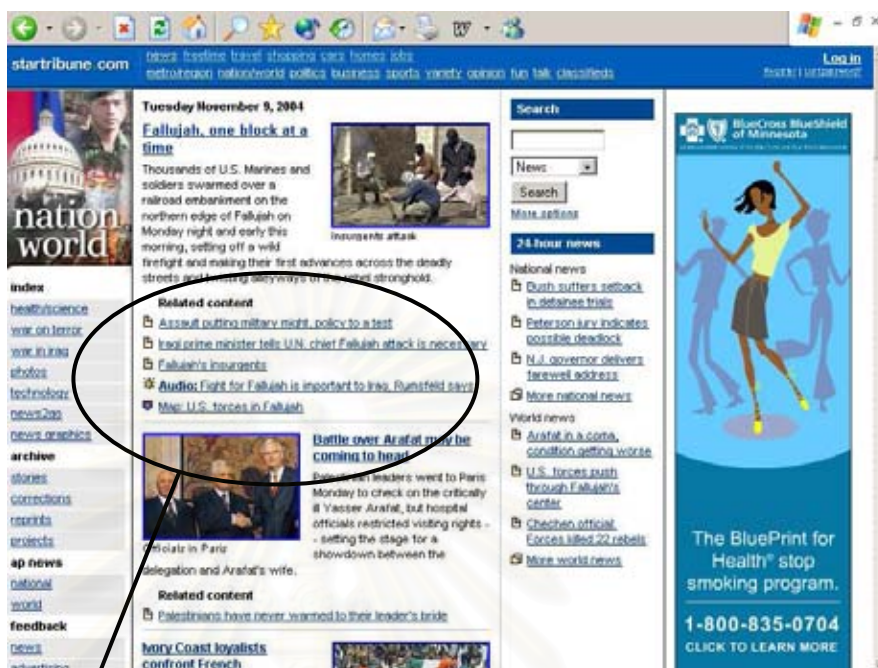
ที่มา <http://www.cnn.com/> (วันที่ 9 พฤศจิกายน 2547)

ในหน้าโฮมเพจของเว็บไซต์ CNN แสดงให้เห็นรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาข่าวแบบไม่เป็นลำดับ (non-linear) โดยใช้ประโยชน์จากโหนดและลิงค์ในระบบไฮเปอร์เท็กซ์มาช่วยในการนำเสนอ

ลิงค์ต่างๆที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาข่าว ได้แก่ ลิงค์ที่เป็นสื่อมัลติมีเดีย เช่น ลิงค์ไฟล์วิดีโอลิงค์ภาพประกอบข่าว รวมทั้งลิงค์ที่เชื่อมโยงไปยังรายงานพิเศษเกี่ยวกับข่าวดังกล่าว เป็นต้น

โดยลิงค์ทั้งหมดถูกนำเสนอไว้ที่เดียวกัน คือ ใต้ความนำข่าว ทั้งนี้เพื่อให้ผู้อ่านสังเกตเห็นได้ง่าย สามารถเลือกอ่านเนื้อหาต่างๆได้สะดวก ตามความสนใจของตนเอง และไม่ต้องเป็นไปตามลำดับที่นักข่าวนำเสนอ

ตัวอย่างหน้าโฮมเพจของเว็บไซต์ Startribune และ American Journalism Review

ตัวอย่างรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาแบบไม่เป็นลำดับของ
เว็บไซต์ Startribune และ American Journalism Review

ที่มา <http://www.startribune.com/nationworld/> (วันที่ 9 พฤศจิกายน 2547)

และ <http://www.ajr.org/Article.asp?id=3748> (วันที่ 9 พฤศจิกายน 2547)

ตัวอย่างหน้าโฮมเพจของเว็บไซต์ Guardian unlimited

Guardian Unlimited

Stay up-to-date with the latest international development issues

Sign in | Register

Go to: Guardian Unlimited home

Best daily newspaper on the world wide web

Guardian Unlimited

Home Arts Books Business Education Film Football The Guide Media Money Life Jobs
Online Observer Politics Society Sport Travel UK news World news US elections Newsblog Talk

Education: How to turn around a failing school

Money: Be sure to get the best deal with our compare and buy service

Arts: In pictures: contemporary Chinese art at the Shanghai biennale

Search this site: Go

Archive search

Tuesday November 09 2004

Teachers' unions criticise email teaching scheme

New Soulmates: Find love and friendship online

Play Fantasy Football Chairman and win £10,000. Pick your squad now!

Today's picks

awarded a first to an illiterate

- Douglas Alexander: Bush's real lesson for Labour
- Jonathan Glancey: The decline and fall of Rover

Blogs

- Gamesblog
- Newsblog
- Guideblog
- Onlineblog

This week

- Reader offers: Christmas shopping made easy
- Interactive tuition fees survey
- Poetry workshop

USA: Iraq: How to use our RSS feeds

Digital Editions

Subscribe today

- The Guardian
- The Observer
- Browse the demo

US troops in control of Falluja

Heavy street fighting rages

Three US troops killed

45 die in Baquba clashes

Western journalists quit Falluja

'We're here to fight the infidels'

Families flee besieged city

Go kick some butt, US troops urged

Leader fearful in Falluja

Interactive guide: siege of Falluja

Special report: Iraq

Work to clear crash wreckage begins

Wreckage removed from crash site as detectives examine background of car driver who caused derailment

Police investigate 'suicidal' driver

Manne hailed as a hero

Special report: Berkshire train crash

Emlyn Hughes dies aged 57

The former Liverpool and England captain Emlyn Hughes has died

Archive match report: 1977 triumph

Talk about it

Guardian Unlimited Football

Audio | Email services | Interactive guides | Newsblog | Steve Bell | Comment | Talk | Crossword

More news and comment

Yasser Arafat in 'deeper' coma

World: The Palestinian leaders' condition worsened overnight and his coma has deepened, French military hospital says

Special report: Israel & the Middle East

More world news

Royal Mail chief: price of stamps must rise again

UK: The price of stamps will have to rise again as the Post Office faces growing competition, the head of the Royal Mail said today

Special report: postal service

More UK news

Rose axes four M/S directors

PRIUS START NOW.

The world's most advanced hybrid power-train

maximum fuel efficiency

ultra-low emissions

state-of-the-art technology

an idea that cannot wait

Find out more about the new TOYOTA PRIUS

Services

- Ad-free site
- Crosswords
- Digital editions
- Email services

ที่มา <http://www.guardian.co.uk/> (วันที่ 9 พฤศจิกายน 2547)

รูปแบบการนำเสนอเนื้อหาแบบไม่เป็นลำดับ (non-linear)
 ในหน้าโฮมเพจของเว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ออนไลน์ Guardian unlimited

ภาคผนวก ข

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำอธิบายการใช้การใช้อีเมลที่มีเดียในข่าวทดลอง
การใช้อีเมลที่มีเดีย

ข่าว	ประเภทมัลติมีเดียที่ใช้ (จำนวน)			
	ไฟล์วิดีโอ	ไฟล์เสียง	รูปภาพ	กราฟฟิก
ข่าวหนัก				
1. ข่าวโครงการ SML		✓ (2ไฟล์)		✓ (1ไฟล์)
2. ข่าวขึ้นภาษีบุหรี่		✓ (1ไฟล์)		✓ (2ไฟล์)
3. ข่าวระเบิดที่อียิปต์	✓ (1ไฟล์)		✓ (2ไฟล์)	
4. ข่าวขยะเชียงใหม่	✓ (1ไฟล์)			✓ (2ไฟล์)
ข่าวเบา				
5. ข่าวประกวดหุ่นยนต์	✓ (2ไฟล์)	✓ (1ไฟล์)		
6. ข่าวซีเกมส์			✓ (1ไฟล์)	✓ (2ไฟล์)
7. ข่าวเล่าต่า	✓ (2ไฟล์)	✓ (1ไฟล์)		
8. ข่าวป้อบอขาย		✓ (1ไฟล์)	✓ (2ไฟล์)	
รวม	6 ไฟล์	6 ไฟล์	5 ไฟล์	7 ไฟล์
<p>***หมายเหตุ</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1 ข่าว ใช้อีเมลที่มีเดียประกอบเนื้อหา 2 ประเภท รวม 3 ดิงค์ - เนื้อหาอีเมลที่มีเดียทั้งหมด ผู้วิจัยพยายามการใช้อีเมลที่มีเดียทุกชนิดให้ครอบคลุมมากที่สุด และแต่ละไฟล์มีความยาวใกล้เคียงกัน และเนื้อหาในอีเมลที่มีเดียในข่าวออนไลน์แบบไม่เป็นลำดับเป็นเนื้อหาเดียวกับเนื้อหาประเภทตัวอักษรในข่าวออนไลน์แบบเป็นลำดับ 				

ลักษณะการใช้สื่อมัลติมีเดียประกอบข่าว

- 1 ข่าวมีมัลติมีเดีย 2 ประเภท รวม 3 ลิงค์
- มัลติมีเดียที่ใช้ทั้งหมดมี 4 ประเภท เฉลี่ยประเภทละเท่าๆกัน รวมลิงค์มัลติมีเดียทั้งหมด 24 ลิงค์

สื่อมัลติมีเดีย	ประกอบข่าว / ชื่อ	ความยาว	ที่มา
1.วิดีโอ	ข่าวประกวดหุ่นยนต์ : ภาพการแข่งขันที่ผู้ชนะ	1.20 นาที	รายการโทรทัศน์ ช่อง 7
	ข่าวประกวดหุ่นยนต์ : สัมภาษณ์ผู้ชนะ	30 วินาที	รายการโทรทัศน์ ช่อง 7
	เล่าต่า : สัมภาษณ์ ลูกชายเล่าต่า	25 วินาที	รายงานข่าวไอทีวี 15 ตค.47
	เล่าต่า : รายงานข่าว ยกฟ้องเล่าต่า	40 วินาที	รายงานข่าวช่อง 9 15 ตค.47
	อีลิปต์ : รายงานข่าวเหตุ ระเบิดที่อีลิปต์	28 วินาที	รายงานข่าวช่อง 9 8 ตค.47
	ขยะเชียงใหม่ : รายงานข่าว ขยะเชียงใหม่	1.18 นาที	รายงานข่าวช่อง 9 15 ตค.47
2.ไฟล์เสียง	ข่าวประกวดหุ่นยนต์ : สัมภาษณ์ผู้ชม 3 คน	53 วินาที	รายการโทรทัศน์ ช่อง 7
	เล่าต่า : จับกุมเครือข่ายยา- เสพติดเล่าต่า ได้ของกลาง เป็นเฮโรอีน มูลค่า 14 ล้านบาท	56 วินาที	รายงานข่าว Mcot.net 14 ธค. 2547
	ป๊อบอาย : เพลงประกอบ การ์ตูนป๊อบอาย	58 วินาที	เว็บไซต์ทั่วไป
	Sml : สัมภาษณ์มท.1	27 วินาที	รายงานข่าวไอทีวี
	Sml : ตัวอย่างโครงการ SML นำร่อง	2.30 นาที	รายงานข่าวช่อง 9
	ภาชนะหรี	47 วินาที	ไฟล์เสียงรายงานข่าว วิทยุ จาก Mcot.net 25 พย.47

ลักษณะการใช้สื่อมวลชนมีเดียประกอบข่าว (ต่อ)

สื่อมวลชนมีเดีย	ประกอบข่าว / ชื่อ	ความยาว	ที่มา
3.รูปภาพ	ป๊อบอาย: ตัวการ์ตูน ป๊อบอาย	8 ภาพ (กำหนดเวลาที่ ใช้ดูเฉลี่ย \approx 1 นาที)	เว็บไซต์ทั่วไป ,เว็บไซต์ ผู้จัดการออนไลน์
	ป๊อบอาย:ป๊อบอาย ในอดีต	8 ภาพ	เว็บไซต์ทั่วไป ,เว็บไซต์ จัดการออนไลน์
	ภาพข่าวเหตุระเบิด คาร์บอมบ์ ที่อียิปต์ : ภาพเหตุระเบิด	8 ภาพ	เว็บไซต์ข่าว CNN และ สำนักข่าวรอยเตอร์ วันที่ 8 ตค.2547
	ภาพข่าวเหตุระเบิด คาร์บอมบ์ ที่อียิปต์ : ภาพการกู้ภัย	8 ภาพ	เว็บไซต์ข่าว CNN และ สำนักข่าวรอยเตอร์ วันที่ 8 ตค.2547
	ซีเกมส์ :ภาพพิธีปิดการ แข่งขันซีเกมส์ ที่เวียดนาม	8 ภาพ	รายงานพิเศษซีเกมส์ จาก section ข่าวกีฬา เว็บไซต์นสพ.มติชน
4.กราฟฟิก	ชยะเซียงใหม่ :ภูมิหลัง เหตุการณ์	1 ภาพ	สรุปจากเนื้อหาข่าว
	ชยะเซียงใหม่ : รายละเอียดการกำจัด ชยะ	1 ภาพ	สรุปจากเนื้อหาข่าว
	Sml : รายละเอียดของ โครงการ SML	1 ภาพ	สรุปจากเนื้อหาข่าว
	ภาษีบุหรี่:เปรียบเทียบราคา บุหรี่ปาก - หลังขึ้นภาษี	1 ตาราง	สรุปจากเนื้อหาข่าว
	ภาษีบุหรี่ : ยอดขาย และรายได้ของรัฐจาก การสูบบุหรี่	1 ตาราง	จากเว็บไซต์ โรงงาน ยาสูบ กระทรวงการคลัง http://www.thaitobacco. or.th/service/price.html
	ซีเกมส์ : รายชื่อกีฬาและ จำนวนเหรียญทองที่ เข้าชิงในกีฬาซีเกมส์	1 ตาราง	สรุปจากเนื้อหาข่าว
	ซีเกมส์ :สรุปเหรียญทอง ในการแข่งขันครั้งที่ 22	1 ตาราง	รายงานพิเศษซีเกมส์ จาก section ข่าวกีฬา

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายละเอียดประกอบข่าวอื่นๆ และที่มา

ข่าว	ประเภทเนื้อหาประกอบข่าวที่นำเสนอ	เรื่อง	ที่มา
1. ข่าวโครงการ SML	บทความ	เกาะกระแสการเมือง “จากหมู่บ้านละล้านสู่ SML วงจรหนี้สู่วากเหวป่า”	หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ วันที่ 21 กค.47 หน้า 15
2. ข่าวขึ้นภาษีบุหรี่	บทความ	ภัยบุหรี่ : ผลาญชีวิต... เฝ้าเศรษฐกิจ	กระแสดวงศกน ปีที่ 5 ฉบับที่ 741 วันที่ 14 ตุลาคม 2542
3. ข่าวระเบิดที่อียิปต์	รายงานข่าวเกี่ยวข้องวันเดียวกัน	ข่าวเกิดเหตุระเบิดที่ฝรั่งเศสและกรุงแบกแดก	ข่าวต่อในรายงานข่าววันเดียวกัน
4. ข่าวขยะเชียงใหม่	ข่าวย้อนหลัง	ผู้ว่ามั่นใจขยะล้นเชียงใหม่ไม่บานปลายเทศบาลเตรียมขอใช้ที่ฝังเดิมรอกเรืออบ	หนังสือพิมพ์ผู้จัดการ วันที่ 13 ตค.47 หน้า 10
5. ข่าวประกวดหุ่นยนต์	บทความ	ที่มาของโครงการ	รายงานพิเศษจากข่าวในนสพ. มติชน วันที่ 7 ธค. 47 หน้า 25
6. ข่าวซีเกมส์	บทความ	เรื่องประวัติกีฬาซีเกมส์	รายงานพิเศษซีเกมส์ จาก section ข่าวกีฬา เว็บไซต์นสพ. มติชน
7. ข่าวเล่าดำ	เคียงข่าว	ประวัติเล่าดำ	ข่าวย้อนหลังจากหนังสือพิมพ์มติชน 31 กค.42 หน้า 1 และ 21
8. ข่าวป๊อบอาย	บทความ (เคียงข่าว)	ประวัติและที่มาของป๊อบอาย	นิตยสารและหนังสือเรื่อง “การ์ตูนที่รัก”

ภาคผนวก ค

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบบันทึกความจำ-ความเข้าใจ

ข่าว : นายกษแจกเงิน SML 250 ล้าน

ข่าวที่.....

ชุดที่.....

ข่าว linear / non-linear

รายละเอียดของข่าว	ความเข้าใจ		ความจำ	
	เข้าใจ	เข้าใจผิด	จำได้	จำไม่ได้
1.นายกษเปิดโครงการนำร่องสร้างหมู่บ้านต้นแบบเพื่อเตรียมความพร้อมในการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้านและชุมชน (SML) ที่ทำเนียบรัฐบาล				
2.รัฐบาลตระหนักว่ามีหลายกิจกรรมที่ชุมชนสามารถแก้ปัญหาได้เอง แต่ยังคงขาดงบประมาณ				
3.หลักการของโครงการ SML คือ “แทนที่รัฐบาลจะแก้ปัญหาเอง ก็ให้เงินชาวบ้านไปแก้ปัญหา”				
4.โครงการSMLคล้ายกับโครงการกองทุนหมู่บ้าน แต่ไม่เหมือนกันทั้งหมด				
5.งบประมาณในโครงการ SML เป็นเงินทุนส่วนรวมของชุมชน เมื่อได้ไปแล้วไม่ต้องใช้คืน				
6.เกิดกระแสวิจารณ์โครงการ SML ของรัฐบาลว่าทำโครงการเพราะหวังผลทางการเมือง				
7.รพ.มหาดไทย (มท.1) เรียกร้องให้ทุกฝ่ายพิจารณาถึงประโยชน์ของโครงการมากกว่าวิจารณ์รัฐบาล				
8.ปัจจุบันโครงการ SML เริ่มนำร่องขึ้นในบางพื้นที่แล้ว เช่น ที่หมู่บ้านหัวริน จ.เชียงใหม่				
9.หมู่บ้านหัวรินเป็นหมู่บ้านขนาดใหญ่ (มีประชากร \approx 1,600 คน) ได้รับบขสนับสนุน 3 แสนบาท				
10.ชาวบ้าน บ.หัวรินเลือกโครงการ SML นำร่องเป็น “โครงการตลาดชุมชน”				
11.ชาวบ้านกล่าวว่า โครงการตลาดชุมชนช่วยแก้ไขปัญหาการขาดแคลนตลาดในหมู่บ้านและทำให้ชาวบ้านสามัคคีกันมากขึ้น				
12.เกณฑ์ในการจัดสรรบขโครงการ SML คือ จัดสรรบขตามขนาดของหมู่บ้านและชุมชน				
13.หมู่บ้านและชุมชนในโครงการ SML นำร่องมีทั้งสิ้น 1,002 แห่ง				
14.โครงการSMLนำร่องใช้งบฯทั้งสิ้น 250 ล้านบาท				
15.หากโครงการนำร่องประสบความสำเร็จ รัฐบาลเตรียมขยายผลดำเนินการต่ออีกหลายหมู่บ้าน				

แบบบันทึกความจำ-ความเข้าใจ

ข่าว : สรรพสามิตคาคาตรีตภาชีสิงห์หอมควันเต็มเม็ด 80%

ข่าวที่.....

ชุดที่.....

ข่าว linear / non-linear

รายละเอียดของข่าว	ความเข้าใจ		ความจำ	
	เข้าใจ	เข้าใจผิด	จำได้	จำไม่ได้
1.กรมสรรพสามิตเร่งศึกษารูปแบบการขึ้นภาษีหรือสูงสุดตามที่กฎหมายกำหนด				
2.อัตราภาษีหรือในปัจจุบัน คือ 75 %				
3.การปรับขึ้นภาษีหรืออาจเพิ่มจาก 75%ในปัจจุบันเป็น 77% 78% หรือ 80%				
4.การปรับขึ้นภาษีหรือจะไม่ส่งผลให้เกิดปัญหาหรือการค้าหรือเถื่อน				
5.กรมสรรพสามิตคาดว่าจะแจ้งผลการขึ้นภาษีหรือได้ภายใน 3 - 4 เดือน				
6.ข้อมูลการวิจัยพบว่า การห้ามโฆษณาและการขึ้นภาษีหรือเป็นมาตรการที่ป้องกันเด็กและเยาวชนสูบบุหรี่ได้ดีที่สุด				
7.ส่วนมาตรการที่ใช้ไม่ได้ผลก็คือ การรณรงค์ทั่วไปและการบังคับใช้กฎหมายห้ามขายบุหรี่				
8.ข้อมูลวิจัยของจุฬาฯ พบว่า หากรัฐบาลปรับขึ้นภาษีหรือจะส่งผลให้การบริโภคบุหรี่โดยเฉพาะในกลุ่มผู้มีรายได้น้อยและเยาวชนมีจำนวนลดลง ขณะที่รัฐมีรายได้เพิ่มขึ้น				
9.หากรัฐบาลปรับเพิ่มภาษีจากเดิม 75% จะทำให้ราคายาหรือเพิ่มขึ้น 10%				
10.กรมสรรพสามิตควรออกกฎจำกัดจุดขายปลีกบุหรี่ให้น้อยลง				
11.สสส. เผยว่าปัญหาการสูบบุหรี่ของคนไทยในปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเยาวชนอยู่ในภาวะที่น่าเป็นห่วง				
12.สสส.และหน่วยงานภาครัฐและเอกชนรวม 7 แห่งร่วมกันรณรงค์ป้องกันการสูบบุหรี่				
13.นโยบายการปิดโรงงานยาสูบไม่สามารถทำให้จำนวนผู้สูบบุหรี่ลดลงได้				
14.ในแต่ละปีมีจำนวนคนไทยที่สูบบุหรี่ประมาณ 11 ล้านคน				
15.ผู้สูบบุหรี่เกือบทั้งหมด (หรือ 90 %) เป็นเยาวชน(อายุต่ำกว่า 25 ปี)				

แบบบันทึกความจำ-ความเข้าใจ

ข่าว : คาร์บอมบ์ 3 ครั้งซ้อนถล่มรีสอร์ททิว

ข่าวที่.....

ชุดที่.....

ข่าว linear / non-linear

รายละเอียดของข่าว	ความเข้าใจ		ความจำ	
	เข้าใจ	เข้าใจผิด	จำได้	จำไม่ได้
1.กระทรวงมหาดไทยของอียิปต์แถลงว่า เกิดเหตุระเบิดรุนแรงในสถานที่พักตากอากาศ 3 แห่ง บนคาบสมุทรไซไน				
2.ระเบิดครั้งแรกซึ่งรุนแรงที่สุดเกิดขึ้นที่โรงแรมฮิลตันในเมืองทาบา				
3.ระเบิดที่โรงแรมฮิลตัน แรงระเบิดทำให้อาคารด้านหน้าของโรงแรมพังยับเยินและเกิดเพลิงลุกไหม้				
4.ในเวลาไล่เลี่ยกันเกิดเหตุระเบิดขึ้นอีก 2 ครั้ง ที่สถานที่พักตากอากาศ ใกล้เมืองทาบา				
5.กระทรวงมหาดไทยอียิปต์เผยยอดผู้เสียชีวิตจากการระเบิดทั้ง 3 ครั้งว่ามีทั้งสิ้น 27 คน บาดเจ็บ 135 คน				
6.ระเบิดที่โรงแรมฮิลตันเป็นระเบิดพลีชีพซึ่งใช้รถบรรทุกซึ่งจอดอยู่หน้าโรงแรมในการก่อเหตุ				
7.ผู้เห็นเหตุการณ์ระบุว่าระเบิดทั้ง 3 ครั้งเป็นการระเบิดด้วยรถยนต์ (หรือคาร์บอมบ์) ทั้งหมด				
8.ทางการอียิปต์สั่งคุมเข้มที่สนามบินนานาชาติ และยกระดับการรักษาความปลอดภัยเมืองท่องเที่ยวทันที				
9.กระทรวงการต่างประเทศของอิสราเอลเร่งอพยพนักท่องเที่ยวออกจากคาบสมุทรไซไน				
10.สำนักข่าวเอเอฟพีรายงานว่า "กลุ่มอิสลาม" มากกว่า 1 กลุ่ม อ้างความรับผิดชอบในเหตุระเบิดดังกล่าว ผ่านทางเว็บไซต์				
11.โดยระบุนสาเหตุว่าเพื่อเป็นการแก้แค้นแทนชาวปาเลสไตน์และอาหรับ				
12.ด้านอิสราเอลเชื่อว่าการระเบิดครั้งนี้เป็นฝีมือของเครือข่ายอัลกออิดะห์				
13.เหตุการณ์ระเบิดดังกล่าวเกิดขึ้นในช่วงเทศกาลซัดโคต (Sukkot)(เทศกาลสำคัญของศาสนายิว)				
14.ก่อนเกิดเหตุ 1 เดือนรัฐบาลอิสราเอลเคยประกาศเตือนประชาชนให้ระวังเหตุก่อการร้ายตามสถานตากอากาศ				
15.แต่ชาวอิสราเอลจำนวนมากยังคงหลงไหลไปพักผ่อนที่แหลมไซไนโดยไม่ฟังคำเตือนนี้				

แบบบันทึกความจำ-ความเข้าใจ

ข่าว : อังกฤษลงทุนตั้งโรงงานกำจัดขยะพลังไอน้ำแห่งแรกในไทย

ข่าวที่.....

ชุดที่.....

ข่าว linear / non-linear

รายละเอียดของข่าว	ความเข้าใจ		ความจำ	
	เข้าใจ	เข้าใจผิด	จำได้	จำไม่ได้
1.เทศบาลเชียงใหม่ทำสัญญาร่วมกับบริษัทเอกชนของอังกฤษ ในโครงการเปลี่ยนขยะเป็นพลังงาน				
2.โครงการดังกล่าวจะนำขยะมาแปรรูปเป็นเชื้อเพลิง เพื่อผลิตเป็นกระแสไฟฟ้าอีกครั้ง				
3.โครงการดังกล่าวใช้เทคโนโลยีกำจัดขยะพลังไอน้ำ จากประเทศอังกฤษ				
4.โครงการนี้เป็นโครงการนำร่องแห่งแรกในประเทศไทย				
5.บริษัทเอกชนไทยและอังกฤษเป็นผู้ลงทุนเองทั้งหมด ขณะที่เทศบาลนครเชียงใหม่ไม่ต้องลงทุนใดๆ				
6.ใช้เงินลงทุนในโครงการทั้งสิ้น 1,105 ล้านบาท				
7.การตั้งโรงงานกำจัดขยะที่เชียงใหม่ครั้งนี้ต้องใช้งบประมาณสูง เนื่องจากต้องใช้อุปกรณ์นำเข้าใหม่ทั้งหมด				
8.อนาคตเทศบาลเชียงใหม่อาจเข้าถือหุ้นร่วมกับบริษัทเอกชน 10%				
9.เทคโนโลยีกำจัดขยะนี้ ช่วยให้เทศบาลไม่ต้องแยกขยะ ก่อนนำไปกำจัด				
10.นอกจากนั้นยังช่วยให้เทศบาลไม่ต้องลำบากหาพื้นที่ ฝังกลบขยะเพิ่ม				
11.เทคโนโลยีนี้ช่วยให้เทศบาลลดค่าใช้จ่ายในการกำจัดขยะ ลงครึ่งหนึ่ง				
12.และช่วยให้เทศบาลมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการขายเชื้อเพลิง ซึ่งเหลือภายหลังจากการกำจัดขยะ				
13.เชื้อเพลิงที่ได้หลังกำจัดขยะคาดว่าจะช่วยผลิตกระแสไฟฟ้า ได้ 10 เมกกะวัตต์				
14.เทศบาลคาดว่าจะเริ่มเดินเครื่องได้ประมาณกลางปี				
15.รมว. สิ่งแวดล้อมของอังกฤษยืนยันว่าเทคโนโลยีกำจัดขยะ ดังกล่าวมีมาตรฐานสูงและไม่ก่อให้เกิดมลพิษ				

แบบบันทึกความจำ-ความเข้าใจ

ข่าว : “มวยไทย” ได้เฮมีบรรจุนีซีเกมส์ ประเดิมชิง 4 เหรียญทอง

ข่าวที่.....

ชุดที่.....

ข่าว linear / non-linear

รายละเอียดของข่าว	ความเข้าใจ		ความจำ	
	เข้าใจ	เข้าใจผิด	จำได้	จำไม่ได้
1. ที่ประชุมซีเกมส์มีมติให้จัดการแข่งขันซีเกมส์ครั้งที่ 23 ขึ้นวันที่ 27 พ.ย. - 5 ธ.ค. 2548 ที่ประเทศฟิลิปปินส์				
2. มีการแข่งขันกีฬาทั้งสิ้น 41 ชนิด รวม 388 เหรียญทอง				
3. โดยอนุญาตให้เพิ่มกีฬาอีก 5 ชนิด ได้แก่ เพาะกาย ลอนโบวล์ สควอช เรือพายประเพณี และมวยไทย				
4. “มวยไทย” กำหนดให้ใช้ชื่อว่า “มวย” แทน เพราะชาติสมาชิกส่วนหนึ่ง เรียกร้องว่าเพื่อป้องกันความเข้าใจผิดว่า “มวยไทย” เป็นกีฬาเฉพาะของไทย				
5. กีฬามวยในครั้งนี้นีซีเกมส์เหรียญทองกันเพียง 6 รุ่น				
6. กีฬามวยในครั้งนีกำหนดให้แต่ละชาติส่งนักกีฬาเข้าร่วมได้ไม่เกิน 2 รุ่นๆ ละไม่เกิน 2 คนเพื่อป้องกันการผูกขาดเหรียญทอง				
7. ด้านตะกร้อ เทนนิส และแบดมินตันครั้งนี้ จัดให้มีการแข่งขันในประเภททีมเดี่ยวและคู่ แต่ไม่มีประเภททีมรวม				
8. จำนวนเหรียญทองในการแข่งขันครั้งนี้ น้อยกว่าซีเกมส์ครั้งก่อน (ที่เวียดนาม)				
9. ซีเกมส์ครั้งนี้ฟิลิปปินส์บรรจุกีฬาพื้นบ้านของตนเข้าไปหลายรายการ และตัดกีฬาที่เป็นความหวังของชาติอื่นออกหลายรายการ				
10. “อาร์นิส” กีฬาพื้นบ้านของฟิลิปปินส์ได้รับบรรจุเป็นกีฬาหนึ่งในการแข่งขัน				
11. “อาร์นิส” มีการชิงเหรียญทองกันถึง 6 เหรียญทอง				
12. ซีเกมส์ครั้งนี้เจ้าภาพตั้งความหวังว่าจะครองความเป็นเจ้าเหรียญทองครั้งแรกให้ได้				
13. ฟิลิปปินส์อ้างว่า เหตุผลที่ปรับเปลี่ยนชนิดกีฬาแต่ปรับลดอีเวนต์การแข่งขันเป็นเรื่องจำเป็น				
14. หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นของฟิลิปปินส์เผยว่าการปรับลดอีเวนต์การแข่งขันของเจ้าภาพมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยลดงบประมาณจัดงานให้น้อยลง				
15. โอกาสที่ไทยจะครองความเป็นเจ้าเหรียญทองในซีเกมส์ครั้งนี้ เป็นเรื่องยาก				

แบบบันทึกความจำ-ความเข้าใจ

ข่าว : ศาลยกฟ้องเล่าต้า

ข่าวที่.....

ชุดที่.....

ข่าว linear / non-linear

รายละเอียดของข่าว	ความเข้าใจ		ความจำ	
	เข้าใจ	เข้าใจผิด	จำได้	จำไม่ได้
1. ศาลพิพากษายกฟ้องนายเล่าต้า แสนลี่ เนื่องจากพยานหลักฐานไม่เพียงพอ				
2. เล่าต้าเป็นนักค้ายาเสพติดรายใหญ่ในภาคเหนือ และเป็นอดีตลูกน้องคนสนิท ของ“ขุนสา”ราชาเฮโรอีนระดับโลก				
3. เล่าต้าถูกจับกุมฐานสมคบกับนายพนม ทรัพย์เอนก (หรือสจ.ออด หรืออดีตสจ.ลำปาง) มีเฮโรอีนไว้ครอบครอง และเพื่อจำหน่าย				
4.ศาลวินิจฉัยให้ยกฟ้องคดีดังกล่าว เนื่องจากการเชื่อมโยงเหตุการณ์ต่างๆไม่ชัดเจน, ไม่มีหลักฐานนำไปสู่การตรวจสอบได้, และพยานบอกเล่ามีน้ำหนักน้อย				
5. เล่าต้าดีใจที่ศาลยกฟ้องและไม่คิดฟ้องกลับใคร				
6. ลูกและญาติของนายเล่าต้าแสดงความดีใจ และขอบคุณศาลที่ให้ความเป็นธรรม				
7. ตำรวจมั่นใจว่าสำนวนที่สั่งฟ้องมีน้ำหนักเพียงพอที่จะเอาผิดได้				
8.ตำรวจเชื่อว่าการที่ศาลยกฟ้องเป็นเรื่องของกระบวนการทางกฎหมาย				
9.ทางการจะขอสู้คดีในชั้นศาลอุทธรณ์และศาลฎีกาต่อไป				
10.ตำรวจสั่งตั้งทีมศึกษาเหตุที่ศาลพิพากษายกฟ้องคดีดังกล่าว				
11.การพิพากษายกฟ้องครั้งนี้อาจทำให้เครือข่ายยาเสพติดของเล่าต้าซึ่งยังคงหลงเหลืออยู่ได้ใจและกลับมาจำหน่ายยาเสพติดอีก				
12.ตำรวจจับกุมเครือข่ายยาเสพติดของนายเล่าต้าที่ จ. เชียงใหม่ ได้อีก				
13.ผู้ต้องหาสารภาพว่ารับจ้างชาวพม่าให้นำเฮโรอีนมาส่ง				
14.เฮโรอีนที่จับได้มีมูลค่า14 ล้านบาท แต่หากสามารถเด็ดขาดออกนอกประเทศได้จะมีมูลค่าถึง 140 ล้านบาท				
15.ผู้ต้องหาชุกซ่อนเฮโรอีนไว้ในกล่องมาม่า แล้วใส่เป็นเบ้าสะพายหลังเพื่ออำพรางสายตาเจ้าหน้าที่				

แบบบันทึกความจำ-ความเข้าใจ

ชุดที่.....

ข่าว : เทคโนโลยีพระนครเหนือปราจีนฯคว้าแชมป์หุ่นกู้ภัยครั้งแรกในเมืองไทย

ข่าว linear / non-linear

ข่าวที่.....

รายละเอียดของข่าว	ความเข้าใจ		ความจำ	
	เข้าใจ	เข้าใจผิด	จำได้	จำไม่ได้
1.ทีม InSE v.1 จากสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าฯพระนครเหนือ วิทยาเขตปราจีนบุรี คว้าแชมป์การแข่งขันการประกวดหุ่นยนต์กู้ภัย ครั้งแรกในประเทศไทย				
2.โดยเอาชนะคู่แข่งกว่า 100 ทีม จาก 35 สถาบันทั่วประเทศ				
3.รับรางวัลเงินสด 2 แสน และเป็นตัวแทนประเทศไทยไปแข่งขัน ประกวดหุ่นยนต์กู้ภัย ที่ญี่ปุ่น				
4.ด้านทีม Robust (จาก ม.ศรีปทุม) คว้าไป 2 รางวัล คือ รางวัลสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมและรางวัลป๊อปปูล่าโหวต				
5.ทีม Inse V.1 เป็นทีมแรกที่สามารรถนำหุ่นยนต์เข้าสู่สนามสีแดง ซึ่งมีความยากสูงสุดได้				
6.ทีม Inse V.1 เป็นทีมเดียวของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าฯพระนครเหนือ ที่มาจากวิทยาเขตปราจีนบุรี				
7.ทีม Inse V.1 เผยว่าหุ่นยนต์กู้ภัยของตนได้รับแรงบันดาลใจมาจากภาพยนตร์เรื่อง “อะมาเกดอน”				
8.ทีมInse V.1ผู้ชนะเผยว่าการเลือกสนามแข่งให้เหมาะกับ ลักษณะหุ่นยนต์ของทีมเป็นเคล็ดลับสำคัญในการคว้าแชมป์				
9.จุดเด่นของหุ่นยนต์ทีม InSE V.1 คือ เป็นหุ่นที่ตรวจจับอุณหภูมิได้ มองภาพมุมสูงได้ และมีกล้องหมุนกลับมองรอบทิศทางได้				
10.ทีมRobust(จากม.ศรีปทุม)เป็นทีมที่ออกแบบหุ่นยนต์ ได้ไฮเทคที่สุด				
11.ทีมRobust เป็นทีมแรกที่ใช้อุปกรณ์เรดาร์ช่วยตรวจจับสัญญาณ				
12.ทีม Robust เป็นทีมเดียวที่ติดไฟฉุกเฉินไว้บนตัวหุ่นยนต์				
13.ทีม Robust กล่าวไว้ในสถานการณ์จริง ผู้เคราะห์ร้ายควรได้เห็นหุ่นยนต์ที่เข้าไปช่วยเหลือ และหุ่นที่มีแสงสว่างน่าจะขอความช่วยเหลือได้ดีกว่า				
14.ผู้ชมเอาใจช่วยและลุ้นการปฏิบัติหน้าที่ของหุ่นยนต์กู้ภัยระหว่าง ชมการแข่งขันอย่างสนุกสนาน				
15.ผู้ชมให้ความเห็นกันว่าการประกวดครั้งนี้เป็นกิจกรรมที่ดีมี ประโยชน์				

แบบบันทึกความจำ-ความเข้าใจ

ข่าว : 75 ปี จอมพลังผักโขมปีบอายุ

ข่าวที่.....

ชุดที่.....

ข่าว linear / non-linear

รายละเอียดของข่าว	ความเข้าใจ		ความจำ	
	เข้าใจ	เข้าใจผิด	จำได้	จำไม่ได้
1. พิพิธภัณฑน์โทรทัศน์และวิทยุอเมริกา จัดนิทรรศการฉลองปีบอายุครบ 75 ปี				
2. นิทรรศการดังกล่าวจะจัดขึ้นจนถึงวันที่ 30 มีนาคม 2548				
3. นิทรรศการนี้มีชื่อว่า "Well, Blow Me Down! : 75 Years of Popeye"				
4. ในงานจัดให้มีการฉายการ์ตูนตอนเก่าๆ ไซว์รูปปั้นและภาพการ์ตูนปีบอายุ				
5. สิ่งพิเศษสุดสำหรับแฟนปีบอายุในงาน คือ การรวบรวมเอาหนังสือการ์ตูนปีบอายุฉบับดั้งเดิมและไปปีบอายุของแท้มาไซว์				
6. ที่ตี๊กเอ็มไพร์สเตทมีการประดับประดาตี๊กด้วยดวงไฟสีเขียวเหมือนผักโขม เพื่อเฉลิมฉลองให้ปีบอายุเช่นกัน				
7. ด้านฟ็อกซ์สตูดิโอเตรียมนำภาพยนตร์การ์ตูนปีบอายุสามมิติออกฉาย				
8. ปีบอายุเปิดตัวครั้งแรกในการ์ตูนของอิมเบล เรียเตอร์				
9. นักออกแบบฝ่ายศิลป์อีซี เซการ์(EC-Segar) คือ ผู้สร้างตัวการ์ตูนปีบอายุ				
10. ปีบอายุโด่งดังมากขึ้นเมื่อนำมาสร้างเป็นหนังการ์ตูนสั้น				
11. ปีบอายุเป็นตัวการ์ตูนดึงดูดให้ชาวอเมริกันจำนวนมากหันมาบริโภคผักโขม				
12. ปีบอายุเป็นตัวการ์ตูนตัวแรกที่มีรูปปั้นอยู่ในสวนสาธารณะในรัฐเท็กซัส				
13. รูปปั้นปีบอายุถูกสร้างขึ้นเพื่อเป็นเกียรติแก่เซการ์และปีบอายุในฐานะที่เป็นผู้กระตุ้นให้ชาวอเมริกันหันมาบริโภคผักโขมและช่วยชีวิตอุตสาหกรรมผักโขมไว้				
14. เมื่อที่มผู้สร้างนำปีบอายุลงจอทีวี ผลตอบรับออกมาอย่างดีเยี่ยม				
15. ปีบอายุโด่งดังไปทั่วโลก และถูกตั้งฉายาจากเด็กๆแตกต่างกันไปในแต่ละประเทศ				

Non-linear - ชุดที่.....

แบบสอบถามพฤติกรรมการใช้และความพึงพอใจสื่อหนังสือพิมพ์ออนไลน์

โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ในช่องหัวข้อข่าวที่ท่านได้อ่าน (ตามลำดับ)

หัวข้อข่าวทั้งหมด	ข่าวที่ 1	ข่าวที่ 2
1. ข่าว : นายกษแจกเงิน SML 250 ล้าน		
2. ข่าว : สรรพสามิตคาคตรีตภาชีสิงห์อมควันเต็มเพดาน 80%		
3. ข่าว : อังกฤษลงทุนตั้งโรงงานกำจัดขยะพลังไอน้ำแห่งแรกในไทย		
4. ข่าว : คาร์บอนัมป์ 3 ครั้งซ้อนถล่มรีสอร์ททิวิ		
5. ข่าว : “มวยไทย” ได้เฮมีบรรจู่ประเดิมชิง 4 เหรียญทอง		
6. ข่าว : ศาลยกฟ้องเล้าต้า		
7. ข่าว : เทคโนโลยีพระนครเหนือปราจีนคว่าแชมป์หุ่นกู้ภัยครั้งแรกในเมืองไทย		
8. ข่าว : 75 ปี จอมพลังฝึกโหมปีอบอายุ		

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ส่วนที่ 1 : โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความรู้สึกของท่านมากที่สุด

ข้อความ	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
1. เมื่ออ่านเนื้อหาบนเว็บไซต์ข่าวดังกล่าว ท่านรู้สึกกระตือรือร้นในการเข้าถึงเนื้อหาในส่วนต่างๆ					
2. เมื่ออ่านเนื้อหาบนเว็บไซต์ข่าวดังกล่าว ท่านรู้สึกสนุกในการเข้าถึงเนื้อหาในส่วนต่างๆ					
3. เมื่ออ่านเนื้อหาบนเว็บไซต์ข่าวดังกล่าว ท่านรู้สึกเบื่อในการเข้าถึงเนื้อหาในส่วนต่างๆ					
4. ท่านสามารถเลือกอ่านเนื้อหาข่าว บนเว็บไซต์ข่าวดังกล่าวได้ตามความต้องการ					
5. ท่านสามารถเลือกอ่านเนื้อหาอื่นๆ บนเว็บไซต์ข่าวดังกล่าวได้ตามความต้องการ					
6. ท่านต้องใช้ความพยายามในการเข้าถึงเนื้อหาข่าว บนเว็บไซต์ดังกล่าว					
7. ท่านต้องใช้ความพยายามในการเข้าถึงเนื้อหาอื่นๆ บนเว็บไซต์ดังกล่าว					
8. ท่านรู้สึกพึงพอใจที่สามารถควบคุมการเข้าถึงเนื้อหาส่วนต่างๆได้ตามความต้องการ					
9. ท่านรู้สึกสับสนกับการเลือกอ่านเนื้อหาบนเว็บไซต์ข่าวดังกล่าว					
10. ท่านหลงทางบนเว็บไซต์ข่าวออนไลน์ที่อ่าน					
11. ท่านต้องการให้มีการปรับปรุงลักษณะการเดินทางบนเว็บไซต์ข่าวดังกล่าว					
12. ท่านคิดว่าสามารถเรียนรู้การเข้าถึงเนื้อหาแบบใหม่นี้ได้ในเวลาอันสั้น					
13. ท่านต้องใช้ความพยายามอย่างมากในการอ่านเนื้อหาทั้งหมดจากหน้าจอกอมพิวเตอร์					
14. ท่านสามารถกวาดสายตาเพื่ออ่านเนื้อหาบนเว็บไซต์ข่าวดังกล่าวได้สะดวก					
15. ท่านคิดว่าเนื้อหาทั้งหมดที่น่าเสนอมีการจัดเรียงที่เหมาะสมสำหรับการอ่านข่าวจากหน้าจอกอมพิวเตอร์ดีแล้ว					

ข้อความ	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
16. การจัดวางเนื้อหาที่เป็นตัวอักษร(text)บนหน้าจอคอมพิวเตอร์เช่น มีการใช้พาดหัวข่าวรอง เว้นช่องว่างระหว่างย่อหน้า มีการใช้สีตัวอักษรต่างกัน เป็นรูปแบบการจัดเรียงเนื้อหาที่น่าสนใจ					
17. เนื้อหาที่เป็นตัวอักษร (text) ซึ่งมีการจัดรูปแบบ เช่น มีการใช้พาดหัวข่าวรอง เว้นช่องว่างระหว่างย่อหน้า การใช้สีตัวอักษรต่างกัน ช่วยให้คุณสนใจอ่านข้อมูลข่าวสารมากขึ้น					
18. เนื้อหาที่เป็นตัวอักษร (text) ที่มีการจัดรูปแบบโดยใช้พาดหัวข่าวรอง เว้นช่องว่างระหว่างย่อหน้า และใช้สีตัวอักษรที่ต่างกัน ทำให้ท่านสามารถอ่านข่าวได้สะดวกขึ้น					
19. ท่านรู้สึกพึงพอใจกับการนำเสนอเนื้อหาที่เป็นตัวอักษร (text) ซึ่งมีการใช้พาดหัวข่าวรอง เว้นช่องว่างระหว่างย่อหน้า การใช้สีตัวอักษรต่างกัน					
20. ข่าวที่ท่านอ่านมีการแบ่งเนื้อหาออกเป็นประเด็นชัดเจนน่าสนใจ					
21. ข่าวที่ท่านอ่านมีการแบ่งเนื้อหาออกเป็นประเด็นชัดเจนง่ายต่อการเข้าใจ					
22. รายละเอียดอื่นๆ เช่น บทความ ข่าวย้อนหลัง ที่นำเสนอประกอบเนื้อหาข่าวที่น่าสนใจ					
23. รายละเอียดอื่นๆ เช่น บทความ ข่าวย้อนหลัง ที่นำเสนอประกอบเนื้อหาข่าวช่วยให้ท่านเข้าใจเนื้อหาข่าวมากขึ้น					
24. โดยรวมท่านรู้สึกพึงพอใจกับเนื้อหาประกอบข่าวอื่นๆที่นำเสนอ					
25. สื่อมัลติมีเดียที่นำเสนอประกอบข่าว เช่น รูปภาพ กราฟฟิก ไฟล์เสียง ไฟล์วิดีโอที่น่าสนใจ					
26. สื่อมัลติมีเดียที่นำเสนอประกอบข่าว เช่น รูปภาพ กราฟฟิก ไฟล์เสียง ไฟล์วิดีโอ ช่วยให้ท่านเข้าใจเนื้อหาข่าวมากขึ้น					
27. การนำเสนอข้อมูลประกอบข่าวด้วยสื่อมัลติมีเดียเป็นสิ่งเพิ่มความจำเป็น					
28. โดยรวมท่านรู้สึกพึงพอใจกับสื่อมัลติมีเดียที่นำเสนอ					
29. โดยรวมท่านรู้สึกพึงพอใจกับการนำเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์ออนไลน์ที่ท่านอ่าน					

ส่วนที่ 2 : กรุณาตอบคำถามต่อไปนี้โดยกาเครื่องหมาย ✓ หรือเติมข้อความลงในช่องว่าง
ที่ตรงกับคำตอบของท่านมากที่สุด และกรุณาตอบคำถามให้ครบทุกข้อ

➤ ข้อมูลส่วนตัว

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ

ต่ำกว่า 18 ปี

18-25 ปี

26-30 ปี

31-35ปี

36-40 ปี

40 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษาสูงสุด

มัธยมศึกษาตอนปลาย หรือ ปวช.

ปวส. หรืออนุปริญญา

ปริญญาตรี

ปริญญาโท

อื่นๆ (โปรดระบุ.....)

➤ ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้อินเทอร์เน็ต การอ่านหนังสือพิมพ์และหนังสือพิมพ์ออนไลน์

4. ท่านใช้อินเทอร์เน็ตมานานเท่าไร

น้อยกว่า 6 เดือน

6 เดือน – 1 ปี

1 - 2 ปี

2 – 3 ปี

3 – 5 ปี

มากกว่า 5 ปี ขึ้นไป

5. โดยปกติท่านใช้อินเทอร์เน็ตบ่อยครั้งเพียงใด

ทุกวัน

4-6 ครั้ง / สัปดาห์

1-3 ครั้ง / สัปดาห์

1-3 ครั้ง/เดือน

น้อยกว่า 1 ครั้ง / เดือน

6. แต่ละครั้งที่ท่านใช้บริการอินเทอร์เน็ตท่านใช้เวลาโดยเฉลี่ยนานเท่าใด

น้อยกว่า 30 นาที / ครั้ง

30 – 60 นาที / ครั้ง

1 – 2 ชั่วโมง / ครั้ง

3 – 4 ชั่วโมง / ครั้ง

มากกว่า 4 ชั่วโมง / ครั้ง

7. ปกติท่านใช้งานคอมพิวเตอร์ท่านมีความรู้สึกและมีพฤติกรรมอย่างไร (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ มีความตั้งใจมากเป็นพิเศษ	☐ รู้สึกเมื่อยล้าและแสบตาบ่อย
☐ เป็นสื่อที่มีขั้นตอนในการใช้งานยุ่งยาก	☐ สามารถใช้เวลาอยู่ที่หน้าจคอมพิวเตอร์ได้นาน
☐ ใช้เวลาอยู่ที่หน้าจคอมพิวเตอร์ได้น้อย	☐ รู้สึกเบื่อหน่ายและไม่อยากใช้งานคอมพิวเตอร์
☐ เป็นสื่อที่สามารถใช้งานได้สะดวกและหลากหลาย	☐ รู้สึกสนุกสนานและกระตือรือร้นในการใช้งาน
☐ อื่นๆโปรดระบุ.....	

8. โดยปกติเมื่อท่านต้องอ่านเนื้อหาที่เป็นตัวอักษร (text) จำนวนมากบนหน้าจคอมพิวเตอร์ท่านทำอย่างไร

- กวาดสายตาอ่านเนื้อหาทั้งหมดอย่างรวดเร็ว
- ตั้งใจอ่านเนื้อหาทั้งหมดไปเรื่อยๆ
- เลือกเนื้อหาที่ต้องการอ่าน แล้วพิมพ์เนื้อหา (print) ออกมา
- อ่านเนื้อหาแบบข้ามๆ หรือเลือกอ่านเนื้อหาเฉพาะประเด็นที่สนใจเท่านั้น
- อื่นๆโปรดระบุ.....

9. ในกรณีที่ท่านต้องการอ่านเนื้อหาที่อยู่ในส่วนล่างของหน้าเว็บไซต์ ท่านชื่นชอบการเข้าถึงเนื้อหาที่ต้องการอ่านรูปแบบใดมากที่สุด

- ใช้การเลื่อนแถบเลื่อนหน้าจด้านข้าง (Scroll bar) ขึ้นลงเพื่ออ่านเนื้อหา
เพราะ.....
- ใช้การคลิกลิงค์ “หน้าถัดไป (Next)” เพื่ออ่านเนื้อหา
เพราะ.....
- ใช้การคลิกลิงค์ภายใน (internal link) ที่ปรากฏเป็นหัวข้อด้านบนของหน้าจ เพื่ออ่านเนื้อหา
เพราะ.....
- ใช้รูปแบบใดก็ได้ (ไม่จำกัด) เพราะ.....

10. ปกติท่านอ่านหนังสือพิมพ์บ่อยเพียงใด

☐ ทุกวัน	☐ 4-6 ครั้ง / สัปดาห์
☐ 1-3 ครั้ง / สัปดาห์	☐ 1-3 ครั้ง / เดือน
☐ น้อยกว่า 1 ครั้ง / เดือน	

11. ในการอ่านหนังสือพิมพ์แต่ละครั้ง ท่านใช้เวลาโดยเฉลี่ยนานเท่าใด

☐ 1-15 นาที / ครั้ง	☐ 16-30 นาที / ครั้ง
☐ 31-45 นาที / ครั้ง	☐ 46-60 นาที / ครั้ง
☐ มากกว่า 60 นาที / ครั้ง	

12. เพราะเหตุใดท่านจึงเลือกเปิดรับข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)
- มีรายละเอียดเนื้อหาดี ราคาถูก
- มีการวิเคราะห์ข่าวและข้อมูล พกพาไปอ่านได้สะดวก
- นำเสนอเนื้อหาเป็นลำดับทำให้เข้าใจได้ง่าย ข่าวหรือข้อมูลมีความน่าเชื่อถือสูง
- มีรูปภาพและกราฟฟิกประกอบข่าว
- มีโครงสร้างการนำเสนอข่าวที่ชัดเจน ทำให้สามารถเลือกอ่านเนื้อหาที่สำคัญหรือที่ต้องการได้สะดวก

13. ปกติท่านอ่านหนังสือพิมพ์ออนไลน์บ่อยเพียงใด
- ทุกวัน 4-6 ครั้ง / สัปดาห์
- 1-3 ครั้ง / สัปดาห์ 1-3 ครั้ง / เดือน
- น้อยกว่า 1 ครั้ง / เดือน ไม่เคยอ่าน (จบการทำแบบสอบถาม)

14. ในการอ่านหนังสือพิมพ์ออนไลน์แต่ละครั้ง ท่านใช้เวลาโดยเฉลี่ยนานเท่าใด
- 1-10 นาที / ครั้ง 11-20 นาที / ครั้ง
- 21-30 นาที / ครั้ง 31-40 นาที / ครั้ง
- 41-50 นาที / ครั้ง 51-60 นาที / ครั้ง
- มากกว่า 60 นาที / ครั้ง

15. เมื่อท่านเปิดรับข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ออนไลน์ครั้งหนึ่งๆ ท่านเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ออนไลน์ที่เว็บไซต์
- เว็บไซต์เดียว 2 เว็บไซต์ มากกว่า 2 เว็บไซต์

16. ท่านเคยอ่านข่าวหนังสือพิมพ์ออนไลน์ของต่างประเทศหรือไม่
- ไม่เคย
- เคย (โปรดระบุชื่อหนังสือพิมพ์ออนไลน์ที่ท่านเคยอ่าน)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

17. ในการอ่านข่าวหนังสือพิมพ์ออนไลน์หนึ่งๆ ปัจจัยใดบ้างที่เป็นเหตุจูงใจให้ท่านเลือกเปิดรับข่าวสารดังกล่าว(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ข่าวตรงกับความสนใจส่วนตัว	☐ มีสรุปข่าว หรือข่าวด่วน (breaking news)
☐ รูปภาพหรือกราฟฟิกประกอบข่าว	☐ ใช้สื่อมัลติมีเดียประกอบการนำเสนอข่าว
☐ การพาดหัวข่าว	☐ ตำแหน่งของข่าวในแต่ละหน้า
☐ บทบรรณาธิการ	☐ สามารถค้นหาข่าวที่ต้องการอ่านได้ง่าย
☐ มีการนำเสนอเนื้อหาครบด้าน โดยละเอียด	☐ มีบริการแสดงความคิดเห็นภายหลังอ่านข่าว
☐ มีการจัดหน้าโฮมเพจ (Homepage) ที่เป็นหมวดหมู่ชัดเจน นำอ่าน	
☐ มีการจัดหน้าเนื้อหาข่าวให้นำอ่าน และง่ายต่อการกวาดตาอ่าน	
☐ อื่นๆโปรดระบุ.....	

18. ปัจจัยใดบ้างที่ทำให้ท่านพึงพอใจในการนำเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์ออนไลน์ในปัจจุบัน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ สามารถรับทราบข่าวสารได้รวดเร็วทันใจ	☐ มีรูปภาพ กราฟฟิกที่ดึงดูดความสนใจ
☐ ข่าวมีความหลากหลาย	☐ มีสื่อมัลติมีเดียที่สมจริง
☐ สามารถอ่านข่าวได้สะดวกตลอดเวลา	☐ บทวิเคราะห์ข่าว
☐ สามารถเลือกอ่านข่าวตามความสนใจได้สะดวก	☐ สามารถอ่านข่าวย้อนหลังได้
☐ มีบริการแสดงความคิดเห็น ภายหลังอ่านข่าว	☐ สรุปข่าว หรือข่าวด่วน (breaking news)
☐ มีการจัดหน้าเนื้อหาข่าวให้นำอ่าน และง่ายต่อการกวาดตาอ่าน	
☐ สามารถเข้าถึงเนื้อหาจากแหล่งข่าวอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องได้ง่าย	
☐ อื่นๆโปรดระบุ.....	

19. สื่อมัลติมีเดียมีส่วนช่วยดึงดูดท่านให้สนใจเนื้อหาข่าวได้มากน้อยเพียงใด

☐ มากที่สุด	☐ มาก
☐ ปานกลาง	☐ น้อย
☐ น้อยที่สุด	

20. กรณีที่หนังสือพิมพ์ออนไลน์นำเสนอข่าวสารหนึ่งๆ โดยให้รายละเอียดข่าว และใช้สื่อมัลติมีเดียหลากหลายรูปแบบนำเสนอ ท่านจะเลือกเปิดรับเนื้อหาข่าวทั้งหมดหรือไม่

- เลือกเปิดรับเนื้อหาข่าวทั้งหมด เนื่องจาก

.....

- อาจไม่เปิดรับเนื้อหาข่าวทั้งหมด เนื่องจาก

.....

21. ท่านคิดว่าจำนวนลิงค์ (link) ที่เหมาะสมต่อการอ่านข่าวออนไลน์ในข่าวหนึ่งๆ คือจำนวนเท่าไร

- 1 – 2 ลิงค์ 3 – 4 ลิงค์
 5 – 6 ลิงค์
 ไม่สามารถระบุได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเนื้อหาที่น่าสนใจ

22. ท่านชื่นชอบการอ่านหนังสือพิมพ์หรือหนังสือพิมพ์ออนไลน์มากกว่ากัน

- ชอบหนังสือพิมพ์มากกว่า
 เนื่องจาก
- ชอบหนังสือพิมพ์ออนไลน์มากกว่า
 เนื่องจาก
- ชื่นชอบเท่าๆกัน
 เนื่องจาก

23. ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

*** ขอขอบคุณอย่างสูงที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้ ***

สถาบันวิทยบริการ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Linear - ชุดที่.....

แบบสอบถามพฤติกรรมการใช้และความพึงพอใจสื่อหนังสือพิมพ์ออนไลน์

โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ในช่องหัวข้อข่าวที่ท่านได้อ่าน (ตามลำดับ)

หัวข้อข่าวทั้งหมด	ข่าวที่ 1	ข่าวที่ 2
1. ข่าว : นายกฯแจกเงิน SML 250 ล้าน		
2. ข่าว : สรรพสามิตคาคาตรีดภาชีสิงห์หอมควันเต็มเพดาน 80%		
3. ข่าว : อังกฤษลงทุนตั้งโรงงานกำจัดขยะพลังไอน้ำแห่งแรกในไทย		
4. ข่าว : คาร์บอนมภ์ 3 ครั้งขึ้นถล่มรีสอร์ททิวิ		
5. ข่าว : “มวยไทย” ได้เฮมีบรรจุประเดิมชิง 4 เหรียญทอง		
6. ข่าว : ศาลยกฟ้องเล่าตำ		
7. ข่าว : เทคโนโลยีพระนครเหนือปราจีนคว่ำแชมป์หุ่นกู้ภัยครั้งแรกในเมืองไทย		
8. ข่าว : 75 ปี จอมพลังผักโขมปีอบอายุ		

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ส่วนที่ 1 : โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความรู้สึกของท่านมากที่สุด

ข้อความ	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
1. เมื่ออ่านเนื้อหาบนเว็บไซต์ข่าวดังกล่าว ท่านรู้สึกกระตือรือร้นในการเข้าถึงเนื้อหาในส่วนต่างๆ					
2. เมื่ออ่านเนื้อหาบนเว็บไซต์ข่าวดังกล่าว ท่านรู้สึกสนุกในการเข้าถึงเนื้อหาในส่วนต่างๆ					
3. เมื่ออ่านเนื้อหาบนเว็บไซต์ข่าวดังกล่าว ท่านรู้สึกเบื่อในการเข้าถึงเนื้อหาในส่วนต่างๆ					
4. ท่านสามารถเลือกอ่านเนื้อหาข่าว บนเว็บไซต์ข่าวดังกล่าวได้ตามความต้องการ					
5. ท่านสามารถเลือกอ่านเนื้อหาอื่นๆ บนเว็บไซต์ข่าวดังกล่าวได้ตามความต้องการ					
6. ท่านต้องใช้ความพยายามในการเข้าถึงเนื้อหาข่าว บนเว็บไซต์ดังกล่าว					
7. ท่านต้องใช้ความพยายามในการเข้าถึงเนื้อหาอื่นๆ บนเว็บไซต์ดังกล่าว					
8. ท่านรู้สึกพึงพอใจที่สามารถควบคุมการเข้าถึงเนื้อหาส่วนต่างๆได้ตามความต้องการ					
9. ท่านรู้สึกสับสนกับการเลือกอ่านเนื้อหาบนเว็บไซต์ข่าวดังกล่าว					
10. ท่านหลงทางบนเว็บไซต์ข่าวออนไลน์ที่อ่าน					
11. ท่านต้องการให้มีการปรับปรุงลักษณะการเดินทางบนเว็บไซต์ข่าวดังกล่าว					
12. ท่านคิดว่าสามารถเรียนรู้การเข้าถึงเนื้อหาแบบใหม่นี้ได้ในเวลาอันสั้น					
13. ท่านต้องใช้ความพยายามอย่างมากในการอ่านเนื้อหาทั้งหมดจากหน้าจคอมพิวเตอร์					
14. ท่านสามารถกวาดสายตาเพื่ออ่านเนื้อหาบนเว็บไซต์ข่าวดังกล่าวได้สะดวก					
15. การจัดวางเนื้อหาข่าวที่เป็นตัวอักษร(text) บนหน้าจคอมพิวเตอร์น่าสนใจ					

ข้อความ	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด
16. การจัดวางเนื้อหาข่าวที่เป็นตัวอักษร(text) บนหน้าจอคอมพิวเตอร์น่าเบื่อ					
17. ท่านคิดว่าเนื้อหาทั้งหมดที่นำเสนอมีการจัดเรียงที่เหมาะสมสำหรับการอ่านข่าวจากหน้าจocomพิวเตอร์ดีแล้ว					
18. รายละเอียดอื่นๆ เช่น บทความ ข่าวย้อนหลัง ฯ ที่นำเสนอประกอบเนื้อหาข่าวน่าสนใจ					
19. รายละเอียดอื่นๆ เช่น บทความ ข่าวย้อนหลัง ฯ ที่นำเสนอประกอบเนื้อหาข่าวช่วยให้ท่านเข้าใจเนื้อหาข่าวมากขึ้น					
20. โดยรวมท่านรู้สึกพึงพอใจกับเนื้อหาประกอบข่าวอื่นๆที่นำเสนอ					
21. โดยรวมท่านรู้สึกพึงพอใจกับการนำเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์ออนไลน์ที่ท่าน					

ส่วนที่ 2 : กรุณาตอบคำถามต่อไปนี้โดยกาเครื่องหมาย ✓ หรือเติมข้อความลงในช่องว่าง
ที่ตรงกับคำตอบของท่านมากที่สุด และกรุณาตอบคำถามให้ครบทุกข้อ

➤ ข้อมูลส่วนตัว

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ

ต่ำกว่า 18 ปี

18-25 ปี

26-30 ปี

31-35ปี

36-40 ปี

40 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษาสูงสุด

มัธยมศึกษาตอนปลาย หรือ ปวช.

ปวส. หรืออนุปริญญา

ปริญญาตรี

ปริญญาโท

อื่นๆ (โปรดระบุ.....)

➤ ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้อินเทอร์เน็ต การอ่านหนังสือพิมพ์และหนังสือพิมพ์ออนไลน์

4. ท่านใช้อินเทอร์เน็ตมานานเท่าไร

น้อยกว่า 6 เดือน

6 เดือน – 1 ปี

1 - 2 ปี

2 – 3 ปี

3 – 5 ปี

มากกว่า 5 ปี ขึ้นไป

5. โดยปกติท่านใช้อินเทอร์เน็ตบ่อยครั้งเพียงใด

ทุกวัน

4-6 ครั้ง / สัปดาห์

1-3 ครั้ง / สัปดาห์

1-3 ครั้ง/เดือน

น้อยกว่า 1 ครั้ง / เดือน

6. แต่ละครั้งที่ท่านใช้บริการอินเทอร์เน็ตท่านใช้เวลาโดยเฉลี่ยนานเท่าใด

น้อยกว่า 30 นาที / ครั้ง

30 – 60 นาที / ครั้ง

1 – 2 ชั่วโมง / ครั้ง

3 – 4 ชั่วโมง / ครั้ง

มากกว่า 4 ชั่วโมง / ครั้ง

7. ปกติท่านใช้งานคอมพิวเตอร์ท่านมีความรู้สึกและมีพฤติกรรมอย่างไร (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ มีความตั้งใจมากเป็นพิเศษ	☐ รู้สึกเมื่อยล้าและแสบตาบ่อย
☐ เป็นสื่อที่มีขั้นตอนในการใช้งานยุ่งยาก	☐ สามารถใช้เวลาอยู่ที่หน้าจอคอมพิวเตอร์ได้นาน
☐ ใช้เวลาอยู่ที่หน้าจอคอมพิวเตอร์ได้น้อย	☐ รู้สึกเบื่อหน่ายและไม่อยากใช้งานคอมพิวเตอร์
☐ เป็นสื่อที่สามารถใช้งานได้สะดวกและหลากหลาย	☐ รู้สึกสนุกสนานและกระตือรือร้นในการใช้งาน
☐ อื่นๆโปรดระบุ.....	

8. โดยปกติเมื่อท่านต้องอ่านเนื้อหาที่เป็นตัวอักษร (text) จำนวนมากบนหน้าจอคอมพิวเตอร์ท่านทำอย่างไร

- กวาดสายตาอ่านเนื้อหาทั้งหมดอย่างรวดเร็ว
- ตั้งใจอ่านเนื้อหาทั้งหมดไปเรื่อยๆ
- เลือกเนื้อหาที่ต้องการอ่าน แล้วพิมพ์เนื้อหา (print) ออกมา
- อ่านเนื้อหาแบบข้ามๆ หรือเลือกอ่านเนื้อหาเฉพาะประเด็นที่สนใจเท่านั้น
- อื่นๆโปรดระบุ.....

9. ในกรณีที่ท่านต้องการอ่านเนื้อหาที่อยู่ในส่วนล่างของหน้าเว็บไซต์ ท่านชื่นชอบการเข้าถึงเนื้อหาที่ต้องการอ่านรูปแบบใดมากที่สุด

- ใช้การเลื่อนแถบเลื่อนหน้าจอด้านข้าง (Scroll bar) ขึ้นลงเพื่ออ่านเนื้อหา
เพราะ.....
- ใช้การคลิกลิงค์ “หน้าถัดไป (Next)” เพื่ออ่านเนื้อหา
เพราะ.....
- ใช้การคลิกลิงค์ภายใน (internal link) ที่ปรากฏเป็นหัวข้อด้านบนของหน้าจอ เพื่ออ่านเนื้อหา
เพราะ.....
- ใช้รูปแบบใดก็ได้ (ไม่จำกัด) เพราะ.....

10. ปกติท่านอ่านหนังสือพิมพ์บ่อยเพียงใด

☐ ทุกวัน	☐ 4-6 ครั้ง / สัปดาห์
☐ 1-3 ครั้ง / สัปดาห์	☐ 1-3 ครั้ง / เดือน
☐ น้อยกว่า 1 ครั้ง / เดือน	

11. ในการอ่านหนังสือพิมพ์แต่ละครั้ง ท่านใช้เวลาโดยเฉลี่ยนานเท่าใด

☐ 1-15 นาที / ครั้ง	☐ 16-30 นาที / ครั้ง
☐ 31-45 นาที / ครั้ง	☐ 46-60 นาที / ครั้ง
☐ มากกว่า 60 นาที / ครั้ง	

12. เพราะเหตุใดท่านจึงเลือกเปิดรับข่าวสารจากสื่อหนังสือพิมพ์ (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)
- มีรายละเอียดเนื้อหาดี ราคาถูก
- มีการวิเคราะห์ข่าวและข้อมูล พกพาไปอ่านได้สะดวก
- นำเสนอเนื้อหาเป็นลำดับทำให้เข้าใจได้ง่าย ข่าวหรือข้อมูลมีความน่าเชื่อถือสูง
- มีรูปภาพและกราฟฟิกประกอบข่าว
- มีโครงสร้างการนำเสนอข่าวที่ชัดเจน ทำให้สามารถเลือกอ่านเนื้อหาที่สำคัญหรือที่ต้องการได้สะดวก

13. ปกติท่านอ่านหนังสือพิมพ์ออนไลน์บ่อยเพียงใด
- ทุกวัน 4-6 ครั้ง / สัปดาห์
- 1-3 ครั้ง / สัปดาห์ 1-3 ครั้ง / เดือน
- น้อยกว่า 1 ครั้ง / เดือน ไม่เคยอ่าน (จบการทำแบบสอบถาม)

14. ในการอ่านหนังสือพิมพ์ออนไลน์แต่ละครั้ง ท่านใช้เวลาโดยเฉลี่ยนานเท่าใด
- 1-10 นาที / ครั้ง 11-20 นาที / ครั้ง
- 21-30 นาที / ครั้ง 31-40 นาที / ครั้ง
- 41-50 นาที / ครั้ง 51-60 นาที / ครั้ง
- มากกว่า 60 นาที / ครั้ง

15. เมื่อท่านเปิดรับข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ออนไลน์ครั้งหนึ่งๆ ท่านเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ออนไลน์กี่เว็บไซต์
- เว็บไซต์เดียว 2 เว็บไซต์ มากกว่า 2 เว็บไซต์

16. ท่านเคยอ่านข่าวหนังสือพิมพ์ออนไลน์ของต่างประเทศหรือไม่
- ไม่เคย
- เคย (โปรดระบุชื่อหนังสือพิมพ์ออนไลน์ที่ท่านเคยอ่าน)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

17. ในการอ่านข่าวหนังสือพิมพ์ออนไลน์หนึ่งๆ ปัจจัยใดบ้างที่เป็นเหตุจูงใจให้ท่านเลือกเปิดรับข่าวสารดังกล่าว(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ข่าวตรงกับความสนใจส่วนตัว	☐ มีสรุปข่าว หรือข่าวด่วน (breaking news)
☐ รูปภาพหรือกราฟฟิกประกอบข่าว	☐ ใช้สื่อมัลติมีเดียประกอบการนำเสนอข่าว
☐ การพาดหัวข่าว	☐ ตำแหน่งของข่าวในแต่ละหน้า
☐ บทบรรณาธิการ	☐ สามารถค้นหาข่าวที่ต้องการอ่านได้ง่าย
☐ มีการนำเสนอเนื้อหาครบด้าน โดยละเอียด	☐ มีบริการแสดงความคิดเห็นภายหลังอ่านข่าว
☐ มีการจัดหน้าโฮมเพจ (Homepage) ที่เป็นหมวดหมู่ชัดเจน นำอ่าน	
☐ มีการจัดหน้าเนื้อหาข่าวให้นำอ่าน และง่ายต่อการกวาดตาอ่าน	
☐ อื่นๆโปรดระบุ.....	

18. ปัจจัยใดบ้างที่ทำให้ท่านพึงพอใจในการนำเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์ออนไลน์ในปัจจุบัน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ สามารถรับทราบข่าวสารได้รวดเร็วทันใจ	☐ มีรูปภาพ กราฟฟิกที่ดึงดูดความสนใจ
☐ ข่าวมีความหลากหลาย	☐ มีสื่อมัลติมีเดียที่สมจริง
☐ สามารถอ่านข่าวได้สะดวกตลอดเวลา	☐ บทวิเคราะห์ข่าว
☐ สามารถเลือกอ่านข่าวตามความสนใจได้สะดวก	☐ สามารถอ่านข่าวย้อนหลังได้
☐ มีบริการแสดงความคิดเห็น ภายหลังอ่านข่าว	☐ สรุปข่าว หรือข่าวด่วน (breaking news)
☐ มีการจัดหน้าเนื้อหาข่าวให้นำอ่าน และง่ายต่อการกวาดตาอ่าน	
☐ สามารถเข้าถึงเนื้อหาจากแหล่งข่าวอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องได้ง่าย	
☐ อื่นๆโปรดระบุ.....	

19. สื่อมัลติมีเดียมีส่วนช่วยดึงดูดท่านให้สนใจเนื้อหาข่าวได้มากน้อยเพียงใด

☐ มากที่สุด	☐ มาก
☐ ปานกลาง	☐ น้อย
☐ น้อยที่สุด	

20. กรณีที่หนังสือพิมพ์ออนไลน์นำเสนอข่าวสารหนึ่งๆ โดยให้รายละเอียดข่าว และใช้สื่อมัลติมีเดียหลากหลายรูปแบบนำเสนอ ท่านจะเลือกเปิดรับเนื้อหาข่าวทั้งหมดหรือไม่

- เลือกเปิดรับเนื้อหาข่าวทั้งหมด เนื่องจาก
.....
- อาจไม่เปิดรับเนื้อหาข่าวทั้งหมด เนื่องจาก
.....

21. ท่านคิดว่าจำนวนลิงค์ (link) ที่เหมาะสมต่อการอ่านข่าวออนไลน์ในข่าวหนึ่งๆ คือจำนวนเท่าไร

- 1 – 2 ลิงค์ 3 – 4 ลิงค์
 5 – 6 ลิงค์
 ไม่สามารถระบุได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเนื้อหาที่น่าสนใจ

22. ท่านชื่นชอบการอ่านหนังสือพิมพ์หรือหนังสือพิมพ์ออนไลน์มากกว่ากัน

- ชอบหนังสือพิมพ์มากกว่า

เนื่องจาก

- ชอบหนังสือพิมพ์ออนไลน์มากกว่า

เนื่องจาก

- ชื่นชอบเท่าๆกัน

เนื่องจาก

23. ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

*** ขอขอบคุณอย่างสูงที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้ ***

สถาบันวิทยบริการ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้เข้าร่วมการทดลอง

วัตถุประสงค์ของการทดลอง

การทดลองครั้งนี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้และความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับหนังสือพิมพ์-ออนไลน์

ขั้นตอนในการทดลอง

1. ให้ผู้เข้าร่วมวิจัยเลือกอ่านข่าวจากเว็บไซต์หนังสือพิมพ์ออนไลน์คนละ 2 ข่าวตามความสนใจของท่านจากข่าวออนไลน์ที่น่าเสนอบนเว็บไซต์
2. ให้ท่านอ่านข่าวออนไลน์แต่ละ 1 ข่าวๆละ 1 รอบเท่านั้น เมื่ออ่านข่าวที่ 1 จบ แล้วจึงตอบคำถามกับผู้วิจัย ครั้งที่ 1 จากนั้นจึงอ่านข่าวออนไลน์ข่าวที่ 2 และตอบคำถามครั้งที่ 2 ตามลำดับ
3. เมื่ออ่านข่าวออนไลน์จบทั้ง 2 ข่าวแล้วกรุณาตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้สื่อต่างๆ

ข้อเสนอแนะในการทดลอง

- เมื่อเปิดหน้าโฮมเพจของหนังสือพิมพ์ออนไลน์แล้ว ผู้เข้าร่วมทำการทดลองควรปรับขนาดตัวอักษรให้ได้ขนาดที่เหมาะสมตามสภาพการอ่านปกติของท่าน
- การทดลองนี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับการอ่านข่าวออนไลน์เท่านั้น ผู้วิจัยไม่ได้ต้องการทดสอบหรือประเมินความสามารถของผู้อ่าน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงขอความกรุณาให้ผู้เข้าร่วมวิจัยอ่านข่าวออนไลน์ดังกล่าว ตามสภาพปกติเหมือนกับทุกครั้งที่ท่านอ่านหนังสือพิมพ์ออนไลน์ ทั้งนี้เพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่ถูกต้องสมจริงมากที่สุด

(ขอขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงที่กรุณาสละเวลาในการเข้าร่วมทำการวิจัยครั้งนี้)

สถาบันวิจัยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก จ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางแสดงผลการทดสอบปฏิสัมพันธ์ (3 – WAY ANOVA) ระหว่างรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาข่าวออนไลน์(ซึ่งได้แก่ การนำเสนอเนื้อหาแบบเป็นลำดับและไม่เป็นลำดับ) กับวัยของผู้อ่าน(เด็กและผู้ใหญ่) และความคุ้นเคยกับสื่อหนังสือพิมพ์ออนไลน์

ตารางที่ 56 ตารางแสดงผลการทดสอบปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาข่าวออนไลน์ วัยของผู้อ่านและความคุ้นเคยกับสื่อหนังสือพิมพ์ออนไลน์ ต่อความเข้าใจของผู้อ่าน

แหล่งความแปรปรวน	องศาอิสระ (df)	ผลรวม กำลังสอง	ค่าเฉลี่ย กำลังสอง	ค่า F	Sig.
รูปแบบการนำเสนอข่าว	1	0.406	0.406	0.150	0.700
อายุ	1	0.069	0.069	0.025	0.874
ความคุ้นเคยกับสื่อ	1	2.195	2.195	0.812	0.372
รูปแบบฯ * อายุ	1	0.161	0.161	0.060	0.808
รูปแบบฯ * ความคุ้นเคย	1	0.046	0.046	0.017	0.896
อายุ * ความคุ้นเคยกับสื่อ	1	3.874	3.874	1.434	0.237
รูปแบบฯ * อายุ * ความคุ้นเคยกับสื่อ	1	1.223	1.223	0.453	0.504
ค่าความคลาดเคลื่อน(error)	52	140.454	2.701		
รวม	60	523.750			

* $p < 0.05$

ตารางที่ 57 ตารางแสดงผลการทดสอบปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาข่าวออนไลน์ วัยของผู้อ่านและความคุ้นเคยกับสื่อหนังสือพิมพ์ออนไลน์ ต่อการระลึกเนื้อหาข่าวของผู้อ่าน

แหล่งความแปรปรวน	องศาอิสระ (df)	ผลรวม กำลังสอง	ค่าเฉลี่ย กำลังสอง	ค่า F	Sig.
รูปแบบการนำเสนอข่าว	1	0.095	0.095	0.034	0.854
อายุ	1	2.762	2.762	0.988	0.325
ความคุ้นเคยกับสื่อ	1	7.367	7.367	2.635	0.111
รูปแบบฯ * อายุ	1	0.146	0.146	0.052	0.820
รูปแบบฯ * ความคุ้นเคย	1	0.005	0.005	0.002	0.968
อายุ * ความคุ้นเคยกับสื่อ	1	0.561	0.561	0.201	0.656
รูปแบบฯ * อายุ * ความคุ้นเคยกับสื่อ	1	0.339	0.339	0.121	0.729
ค่าความคลาดเคลื่อน(error)	52	145.373	2.796		
รวม	60	993.00			

* $p < 0.05$

ตารางที่ 58 ตารางแสดงผลการทดสอบปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาข่าวออนไลน์ วัยของผู้อ่านและความคุ้นเคยสื่อหนังสือพิมพ์ออนไลน์ ต่อความพึงพอใจการควบคุมการเดินทางบนเว็บไซต์ของผู้อ่าน

แหล่งความแปรปรวน	องศาอิสระ (df)	ผลรวม กำลังสอง	ค่าเฉลี่ย กำลังสอง	ค่า F	Sig.
รูปแบบการนำเสนอข่าว	1	0.955	0.955	3.538	0.066
อายุ	1	0.099	0.099	0.368	0.547
ความคุ้นเคยกับสื่อ	1	0.001	0.001	0.005	0.943
รูปแบบฯ * อายุ	1	0.048	0.048	0.177	0.675
รูปแบบฯ * ความคุ้นเคย	1	0.270	0.270	0.999	0.322
อายุ * ความคุ้นเคยกับสื่อ	1	0.750	0.750	2.779	0.102
รูปแบบฯ * อายุ * ความคุ้นเคยกับสื่อ	1	0.113	0.113	0.417	0.521
ค่าความคลาดเคลื่อน(error)	52	14.039	0.270		
รวม	60	771.560			

* $p < 0.05$

ตารางที่ 59 ตารางแสดงผลการทดสอบปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาข่าวออนไลน์ วัยของผู้อ่านและความคุ้นเคยสื่อหนังสือพิมพ์ออนไลน์ ต่อความรู้สึกหลงทางระหว่างอ่านข่าว

แหล่งความแปรปรวน	องศาอิสระ (df)	ผลรวม กำลังสอง	ค่าเฉลี่ย กำลังสอง	ค่า F	Sig.
รูปแบบการนำเสนอข่าว	1	1.446	1.446	2.540	0.117
อายุ	1	0.162	0.162	0.284	0.596
ความคุ้นเคยกับสื่อ	1	0.699	0.699	1.228	0.273
รูปแบบฯ * อายุ	1	1.529	1.529	2.687	0.107
รูปแบบฯ * ความคุ้นเคย	1	0.003	0.003	0.006	0.940
อายุ * ความคุ้นเคยกับสื่อ	1	0.117	0.117	0.205	0.653
รูปแบบฯ * อายุ * ความคุ้นเคยกับสื่อ	1	0.073	0.073	0.128	0.721
ค่าความคลาดเคลื่อน(error)	52	29.590	0.569		
รวม	60	260.00			

* $p < 0.05$

ตารางที่ 60 ตารางแสดงผลการทดสอบปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาข่าวออนไลน์ วิทยของผู้อ่านและความคุ้นเคยสื่อหนังสือพิมพ์ออนไลน์ ต่อความรู้สึกสนุกสนานและกระตือรือร้นในการเลือกอ่านข่าวของผู้อ่าน

แหล่งความแปรปรวน	องศาอิสระ (df)	ผลรวม กำลังสอง	ค่าเฉลี่ย กำลังสอง	ค่า F	Sig.
รูปแบบการนำเสนอข่าว	1	0.157	0.157	0.340	0.562
อายุ	1	0.094	0.094	0.204	0.654
ความคุ้นเคยกับสื่อ	1	0.145	0.145	0.314	0.578
รูปแบบฯ * อายุ	1	0.205	0.205	0.444	0.508
รูปแบบฯ * ความคุ้นเคย	1	0.191	0.191	0.412	0.524
อายุ * ความคุ้นเคยกับสื่อ	1	0.001	0.001	0.001	0.970
รูปแบบฯ * อายุ * ความคุ้นเคยกับสื่อ	1	0.064	0.064	0.138	0.712
ค่าความคลาดเคลื่อน(error)	52	24.079	0.463		
รวม	60	688.444			

* $p < 0.05$

ตารางที่ 61 ตารางแสดงผลการทดสอบปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาข่าวออนไลน์ วิทยของผู้อ่านและความคุ้นเคยสื่อหนังสือพิมพ์ออนไลน์ ต่อความรู้สึกพึงพอใจลักษณะการจัดวางเนื้อหาตัวอักษรของผู้อ่าน

แหล่งความแปรปรวน	องศาอิสระ (df)	ผลรวม กำลังสอง	ค่าเฉลี่ย กำลังสอง	ค่า F	Sig.
รูปแบบการนำเสนอข่าว	1	1.019	1.019	2.184	0.146
อายุ	1	0.019	0.019	0.040	0.842
ความคุ้นเคยกับสื่อ	1	0.615	0.615	1.317	0.256
รูปแบบฯ * อายุ	1	0.709	0.709	1.518	0.223
รูปแบบฯ * ความคุ้นเคย	1	0.237	0.237	0.509	0.479
อายุ * ความคุ้นเคยกับสื่อ	1	0.031	0.031	0.067	0.796
รูปแบบฯ * อายุ * ความคุ้นเคยกับสื่อ	1	0.526	0.526	1.127	0.293
ค่าความคลาดเคลื่อน(error)	52	24.275	0.467		
รวม	60	709.235			

* $p < 0.05$

ตารางที่ 62 ตารางแสดงผลการทดสอบปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาข่าวออนไลน์ วัยของผู้อ่านและความคุ้นเคยสื่อหนังสือพิมพ์ออนไลน์ ต่อความพึงพอใจการอ่านเนื้อหาจากหน้าจอกอมพิวเตอร์ของผู้อ่าน

แหล่งความแปรปรวน	องศาอิสระ (df)	ผลรวม กำลังสอง	ค่าเฉลี่ย กำลังสอง	ค่า F	Sig.
รูปแบบการนำเสนอข่าว	1	0.672	0.672	1.195	0.279
อายุ	1	0.036	0.036	0.064	0.702
ความคุ้นเคยกับสื่อ	1	2.131	2.131	3.789	0.057
รูปแบบฯ * อายุ	1	0.316	0.316	0.561	0.457
รูปแบบฯ * ความคุ้นเคย	1	0.009	0.009	0.017	0.898
อายุ * ความคุ้นเคยกับสื่อ	1	0.036	0.036	0.064	0.802
รูปแบบฯ * อายุ * ความคุ้นเคยกับสื่อ	1	0.026	0.026	0.046	0.830
ค่าความคลาดเคลื่อน(error)	52	29.239	0.562		
รวม	60	703.250			

* $p < 0.05$

ตารางที่ 63 ตารางแสดงผลการทดสอบปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาข่าวออนไลน์ วัยของผู้อ่านและความคุ้นเคยสื่อหนังสือพิมพ์ออนไลน์ ต่อความพึงพอใจการนำเสนอเนื้อหาประกอบข่าวอื่นๆของผู้อ่าน

แหล่งความแปรปรวน	องศาอิสระ (df)	ผลรวม กำลังสอง	ค่าเฉลี่ย กำลังสอง	ค่า F	Sig.
รูปแบบการนำเสนอข่าว	1	0.010	0.010	0.025	0.875
อายุ	1	0.091	0.091	0.222	0.639
ความคุ้นเคยกับสื่อ	1	0.398	0.398	0.968	0.330
รูปแบบฯ * อายุ	1	0.303	0.303	0.737	0.395
รูปแบบฯ * ความคุ้นเคย	1	2.784	2.784	6.765	0.012
อายุ * ความคุ้นเคยกับสื่อ	1	0.293	0.293	0.712	0.402
รูปแบบฯ * อายุ * ความคุ้นเคยกับสื่อ	1	0.185	0.185	0.450	0.505
ค่าความคลาดเคลื่อน(error)	52	21.401	0.412		
รวม	60	752.111			

* $p < 0.05$

ตารางที่ 64 ตารางแสดงผลการทดสอบปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาข่าวออนไลน์ วัยของผู้อ่านและความคุ้นเคยสื่อหนังสือพิมพ์ออนไลน์ ต่อความพึงพอใจการนำเสนอเนื้อหาโดยรวมของเว็บไซต์ข่าว

แหล่งความแปรปรวน	องศาอิสระ (df)	ผลรวม กำลังสอง	ค่าเฉลี่ย กำลังสอง	ค่า F	Sig.
รูปแบบการนำเสนอข่าว	1	0.726	0.726	1.598	0.212
อายุ	1	0.778	0.778	1.714	0.196
ความคุ้นเคยกับสื่อ	1	0.576	0.576	1.269	0.265
รูปแบบฯ * อายุ	1	0.319	0.319	0.701	0.406
รูปแบบฯ * ความคุ้นเคย	1	0.125	0.125	0.275	0.602
อายุ * ความคุ้นเคยกับสื่อ	1	0.105	0.105	0.230	0.633
รูปแบบฯ * อายุ * ความคุ้นเคยกับสื่อ	1	1.262	1.262	2.778	0.102
ค่าความคลาดเคลื่อน(error)	52	23.616	0.454		
รวม	60	790.00			

* $p < 0.05$

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาว วราภรณ์ กุลสมบุญณ์ เกิดเมื่อวันที่ 4 มกราคม พ.ศ.2522 ที่กรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีศิลปศาสตรบัณฑิต จากคณะโบราณคดี(สาขาวิชาภาษาอังกฤษ) มหาวิทยาลัยศิลปากร ในปีการศึกษา 2541 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาวารสารสนเทศ ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปี พ.ศ.2544 ขณะศึกษาได้รับทุนผู้ช่วยงานทางด้านวิชาการ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย